T.C.
DİCLE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ EĞİTMİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM BİLİM DALI

LİSE ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL PAYLAŞIM SİTELERİNİN EĞİTİMDE KULLANILMASINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

DOKTORA TEZİ

RIDVAN KENANOĞLU

DİYARBAKIR-2016

DİCLE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM BİLİM DALI

LİSE ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL PAYLAŞIM SİTELERİNİN EĞİTİMDE KULLANILMASINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ (Diyarbakır İli Örneği)

HAZIRLAYAN
Rıdvan KENANOĞLU

TEZ DANIŞMANI
Prof. Dr. Behçet ORAL

DİYARBAKIR-2016

D.Ü. EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Bu çalışma jürimiz tarafından Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalında DOKTORA tezi olarak kabul edilmiştir. / /2016

Başkan	**: Prof. Dr. Burhan AKPUNAR**	**……**
Tez Danışmanı	**: Prof. Dr. Behçet ORAL**	**……**
Üye	**: Yrd. Doç. Dr. Taha YAZAR**	**……**
Üye	**: Yrd. Doç. Dr. Bülent Başaran**	**……**
Üye	**: Yrd. Doç. Dr. Faysal ÖZDAŞ**	**……**

Onay

Yukarıda imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Doç. Dr. Rıfat EFE
Enstitü Müdür

BİLDİRİM

Tezin içerdiği yenilik ve sonuçları başka bir yerden almadığımı ve bu tezin DÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsünden başka bir bilim kuruluşuna akademik gaye ve unvan almak amacıyla vermediğimi; tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada kullanılan her türlü kaynağa eksiksiz atıf yapıldığını aksinin ortaya çıkması durumunda her türlü yasal sonucu kabul ettiğimi beyan ediyorum.

Rıdvan KENANOĞLU
…/…/2016

ÖNSÖZ

Bu çalışmada, Lise öğrencilerinin sosyal paylaşım sitelerinin eğitimde kullanılmasına ilişkin görüşleri incelenmiştir. Temel amaçtan hareketle lise öğrencilerinin sosyal paylaşım sitelerine üye olma durumu, bu siteleri kullanma amaçları, eğitime destek olarak öğretmenleri tarafından kullanılmadığı, lise öğrencilerinin bu sitelerin eğitimde kullanılması ile ilgili görüşleri incelenmiştir. Çalışma tarama modeli kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Bu çalışma sonucunda çıkacak sonuçların ve geliştirilen önerilerin liselerde öğrenim gören öğrencilere, liselerde eğitim veren öğretmenlere, öğrenci velilerine ve daha sonra yapılacak çalışmalara katkı sağlaması beklenmektedir.

Bu çalışma süresince hep yanımda olan, desteğini yardımını benden esirgemeyen, beni hep motive eden, önerileri ile çalışmama yön gösteren, doktora sürecimin her aşamasında bilimsel kişiliği ile bana model olan değerli hocam Sayın Prof. Dr. Behçet ORAL'a sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Tez yazımı süresince her türlü desteğini esirgemeyen, değerli bilgilerinden faydalandığım süreç boyunca yanımda olan Yrd. Doç. Dr. Taha YAZAR'a, Yrd. Doç. Dr. Bülent BAŞARAN'a ve Yrd. Doç. Dr. İsmail KİNAY'a teşekkürlerimi sunarım. Doktora eğitimim süresince kendilerinden ders aldığım Doç. Dr. Bayram AŞILIOĞLU'na ve Yrd. Doç. Dr. Abidin DAĞLI'ya sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Doktora sürecimin başından itibaren pek çok konuda beni aydınlatan ve tez döneminde sağladığı katkılardan ötürü Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölüm Başkanı Sayın Doç. Dr. Mustafa KAHYAOĞLU'na sonsuz teşekkürler.

Çalışma süresince bana her türlü fedakârlığı sağlayan, tez döneminin her türlü stresli durumunda beni yalnız bırakmayan ve desteklerini hiç esirgemeyen aileme sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Ona her baktığımda içime yaşam enerjisi katan 15.01.2013'te ailemize katılan, en stresli zamanlarda bile yaptığı bir hareketle beni güldürmeyi başaran canım oğlum Armanc'a çok çok teşekkür ederim.

Rıdvan KENANOĞLU

ÖZET

LİSE ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL PAYLAŞIM SİTELERİNİN EĞİTİMDE KULLANILMASINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Bu çalışmanın amacı; Lise öğrencilerinin sosyal paylaşım sitelerini kullanma amaçlarının belirlenmesi ve sosyal paylaşım sitelerinin eğitimde kullanılması ile ilgili görüşlerinin değerlendirilmesidir. Bu amaca uygun olarak araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Çalışmanın örneklemini 2013-2014 eğitim-öğretim yılı bahar dönemi Diyarbakır İli merkez ilçelerinde (Yenişehir, Sur, Kayapınar ve Bağlar) öğrenim gören 3241 lise öğrencisi oluşturmuştur.

Çalışmada, öğrencilerin sosyal paylaşım sitelerini kullanma durumlarını ve amaçlarını belirlemek için araştırmacı tarafından kişisel bilgi formu ile araştırmaya katılan lise öğrencilerinin sosyal paylaşım sitelerinin eğitimde kullanılması ile ilgili görüşlerini belirlemek için "Sosyal Paylaşım Sitelerinin Eğitimde Kullanılması İle İlgili Öğrenci Görüşleri" ölçeği geliştirilmiştir. Araştırmada toplanan veriler, t-testi, ANOVA, yüzdeler ve ki-kare analizleri ile elde edilmiş ve yorumlanmıştır.

Çalışmanın sonucunda, lise öğrencilerinin sosyal paylaşım sitelerinin eğitimde kullanılması ile ilgili görüşlerinin; cinsiyet, gelir düzeyi, sınıf düzeyi, internette ve sosyal paylaşım sitelerinde geçirilen zaman ve kullanılan sosyal paylaşım sitesi durumlarına göre anlamlı farklılıklar görülmüştür. Lise öğrencilerinin sosyal paylaşım sitelerinin eğitimde kullanılmasına ilişkin görüşlerini oluşturan alt boyutlar ile ilgili ulaşılan sonuçlar aşağıdaki gibi özetlenebilir:

- Araştırmaya katılan öğrencilerin büyük bir bölümünün en az bir sosyal paylaşım sitesinde hesabının olduğ ve öğrencilerin en çok Facebook adlı sosyal paylaşım sitesini kullandıkları,
- Erkek öğrencilerin sosyal paylaşım sitelerinin eğitimde kullanılmasına ilişkin görüşlerinin kız öğrencilere göre daha olumlu olduğu,
- Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin sosyal paylaşım sitelerinin eğitimde kullanılmasına ilişkin görüşlerinde, öğrencilerin en çok kullandıkları sosyal paylaşım sitesi tercihlerine göre anlamlı farklılıklar olduğu,

- Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin sosyal paylaşım sitelerinin eğitimde kullanılmasına ilişkin görüşlerinin sınıf, yaş, genel ortalama düzeyleri, internette ve sosyal paylaşım sitelerinde geçirilen zamana göre de anlamlı farklılıkların olduğu,
- Araştırmaya katılan lise öğrencilerin öğrenim gördükleri lise türlerine göre sosyal paylaşım sitelerinin eğitimde kullanılmasına ilişkin görüşlerinde anlamlı farklılıklar bulunduğu,
- Lise öğrencilerinin derslerine giren öğretmenlerin küçük bir bölümü sosyal paylaşım sitelerini derslerine destek amaçlı kullandıkları, öğrencilerin bu uygulamayı beğendikleri,
- Öğrencilerin sosyal paylaşım sitelerinin eğitimde kullanılmasına ilişkin önerileri incelendiğinde; eksiklik olarak gördükleri ve rahatsızlık duydukları noktalarının olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: İnternet, Sosyal Paylaşım Siteleri, Sosyal Ağ, Sosyal Medya, Eğitimde Sosyal Paylaşım Siteleri, Web 2.0 ve Eğitim.

ABSTRACT

EVALUATION OF THE STUDENTS' OPINION ABOUT THE USING ONLINE SOCIAL NETWORKING SITES IN EDUCATION

The aim of the study, to determine purpose of usage online networking sites of the secondary school students and to evaluate students' opinion about the using online social networking sites in education. For this purpose, survey model was used in this study. The participants are 3241 secondary students who studied in Diyarbakir city's central town (Yenişehir, Kayapınar, Bağlar and Sur) in 2013-2014 academic year's spring semester.

In this study, personal information form and "Students' Opinion About The Using of Online Social Networking Sites in Education" scale was developed by the researcher for investigation secondary students' opinion about the using online social networking sites in education. Data, collected from the survey, were obtained and interpreted by t-test, ANOVA, percentages and chi-square analyses.

At the result of the study, secondary students opinions about the using online networking sites in education, were observed significant differences according to states; gender, income level, class level, time spent on the internet and on the online social networking sites and online social networking site chosen. The result, obtained about the subsclaes of the secondary students' opinions about the using online networking sites in education, can be summarized as follows. It is seen that;

- The majority of secondary school students participated in the study, have at least one online social networking sites' account, and most students are using an online social networking site called Facebook,
- Male students' opinions about the using online social networking sites in education are more positive than female students',
- There are significant differences at secondary school students' opinions about the using online social networking sites, according to most preferred social networking site that they used,
- There are significant differences at secondary school students' opinions about the using online social networking sites, according to class level, ages, level of

overall average, time spent on the internet and time spent on the online social networking sites,

- There are significant differences at secondary school students' opinions about the using online social networking sites, according to the types of secondary school they studied,
- The small amount of teachers, who enter courses of the students, use online social networking sites for support their courses, the students like this application,
- When the students proposal to using online social networking sites in educations are examined, it has been concluded that there are some points that students see as discomfort, as a lack,

Keywords: The Internet, Online Social Networking Sites, Social Network, Social Media, Online Social Networking in Education, Web 2.0 and Education

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ i
ÖZET ii
ABSTRACT iv
İÇİNDEKİLER vi
TABLOLAR LİSTESİ ix
ŞEKİLLER LİSTESİ xvii
BÖLÜM I GİRİŞ 1
1.1. Araştırmanın Amacı 6
1.2. Araştırmanın Önemi 6
1.3. Sınırlılıklar 8
1.4. Sayıltılar 8
1.5. Kısaltmalar ve Tanımlar 8
BÖLÜM II KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR 9
2.1. KURAMSAL ÇERÇEVE 9
2.1.1. Popüler Sosyal Paylaşım Siteleri 15
2.1.1.1. Classmates 15
2.1.1.2. SixDegrees 16
2.1.1.3. Friendster 16
2.1.1.4. Myspace 16
2.1.1.5. LinkedIn 17
2.1.1.6. Hi5 18
2.1.1.7. Xing 18
2.1.1.8. Orkut 18
2.1.1.9. Facebook 19
2.1.1.10. Flickr 20
2.1.1.11. Yahoo360 20
2.1.1.12. Youtube 21
2.1.1.13. Twitter 21
2.1.1.14. Academia.edu 22
2.1.1.15. Instagram 23
2.1.1.16. Google+ 23

2.1.2. Dünyada ve Türkiye'de İnternet ve SPS Kullanım İstatistikleri 24
2.1.3. Eğitimde Sosyal Paylaşım Siteleri 31
2.2. İlgili Araştırmalar 39
2.2.1. Türkiye'de Yapılan Çalışmalar 39
2.2.2. Yurt Dışında Yapılan Çalışmalar 43
BÖLÜM III YÖNTEM 48
3.1. Araştırmanın Modeli 48
3.2. Evren ve Örneklem 48
3.3. Veri Toplama Aracının Hazırlanması 50
3.3.1. Kişisel Bilgi Formu 50
3.3.2. Sosyal Paylaşım Sitelerinin Eğitsel Amaçlı Kullanımı Ölçeği 50
3.3.3. Derslerde Sosyal Paylaşım Siteleri 54
3.4. Verilerin Toplanması 54
3.5. Verilerin Analizi 54
BÖLÜM IV BULGULAR VE YORUM 56
Katılımcıların Demografik Verilerine İlişkin Bulgular 56
4.1. Lise Öğrencilerinin Sosyal Paylaşım Sitelerini Kullanma Düzeyleri 60
4.2. Lise Öğrencilerinin Sosyal Paylaşım Sitelerinin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin Görüşlerine İlişkin Bulgular ve Yorum 72
4.3. Liselerde Görev Yapan Öğretmenlerin Sosyal Paylaşım Sitelerini Derslerine Destek Amacıyla Kullanıp Kullanmadıklarına İlişkin Bulgular ve Yorum 127
BÖLÜM V SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER 135
5.1. SONUÇ ve TARTIŞMA 135
5.1.1. Lise Öğrencilerinin Sosyal Paylaşım Sitelerini Kullanma Düzeylerine İlişkin Sonuçlar ve Tartışma 135
5.1.2. Lise Öğrencilerinin Sosyal Paylaşım Sitelerinin Eğitimde Kullanılmasına Yönelik Görüşlerine İlişkin Sonuçlar ve Tartışma 138
5.1.2.1. Ders Başarısına Katkısı Boyutuna İlişkin Sonuçlar ve Tartışma 138
5.1.2.2. Motivasyona Etkisi Boyutuna İlişkin Sonuçlar ve Tartışma 140
5.1.2.3. Sınıf Yönetimine Etkisi Boyutuna İlişkin Sonuçlar ve Tartışma 142
5.1.2.4. Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı Boyutuna İlişkin Sonuçlar 145
5.1.2.5. Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı Boyutuna İlişkin Sonuçlar ve Tartışma 146
5.1.3. Lise Öğrencilerine Göre, Öğretmenlerinin Sosyal Paylaşım Sitelerini Derslerinde Destek Amaçlı Kullanımına Yönelik Görüşlerine İlişikin Sonuçlar ve Tartışma 148

5.2. Öneriler 151
5.2.1. Uygulayıcılar İçin Öneriler 151
5.2.2. İleride Yapılabilecek Araştırmalara Yönelik Öneriler 152
KAYNAKÇA 153
EKLER 164
ÖZGEÇMİŞ 171

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. Web1.0 ile Web2.0 teknolojisi arasındaki farklar. 10
Tablo 2. Ülkelere Göre Linkedin İstatistikleri 17
Tablo 3. Nuvoodo Yaşlara Göre SPS'nin Kullanımı 32
Tablo 4. Bazı Eğitim Kurumlarının SPS Üzerindeki Adresleri 33
Tablo 5. Öğretim Yönetim Sistemleri ile Sosyal Paylaşım Siteleri Karşılaştırması 35
Tablo 6. Yükseköğrenimde SPS Faydaları 35
Tablo 7. Örnekleme Alınan Liseler ve Öğrenci Sayıları 49
Tablo 8. Ön Çalışmaya Katılan Katılımcıların Kişisel Bilgilerine Göre Dağılımlar 51
Tablo 9. Faktör Analizi 52
Tablo 10. Cinsiyet, Sınıf, Yaş Ve Lise Türü İle İlgili Bulgular 56
Tablo 11. Bölümlere Göre Öğrenci Dağılımı 57
Tablo 12. Gelir Düzeyleri, Bilgisayar ve İnternete Sahip Olma Durumlarına İlişkin Bulgular 58
Tablo 13. Lise Öğrencilerin Genel Lise Ortalamalarına İlişkin Bulgular 59
Tablo 14. Öğrencilerin Genel Not Ortalamalarının Not Ağırlıklarına Göre Yeniden Düzenlenmesi 59
Tablo 15. Günlük Ortalama İnternete Giriş Bulgusu 60
Tablo 16. SPS'ye Erişim Bulgusu 60
Tablo 17. Günlük Ortalama SPS'de Geçirilen Zaman Bulgusu 61
Tablo 18. SPS İlk Tercihleri Bulgusu 62
Tablo 19. SPS İkinci Tercihleri Bulgusu 62
Tablo 20. SPS Üçüncü Tercihleri 63
Tablo 21. SPS'yi Kullanma Amaçlarına Göre İlk Tercihleri Bulgusu 64
Tablo 22. SPS'ni Kullanma Amaçlarına Göre İkinci Tercihleri Bulgusu 64
Tablo 23. SPS'yi Kullanma Amaçlarına Göre Üçüncü Tercihleri Bulgusu 65
Tablo 24. Cinsiyet Değişkenine Göre Günlük İnternet ve SPS Kullanımı Ki-Kare Analizi Bulgusu 66
Tablo 25. Okudukları Sınıf Değişkenine Göre Günlük İnternet ve SPS kullanımı Ki-Kare Analizi Bulgusu 67
Tablo 26. Öğrencilerin Yaş Değişkenine Göre Günlük İnternet ve SPS kullanımı Ki-Kare Analizi bulgusu 69

Tablo 27. Öğrencilerin Genel Lise Ortalaması Değişkenine Göre Günlük İnternet ve SPS kullanımı Ki-Kare Analizi Bulgusu 70
Tablo 28. Lise Öğrencilerinin SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin Görüşleri 73
Tablo 29. SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Değişkenine Bağlı t-testi Bulguları 77
Tablo 30. Lise Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Lise Türüne Göre SPS'lerinin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ders Başarısına Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu 79
Tablo 31. Lise Öğrencilerinin SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ders Başarısına Katkısı" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA) 79
Tablo 32. Lise Öğrencilerinin Öğrenim Görüdükleri Lise Türüne Göre SPS'lerinin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Motivasyona Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu 80
Tablo 33. Lise Öğrencilerinin SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Motivasyona Katkısı" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA) 80
Tablo 34. Lise Öğrencilerinin Öğrenim Görüdükleri Lise Türüne Göre SPS'lerinin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" Boyutu Görüşleri Bulgusu ... 81
Tablo 35. Lise Öğrencilerinin SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Motivasyona Katkısı" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA) 82
Tablo 36. Lise Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Lise Türüne Göre SPS'lerinin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu 83
Tablo 37. Lise Öğrencilerinin SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA) 83
Tablo 38. Lise Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Lise Türüne Göre SPS'lerin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu 84
Tablo 39. Lise Öğrencilerinin SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA) 84
Tablo 40. SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin Görüşlerinin Bilgisayar Sahibi Olma Durumuna Bağlı t-testi Bulgusu 85
Tablo 41. SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin Görüşlerinin İnternet Erişimi Olma Durumuna Bağlı t-testi Bulgusu 87
Tablo 42. SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin Görüşlerin SPS Üye Olma Durumuna Bağlı t-testi Bulgusu 88
Tablo 43. Lise Öğrencilerinin İnternette Geçirdikleri Süre Değişkenine Göre SPS'lerin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ders Başarısına Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu ... 90

Tablo 44. Lise Öğrencilerinin İnternette geçirdikleri sürenin SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ders Başarısına Katkısı" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA) 90
Tablo 45. Lise Öğrencilerinin İnternette Geçirdikleri Süre Değişkenine Göre SPS'lerin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Motivasyona Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu..... 91
Tablo 46. Lise Öğrencilerinin İnternette geçirdikleri sürenin SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Motivasyona Katkısı" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA) 91
Tablo 47. Lise Öğrencilerinin İnternette Geçirdikleri Süre Değişkenine Göre SPS'lerin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" Boyutu Görüşleri Bulgusu ... 92
Tablo 48. Lise Öğrencilerinin İnternette geçirdikleri sürenin "Sınıf Yönetimine Etkisi" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA) 92
Tablo 49. Lise Öğrencilerinin İnternette Geçirdikleri Süre Değişkenine Göre SPS'lerin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu 93
Tablo 50. Lise Öğrencilerinin İnternette geçirdikleri sürenin SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin " Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı " Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA) 94
Tablo 51. Lise Öğrencilerinin İnternette Geçirdikleri Süre Değişkenine Göre SPS'lerin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu 94
Tablo 52. Lise Öğrencilerinin İnternette geçirdikleri sürenin SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin " Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı " Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA) 95
Tablo 53. Lise Öğrencilerinin SPS'lerinde Geçirdikleri Süre Değişkenine Göre SPS'lerin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ders Başarısına Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu ... 96
Tablo 54. Lise Öğrencilerinin SPS'lerinde geçirdikleri sürenin SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ders Başarısına Katkısı" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA) 96
Tablo 55. Lise Öğrencilerinin SPS'lerinde Geçirdikleri Süre Değişkenine Göre SPS'lerin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Motivasyona Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu..... 97

Tablo 56. Lise Öğrencilerinin SPS'lerde geçirdikleri sürenin SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Motivasyona Katkısı" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA) 97
Tablo 57. Lise Öğrencilerinin SPS'lerinde Geçirdikleri Süre Değişkenine Göre SPS'lerin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" Boyutu Görüşleri Bulgusu ... 98
Tablo 58. Lise Öğrencilerinin SPS'lerinde geçirdikleri sürenin SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA) 98
Tablo 59. Lise Öğrencilerinin SPS'lerinde Geçirdikleri Süre Değişkenine Göre SPS'lerin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu 99
Tablo 60. Lise Öğrencilerinin SPS'lerinde geçirdikleri sürenin SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin " Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı " Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA) 99
Tablo 61. Lise Öğrencilerinin SPS'lerde Geçirdikleri Süre Değişkenine Göre SPS'lerin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu 100
Tablo 62. Lise Öğrencilerinin SPS'lerinde geçirdikleri sürenin SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin " Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı " Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA) 100
Tablo 63. Lise Öğrencilerinin Yaş Değişkenine Göre SPS'lerin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ders Başarısına Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu 101
Tablo 64. Lise Öğrencilerinin Yaşlarının SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ders Başarısına Katkısı" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA) 102
Tablo 65. Lise Öğrencilerinin Yaş Değişkenine Göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Motivasyona Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu 102
Tablo 66. Lise Öğrencilerinin Yaşlarının SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Motivasyona Katkısı" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA) 103
Tablo 67. Lise Öğrencilerinin Yaş Değişkenine Göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" Boyutu Görüşleri Bulgusu 103
Tablo 68. Lise Öğrencilerinin Yaşlarının SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA) 104

Tablo 69. Lise Öğrencilerinin Yaş Değişkenine Göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu 104
Tablo 70. Lise Öğrencilerinin Yaşlarının SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin " Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı " Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA)..... 105
Tablo 71. Lise Öğrencilerinin Yaş Değişkenine Göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu 105
Tablo 72. Lise Öğrencilerinin Yaşlarının SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin " Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı " Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA) .. 106
Tablo 73. Lise Öğrencilerinin Sınıf Değişkenine Göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ders Başarısına Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu 106
Tablo 74. Lise Öğrencilerinin Okudukları Sınıfların SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ders Başarısına Katkısı" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA) 107
Tablo 75. Lise Öğrencilerinin Okudukları Sınıf Değişkenine Göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Motivasyona Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu 107
Tablo 76. Lise Öğrencilerinin Okudukları Sınıfın SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Motivasyona Katkısı" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA) 108
Tablo 77. Lise Öğrencilerinin Okudukları Sınıf Değişkenine Göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" Boyutu Görüşleri Bulgusu..... 108
Tablo 78. Lise Öğrencilerinin Okudukları Sınıfların SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA) 109
Tablo 79. Lise Öğrencilerinin Sınıf Değişkenine Göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu 109
Tablo 80. Lise Öğrencilerinin Sınıflarının SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin " Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı " Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA)..... 110
Tablo 81. Lise Öğrencilerinin Okudukları Sınıf Değişkenine Göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu 110
Tablo 82. Lise Öğrencilerinin Okudukları Sınıfların SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin " Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı " Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA) 111

Tablo 83. Lise Öğrencilerinin Genel Ortalamalarına Göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ders Başarısına Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu 112
Tablo 84. Lise Öğrencilerinin Genel Ortalamalarının SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ders Başarısına Katkısı" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA) 112
Tablo 85. Lise Öğrencilerinin Genel Ortalamalarına Göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Motivasyona Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu 113
Tablo 86. Lise Öğrencilerinin İnternette geçirdikleri sürenin SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Motivasyona Katkısı" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA) 113
Tablo 87. Lise Öğrencilerinin Genel Ortalamarınına Göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" Boyutu Görüşleri Bulgusu 114
Tablo 88. Lise Öğrencilerinin İnternette geçirdikleri sürenin SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA) 114
Tablo 89. Lise Öğrencilerinin Genel Lise Ortalamalarına Göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu 115
Tablo 90. Lise Öğrencilerinin Genel Lise Ortalamalarının SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin " Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı " Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA) 115
Tablo 91. Lise Öğrencilerinin Genel Lise Ortalamalarına Göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu 116
Tablo 92. Lise Öğrencilerinin Genel Ortalamalarının SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin " Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı " Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA) 116
Tablo 93. Lise Öğrencilerinin Ailelerinin Kazandıkları Aylık Gelirlerine Göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ders Başarısına Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu . 117
Tablo 94. Lise Öğrencilerinin Ailelerinin Kazandıkları Aylık Gelirlerin SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ders Başarısına Katkısı" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA) 117
Tablo 95. Lise Öğrencilerinin Ailelerinin Aylık Kazançlarına Göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Motivasyona Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu 118

Tablo 96. Lise Öğrencilerinin Ailelerinin Aylık Kazançlarının SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Motivasyona Katkısı" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA) 118
Tablo 97. Lise Öğrencilerinin Ailelerinin Aylık Kazançlarına Göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" Boyutu Görüşleri Bulgusu 119
Tablo 98. Lise Öğrencilerinin Ailelerinin Aylık Kazançlarının SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA) 119
Tablo 99. Lise Öğrencilerinin Ailelerinin Aylık Kazançlarına Göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu 120
Tablo 100. Lise Öğrencilerinin Ailelerinin Aylık Kazançlarının SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin " Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı " Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA) 120
Tablo 101. Lise Öğrencilerinin Ailelerinin Aylık Kazançlarına Göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu 121
Tablo 102. Lise Öğrencilerinin Ailelerinin Aylık Kazançlarının SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin " Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı " Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA) 121
Tablo 103. Lise Öğrencilerinin Tercih ettikleri birinci sıra SPS'ye göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ders Başarısına Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu 122
Tablo 104. Lise Öğrencilerinin tercih ettikleri birinci sıra SPS'ye göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ders Başarısına Katkısı" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA) 122
Tablo 105. Lise Öğrencilerinin tercih ettikleri birinci sıra SPS'ye göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Motivasyona Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu 123
Tablo 106. Lise Öğrencilerinin tercih ettikleri birinci sıra SPS'ye göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasının "Motivasyona Katkısı" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA) 123
Tablo 107. Lise Öğrencilerinin tercih ettikleri birinci sıra SPS'ye göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" Boyutu Görüşleri Bulgusu 124

Tablo 108. Lise Öğrencilerinin tercih ettikleri birinci sıra SPS'ye göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasının "Sınıf Yönetimine Etkisi" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA) 124
Tablo 109. Lise Öğrencilerinin tercih ettikleri birinci sıra SPS'ye göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu 125
Tablo 110. Lise Öğrencilerinin tercih ettikleri birinci sıra SPS'ye göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA) 126
Tablo 111. Lise Öğrencilerinin tercih ettikleri birinci sıra SPS'ye göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu 126
Tablo 112. Lise Öğrencilerinin tercih ettikleri birinci sıra SPS'ye göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA) 126
Tablo 113. Öğretmenlerin Derslerinde SPS Kullanımı Durumu Bulgusu 127
Tablo 114. Öğretmenlerin Derslerinde SPS'yi Kullanma Durumuna Göre Öğrencilerin SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin Görüşleri Bulgusu 128
Tablo 115. Öğrencilerin Verdikleri Cevaplar Bulgusu 129
Tablo 116-SPS'nin Derslerde Kullanılmasının Faydalarına İlişkin Öğrenci Görüşleri..... 130
Tablo 117-SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına Yönelik Öğrenci Görüşleri 131
Tablo 118. Tavsiye edilen örneklem büyüklükleri p=0,05 için..... 170

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Zaman İçinde Açılmış Popüler SPS, 2007 yılına kadar 12
Şekil 2. 2007 Sonrası Açılmış SPS..... 13
Şekil 3. SPS Kullanıcı Sayıları Milyon Kişi Olarak..... 24
Şekil 4. Dünya Nüfusu ve İnternet ve SPS Kullanıcı Sayıları 2014 25
Şekil 5. Dünya Nüfusu ve İnternet ve SPS Kullanıcı Sayıları 2015 25
Şekil 6. 2014 Yılı Dünya İnternet Kullanımı İstatistikleri 26
Şekil 7. 2015 Yılı Dünya İnternet Kullanımı İstatistikleri 27
Şekil 8. 2014 Yılı İnternette Geçirilen Zaman 27
Şekil 9. 2015 Yılı İnternette Geçirilen Zaman 28
Şekil 10. 2014-2015 Yılları Dünya Geneli SPS Aktif Kullanıcı Sayıları 29
Şekil 11. Ülkeler Bazında SPS'de Geçirilen Zaman 30
Şekil 12. Türkiye'de Nüfus, İnternet Kullanımı ve SPS Siteleri Kullanımı İstatistikleri 30
Şekil 13. 2015 Türkiye Aktif SPS İstatistikleri 31

BÖLÜM I
GİRİŞ

Doğası gereği iletişim kuran insan, binlerce yıldır başka insanlar ile aralarındaki iletişimi sayesinde toplumu ve kurumlarını oluşturmuştur. İletişimin zamanla geçirdiği değişim ile toplum ve toplumu oluşturan kurumlar da dönüşmüş, yaşanılan iletişim çağına ayak uydurmak zorunda kalmıştır. Toplumun en önemli kurumlarından olan eğitim kurumu da bilgiyi aktarma biçimi bakımından, gelişen iletişim teknolojisi ile birlikte dönüştürülmeye zorlanmıştır. Değişen dünyaya ayak uydurmak, gelişmek, büyümek ve hayatta kalmak için iletişim ve iletişim teknolojilerindeki gelişimi anlamak ve bu gelişimden ortaya çıkan yenilikleri toplumu oluşturan kurumlarda kullanmak gerekmektedir.

Uygarlık tarihine bakıldığında insanlığın kendini topyekun değiştirdiği, yepyeni ve beklenmedik biçimlere girdiği dönemlere rastlanır. Bunları özetle; insanlığın toprağa yerleştiği ve toprakla bağ kurduğu tarım toplumuna geçiş dönemi, tarım toplumundan kitlesel üretimin, tüketimin ve eğitimin önemli olduğu sanayi topluma geçiş, sanayi toplumundan bilgiye sahip olmanın hammadde, emek ve sermayeye sahip olmaktan daha önem kazandığı bilgi toplumuna geçiş olarak 3 temel dönemde incelenebilir (Çoban,1997, akt: Sütçü ve Akyazı, 2002:265). Günümüzde yaşadığımız bilgi toplumunun temel özellikleri aşağıdaki şekilde sıralanabilir.

- ✓ Bilgiye sahip olmanın önem kazanması
- ✓ Globalleşme
- ✓ Bilişim sektörünün doğuşu
- ✓ Çevre koruma bilincinin gelişmesi
- ✓ Sivil toplum kuruluşlarının etkinleşmesi
- ✓ Kişinin merkezi konuma gelmesi
- ✓ Bilgisayarlaşma
- ✓ Örgütlü toplumun güçlenmesi (Çoban, 1997, akt: Sütçü ve Akyazı, 2002:265).

İnsanlar, edindikleri bilgiyi bir şekilde paylaşmanın yolunu aramış ve bu aktarım biçimini yaşadığı dönemin ihtiyaçlarına ve gelişimine uygun biçimde şekillendirmeye çalışmışlardır. Yazının icadıyla insanlar, kültürlerini ve deneyimlerini sonraki kuşaklara aktarabilmenin yolunu bulmuştur. Bu aktarma işlemi bilimsel gelişmelerle yüz yıllar içinde değişikliklere uğramıştır. Yazı, zaman içinde mağaradaki duvar resimlerinden kil

tabletlere, kil tabletlerden çeşitli hayvan derilerine, hayvan derilerinden kağıtlara, bilimdeki ve teknolojideki ilerlemelerden sonra da kağıtlardan dijital ortamlara (teyp, disket, CD, hard disk gibi) aktarılmıştır.

Telgrafla başlayan, radyo, televizyon ve telefonun iletişim dünyasına katılması ile birlikte devam eden süreç, iletişimi dönüştürmüş, iletişim eş zamanlı niteliğe kavuşurken, sınırlar ortadan kalkmıştır (Peltekoğlu, 2012:4). Günümüzde insanlar duygu, düşünce ve deneyimlerini birbirlerine aktarabilmek ve paylaşabilmek için, bilgisayar ve internet teknolojilerinden faydalanmaktadır. Dünyanın neresinde olursa olsun, insanlar bir internet bağlantısı ve uyumlu bir cihaz ile (bilgisayar, tablet, cep telefonu vb.) başka insanlarla iletişim kurabilir, duygu, düşünce, deneyimlerini paylaşabilir, hatta eş zamanlı olarak görüntülü iletişime geçebilirler.

Bilgi toplumunda bilginin üretilmesi ve kullanılması kadar elde edilen bilginin kaydedilmesi ve nasıl ve ne kadarının paylaşılacağına karar verilmesi son derece önemlidir (Selvi, 2012:204-205). Özellikle 20. yüzyılın ikinci yarısında sıkça sözü edilen bilgi toplumunda, bilginin yönetiminde bilişim teknolojilerinden yararlanılması, toplumu daha yoğun olarak bilgisayar kullanımına itmiş, kamu ve özel kurumlar elde ettikleri ve kullandıkları bilgileri bilgisayar ortamlarına aktarmışlardır. Bu bilgisayar ortamında bulunan bilgilerin de bir tek yerde bulunması sorunu bilgisayarlar arasında daha hızlı veri aktarımı yollarının aranmasını ve bilgisayar ağı oluşturma fikrini ortaya çıkarmıştır.

Birden fazla bilgisayarın bir ortam (kablo, kablosuz bağdaştırıcı, bluetooth vb.) sayesinde birbirine bağlanarak oluşturmuş olduğu yapıya bilgisayar ağı denmektedir. Bilgisayarları bir ağ kurarak birbirine bağlamanın pek çok faydası bulunmaktadır. En önemli faydası elbette bilgi alış verişidir. Bilgisayarlar birbirine bir ortam (kablo veya kablosuz teknolojiler) ile bağlanarak, herhangi bir bilgisayarda oluşturulan bir veri dosyası hızlı bir şekilde diğer bilgisayarlara aktarılabilir, donanımları ortak kullanabilir ve bilgisayarlar birbirleri ile eş zamanlı olarak haberleşebilirler. Bu, insana zaman ve maliyet açısından avantaj sağlamaktadır.

Farklı yerlerde bulunan bilgisayar ağlarını birbirine bağlama fikri, 1969 yılında dört üniversitenin ana bilgisayarlarını ve doğal olarak bu dört üniversitenin bilgisayar ağını birbiri ile bağlanması ile oluşan ARPA adı verilen yapı oluşturularak hayat buldu (Güngör ve Evren, 2002:5). ARPANET olarak bilinen bu yapı yıllar içinde kullanılan protokollerin gelişmesi ve bu ağa bağlanan bilgisayar sayısının artması ile 1980'li yıllarda ağlar arası ağ

anlamına gelen "İnternet" olarak kullanılmaya başladı (Çakır ve Topçu, 2005:74-75). Zaman içinde, internet bilgisayar ve internet bağlantısı bulunan herkesin iletişim ve bilgiye ulaşabilmek için kullanabileceği, sadece özel bir sınıf veya kimliğe ait olmayan bir araç (Oral, 2008:438) haline gelmiştir.

İnternetin son yirmi yılda yaşadığı hızlı dönüşüm, hayatımızın her alanına girmesine ve hayatımızı şekillendiren bir unsur halini almasına yol açmıştır. Öncülüğünü özel sektörün üstlendiği otomasyon ağlarının internet üzerinden senkron olarak çalışması, internetin daha geniş kitlelerce kullanılmasını ve iletişimin anlık hale gelmesini sağlamıştır. Son yıllarda, özellikle mobil cihazların da internet uygulamalarını desteklemesi ve kişisel bilgisayarlarda kullanıldığı gibi bu cihazlarda da aynı şekilde kullanılmaya başlanması, interneti günlük yaşamımızın merkezine oturtmuştur. İnternetin günlük yaşamımızın lokomotifi olma özelliğini elde etmesinin ardından, kültürel hayatın ve gündelik yaşamın her alanında çok ciddi toplumsal değişimler gerçekleştirmiştir (Bulunmaz, 2013:13). Aynı zamanda internet, kişilerin çalışmalarını kolaylaştıran, karar alma mekanizmaları tarafından hazırlanan sosyal problemler ve sosyal projeler hakkında bilgi sahibi olunmasına yarayan hızlı bilgiler sunan etkili bir araç olarak kullanılabilmektedir (Oral, 2008:438).

İnternetin bu gelişimi internet üzerinden yayımlanan web sitelerini de etkilemiştir. Önceleri her uygulama için farklı kanallar kullanılırken (örnek; Chat için IRC servisinin kullanılması, dosya transferi için FTP servisinin kullanılması vb.), internet teknolojisinin gelişimiyle birlikte hepsinin bir tek web sayfası üzerinden yapılmasını olanaklı kılmıştır. Artık web siteleri sadece bilgi yayan değil, aynı zamanda bilginin üretildiği, tartışıldığı, geliştirildiği ve paylaşıldığı ortamlar haline gelmiştir. İnternet, artık online grupların kendi içinde ve aralarında sözcüklerin, resimlerin, videoların ve seslerin yaratıldığı gerçek üstü bir mekan halini almıştır. 1969'da başlayan ve 1990'lardan sonra hızla devam eden internet kullanımı, web sitelerinin, portalların yaygınlaşmasıyla kullanıcı sayısını artırmış, 2000'li yıllarda sosyal medyanın işlerlik kazanmasıyla her kesimden insanı ilgilendirecek noktalara ulaşmıştır (Vural ve Bat, 2010:3349). Web uygulamalarının gelişmesi ve online grupların kullanımına olanak sağlaması yeni bir kavramın ortaya çıkmasını sağlamıştır. Çok geçmeden, bu yeni kavram Sosyal Paylaşım Siteleri ismini almıştır. Sosyal Paylaşım Siteleri günümüzde en önemli iletişim araçlarından biri olmuş ve internet kullanım sıklığı

artarken, bu sıklık içinde sosyal paylaşım sitelerinin kullanımı da artmaktadır (Tektaş, 2014:852).

Bireylerin üye oldukları sistem içinde kendilerine özgü bir yönetim paneli, profil sayfası, bilgilerin tutulduğu sosyal paylaşımlar, alış veriş sepetleri, ürün karşılaştırmaları, ayrıca kullanıcılar tarafından yazılan yazıların ve çekilen fotoğrafların kişisel sayfalar aracılığıyla paylaşılması ve diğer insanların da bu yazılar ve fotoğraflar hakkındaki yorumlarının alınması vb. etkileşimli özelliklerin birbiriyle adeta yarıştığı bir web dönemi yaşanmaktadır (Jalali, 2009:167).

Vural ve Bat'a (2010:3349) göre; yeni iletişim teknolojileri aracılığıyla mesaj bombardımanının en üst düzeyde yaşandığı günümüzde, gerek kurumlar, gerek insanlar birtakım çalışmalara farkında olarak ya da olmayarak duyarsızlaşmaktadır. Bu duyarsızlık beraberinde farklı davranışları geliştirmekte, insanları yeni arayışlara, yeni iletişim ortamlarına yönlendirmektedir. Günümüzde yeni iletişim ortamları, özelikle internet, modern iletişim sisteminin en büyük destekçisi olmaktadır.

İnternet toplumun her alanını etkilediği gibi eğitim sektörünü de etkileyerek dönüşüme zorlamıştır. Bilgi çağında olduğumuz bu dönemde iletişim teknolojilerindeki hızlı gelişmeler eğitimin yapısını ve biçimini etkilemekte, eğitimcilere yeni eğitim programları ve öğrenme-öğretme modelleri geliştirmeyi dayatmaktadır. Bu modellerden biri uzaktan eğitimdir ve uzaktan eğitim uygulaması e-öğrenme biçiminde yaygınlık kazanmaya başlamıştır (Altıparmak, Kurt, Kapıdere, 2011:320). Özellikle uzaktan eğitimin mektuplaşma döneminden başlayıp zaman içinde evrimleşerek gelişen iletişim teknolojileri altyapısı ile sırasıyla önceden kayıtlı iletişim ortamlarına, tek yönlü canlı yayına ve son olarak iki yönlü sesli ve görüntülü iletişim olan e-öğrenme dönemine ulaşmıştır (Simonson, Smaldino, Albright ve Zvacek, 2009:95). Teknolojik gelişmelerle eğitim öğretim faaliyetleri de klasik sınıf ortamından çıkarak, etkileşimli sanal sınıf ortamlarına doğru yolculuğa çıkmıştır. Günümüzde pek çok eğitim-öğretim kurumu sistemlerini, elektronik ortamlarla (İnternet, bilgisayar, mobil cihazlar vb.) harmanlayarak eğitsel faaliyetlerinin daha geniş kitlelere ulaşmasını sağlamıştır. Örnek olarak; Dicle Üniversitesi, DUZEM; Anadolu Üniversitesi, Açıköğretim Fakültesi; Atatürk Üniversitesi, Açıköğretim Fakültesi; Yesevi Üniversitesi, Uzaktan Eğitim Programlar vb. gösterilebilir.

Günümüz internet altyapısının gelişmesi ile artan internet kullanımı, yazılımların web tabanlı hale gelmesini ve bu şekilde hizmet vermesini sağlamıştır. Uzaktan eğitim

sistemleri de internet ağını kullanarak eğitimlerini, elektronik kitap, elektronik posta, telekonferans görüşmeleri gibi modlarla yapmaya başlamışlardır (Deprelioğlu, Ergün ve Köse, 2011:106-107).

Web 2.0 her internet kullanıcısının işini kolaylaştırdığı gibi eğitimcilerin de işlerini kolaylaştıracak eğitsel faaliyetlerini, eğitsel deneyimlerinin kalitesini arttıracak araçları sunmaktadır. Özellikle e-öğrenme sistemlerini kullanmak isteyen eğitimcilere, web üzerinden kullanılacak araçların hem hedef kitleye daha rahat ulaşmak hem de zaman ve maliyet açısından olumlu etkileri olacaktır. Son zamanlarda ortaya çıkan, e-öğrenme aktivitelerinin yönetimini sağlayan yazılımlara Öğrenme (ya da Öğretim) Yönetim Sistemleri (ÖYS) denmektedir (Altıparmak, Kurt, Kapıdere, 2011:320). Öğretim Yönetim Sistemi, uzaktan veya harmanlanmış eğitimde öğrencilerin ders seçimi ve derse kaydı, içeriklerin sunumu, ölçme ve değerlendirme, kullanıcı bilgilerinin izlenmesine olanak sağlayan yazılımlardır (Online-1). Ancak mevcut olan kararlı yazılımların büyük bir bölümünün ücretli olması (Adobe Connect, Blackboard Learn vb.), ücretsiz olanlarında (Moodle, Webinar vb.) bazı teknik destek sorunları yaşaması eğitim kurumlarını düşündürmektedir.

Öğretim Yönetim Sistemlerinin yanı sıra, Web 2.0 sistemi, eğitimde kullanılabilecek farklı araçlara da sahiptir. Bazı konularla ilgili kullanıcıların yorumlarının paylaşıldığı bloglar, belirli amaçlar için oluşturulmuş Chat sayfaları, eğitimcilerin hazırladıkları sunumları paylaştıkları slayt paylaşım sayfaları, toplumun her kesimi tarafından çok sık kullanılan sosyal paylaşım siteleri bu araçlara örnek olarak gösterilebilir. Aynı zamanda ücretsiz olan bu yazılımların eğitimde alternatif olarak kullanılması, özellikle maliyet açısından hazırlanan video, slayt ve eğitsel sayfaların depolanma gibi sorunlarının daha az bir çaba ile çözülebilmesi eğitimciler açısından bir fırsat olabilir (Mansor, 2012:429).

Web 2.0'ın önemli bir hediyesi olan sosyal paylaşım sitelerinin ÖYS'de olduğu gibi özellikler barındırması (öğrenci ekleme, dönüt ve düzeltme alma, rehberlik vb.) alternatif olarak kullanılabilecek bir araçtır. İster klasik ister sanal olsun sınıf ortamlarının doğal bir iletişim ortamı olması, özellikle gençler arasında artan bir şekilde sosyal paylaşım sitelerinin kullanılması, öğrencilerin sadece sınıf içinde değil, sınıf dışında da sürekli iletişim halinde olmalarının doğal bir sonucu olarak eğitimcilerin de bu siteleri destek amaçlı kullanabilmelerine olanak vermektedir.

Tüm bu avantajlar düşünüldüğünde, dünyada ve ülkemizde de çok küçük yaşlardan itibaren kullanılmaya başlanan bu yeni iletişim sisteminin özellikle ergenlik çağındaki lise öğrencileri tarafından ne denli kullanıldığının belirlenmesi, bu sitelerin eğitim-öğretim sistemi içine dahil edilerek bir öğretim teknolojisi aracı olarak kullanabilmeleri üzerine bir araştırma gereksinimi olduğu aşikardır. Eğitimcilerin, öğrencileri ile okul dışında da bu siteler aracılığıyla iletişim kurmaları eğitsel ve rehberlik açısından ne gibi sonuçlar doğurabileceği geniş çaplı bir araştırma konusudur. Bu bağlamda eğitim ve öğretim sistemimizin önemli öğesi olan lise öğrencilerinin bakış açılarıyla, sosyal paylaşım sitelerini ne amaçla kullandıklarının belirlenmesi ve bu sitelerin eğitimde kullanılabilirliği durumunun değerlendirilmesi bu araştırmanın problemini oluşturmaktadır.

1.1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı **"**Lise öğrencilerinin Sosyal Paylaşım Sitelerini kullanım amaçları ve bu sitelerin eğitimde kullanılması ile ilgili görüşlerini belirlemektir." şeklindedir. Araştırmanın bu temel amacı çerçevesinde aşağıda yer alan sorulara yanıt aranmıştır.

Bazı değişkenlere (cinsiyet, sosyo-ekonomik düzey, bilgisayar ve internet imkanlarına sahip olma durumu, sınıf düzeyi, üyesi oldukları sosyal paylaşım siteleri, üyesi oldukları sosyal paylaşım sitelerini kullanma amaçları) göre;

- Lise öğrencilerinin Sosyal Paylaşım Sitelerini kullanma düzeyleri nasıldır?
- Lise öğrencilerinin Sosyal Paylaşım Sitelerinin eğitimde kullanılması ile ilgili görüşleri nelerdir?
- Lise öğrencilerine göre, öğretmenlerinin sosyal paylaşım sitelerini derslerinde destek amaçlı kullanımına ilişkin görüşleri nelerdir?

1.2. Araştırmanın Önemi

21. yüzyılın henüz başında iletişim yöntemlerimizin bu denli değişim göstermesi toplumsal bellekte de köklü değişimlere yol açmıştır. Bu değişim sürecinde eğitim alanlarında sosyal paylaşım sitelerinin yükselen ayak seslerini duymamak, bu sitelerin özelliklerini anlamamak ve kişilerin artan şekilde kullanımını görmezden gelmek, yasaklamak veya kullanılmasına kısıtlamalar getirmek topluma yarardan çok zarar getirdiği bilinmelidir. Bu iletişim biçimini incelemek, üzerinde çalışmalar yapmak, toplumu nasıl dönüştürdüğünü anlamak ve toplumsal kurumların bu iletişim biçimi ile

nasıl harmanlanacağını belirlemek de bize yeni görüşler kazandıracaktır. Her geçen gün bu siteler kendilerini yenilemekte ve artan bir şekilde yeni ihtiyaç alanlarına çözüm fırsatları sunmaktadırlar.

Bu sitelerin, eğitimin her kademesindeki öğrenciler ve öğretmenler tarafından artan bir şekilde kullanılması ile eğitim açısından önemli olan etkileşim, aktif katılım, dönüt, çoklu ortam desteği gibi birçok özelliğinden, eğitimin her kademesinde faydalanılabilir. Araştırma ile Diyarbakır ili merkez ilçelerde öğrenim gören lise öğrencilerinin Sosyal Paylaşım Sitelerini kullanma durumları ortaya konulmuştur. Öğrencilerden toplanan verilere dayalı olarak Sosyal Paylaşım Sitelerinin lise düzeyinde eğitime destek amaçlı olarak kullanılma durumuna ilişkin öğrenci görüşleri değerlendirilmiştir. Öğretmenlerin bu siteleri destek amaçlı kullanımının öğrenci gözünde bir değerlendirmesi alınmış, alınan öğrenci görüşleri ile eğitim-öğretim sistemine entegre edilip edilmemesi açısından güncel ve önemli verilere ulaşılmıştır.

21. yüzyılın başlarında çıkan bu yeni iletişim sürecinin eğitim sistemimizin her kademesine entegre edilerek eğitimin niteliğini arttırmak, daha az bir zaman ve maliyetle eğitim sistemimizi daha interaktif, daha işbirlikçi, daha çok bilgi paylaşımı sağlayacak biçmlere dönüştürmek mümkün olacaktır. Bu bağlamda eğitim sistemimizin orta kademesi olan liselerde okuyan öğrencilerin bu siteleri kullanma amaçlarının belirlenmesi açısından önemli bir çalışmadır.

Bu çalışmada toplanacak verilerin, özellikle sosyal paylaşım sitelerinin eğitimde kullanılmasının öğrencilerin;

- ✓ Ders başarılarına katkı sunup sunamayacağını,
- ✓ Motivasyonlarını etkileme gücünü,
- ✓ Derslerine giren öğretmene sınıf yönetiminde yapacağı katkıyı,
- ✓ Okul dışında ders çalışmalarına katı sunup sunamayacağını,
- ✓ Ölçme ve değerlendirmeye katkı sunup sumayacağını belirleme imkanı sağlayacağı öngörülmektedir.

İlgili literatür ve ülkemizde yapılan çalışmalar incelendiğinde, Sosyal Paylaşım Sitelerinin kullanılması ile ilgili yüksek öğrenim düzeyinde bazı çalışmalar bulunmaktadır. Fakat lise öğrenimi düzeyinde yeterli çalışma bulunmamaktadır. Yükseköğrenim düzeyindeki çalışmalar ise genelde kullanım amaçlarının belirlenmesi veya eğitimde kullanımına yönelik görüşlerinin tespit edilmesi şeklindedir. Bu çalışma lise düzeyindeki

öğrencilerin Sosyal Paylaşım Sitelerine erişimi ve kullanım amaçlarının belirlenmesi ile eğitimde kullanılması bağlamında yapılacak her türlü araştırmaya örnek olması açısından önemli bir çalışma olacağı umulmaktadır.

1.3. Sınırlılıklar

1. Araştırma, 2013-2014 Eğitim – Öğretim Yılı Bahar Dönemini kapsamaktadır.
2. Araştırma, Diyarbakır İl Milli Eğitim Müdürlüğü İstatistik şubesindeki personellerle yapılan istişare sonucunda belirlenen Diyarbakır İlinin Bağlar, Kayapınar, Yenişehir ve Sur ilçelerinde bulunan 22 lise ile sınırlıdır.
3. Araştırma, örnekleme dahil edilen liselerde öğrenim gören 9, 10 ve 11. sınıflarda bulunan 3241 lise öğrencisi ile sınırlıdır. Araştırmanın yapıldığı tarihlerde, lise 12. Sınıf öğrencileri, Lisans Yerleştirme Sınavlarına kısa bir süre kaldığından dolayı araştırmaya yeterli katılım sağlayamadıklarından araştırmaya dahil edilmemiştir.

1.4. Sayıltılar

Bu araştırmada aşağıdaki temel sayıltılardan yola çıkılmıştır:

1. Araştırmada kullanılan veri toplama araçlarının kapsam geçerliği için uzman kanısı yeterlidir.
2. Araştırmaya katılan bütün öğrenciler, anketleri cevaplarken gerçek görüşlerini yansıtmışlardır.
3. Seçilen örneklem, evreni temsil etme yeterliliğine sahiptir.

1.5. Kısaltmalar ve Tanımlar

Sosyal Paylaşım Siteleri: Bireylerin üye oldukları, kendilerine ait profil sayfası oluşturup başka kişilerin profillerini listeledikleri, bu kişiler ile bir iletişim ağı kurdukları, ileti, müzik, resim, video vb. web üzerinde kullanılabilecek kaynakları oluşturdukları ve bunları profil sayfalarında paylaşmalarına olanak sağlayan, internet üzerinden masaüstü veya mobil cihazlarla erişilebilen web tabanlı ortamlar olarak tanımlanabilir (Boyd ve Ellison, 2007; Klieber, 2009; Lerman, 2007)

SPS: Sosyal Paylaşım Siteleri

ÖYS: Öğretim Yönetim Sistemleri

BÖLÜM II
KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde, araştırmanın temellerini oluşturan alanyazın incelemesi ve yurt içi ile yurt dışı araştırmalarına yer verilmiştir.

2.1. KURAMSAL ÇERÇEVE

İnternetin sosyal tarihçesi 15-20 yıl gibi fazla uzun sayılmayacak bir zaman dilimine sığsa bile, içerisinde kuşaklar barındıracak kadar parçalı, devrimsel gelişmelere ve dönemlere ayrılabilecek kadar keskin ve bir o kadar analize müsaittir (Irak ve Yazıcıoğlu, 2012:7). İnternet dünya üzerinde yaygınlaşmaya başladığı 1990'lı yıllarda bugün bildiğimiz formda değildi. 1989 yılında Tim Burners-Lee, bütün ağlardan bilgiye ulaşılabilecek birçoklu metin (hypertext) ortamının oluşturulmasını önermiştir. Bu fikir sayesinde ilk olarak web kavramı ortaya çıkmıştır (Online-2). Daha sonraları Web 1.0 olarak ifade edilen bu metin kodlama sistemi sayesinde, dünya üzerindeki farklı cihazları, farklı ağları kullanan kişilerin bilgiye ulaşabilmesi sağlandı. Ancak bu metin kodlama dili ile yapılan web sayfaları, sadece son kullanıcı tarafından okunabilen, içeriği oluşturan tarafından güncellenebilen web sayfalarının oluşturulmasına imkan sağlıyordu. Yani son kullanıcılar istemci ve şirketler sunucu durumundaydılar.

Teknolojik gelişmelerle Web, gelişerek daha güçlü bir platform haline geldi. Bu yeni Web'e Web 2.0 adı verildi. Web 2.0 kavramı ilk olarak O'Reilly Media'nın patronu Dale Dougherty tarafından 2004 yılında ortaya atılmıştır. Web 2.0 kavramı, sosyal ağ siteleri, web tabanlı özgür ansiklopediler, iletişim araçları gibi çevrimiçi araçlar sağlayan; sosyal ağlar ve öğrenme toplulukları ile paylaşıma olanak sağlayan ikinci nesil İnternet tabanlı web servislerine vurgu yapmaktadır (Şendağ, 2008:995). Katılımcı web, okunan-yazılan web, insan odaklı web ve bilge web olarak da adlandırılan web 2.0, bu özellikleri ile çift yönlü bir sistem haline gelmiştir (Aghaei, Nematbakhsh ve Farsani, 2012:3). Web 2.0 gelişen teknolojiye paralel olarak Web 1.0'ın özellikleri ötesinde barındırdığı uygulamalarla interneti kullanıcı dostu bir hale getirmiştir. Web 1.0 ile Web 2.0 arasındaki temel farklar Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Web1.0 ile Web2.0 teknolojisi arasındaki farklar.

Web 1.0	Web 2.0
Okunabilen	Hem okunan Hemde Yazılabilen
Şirket Temelli	Topluluk Temelli
İstemci-Sunucu	Eşler Arası
Html Kodları	XML, RSS Kodları
Sınıflandırma	Tagler
Sahiplenme	Paylaşma
Halka Arz	Ticari Satış
Çevirmeli Bağlantı	Geniş Bant İletişim
Mektuplaşmak	Sohbet
Web Üzerinden Satılan Servisler	Direk Web Servisleri
Bilgi Portalları	Bilgi Platformları

(Kaynak: Aghaei, Nematbakhsh ve Farsani, 2012:3)

Web 2.0 ile toplumsal yaşama gelen en önemli yenilikler arasına XML ve RSS teknolojisini alabiliriz. RSS (zengin site özeti) ve XML (genişletilebilir işaretleme dili) genellikle haber sağlayıcıları, Bloglar ve Podcastlar tarafından kullanılan, yeni eklenen içeriğin daha hızlı takibinin sağlandığı bir web sayfası bildirimcisidir (Online-3). Bu şekildeki web sayfalarına üye olunabilir ve uygun formattaki RSS kaynağını kullanılarak web sitesinde sunulan içeriğin tamamı veya bir özeti kullanılabilir. Diğer yenilikler arasında internetten alışveriş, pek çok internet servisinin (Chat, Dosya paylaşımı, video izleme vb. internet servislerinin tek bir arabirimde) birlikte web sayfalarında aynı anda kullanılması, içeriğin kullanıcılar tarafından da güncellenebilmesi (Örnek: wikipedia) sayılabilir.

Web 2.0'ın yukarıda sayılan teknik yeniliklerinin sonucu olarak wikiler, bloglar, anlık mesajlaşmalar, internet üzerinden telefon, sosyal imleme ve sosyal paylaşım sitelerinin oluşturulmasına olanak sağlamıştır(Ajjan ve Hartshone, 2008:71). Bu yeni teknolojiler sayesinde kullanıcılar, aralarında içerikleri eskiye nazaran daha kolay paylaşabilmekte ve dokümanların üretilmesi, kullanılması ve dağıtımının yolunu da değiştirmektedirler (Dearstyne, 2007:24-33).

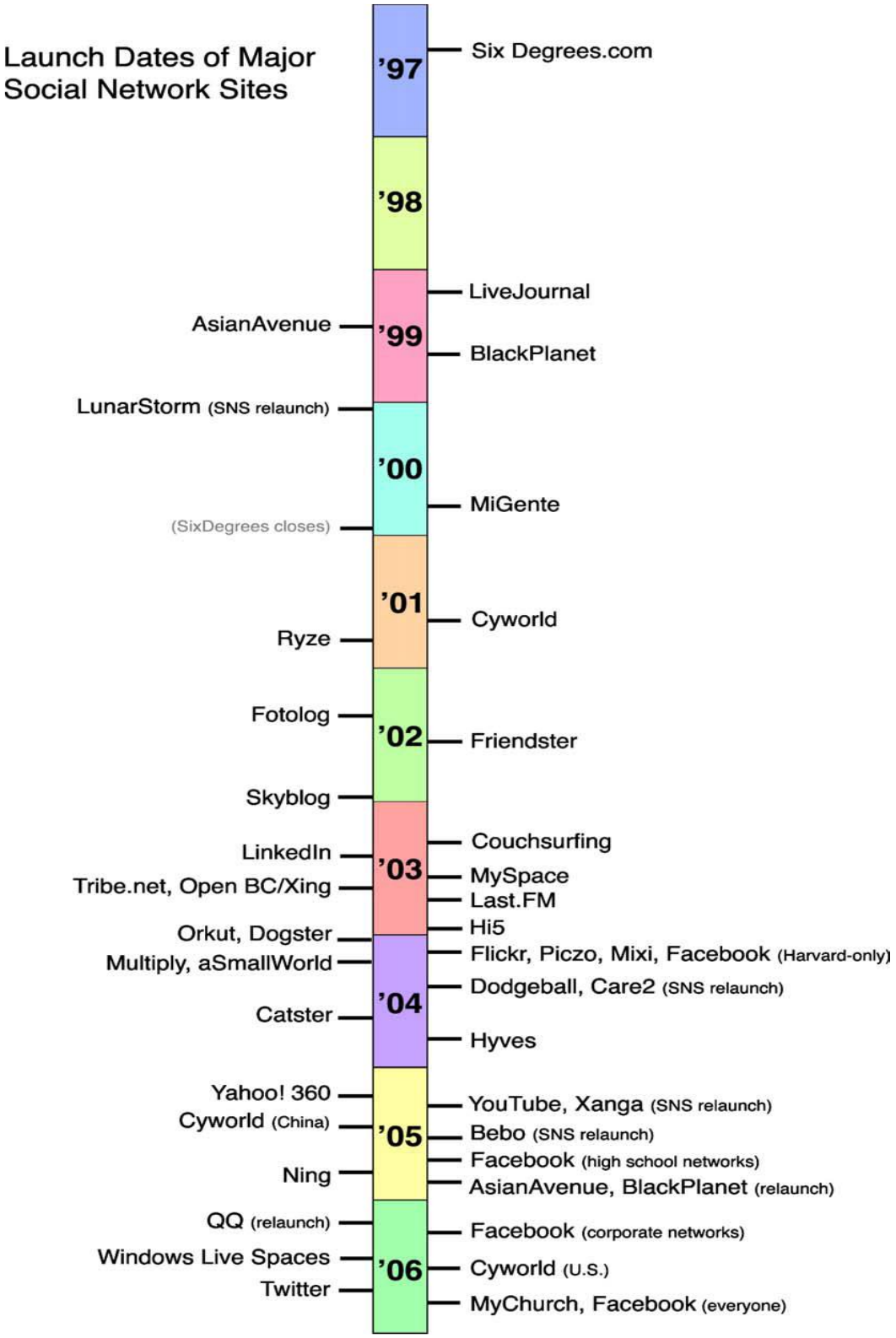
İnternet teknolojisinin gelişmesi ile birlikte web sayfalarının hizmet alanlarının gelişmesi ve birden çok uygulamanın aynı web sayfası üzerinden senkron ya da asenkron olarak sunulması, web sayfalarını daha dinamik hale getirmiştir. Web sayfaları artık sadece bilgi yayan değil gelişen teknoloji ile birlikte bilginin üretildiği, işlendiği, geliştirildiği ve yayıldığı bir platform halini almıştır. İnsanlar web sayfalarındaki formlar sayesinde bu sitelere üye olmaya, bu siteler aracılığıyla başka insanlara ulaşıp onlarla bilgi paylaşmaya,

onların paylaştıkları bilgiler hakkında yorumlarda bulunmaya, onların paylaştıkları bilgileri yaymaya vb. işlemleri yapabilir hale gelmişlerdir. Bu iletişim biçimi insanlar arasında yeni bir sosyalleşmenin gerçekleşmesine olanak sağlamıştır.

İlk olarak, 1983'ten günümüze 4 milyonu aşkın üyesi bulunan, Delphi Forum'la başlayan (Online-4) bu online tartışma ve sosyalleşme ortamı zaman içinde gelişerek daha kapsamlı ve daha modern sistemlere doğru dönüşürken yeni bir kavramın da ortaya çıkmasını sağlamıştır: *Sosyal Paylaşım Siteleri*. Sosyal Paylaşım Siteleri (SPS) (bazı kaynaklarda Sosyal Medya, Sosyal Ağ), birbirinin tamamen aynı iki tanım duymanın pek mümkün olmadığı, çok geniş bir terimdir (Poynter, 2010:208).

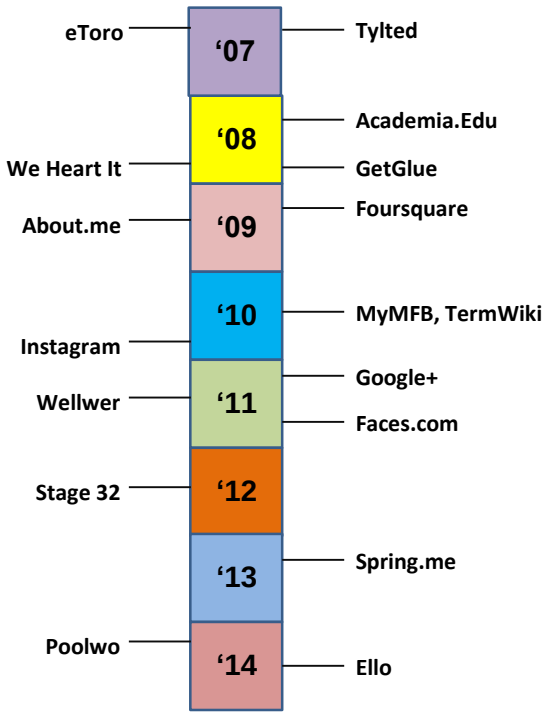
Alanyazında çeşitli tanımlamalar olmasına rağmen en derli toplu çalışma Boyd ve Ellison tarafından 2007 yılında yapılmıştır. Bu çalışma sonrasında SPS akademik alanyazına işlenmiştir. Sosyal paylaşım siteleri, bireylerin sınırlı bir sistemde dışarı açık ya da yarı açık bir profil oluşturmalarına, aynı sistem içindeki bağlantıda oldukları diğer kullanıcıların profillerini listelemelerine, kendilerinin yada sistem içerisindeki diğer kullanıcıların oluşturduğu bağlantı listelerine bakmalarına ve takip etmelerine imkan veren web tabanlı sistemler olarak tanımlanabilirler (Boyd ve Ellison, 2007). Bu tanımın dışında, bir web sitesinin sosyal paylaşım sitesi olabilmesi için en öncelikli varoluş kriteri çevrimiçi ve her daim ulaşılabilir olmasıdır (Dilmen ve Öğüt, 2010:239). Yine tanımdan hareketle bireylerin bu sistemleri kullanabilmeleri için öncelikle bu sistemlere üye olmaları ve bir kullanıcı adı (nick) seçmeleri ve bu kullanıcıya ait bir şifre belirlemeleri gerekmektedir. Sosyalleşmenin yeni yüzü olan bu sitelere daha önceden oluşturdukları kullanıcı adı ve parolalarla giriş yapıp kendilerine ait bir profil oluşturmaları, iletişim kurmak istedikleri kişileri seçmeleri veya başka kişiler tarafından gelen takip, arkadaş vb. istekleri onaylamaları gerekmektedir.

Günümüz yeni SPS oluşturulmadan önce, insanlar SPS'yi kullanmaktaydılar. Sadece Amerika Birleşik Devletlerinde kullanılan Classmates adlı sosyal paylaşım sitesinden bu yana yüzlerce sosyal paylaşım sitesi kullanıma açılmıştır. Ancak bu SPS'nin büyük bir kısmı popülaritesini kaybetmiş ya da zaman içerisinde kapanmıştır. Yıllar içinde açılmış olan popüler SPS'ler Şekil 1'de görülmektedir (Boyd ve Ellison, 2007).

Şekil 1. Zaman İçinde Açılmış Popüler SPS, 2007 yılına kadar

2007 sonrası açılan SPS Şekil 2'deki gibi özetlenebilir.

Şekil 2. 2007 Sonrası Açılmış SPS

Dünya genelinde pek çok sosyal paylaşım sitesi bulunmaktadır. Yapılan çalışmalar incelendiğinde, Türkiye'de kullanıcıların bu sitelere üye olma amaçları (Öztürk, 2011; İşman ve Ucun, 2012; Mazman, 2009; Büyükimdat ve diğerleri, 2011):

1- Arkadaşlık kurma ve iletişim
2- Kaynak paylaşımı (resim, video, durum vb.)
3- Ödev ve projeler geliştirmek
4- Derslere destek
5- Gündem takibi (haberleri, ünlüleri, reklamları vb.)
6- Kendini tanıtma
7- Merak gidermek
8- Oyun oynama gibi amaçlar için kullandıkları ortaya konmuştur.

Yeni iletişim ortamlarının gelişmesi, her kesimden bilgi iletişim teknolojilerine ilginin artması, sosyal medyanın gücünü arttırmakta, sosyalleşme kavramına da yeni bir boyut kazandırmaktadır (Vural ve Bat, 2010:3349). SPS ile birlikte insanlar arasındaki ilişki şekli de değişmiştir. Günümüzde insanlar bu araçları kullanarak kilometrelerce uzaktaki kişilerle görüşebilmekte ve yan yanaymış gibi paylaşımda bulunabilmektedir. Bu

bağlantı kurma biçimi bir çok avantajı beraberinde getirebildiği gibi, aynı zamanda insanların sosyal davranış biçimlerini ve kültürel gelişimlerini olumsuz etkilemiştir (Bulunmaz, 2013:21).

SPS'ye ilişkin avantaj olarak görülen bazı başlıklar aşağıdaki gibi değerlendirilebilir (Bulunmaz, 2013:22):

- ✓ Paylaşımın gerçekleşmesi
- ✓ Çift yönlü etkileşimin gerçekleşmesi
- ✓ Aktif katılımın olması
- ✓ Dönüt sürecine olanak sağlaması
- ✓ Bireylerin kendilerini rahat hissetmeleri
- ✓ Bireylerin duygularını rahatlıkla ifade etmesi
- ✓ Bireylere birbirlerini daha iyi tanıma imkanının sunulması
- ✓ İmgelerle jest ve mimiklerin gösterilmesi SPS'nin avantajları arasında yer alabilir.

SPS'nin sayılan avantajlarının yanında, hem kişiler hem de kuruluşlar açısından bir takım dezavantajları bulunmaktadır. Bunları özet olarak aşağıdaki gibi listeleyebiliriz (Onat ve Alikılıç, 2008:1123-1125):

- ✓ SPS'nin tek yönlü bir etkileşim ortamı olarak görülmesi, bilgi ve enformasyon transferi tek yönlüdür.
- ✓ SPS'ye ait üyeler, tüm şahsi bilgilerini başka platformlara yönlendirememektedir.
- ✓ Kapalı platformlardır. Gerçekte açık olan veriler ve enformasyon sadece SPS'ye üye olan kişi ve sosyal ağ sunucusu arasındadır.
- ✓ SPS'de yeterince açıklık yoktur. Üye profillerine ulaşabilmek için, çoğu sitede üyeler tarafından kabul görmek gerekir.
- ✓ SPS'ye her gün yeni üyeler katılmakta ve SPS giderek kalabalıklaşmaktadır. Bu durum iletişimde gürültü unsurunun artmasına ve firmaların hedef kitlelerine ulaşamamasına, mesajlarının kaybolmasına ve hedef şaşmasına sebep olmaktadır.
- ✓ İnternet hukuku ve internetle halkla ilişkiler ve reklamlara yönelik kanunlar ülkeden ülkeye değişmektedir. Dolayısıyla kanuni sınırlamalar firmaları amaçlarına ulaşmak konusunda zorlayabilir.

- ✓ İnternet bağlantı hızlarının bölgeden bölgeye değişmesi mesajların ve görsellerin eş zamanlı paylaşılmasında eşzaman sorunu ortaya çıkarabilmektedir.
- ✓ Sahte profillerin çok olması da bu sitlerin dezavantajı olarak karşımıza çıkmaktadır.

2.1.1. Popüler Sosyal Paylaşım Siteleri

Classmates ve SixDegrees ile başlayıp günümüze kadar gelen, internet dünyasına damga vurmuş onlarca popüler sosyal paylaşım sitelerinden (SPS'den) şu an pek çoğu popülaritesini yitirmiş üye sayıları azalmış ya da belirli bölgelerdeki kişilerle sınırlı kalmıştır. Bu araştırmada zaman içinde açılmış SPS'den bir kısmı incelenmiş olup, bu siteler hakkında bilgiler verilmiştir. Değinilecek sosyal paylaşım siteleri belirlenirken aşağıdaki kriterler belirlenmiştir:

1. SPS fikrini oluşturan sitelerin ilk örnekleri (Classmates ve Sixdegrees)
2. Açıldıktan kısa bir süre sonra tüm dünyada popüler olan ancak sonrasında popülerliğini yitiren ve farklı amaçlar için yeniden tasarlanan örnekleri (Flicker ve Friendster)
3. Açıldıktan sonra kısa bir süre içinde popülaritesi artan ve zaman içinde kapanma ile yüz yüze kalan örnekleri (Orkut ve Yahoo360)
4. Açıldıktan sonra kısa bir süre içinde tüm dünyada popüler olan ancak zaman içinde belirli bölgelere sıkışan örnekleri (Hi5, Myspace)
5. Profesyonel iş yaşamı için kurulan örnekleri (LinkedIn, Xing)
6. Eğitim amaçlı kullanılan örneği (Academia.Edu)
7. Halen Dünyada ve Türkiye'de popüler olan örnekleri (Facebook, Twitter, Google+, Instagram ve Youtube) araştırmaya dahil edilerek incelenmiştir.

2.1.1.1. Classmates

1995 yılından günümüze uzanan, sadece Amerika'da bulunan ilk, orta ve yükseköğretim veren okullardan mezun olan öğrencilerin birbirlerini arayıp bulabildikleri bir sosyal paylaşım sitesidir. Üyelerinin birbirleri ile mail yoluyla haberleştikleri bir platformu bulunmaktadır. Üye olmanın ve profilinizi düzenlemenin ücretsiz olduğu bu sitede üye bulmak ve üyelere mail göndermek ücrete tabidir. Bu ücretlendirme sistemi sayesinde üyelerin hemen hemen hepsi gerçek kullanıcılardır, az da olsa sahte profilli kullanıcılarla da karşılaşmak mümkündür (Online-5).

2.1.1.2. SixDegrees

Günümüzdeki SPS'ye ilham veren SixDegrees, 1996 yılından 2001 yılına kadar hizmet vermiştir. Facebook ve twitter sosyal medyayı egemenliği altına almadan çok önce kullanıcıların profil oluşturdukları, arkadaş listesi ve aile listesi oluşturdukları bir sosyal paylaşım sitesi olarak hizmet vermekteydi. Siteye üye olmak davetiye sistemine bağlı olan bu site en parlak döneminde, 1 milyon üyeye sahipti ve NADP ile ortak olmuştu. Site zamanla daha fazla ileri gidemedi ve 2001'de kapandı. Sonra tekrar hayata döndü, ama bu sefer sadece eski üyeler davet edilebiliyordu (Online-6).

2.1.1.3. Friendster

Kanadalı bilgisayar programcısı Jonathan ABRAMS tarafından sosyal paylaşım sitesi olarak 2002 yılında kurulmuş bir sitedir(Online-7). Yeniden tasarlanmadan önce, üyelerinin birbirleri ile iletişim kurmalarına, çevirim içi bilgi paylaşmalarına, iletişimde oldukları kişilerin paylaştığı bilgileri tekrar paylaşma gibi servisleri vardı. 2011 yılında site yeniden tasarlanarak sosyal oyun tabanlı bir web sitesi halini aldı (Online-8). Yani kişilerin oyun satın alıp indirdikleri, oyun oynadıkları ve oyunlarla ilgili paylaşımlarda bulundukları bir sosyal platforma dönüşmüştür. Siteye bir e-posta adresi üzerinden üye olunabileceği gibi facebook ve twitter hesapları üzerinden de üye olunabilmektedir. Alexa'nın istatistiklerine göre sitenin kullanıcı sayısını 115 milyonun üzerinde olduğu ancak daha çok Asya ülkelerinde popüler olduğu görülmektedir (Online-9).

Bir zamanlar SPS arasında çok popüler olacağı düşünülürken 2003 yılında kurulan MySpace'in gölgesinde kalarak popülaritesini yitirmiştir (Online-10).

2.1.1.4. Myspace

Myspace; 2003 yılında Thomas Anderson ve Chris DeWolfe tarafından ABD'nin Santa Monica, California eyaletinde yayın hayatına başlamış, sanal ortamda iletişim ve arkadaşlıklar kurulabilen kişisel profillerin, blogların, grupların, resimlerin, müzik ve videoların barındırılabileceği bir sosyal ağ servisidir (Online-11).

Myspace özellikle henüz şöhrete ulaşmamış grup ve şarkıcıların yararına bu sanatçı adaylarına herhangi bir ücret almadan şarkılarını siteye yükleyip büyük kitlelere sunma imkanı vermektedir(Online-12). Siteye Facebook veya Twitter gibi SPS'deki hesaplar aracılığıyla da kayıt yapılabilmektedir. Sitenin sunduğu hizmetler aşağıda verilmiştir:

- Müzik
- Video
- Arkadaşlık
- Radyo hizmetleri

Alexa'nın istatistiklerine göre, 2008 yılında Facebook'un Myspace'i geçmesinden sonra site hızla popülaritesini yitirmiş, üye kaybı sonucu hızlı bir finansal düşüş yaşamış ve çalışan sayısı azalmıştır (Online-13).

2.1.1.5. LinkedIn

Aralık 2002'de standart SPS'nin aksine, profesyonel iş yaşamı için bir sosyal ağ kurmak amacıyla tasarlanmıştır. 5 Mayıs 2003'te kullanıma açılmıştır. Bu site, iş geliştirme süreçlerinde bireye yardımcı olabilecek, eleman, ortak ya da bilgi birikiminden yararlanılabilecek bir danışman gibi katkı sağlama amacı taşımaktadır (Online-14).

Siteye üye olduktan sonra kullanıcılar, diğer SPS'de olduğu gibi arkadaş listesi oluşturma, gönderi yayınlama vb. işlemleri yapabilmektedir. Linkedin'in diğer SPS'den farklı olarak kullanıcılarına sağlamış olduğu en önemli özellik ise iş ve çalışan arama özelliğidir. Aynı zamanda kendi profilinizde belirtiğiniz özelliklerinize uygun olarak size iş önerisi sunan bu site, Şubat 2008'de mobil cihazlara uygun uygulamasını da üretmiş ve 2013 yılında 200'ü aşkın ülkede 300 milyon kullanıcıya ulaşmıştır. Tablo 2'de ülkelere göre LinkedIn sosyal paylaşım sitesi kullanıcı sayıları verilmiştir.

Tablo 2. Ülkelere Göre Linkedin İstatistikleri

Ülkeler	**Kullanıcı Sayıları**
Amerika	93 Milyon
Hindistan	24 Milyon
Brezilya	16 Milyon
İngiltere	14 Milyon
Kanada	9 Milyon
İspanya	6 Milyon
İtalya	6 Milyon
Meksika	6 Milyon
Avustralya	6 Milyon

(Kaynak: Online-15)

2.1.1.6. Hi5

2003 yılında California'nın San Francisco kentinde kurulmuş bir sosyal paylaşım sitesidir. 2007'de Myspace'ten sonra ikinci (Online-16), 2008'de ise Facebook ve Myspace'ten sonra üçüncü en çok ziyaret edilen site unvanını almıştır (Online-17).

Hala günümüzde Nepal, Moğolistan, Tayland, Romanya, Jamaika, Güney Afrika, Portekiz ve Latin Amerika ülkelerinde popüler olan, fakat Türkiye'de fazla tutulmayan bu site, arkadaşlık ve flört sitesidir. Üyeliği kolay olan, facebook veya twitter gibi SPS'den de giriş yapılabilen bu site, arkadaşlık listesi oluşturma, gönderi paylaşma, chat gibi klasik sosyal paylaşım sitesi aktivitelerinin dışında 2009 yılındaki güncellemesinden sonra, sohbet ederken oyun oynama, video izleme ve albüm oluşturma gibi aktivitelerin de yapılabildiği bir site halini aldı(Online-18). Şu anda Hi5'e ait sitede 400'den fazla oyun bulunmaktadır (Online-19). Dünya üzerinde 80 milyondan fazla üyesi bulunmaktadır (Online-20).

2.1.1.7. Xing

2003 yılında OpenBC (Açık İş Kulübü) olarak isimlendirilen bu sosyal paylaşım sitesi kullanıcılarına iş hayatları için bir profesyonel ağ kurma olanağı sağlamaktadır. Hala günümüzde kullanımı devam eden bu site 2006 yılında Xing ismini almıştır. Avrupa'da ve Amerika'da LinkedIn ile rekabet halinde olan bu site kullanıcılarına diğer SPS'de bulunan, arkadaş listesi oluşturma, grup oluşturma, tartışmalara katılma, forum vb. uygulamalara olanak sağlamaktadır (Online-21).

Bu sitenin iki farklı üyelik seçeneği bulunmaktadır. Temel üyeler ve Premium üyeler. Temel üyeler Xing'in pek çok genel uygulamasını kullanabilmektedirler. Ancak bazı özeliklere uygun kişi arama, henüz üye olmamış kişilere mesaj atma vb. gibi temel fonksiyonları temel üyeler kullanamamaktadır. Bu tür temel özellikleri ancak Premium yani siteye ücret ödeyen üyeler kullanabilmektedir. Dünya genelinde 14 milyondan fazla üyesi olan Xing, daha çok Almanca konuşulan ülkelerde -yaklaşık 7,7 milyon üye- kullanılmaktadır(Online-22). 2008 yılından itibaren Türkçe dil seçeneği ile birlikte Türkiye'de de kullanılmaya başlanmıştır.

2.1.1.8. Orkut

2004 Yılında Google Firmasının mühendisi Orkut BÜYÜKKÖKTEN tarafından kurulmuş bir sosyal paylaşım sitesidir. Eski arkadaşları bulmak veya yeni arkadaşlıklar

kurmak için kullanılan site, Temmuz 2014'ten itibaren yeni üye kaydı almamaktadır. 2008 yılında Hindistan ve Brezilya'da en çok kullanılan site durumundaydı (Online-23). Üyelerinin profil oluşturmalarına, arkadaşlık listesi oluşturmalarına, kendi profil sayfalarına video ekleyebilmelerine, kendi sayfalarının tasarımını istedikleri renklerde tasarlamalarına izin veren bu site, Eylül 2016'ya kadar eski üyelerin kendi arşivlerini bilgisayarlarına indirmek için kullanmalarına olanak vermektedir.

Orkut üyeleri, bazı SPS'de olduğu gibi, eğer engellenmemişse, bütün profilleri görme olanağına sahipti. Gizlilik ayarlarının düşük düzeyde olması, bu sitede birçok sahte profilin oluşturulmasına sebep olmuştur.

2.1.1.9. Facebook

4 Şubat 2004 tarihinde Harvard Üniversitesi öğrencisi olan Mark Zuckerberg tarafından sadece Harvard üniversitesi kampüsünde kullanılması amacıyla kurulmuştur (Akyol ve Diğerleri, 2012:5). 11 Eylül 2006 tarihinde ise Facebook tüm e-posta adreslerine, bazı yaş sınırlandırmalarıyla açıldı (Online-24). Açıldığı günden itibaren sürekli büyüyen, sosyal medya fenomeni haline gelen Facebook günümüzde en çok ziyaret edilen web sitelerinden biri olmuştur. Alexa'nın istatistiklerine göre dünyanın en çok ziyaret edilen ikinci web sayfasıdır (Online-25).

Herhangi bir mail adresi ile üye olunduktan sonra Facebook kullanılabilmektedir. Geniş bir uygulama yelpazesi sunan Facebook üyelerine, fotoğraf paylaşımı, video paylaşımı, mesajlaşma, telekonferans, dürtmeler, oyunlar vb. uygulama (Facebook API) seçenekleri sunmaktadır. Ayrıca Facebook'ta farklı sitelerde bulunan bir bağlantı düğmesi ile içeriklerin kolayca üyelerinin kendi profillerinden paylaşımlarına olanak sağlaması sitenin popülaritesini oldukça arttırmaktadır. Yine site bünyesinde bulunan grup, etkinlik ve oyunlar sayesinde kullanıcılarına eğlenceli aktiviteler sunmaktadır. Sağladığı güvenlik seçenekleri ile profiller gizli hale getirilebilir, paylaşımların sadece arkadaşlık listelerinde görüntülenmesi sağlanabilir, aramalara kapatılabilir, mesaj atmalara kapatılabilir vb. Aynı şekilde oluşturulan gruplarda güvenlik ayarları ile sadece davet edilen kişiler tarafından kullanılması sağlanabilir.

Facebook sitesinin dezavantajlarına bakacak olursak, en önemli dezavantajı bağımlılık yapması. Her ne kadar belirli yaş sınırlamasına gidilse bile Facebook, gençler ve çocuklar arasında çok yaygın olarak kullanılmaktadır (Online-26). Özellikle küçük yaş gruplarında bağımlılık yapabilmektedir (Online-27, Akyol ve diğerleri, 2012:10). Bunun

dışında paylaşılan verilerin güvenliği ve farklı odaklar tarafından kullanılıp kullanılmadığı, izinsiz olarak veri madenciliği yapmak için kullanılıp kullanılmadığı halen pek çok üyenin kafasını karıştıran bir soru olarak durmaktadır. Yine de Facebook dünyanın en çok kullanılan SPS'nin başında gelmektedir (Online-20). We Are Social tarafından yapılan istatistiklere göre aktif kullanıcı sayısı 1 milyar 184 milyondur.

Yapılan çalışmalarda Facebook'u kullanan üyelerin bu siteyi;

- ✓ Eski arkadaşlık ilişkilerini korumak
- ✓ Yeni insanlarla buluşmak
- ✓ Eğlence amaçlıyla kullanmak
- ✓ Zaman geçirmek
- ✓ Kendini ifade etmek için profillerini kullanmak
- ✓ Kişisel ve sosyal paylaşımlarda bulunmak
- ✓ Öğretim amaçlı kullandıkları görülmektedir (Akyol ve Arkadaşlar, 2012:11, Şener, 2009:37-39, Göker, Demir ve Doğan, 2010:195)

2.1.1.10. Flickr

2004 yılında Ludicorp firması tarafından oluşturulan ve 2005 yılında Yahoo firması tarafından satın alınan bir sosyal paylaşım sitesidir. Kurulduğu ilk dönemlerde online chatleşme üzerine odaklanan, zaman içinde foto paylaşımı, online sosyal oyunlar ve 2008 yılında video paylaşımına da izin veren bir site halini almıştır. Üyelerine sunduğu büyük fotoğraf ve video depolama alanı sayesinde bir fotoğraf sunucusu gibi blogcular tarafından kullanılmaktadır(Online-28). Flickr bu özelliği sayesinde eğitimciler tarafından resim yükleme ve kullanma yeri olarak da kullanılmaktadır (Akyol ve diğerleri, 2010:259-260).

SPS'nin genel özelliği olan arkadaş listesi oluşturma gönderi ve beğeni yapma gibi birçok özelliğinin dışında flickr, sürükle bırak şeklinde resim yükleme ve yüklenen resimleri farklı şekillerde boyutlandırma gibi resim düzenleme araçlarını da kullanıcılarına sunmaktadır. Bazı kullanıcıların birden fazla hesabının olduğu bu sitenin 32 milyon civarında üyesi bulunmaktadır (Online-29).

2.1.1.11. Yahoo360

2005 yılında Yahoo firması tarafından oluşturulan ve 26 Aralık 2013 tarihinde kapanan bir sosyal paylaşım sitesidir. Diğer SPS'de olduğu gibi arkadaş listesi, blog

oluşturma, grup oluşturma, fotoğraf, video, gönderi paylaşımı gibi özellikleri barındıran site 2010 yılında 1 buçuk milyon kayıtlı kullanıcıya ulaşmıştır (Online-30).

2.1.1.12. Youtube

15 Şubat 2005'te esas işlev olarak video barındırma sitesi olarak kurulan ve Ekim 2006 yılında Google Firması tarafından satın alınan bir video paylaşım sitesidir (Online-31). Google üzerinden üye olunduktan sonra kendi videolarınızı da ekleyip kendinize bir kanal oluşturabileceğiniz Youtube sitesinde, kısıtlama getirilmeyen videolar üye olan olmayan herkes tarafından rahatlıkla izlenebilmektedir. Bu site üzerindeki videoların Facebook, Twitter, Google+ gibi sitelerde tek bir tıklama ile paylaşılabilmesi Youtube'un popülaritesinin artmasını sağlamaktadır.

Youtube'u kullanmak için siteye üye olmanın gerekmemesi, sürekli bir trafik akışı anlamına gelmektedir. Değişik platformlardan bu paylaşım sitesine ulaşılabilmektedir (Telefon, Tablet ve Bilgisayar). Tüm platformlardan bu siteyi kullanan yaklaşık bir milyar insan, günde ortalama 40 milyar video izlenmektedir (Online-32). Pek çok video türünün (eğitsel videolar, klipler, üyelerin yükledikleri komik videolar vb.) bu site üzerinden dünyaya açık olması, bir video arşivinin olması, günlük hayatta birçok yerde kullanıcıların işlerini kolaylaştırmaktadır.

Youtube'a basit bir şekilde üye olunduktan sonra, üyeler kendi kanallarını oluşturabilmektedirler. Bu kanala video yükleyerek veya geniş video arşivinden videolar alarak internet ortamında çalışmalarını paylaşabilir, kişisel listeler oluşturabilir ve harici sayfalar bu videoları kendi sayfalarında kullanabilirler (Akyol ve diğerleri, 2010:255).

2.1.1.13. Twitter

2006 yılında geliştirilen, her bir gönderisinde en fazla 140 karakter bulunabilen, gönderileri içerisine fotoğraflar ve kısa videolar da eklenebilen bir sosyal paylaşım sitesidir (Kazancı ve Dönmez, 2013:41). Mikroblog sitesi de denen bu site, ilgi çekici bulduğunuz konularda en son bilgilere ulaşmanızı sağlayan gerçek zamanlı bir bilgi ağıdır (Akyol ve diğerleri, 2010:57). Üyelerinin konular ile ilgili yazıları (tweetleri) okuyabildikleri ve yeni tweetler atabildikleri üye olmayanların ise sadece tweetleri okuyabildikleri bu siteye, mobil cihazlar ve kişisel bilgisayarlardan ulaşılabilmektedir. 11 Temmuz 2014 verilerine göre kullanıcı sayısı 645 milyon olan (Online-33) Twitter'ın üyelerinin yaklaşık %44'ü hiç tweet atmamıştır (Online-34).

Twitter da yine diğer SPS'de bulunan arkadaş listesi oluşturma, takip etme, mesaj gönderme, özel mesaj gönderme gibi özellikler bünyesinde barındırmaktadır.

Twitter'da kullanıcıların yorumlarını yazabildikleri konular "#" (hashtags) ile başlarken üyelerin profilleri "@" (et) işareti ile başlamaktadır. Bir konu veya profil ile ilgili yoğun bir kullanım olduğunda, bu konu başlığı Twitter'ın TT (trend topics, popüler konular) listesine girer. Bu uygulaması ile o konunun herkes tarafından görülmesi sağlanır. Böylece daha yoğun bir kullanım sağlanmış olur.

Artık televizyonlarda bulunan haberler, tartışma programları hatta yayınlanan dizilerin bile bir bölümünde o programın twitter'daki adresi bulunmakta. Bu adresler sayesinde o anda evlerinde veya iş yerlerinde bulunan kişiler, yayın akışına attıkları Twitlerle dahil olabilmekte ve bu şekilde medya daha fazla günlük hayatımıza girmektedir.

Twitter'ın bu yönü eğitimciler tarafından da kullanılabilmektedir. Sınıf ortamını daha fazla sosyal hayatımızın içine çekebilmek için öğretmenler dersleri ile ilgili konular açarak, öğrencilerin bu konuları okul dışında günlük hayatlarında da birbirleri ile tartışarak öğrenmelerini sağlayabilir. Öğretmenler bu tartışma ortamında gözlem yapıp konunun ilerleyişi hakkında bilgi sahibi olarak öğrencileri gözlemleyebilir. Öğrencilerin yazım becerilerinin geliştirilmesine yardımcı olabilir. Pek çok özelliği ile Twitter eğitimciler tarafından dünya genelinde kullanılmaktadır (Kazancı ve Dönmez, 2013:44).

2.1.1.14. Academia.edu

Dünya genelindeki akademisyenler için kurulmuş bir sosyal paylaşım sitesidir. 2008 yılında kurulan site 16 milyonu geçen üyeye sahiptir (Online-35). Akademisyenlerin kendi çalışmalarını paylaştıkları, diğer akademisyenleri takip ettikleri, akademisyenlerin çalışmalarını inceleyebildikleri bir sitedir. Açık erişimli bir bilim dergisi gibi çalışan siteye herhangi bir mail adresi ile üye olunabileceği gibi facebook veya twitter gibi SPS hesaplarından da üyelik sağlanabilmektedir.

Diğer SPS'de bulunan ileti gönderme, mesaj gönderme, arkadaş listesi oluşturma vb. seçenekler bu sitede de mevcuttur. Özellikle çalışma alanınıza yakın kişileri size önermesi ve çalışmalara herhangi bir kısıtlama getirmeden açık kaynak olarak sunması güçlü yönlerinden bazılarıdır.

2.1.1.15. Instagram

Instagram çevrimiçi mobil foto ve video paylaşım sitesidir. Bu site üyelerine fotoğraf ve kısa video yüklemelerine ve bu videoları facebook, twitter, flicker gibi diğer SPS'deki hesaplarında da paylaşma imkanı sağlar. Ekim 2010'da internete sürülen bu sitenin günümüzde 150 milyonu aşkın üyesi bulunmaktadır (Online-36). Herhangi bir mail adresi ile üye olunabileceği gibi facebook, twitter gibi SPS'deki hesaplarla da siteye üye olunabilir ve paylaşımlarda bulunulabilir.

Sadece kişisel bilgisayarlardan değil, aynı zamanda mobil cihazlardan da erişilebilen bu site, kullanıcılarına diğer SPS'de olduğu gibi bir profil sayfası oluşturma izni vermektedir. Takip listesi, beğeni, yorum yapma gibi diğer SPS'de olan özelliklere sahip olan bu sitede yüklenen foto ve videolar üzerinde yerleşik efektleri uygulamak mümkündür.

2.1.1.16. Google+

Google firması 1998 yılında özel bir şirket olarak kuruldu. İnternet arama motoru olarak çalışan firma, zamanla küçük sermeyeli birçok firmanın ürünleri alarak hizmet ağını genişletmiştir (Örneğin, Keyhole, Inc'in Earth Viewer adında ki ürününü satın alıp ürünün adını Google Earth olarak değiştirdi, 2006'da Youtube'u satın aldı, 2010 yılında kendi telefonunu üretti vb.) (Online-37). Google'a bir kere üye olunduktan sonra Youtube, Gmail, Google+, Google Play, Google Drive, Google Çeviri, Google Blogger, Google Dokümanlar, Google Fotoğraflar, Google Talk vb. ürünleri rahatlıkla kullanılabilmektedir.

Google 2011'in Haziran ayında bir sosyal paylaşım sitesi olan Google+ (Google Plus) ürününün piyasaya sürmüştür. 18 yaşında büyük herkese açık olan bu sosyal paylaşım sitesi Google'a üye olunarak kullanılabilmektedir. Google Plus google'ın sunduğu tüm hizmetlerin birleşimiyle oluşan bir sosyal ağ projesi olarak Facebook'a rakip olarak geliştirildi (Online-38). Diğer SPS'de olduğu gibi profil oluşturabildiğiniz, arkadaş listesi oluşturabildiğiniz, gönderi, fotoğraf ve video paylaşabildiğiniz temel özellikleri barındıran bu sitenin mobil cihazlar için bir mobil uygulaması da bulunmaktadır (Online-39).

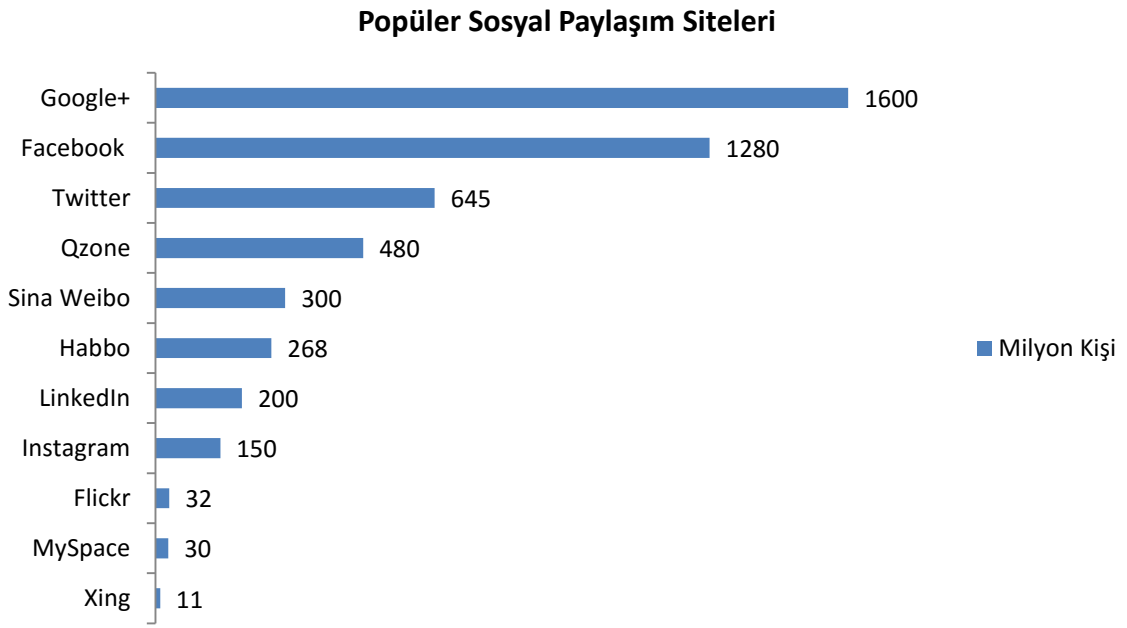
27 Aralık 2011 tarihinde 62.000.000 kullanıcı barajını aşan Google+'ın büyüme analizi göz önüne alındığında her gün 625.000 yeni üye kazanarak 2012 yılı sonunda 400.000.000 kullanıcı barajını aşacağı tahmin edilmiştir. 2012 yılı Aralık ayı itibarı ile Google+ 500 milyon kullanıcı sayısını geçmiştir. Aslında Google'a üye olan herkesin

Google plus'ı kullanabileceğini düşünürsek aslında en çok kullanıcı sayısına ulaşan sosyal paylaşım sitesinin Google Plus olması beklenmektedir. Ancak üye sayısının 500 milyonlarda, aylık aktif kullanıcı sayısının ise 2014 Ocak ayında 300 milyon, 2015 Ocak ayında 343 milyon olduğu görülmektedir ve rakibi olan Facebook'un Ocak 2015'te 1 Milyar 366 milyon aktif kullanıcısı bulunmaktadır (Online-40).

2.1.2. Dünyada ve Türkiye'de İnternet ve SPS Kullanım İstatistikleri

Dünyada internet kullanımı ve bununla beraber SPS kullanımı da her geçen gün artmaktadır. Dünya üzerinde çeşitli firmalar tarafından sürekli internet ve SPS kullanımı ile ilgili araştırmalar yapılmaktadır. Bu çalışmamızda yıllara göre bazı istatistikler baz alınarak özellikle We Are Social Firması tarafından 2014 Ocak ve 2015 Ocak aylarına ait güncel istatistiksel verilere yer verilecektir (Online-40).

Wikipedia'nın verilerine göre tüm dünyada kullanılan SPS üye sayıları Şekil 3'te gösterilmektedir.

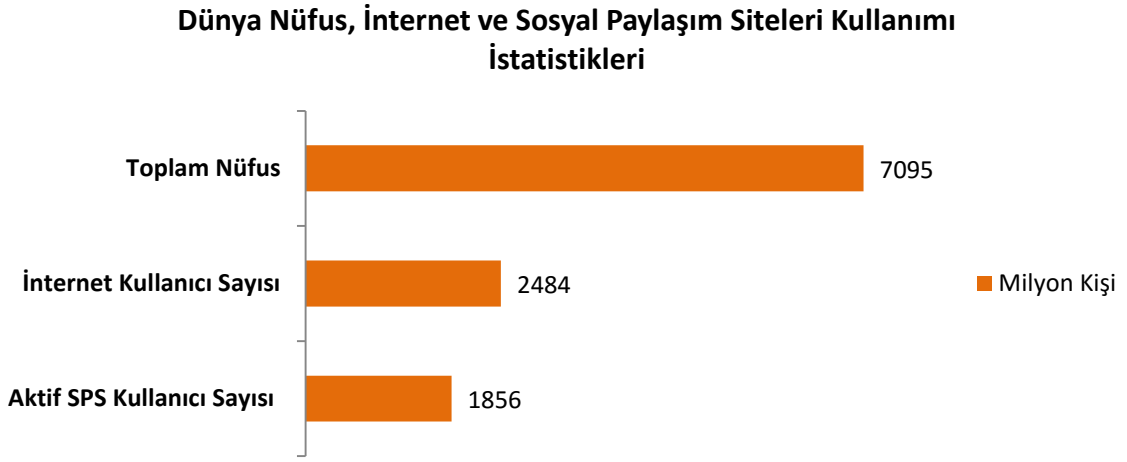

Şekil 3. SPS Kullanıcı Sayıları Milyon Kişi Olarak

(Kaynak: Online-20)

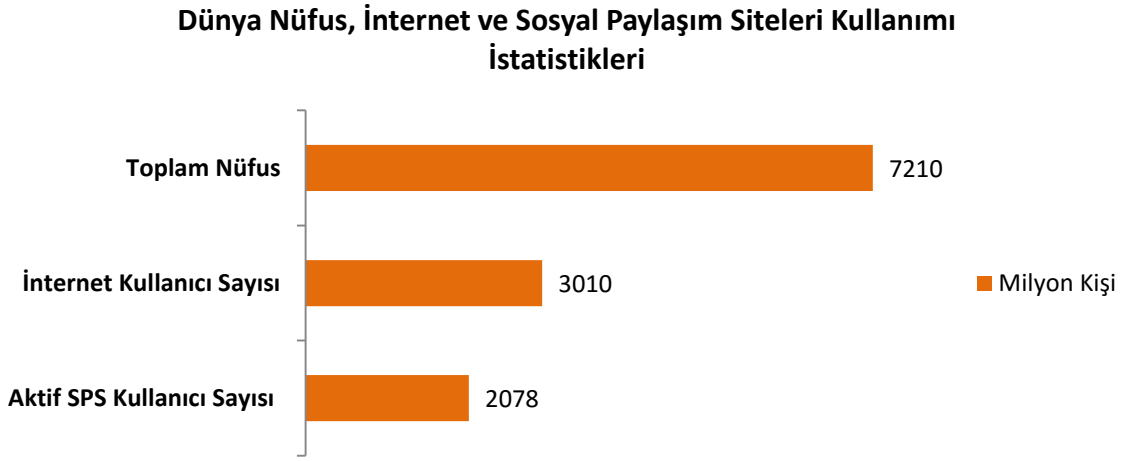
Tabloda Google Plus'ın bu kadar fazla olması Google'ın bütün üyelerinin Google Plus'ı kullandığı farz edilerek hesaplanmıştır. Şekil 3'e göre Dünya'da ilk üç sırada Google+, Facebook ve Twitter kullanıldığı görülmektedir.

2014 Ocak ayında We Are Social firmasının yapmış olduğu araştırmaya göre dünyada bulunan nüfus, internet ve SPS kullanıcı sayıları Şekil 4'te gösterilmiştir.

Şekil 4. Dünya Nüfusu ve İnternet ve SPS Kullanıcı Sayıları 2014

Şirketin yaptığı araştırmaya göre Dünya nüfusunun 7 Milyar 95 Milyon 476 Bin 818 kişi olduğu bu nüfusun %52'sinin şehir merkezlerinde yaşadığı %48'nin de kırsalda yaşadığı ortaya konmuştur. Dünya nüfusunun %35'i bilgisayar veya mobil cihaz benzeri herhangi bir cihaz kullanarak internete girdiğini, yine nüfusun %26'sının aktif olarak SPS kullanıcısı olduğunu ortaya koymaktadır. Şirketin 2015 yılında yaptığı araştırmanın sonuçları Şekil 5'de görülmektedir.

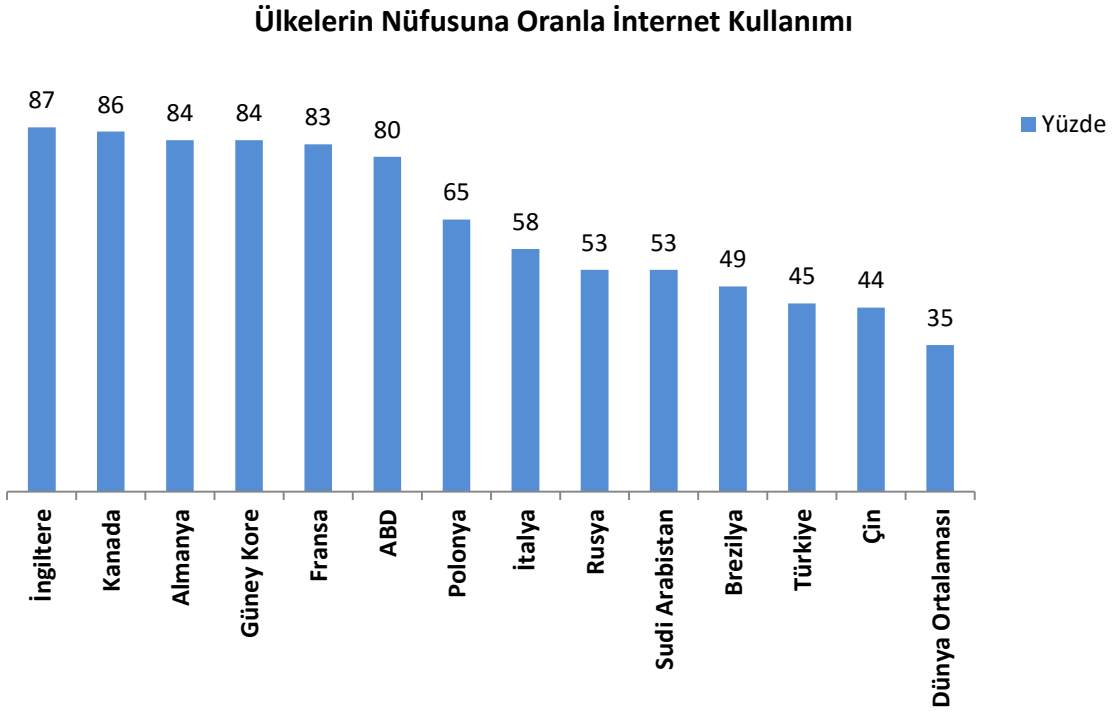

Şekil 5. Dünya Nüfusu ve İnternet ve SPS Kullanıcı Sayıları 2015

2015 yılında dünya nüfusunun yaklaşık 7 milyar 210 milyon olduğu bu nüfusun %53'nün şehir merkezlerinde %47'sininde kırsal alanlarda yaşadığı tespit edilmiştir. Bir

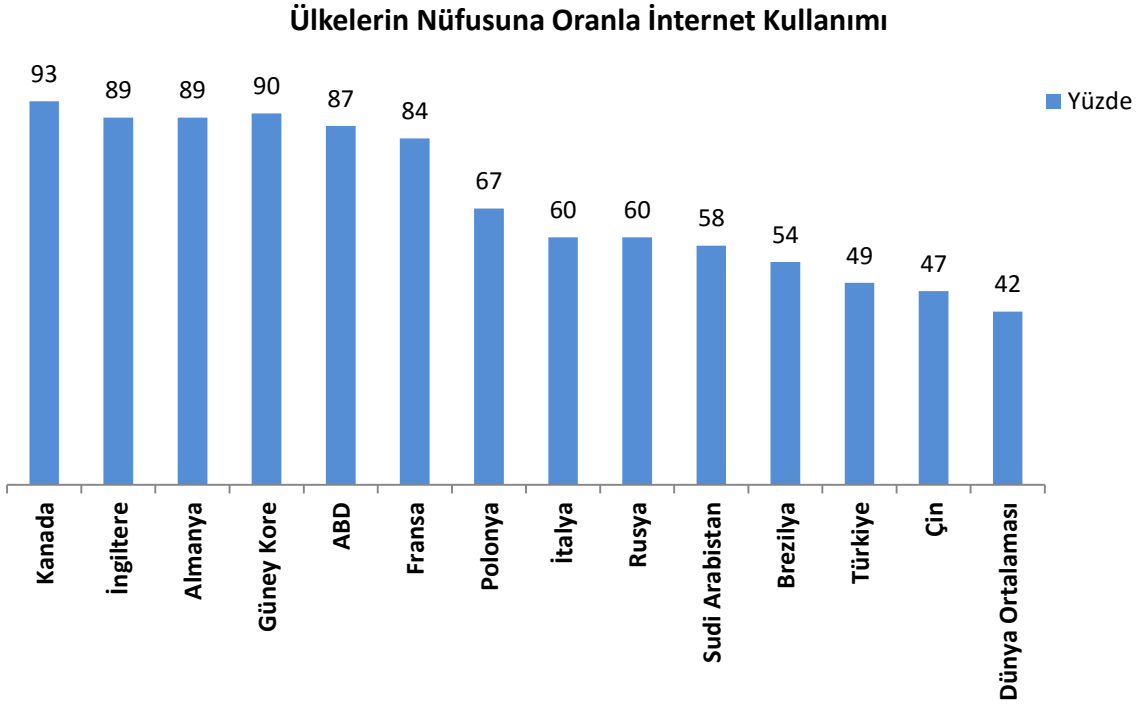
yılda internet kullanıcı sayısının 525 milyon kişi artarak tüm nüfusun %42'sine ve sosyal paylaşım site kullanan kişi sayısının 222 milyon kişi artarak %29'a ulaştığı çalışmada görülmektedir.

2014 yılında dünya genelinde İnternet kullanım oranları Şekil 6'da verilmiştir. Buna göre Dünyada nüfus oranına göre en çok internete giren ülke nüfusunun %87'si ile İngiltere olurken, Türkiye ise %45' ile 17. sıradadır. Dünya ortalaması ise %35'tir. Bu verilere göre Türkiye'nin dünya ortalamasının üzerinde bir internet kullanımı bulunmaktadır.

Şekil 6. 2014 Yılı Dünya İnternet Kullanımı İstatistikleri

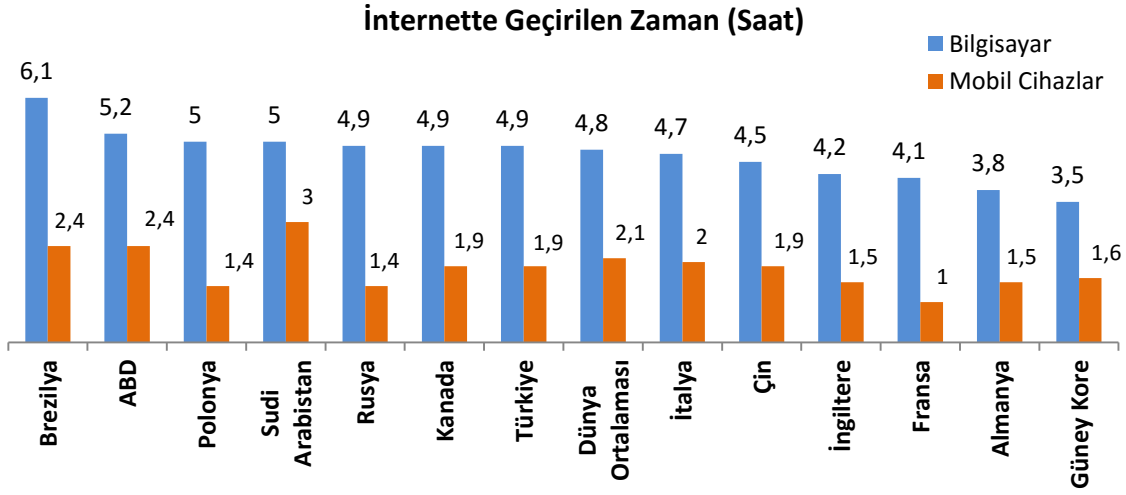
2015 yılında yapılan istatistiklere göre İnternet kullanım oranları Şekil 7'da ülkelerin nüfuslarına oranı şeklinde verilmiştir.

Şekil 7. 2015 Yılı Dünya İnternet Kullanımı İstatistikleri

Şekil 7'de de görüldüğü gibi dünya genelinde internet kullanımı artmıştır. 2014'te dünya ortalaması %35 iken 2015'te %42 olmuş ve her geçen gün daha da yaygınlaşmaktadır. İnternet kullanımında 2015'te Kanada %93 ile birinci sırayı alırken Türkiye'de internet kullanımı 4 puan daha artarak %49 olmuştur.

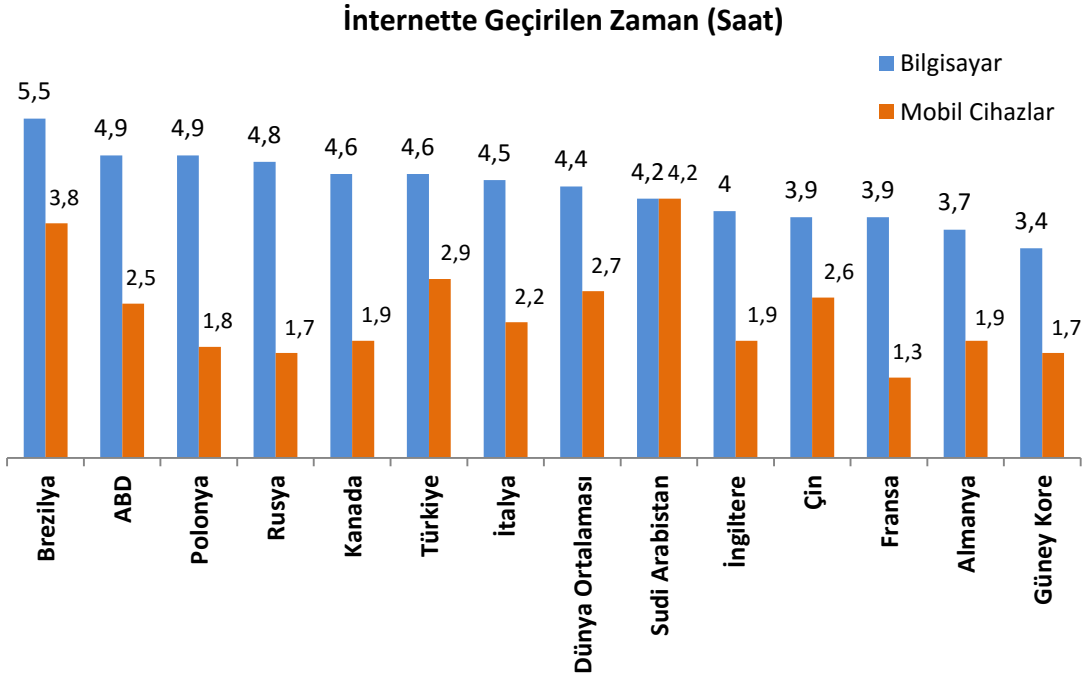
Şekil 8'de 2014 yılında Dünya genelinde internette geçirilen zaman saat olarak verilmiştir.

Şekil 8. 2014 Yılı İnternette Geçirilen Zaman

Dünya ortalaması 4,8 saat masaüstü ya da diz üstü bilgisayarlardan internete erişildiğini, 2,1 saat de mobil cihazlar kullanılarak internete erişim sağlandığını bize göstermektedir. Türkiye'de dünya ortalamasının üzerinde bir erişim olurken hemen hemen tüm Avrupa ülkeleri interneti nüfusa oranla fazla kullanmalarına rağmen dünya ortalamasına göre daha az zaman geçirdikleri ortaya çıkmıştır.

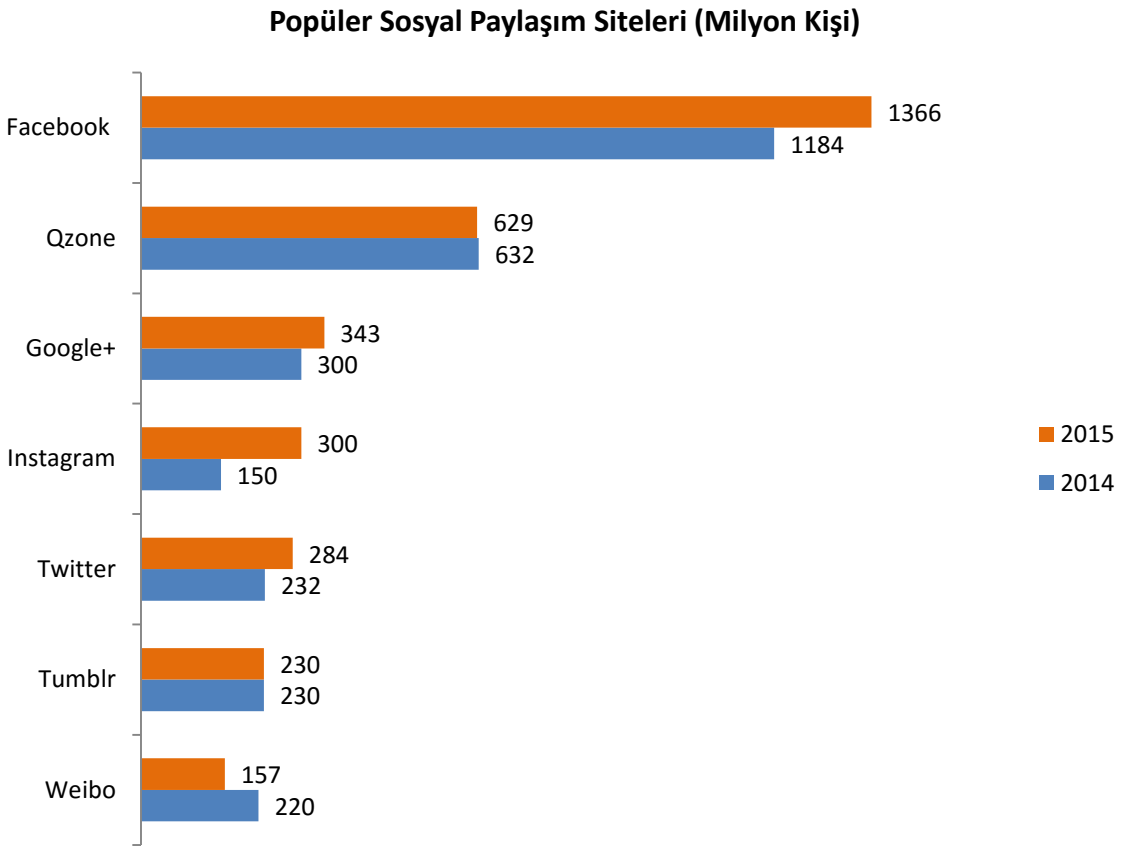
Şekil 9'da 2015 yılına ait Dünya geneli internette geçirilen zaman saat olarak verilmiştir.

Şekil 9. 2015 Yılı İnternette Geçirilen Zaman

Şekil 9 incelendiğinde dünya ortalamasının masaüstü ya da dizüstü bilgisayarlarla internette geçirilen zamanın 4,4 saat olduğu, mobil cihazlarla ortalama olarak 2,7 saat internete erişildiği görülmektedir. Türkiye'de ise 4,6 saat masaüstü ya da dizüstü bilgisayarlarla 2,9 saatte mobil cihazlarla internete erişim sağlandığı görülmektedir. Bir önceki yıla göre dünya genelinde masaüstü ya da dizüstü bilgisayarlarla internete daha az erişim sağlanmış, ancak mobil cihazlarla internete giriş daha da artmıştır. Türkiye'de de durum aynıdır. Mobil cihazların her geçen gün kendilerini yenilemesi, özelliklerinin artması, mobil cihazlara hizmet veren şebekelerin teknolojilerini her geçen gün geliştirdikleri düşünülürse, kaçınılmaz bir son olarak, kısa bir sürede internette mobilleşen bir toplum oluşacaktır.

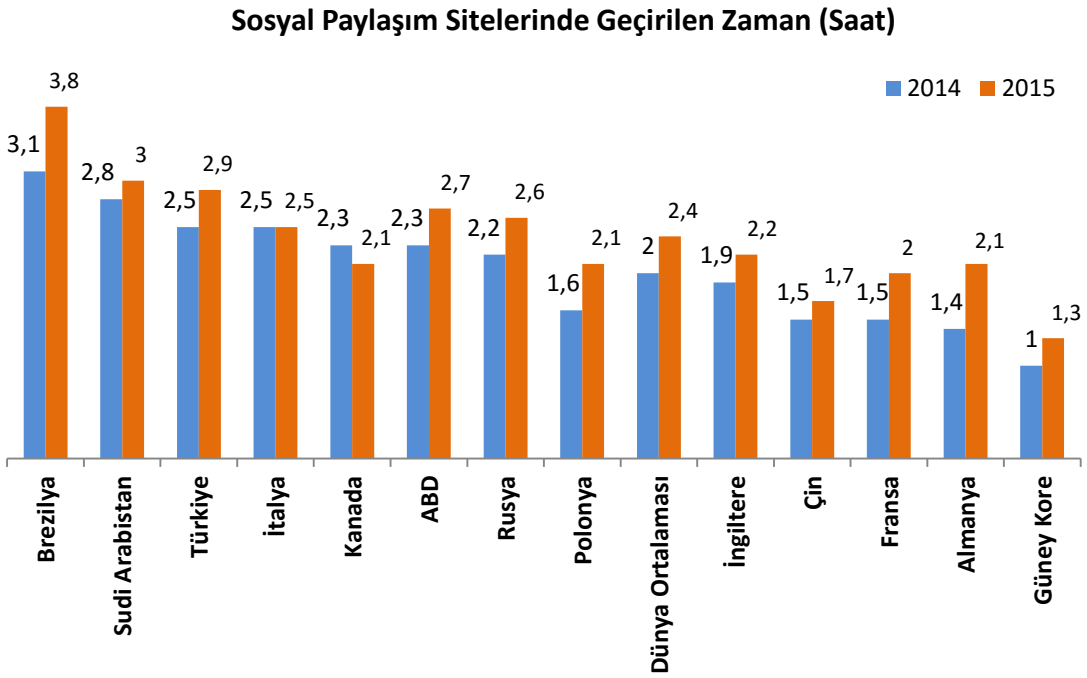
2014 ve 2015 yıllarına ait SPS kullanıcı sayıları Şekil 10'da birlikte verilmiştir.

Şekil 10. 2014-2015 Yılları Dünya Geneli SPS Aktif Kullanıcı Sayıları

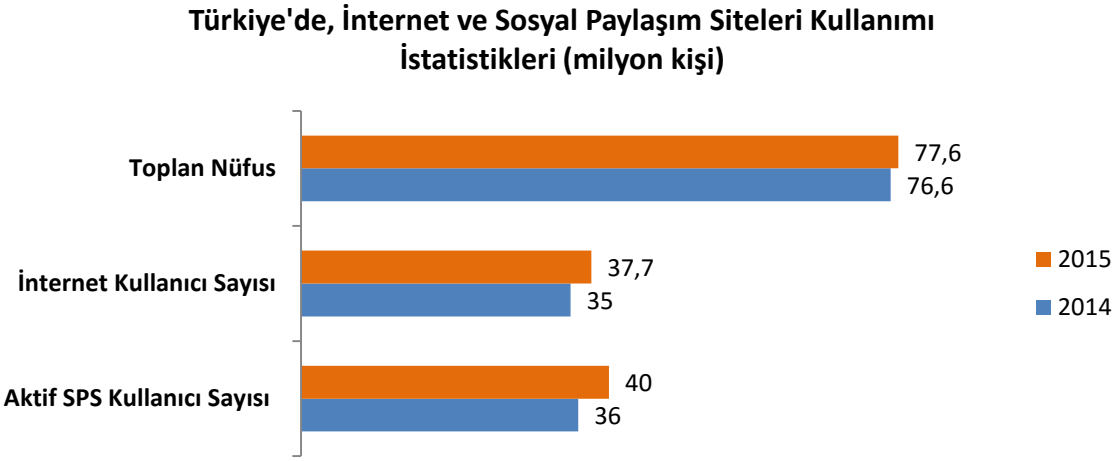
Şekil 10'da da görüldüğü gibi Facebook SPS arasındaki popülaritesini arttırmaktadır. 1 milyar 366 milyon aktif kullanıcısı ile en çok kullanılan sosyal paylaşım sitesidir. Dünya genelinde Facebook'u, sadece Çinli üyeler arasında popüler olan Qzone takip etmektedir. Google plus, Instagram ve Twitter da artan kullanıcı oranları ile dikkat çekmektedir.

Şekil 11'de ülkeler bazında aktif olarak SPS'yi kullanan kişilerin ortalama kullanım istatistikleri saat bazında verilmiştir. Bu şekil incelendiğinde, SPS'de harcanan zamanın yıllar geçtikçe arttığı gözlemlenmektedir. Dünya ortalamasının 2014 yılı ocak ayında 2 saat, 2015 yılı ocak ayında ise 2,4 saat olduğu görülmektedir. Türkiye 2014 yılı ocak ayında 2,5 ve 2015 yılı ocak ayında 2,9 saat oranıyla her iki yılda da dünya ortalamasının üstünde çıkmıştır.

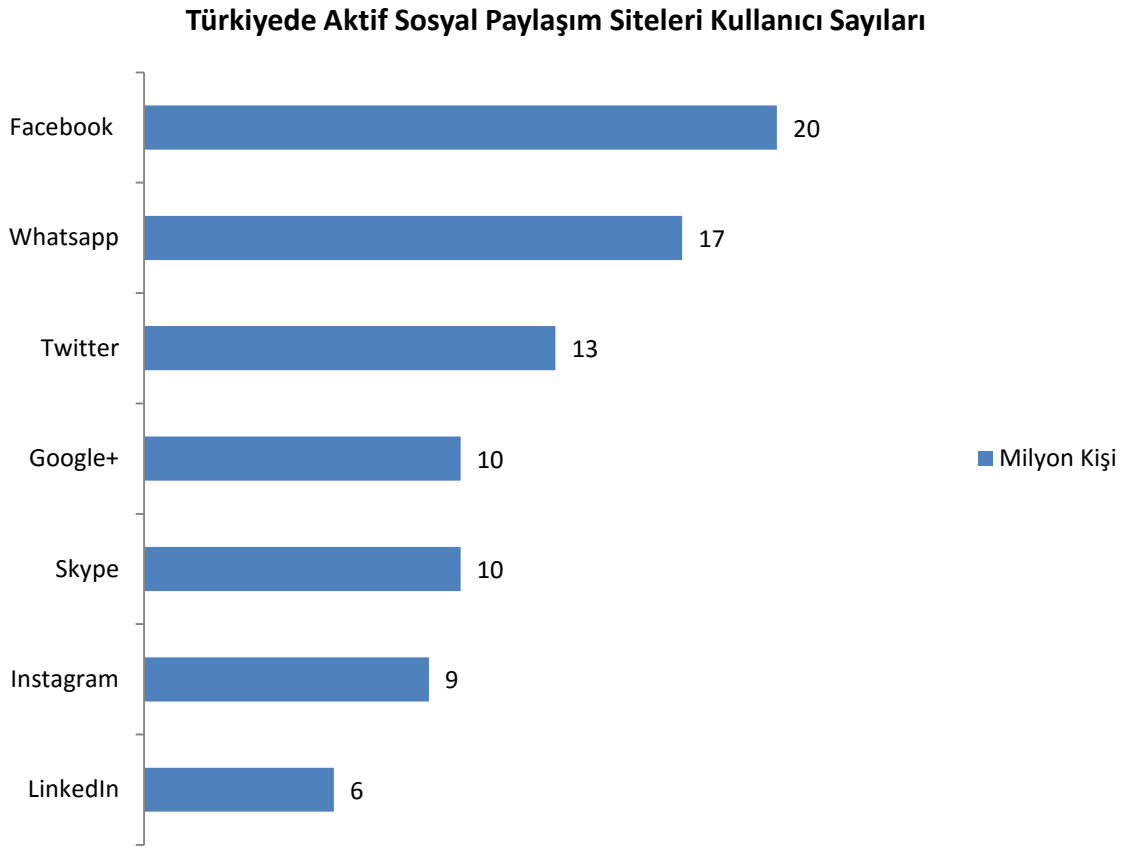
Şekil 11. Ülkeler Bazında SPS'de Geçirilen Zaman

Türkiye'de yapılan istatistiksel çalışmaya göre Türkiye'nin toplam nüfusuna göre internet kullanımı ve aktif olarak SPS'yi kullanma durumları Şekil 12'de verilmiştir. Bu sonuçlara göre Türkiye'de internet kullanımı ve SPS kullanımı her yıl daha fazla artmaktadır. Nüfus yaklaşık 1 milyon kişi artmış, internet kullanımı 2,7 milyon kişi kadar artmış ve aktif olarak SPS'yi kullanımı ise 4 milyon kişi kadar artmıştır.

Şekil 12. Türkiye'de Nüfus, İnternet Kullanımı ve SPS Siteleri Kullanımı İstatistikleri

2015 yılı Türkiye'de SPS'yi kullanan aktif kullanıcı sayıları ise Şekil 13'te gösterilmiştir.

Şekil 13. 2015 Türkiye Aktif SPS İstatistikleri

Şekil 13 incelendiğinde Türkiye'de 20 milyon aktif Facebook kullanıcı olduğu, en çok facebook'un kullanıldığı, Facebook'u sırasıyla Twitter, Google Plus, Instagram, LinkedIn'in takip ettiği görülmektedir. Whatsapp ve Skype mobil tabanlı ücretsiz mesajlaşma programı olarak tasarlanmıştır. Ancak gelişen mobil internet altyapı teknolojisi ile birlikte mesajlaşmanın yanı sıra sesli ve görüntülü iletişime de destek vermesi nedeniyle mobil cihazlarda hızla kullanımı artan bu programlar bir çeşit sosyal ağ ürünü gibi değerlendirilebilir. Ocak 2015 ayı istatistiklerine göre Whatsapp Facebook'tan sonra en çok aktif kullanıcıya hizmet veren program olmuştur. Ancak buradaki veriler 2015 yılı Ocak ayında aktif olarak kullanılan hesapların sayısıdır. Facebook'un Türkiye'de 34 milyon üyesinin olduğu (Online-41) bilinmektedir.

2.1.3. Eğitimde Sosyal Paylaşım Siteleri

Sosyal paylaşım sitelerinin (SPS'nin) insanlar arasındaki bu denli yaygın kullanımı, toplumsal hayatımızla yakından ilişkili olan kamu ve özel kurumları da doğrudan etkileyerek halka ulaşma yöntemlerini genişletmelerine olanak sağlamıştır. Eskiden sadece

kendi web sayfaları üzerinden yayın yapan kurumlar, artık duyurularını, haberlerini, aktivitelerini, fotoğraflarını vb. sadece kendi web sayfaları üzerinden değil aynı zamanda SPS'de açmış oldukları resmi hesaplarından da yapabilmektedirler. SPS içerdikleri, kullanıcılar arasındaki, güçlü iletişim alanları sayesinde (sosyal gruplar, chat, vb. uygulamalarla) benzer ilgi alanlarına sahip insanların kolaylıkla tanışabilecekleri platformlar haline gelmişlerdir. Son birkaç yılda, programlar (TV programları, radyo programları, online ders programları vb.) SPS aracılığıyla insanların etkileşimine izin vererek özgün bir devrim gerçekleştirmiştir (Alvarez ve Smith, 2013:316).

Nuvoodo firması tarafından dünya genelinde yaş aralığı 14-54 olan 1098 katılımcı ile yapılan bir çalışmada haftada en az bir kere kullandıkları SPS'nin hangisi olduğu sorulmuştur. Kullanıcıların verdikleri cevaplar Tablo 3'de gösterilmiştir (Online-42).

Tablo 3. Nuvoodo Yaşlara Göre SPS'nin Kullanımı

SPS	14-17 %	18-34 %	35-54 %	Toplam %
Facebook	63,7	83,2	74,1	76,8
Youtube	81,9	77,6	54,2	66,4
Twitter	31	38,7	28,3	32,8
Instagram	56,4	37,2	16	28,5
Google +	24,6	25	20,4	22,7
LinkedIn	1,5	15,9	20	16,6
Snapchat	36,8	21,1	4,2	14,2
Tumblr	23,8	15,6	5,7	11,5
Vine	31,8	15,5	3,5	11,1
Whatsapp	8	9,8	4	6,8
Reddit	8	8,5	3,9	6,2
Flicker	3,6	3,9	6,9	5,4
Pinterest	3,6	2	0,6	1,5

Tablo 3 incelendiğinde tüm yaş gruplarına göre en çok Facebook kullanılmakta ve hemen her yaş grubundan katılımcıların birden fazla sosyal paylaşım sitesi kullandıkları görülmektedir. Özellikle okul çağı olan 14-17 aralığındaki gençlerin en fazla Yotube sosyal paylaşım sitesinden video izledikleri, arkasından Facebook ve Instagram kullandıkları görülmektedir. Türkiye'de ise durum pek de farklı değildir. Youthteamturkey'in (2011) yapmış olduğu bir çalışmada 9-16 yaş aralığındaki çocukların %59'unun herhangi bir sosyal paylaşım sitesinde profil sahibi olduğu saptanmıştır. Yine aynı çalışmada 9-16 yaş aralığındaki çocukların %99'u facebook sosyal paylaşım sitesini kullanmakta olduğu da ortaya çıkmıştır. Bu güne kadar yapılan araştırmalar, Türkiye'de de

bu sitelerin kullanımının yıllar geçtikçe artmakta olduğunu; özellikle ilk ve orta dereceli öğretim kurumlarında eğitim gören çocuk ve gençler arasında popülerliğin her geçen gün daha da artmakta olduğunu ortaya koymaktadır (Online-43).

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin bu denli hızlı gelişimi ve yeni iletişim ortamları, öğrenme-öğretme süreçleri için yeni durumlar ve fırsatlar ortaya çıkaracaktır. Yeni iletişim teknolojilerinden olan SPS, toplumsal yaşamımızın en önemli bileşenlerinden biri olan eğitim veren kurumları da doğrudan etkilemiştir. Üniversiteler, özel okullar, liseler, ilköğretim hatta anaokulları bu siteler sayesinde öğrencilerine ve velilerine daha hızlı ulaşmak, aktivitelerinden, duyurularından haberdar etmek amacıyla bu siteleri kullanmaktadırlar.

Dünya geneline baktığımızda genelde üniversitelerin ve hatta öğretim elemanlarının öğrencileri ile iletişimi bu sistemler üzerinden yaptıkları görülmektedir. Halen bu sitelerin öğrencilerin deneyimlerini ve özellikle de öğrenmeleri üzerinde nasıl bir etkisinin olduğu hakkında çok az şey bilmemize rağmen (Alvarez ve Smith, 2013:315), yapılan bazı araştırmalar, özellikle bazı gelişmiş ülkelerde; sınıfın veya dersin Facebook, Twitter gibi SPS'de açılmış sayfaları ile öğrenciler ve akademisyenlerin sürekli iletişim halinde oldukları ve hatta akademik başarıya olumlu etkisinin olduğu görülmüştür (Junco, Heiberger ve Loken, 2011; Musibau ve diğerleri, 2011). Türkiye'de ise genellikle üniversitelerin, özel okulların ve bazı özel dershanelerin bu sistemlerde sayfalarının olduğu görülmektedir. Ancak bu sayfalardan daha çok duyurularını ve etkinliklerini paylaştıkları görülmektedir.

Tablo 4'te Türkiye'de bazı eğitim veren kurumların SPS hesapları verilmiştir.

Tablo 4. Bazı Eğitim Kurumlarının SPS Üzerindeki Adresleri

Kurum Adı	**Facebook**	**Twitter**
Marmara Ünv.	https://www.facebook.com/marmara	http://twitter.com/marmarauniv
Dicle Ünv.	https://www.facebook.com/dicle.edu	http://twitter.com/DicleUniversite
Bilkent Unv.	https://www.facebook.com/BilkentUniversitesi	https://twitter.com/bilkentuniv
Bahçeşehir Koleji	http://www.facebook.com/BahcesehirKolejleri	https://twitter.com/bahcesehir_k12
Final Dershaneleri	https://www.facebook.com/final.fdd	https://twitter.com/finaldershanesi

Öğrenciler SPS'yi sadece iletişim için değil, eğitsel aktivitelerle sosyalleşmek amacıyla da kullanmaktadırlar (Ainin, Naqshbandi, Moghavvemi ve Jaafar, 2015:64). Öğrencilerin bu siteleri okul temelli kitapları alıp vermek, kulüpler, gruplar ve uygulamaları dersler içinde kullandığından bahsedilmektedir. Öğrenciler öğretmenlerini kendilerine arkadaş olarak ekleyebilir, çalışma konularına ait gruplar oluşturarak veri toplayabilir ve tartışma başlatabilirler (Akyol ve diğerleri, 2012:233). SPS'nin sağladığı avantajlar düşünüldüğünde ve öğrenciler arasında popüler olması sebebiyle SPS'nin öğrenciler üzerindeki etkisi eğitimcilerin ilgisini çekmektedir (Junco, 2012; Büyükimdat ve diğerleri, 2011:122).

SPS'nin birçok özelliği eğitim-öğretim süreçlerini aktif, yaratıcı, işbirlikli öğrenme ile desteklemelerine, öğrenci-öğrenci, öğrenci-içerik ve öğretmen-öğrenci etkileşimini arttırmada, öğrencilerin araştırma, sorgulama ve problem çözme becerilerini kullanmaları ve geliştirmeleri konusunda destek olabileceği (Gülbahar, Kalelioğlu ve Mardan, 2010) dikkate alındığında SPS'yi eğitim-öğretimde kullanmak eğitimciler, öğrenciler ve eğitim kurumları için büyük bir şans olarak değerlendirilebilir. Araştırmacılara göre, sosyal ağlar iletişim becerilerini geliştirir, katılımı ve sosyal bağlılığı genişletir, akran desteğini güçlendirir ve işbirliğine dayalı öğrenmenin gerçekleşmesini sağlar (Gülbahar, Kalelioğlu ve Mardan, 2010).

SPS, chat, blog, forum vb. çeşitli etkileşim araçlarını içinde barındıran kişisel sayfaların birleşimidir. Bu durum, SPS'yi Adobe Connect, Blackboard gibi özel kurs yönetim sistemlerinin alternatifi olma duygusunu pekiştirmektedir (Arnold ve Paulus, 2010). Bu sitelerin (SPS'nin) içinde, bütün uygulamalar kombine bir şekilde bulunduğu için, SPS ÖYS'de olduğu gibi eğitim konularının hazırlanmasını ve geliştirilmesini desteklemektedirler (Alvarez ve Smith, 2013:315).

Sosyal ağ siteleri, esnek ve kullanıcı dostu olması sebebi ile diğer öğretim yönetim sistemlerine göre daha kolay kullanılabilmektedir ve birçok öğrencinin ve araştırmacının çok daha basit adımları takip ederek bir topluluğu oluşturması, kendi aralarında paylaşımların gerçekleşmesi, iletişim ve dönüt açısından oldukça kolaylıklar sağlamaktadır (Gülbahar, Kalelioğlu ve Mardan, 2010).

ÖYS ile SPS arasındaki en belirgin fark ÖYS ile kullanılan uygulamalarla program koordinatörü ya da eğitimcisi istediğinde öğrencinin masaüstünü görebilmektedir. Bu

durum SPS'nin hemen hepsinde yoktur. ÖYS ile SPS bir birinden ayıran temel farklardan biri de Öğretmen-Öğrenci rolüdür. SPS'de informal bir yapı varken ve öğretmen-öğrenci rolleri duruma göre değişiklik gösterebilirken, ÖYS'de daha formal bir yapı bulunmaktadır. Tablo 5'te öğretim yönetim sistemleri ile SPS'nin ortak özellikleri verilmiştir.

Tablo 5. Öğretim Yönetim Sistemleri ile Sosyal Paylaşım Siteleri Karşılaştırması

Özellik	**ÖYS**	**SPS**
Öğrenci ekleme	Var	Var
Sınıf	Sanal Sınıf	Sanal Grup
Gizlilik	Var	Var
Mesajlaşma	Var	Var
Telekonferans	Var	Var
Ödev Verme	Var	Var
Ödev Toplama	Var	Var
Fotoğraf Paylaşma	Var	Var
Video Paylaşma	Var	Var
Animasyon	Var	Var
Masaüstü Paylaşımı	Var	Kısıtlı
Ücretlendirme	Ticari Ücretli	Ücretsiz
Anket	Var	Var
Forum	Var	Var
Öğrenciler arası etkileşim, işbirliği	Var	Var
Birebir Rehberlik	Var	Var
Öğrenciye Göre Program	Var	Var
Sınıf Kontrolü	Öğretmen	Yönetici

SPS'nin eğitim ve öğretim deneyimlerine katkıları Tablo 6'da özetlenmiştir (Jones, Blackey, Fitzgibbon ve Chew, 2010)

Tablo 6. Yükseköğrenimde SPS Faydaları

Öğrenciler açısından	Eğitimciler açısından	Eğitim kurumu açısından
■Üniversiteden önemli ölçüde destek almadan geniş, kolay ve ücretsiz bir kullanım ■İletişim becerilerinin, geniş katılımın ve sosyal ilişkilerin ve işbirliğinin artması ■Akran desteği ve eleştiri için cesaretlendirir ■Öğrenme topluluğu yoluyla öğrenme ilgisi yaratır ■Eğitim süreci web'de yayınlandığında eğitimsel sorumluluk ve aidiyet duygusu yaratır.	■Karatahtadan daha kullanıcı dostu ve daha kullanışlı ■Öğretimde ve değerlendirmede ilginç fikirler yaratır ■Üniversite tarafından sağlanan hizmetler dışında kalan bireysel ihtiyaçlarını karşılar ■Bilgi ve medya paylaşımında bulunabilecek yardımcıları veya diğer araştırmacıları bulmak çok kolaylaşmaktadır.	■Bütün faydalarının yanında harmanlanmış öğrenme deneyimlerini arttırır. ■Öğrencilerin tümevarım ve öğrenme kalıcılıklarını arttırır.

SPS bahsedilen bu yararların yanı sıra, harmanlanmış öğretim deneyimlerini zenginleştirmesi, öğrencilerin öğrenme sürecini desteklemesi, öğretmenin öğretim ve değerlendirme sürecine destek olması gibi özelliklerden dolayı kurumlara da yarar sağlamaktadır (Gülbahar, Kalelioğlu ve Mardan, 2010). Bununla birlikte SPS; işbirlikli öğrenmeyi destekleyici, pedagojik bir araç (Lee ve McLoughlin, 2008; Lockyer ve Patterson, 2008) olarak da nitelendirilmektedir.

Yeni nesil, öğrenim hayatlarına, öğrenme ve öğretme amaçlı bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma yeterlikleri açısından daha becerikli olarak başlamaktadırlar (Liccardi ve diğerleri, 2007:231-232). Bu durum eğitmenlerin ve eğitim veren kurumların işlerini kolaylaştırmaktadır. Özellikle yeni iletişim teknolojilerin eğitimde kullanılması öğretmene ve kuruma zamandan tasarruf ve sadece okul ortamında değil okul dışında da öğrencisini tanıma, takip ve öğrenme-öğretme sürecine destek olacaktır. Kapuler, yaptığı çalışmada, dünya üzerinde eğitsel bağlamda kullanılabilecek SPS'nin bir listesini vermiştir (2011:6). Twitter, Classroom 2.0, Facebook, Google +, Plurk, Educator's PLN, Sophia, LearnCentral, ISTE Community, WhoTeaches, Edutopia, Technology Integration in Education ve Edudemic bunlardan bazılarıdır. SPS'nin olası eğitsel uygulamalara bakacak olursak, Türkiye'de en popüler olan Facebook, Twitter ve Youtube'u da içinde barındıran birçok uygulaması ile Google Plus'ın incelenmesi faydalı olacaktır.

Facebook sosyal paylaşım sitesine üye olunduktan sonra eğitsel amaçla kullanabileceğiniz araçlar barındırmaktadır. En temel profil sayfalarından bile eğitmenler dersleri ile ilgili içerikleri paylaşabilirler. Bunun ötesinde ders ya da konu ile ilgili bir grup oluşturulabilir. Grup oluşturulduğunda istenirse grup "Gizli" (sadece davetiyeyle), "Kapalı" (öğrenci başvurusu kabul edilmesi ile) ya da herkese açık olacak şekilde ayarlanabilir. Daha sonra, bu grup için açılan sayfaya Facebook kullanıcısı öğrenciler eklenebilir, eklenen öğrencilere yönetici görevi verilebilir ve tekrar istenilmeyen öğrenciler gruptan çıkarılabilir. Sınıfın temel sayfasında fotoğraf ve video içeren gönderiler paylaşılabilir, öğrencilerin üzerinde beyin fırtınası gerçekleştireceği sorular sorulabilir, anket oluşturulabilir ve dosya eklenerek öğrencilerle paylaşılabilir. Yine grup sayfasını kullanarak etkinlik oluşturulabilir. Günü ve saati ayarlanarak Facebook üzerinden aktiviteler yapılabilir. Elbette Facebook'a masaüstü bir bilgisayar kullanarak girilebildiği gibi akıllı telefon veya tablet bilgisayar aracılığıyla da girilebildiğinden Facebook'ta

yapılan bu şekildeki bir öğretmen – öğrenci ilişkisi öğrencinin başarısına olumlu katkı sunabilecek ve öğrencinin derse olan ilgisini arttırabilecektir. Eğitsel amaçlı Facebook kullanımı yazılı sınav, ödev takibi ve öğrencinin ilerleme durumunu görme gibi bazı noktalarda kısıtlı olabilir (Kazancı ve Dönmez, 2013:40-41). Yani öğrencinin ödevi ya da sınavın nasıl yapıldığı kontrol edilemeyebilir.

Twitter, bir mikro-blog sitesidir. Bu siteye üye olduktan sonra seçilecek konu başlığına en fazla 140 karakterlik gönderi (tweet) atılabilmektedir. Atılan gönderiye istenirse fotoğraf veya videoda eklenebilmektedir. Üye olan kişilerin takma adlarının önünde @ işareti takip edilen ya da izlenen konuların önünde # işareti bulunmaktadır. Bu siteye üye olan kişiler istediklerinde kendileri bir konu başlığı oluşturabilir veya var olan konu başlıklarını arama seçeneğini kullanarak ulaşabilir. Konuyla ilgili düşüncelerini gönderiler yazarak paylaşabilir, o konuyu takip eden herkes tarafından görülmesini sağlayabilir. Elbette öğretmenler bu siteyi kullanarak dersleri veya sınıfı ile ilgili bir konu başlığı oluşturup öğrencileri ile beyin fırtınası şeklinde bir tartışma ortamı oluşturabilir. Araştırma ve çeşitli konularda sadece öğretmen ve öğrenciler değil başka kişilerin de paylaşıma dahil edilmesi konu ile ilgili daha geniş bir kaynak sağlayabilir. Özellikle öğrencilerin ortak yazım becerilerini geliştiren bu uygulama ile bir konuda aynı anda birçok öneri ve fikir anında oluşturulabilecek ve konuşmaya çekinen öğrenciler de bu şekilde derse katılmış olacaktır. Dersin sonunda bu tweetler değerlendirilebilir. Herkesin görüşlerini ifade etmesi farklı bakış açılarının ortaya çıkmasını sağlayacaktır. Eleştirel düşünme becerisini de geliştiren twitter özellikle ders esnasında kullanılabilecek bir sosyal paylaşım sitesidir.

Google Plus Google firmasının ürettiği bütün uygulamaları ortak olarak kullanabileceğimiz bir sosyal paylaşım sitesidir. Google Map, Google Earth, Youtube gibi çevrimiçi eğitsel amaç için kullanılabilecek uygulamaları mevcuttur. Özellikle Türkiye'de de popüler olan Youtube, kayıtlı olsun veya olmasın kişiler, daha önceden yüklenmiş milyonlarca videoyu buradan izleyebilmektedir. Değişik disiplinlere ait milyonlarca videoya erişim sağlanabildiği gibi kayıtlı kullanıcılar kendi kanallarını oluşturarak bu kanala video yükleyebilir, zaten yüklenmiş videoları kendi kanallarına ekleyebilir ve kişisel video listeleri oluşturabilirler. Videolara eklenebilecek yorumlar sayesinde fikir alışverişlerinde bulunulabilmektedir. Özellikle sınıf ortamında yapılamayacak deneylerin veya işlemlerin ders içinde veya ders dışı zamanlarda öğrenciler tarafından izlenmesi

öğrencileri güdüleyici bir araç olarak kullanılabilmektedir. Yine fotoğraf bulup düzenleyip paylaşabilme imkanı sağlayan Picassa uygulaması, Google Earth'ün dünya coğrafyasına ve uzaya ait haritalarının bulunması ve işaretlenip, fotoğraf eklenebilmesi derslerde veya ders dışı zamanlarda öğrencilerin paylaşımlarda bulunabileceği güçlü araçlarıdır.

Facebook ve Google Plus'ın uygulamaları ders dışı vakitlerde daha etkili olabilecekken, Twitter ders esnasında da eğitsel amaçlarla rahatlıkla kullanılabilecek bir araçtır. Bunun ötesinde biraz bilgisayar kullanma becerisine sahip kişiler bile çok basit adımları takip ederek kendilerine ait eğitsel amaçlı sayfalar kurabilmektedirler.

Her ne kadar, öğrencilerin bu SPS'den nasıl öğrendiği ve öğrendiklerinin ne denli kalıcı olduğu hakkında fazla bir bilgi sahibi olmamamıza rağmen, öğrenciler SPS'nin eğitsel uygulamalarını artan bir şekilde kullanmaktadırlar (Roblyer, McDaniel, Webb, Herman ve Witty, 2010:134). Dahası, informal öğrenme ortamları olan SPS, dijital yerliler (öğrenciler) ve dijital göçmenler (öğretmenler) olarak adlandırılanlar arasındaki uçurumu kapatma potansiyeline sahiptir (Brown ve Adler, 2008).

Özellikle, formal ve informal öğrenme, yapılandırılmış ve yapılandırılmamış öğrenme alanları, öğrencilerin ve öğretmenlerin kontrolü, açık ve kapalı içerik gibi konularını da içeren SPS'nin gizlilik ve güvenlik konusu ile ilgili artan tartışmalara da kulak vermek gerekmektedir (Bull ve diğerleri, 2008). Elbette, toplumun her kesiminden kişilerin kullanımına açık olan bu sitelerde güvenlik ve paylaşılanların güvenirliği ister istemez tartışmalara olanak sağlamaktadır. Bu durumun kontrolü yine bu siteleri eğitsel amaç ile kullanan veya kontrol eden öğretmen ve öğrencilerin elindedir. Öğrenme ve öğretme amaçlı SPS kullanımı öğretmen-öğrenci gibi öğrenme sürecinin tüm katılımcılarının algısına ve motivasyonuna bağlıdır (Büyükimdat ve diğerleri, 2011:123).

Geçmişten günümüze eğitim-öğretimle ilgili olarak birçok kuram, model, strateji geliştirilmiş ve eğitim teknolojisinde meydana gelen gelişmeler, eğitim-öğretim faaliyetlerini önemli ölçüde etkilemiştir. Ancak bunların hiçbiri öğretmenin eğitim-öğretimdeki önemini ortadan kaldırmamıştır ve öğretmen halen eğitimdeki en önemli unsurlardan biridir (Beşoluk ve Önder, 2010:681).

2.2. İlgili Araştırmalar

2.2.1. Türkiye'de Yapılan Çalışmalar

Mazman ve Usluel (2009) SPS'nin eğitsel bağlamda kullanılmasını etkileyebilecek olası faktörleri ortaya koyan bir model önerisi geliştirmek amacıyla bir araştırma yapmışlardır. Model önerisi geliştirirken, var olan yayılım, benimseme ve kabul modelleri incelenmiş ve konunun çok boyutlu olması nedeniyle bir kuram ya da modeli olduğu gibi almaktansa farklı kuram ve modelleri birleştiren karma bir yaklaşımın daha uygun olabileceği ileri sürülerek modelde temel yapı olarak sosyal faktörler, kullanım kolaylığı, algılanan yarar ve yenilikçilik belirlenmiştir. Bu yapıların belirleyicileri olarak ise imaj, öznel norm, kolaylaştırıcı faktörler ve topluluk kimliğini almışlardır.

Karal ve Kokoç (2010) Artvin Çoruh Üniversitesi, Ege Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Uşak Üniversitesi ve İnönü Üniversitesi'nde lisans öğrenimi gören 315 sosyal paylaşım sitesi kullanıcısı öğrenci üzerinde "Üniversite öğrencilerinin SPS'yi kullanım amaçlarını belirlemeye yönelik bir ölçek geliştirme" araştırması yapmışlardır. Hazırladıkları 42 taslak madde, uygulama sonucunda yapılan faktör analizi sonucunda 14 maddeye düşürülmüştür. Araştırma sonucunda ölçekteki maddelerin 3 faktör altında toplandığı görülmüştür. Bu faktörler "sosyal etkileşim ve iletişim" (8 madde), "tanıma ve tanınma" (3 madde) ve "eğitim amaçlı" (3 madde) şeklindedir. Yapılan güvenirlik analizi sonuçları ise, ölçeğin toplamı için 0.83, sosyal etkileşim ve iletişim faktörü için 0.80, tanıma ve tanınma faktörü için 0.74, eğitim amaçlı kullanım faktörü için 0.66 olarak bulunmuştur. Tüm bu çalışmalar sonucunda ölçeğin üniversite öğrencilerinin SPS'nin kullanım amaçlarını belirlemede kullanılabileceği belirtilmiştir.

Gülbahar, Kalelioğlu ve Mardan (2010) facebook, twitter ve flicker gibi sosyal ağların eğitim sürecinde farklı kullanımlarına ilişkin yapılan araştırmaları ve önerileri ele almışlardır. Araştırmada dünya üzerinde SPS'nin eğitimde kullanımı ile ilgili örnekler verilmiştir. Araştıra sonucunda, sosyal ağların birçok özelliğinin eğitim öğretim süreçlerini aktif, yaratıcı, işbirlikli öğrenme ile desteklemelerine, öğrenci-öğrenci, öğrenci-içerik ve öğretmen-öğrenci etkileşimini arttırmada, öğrencilerin araştırma, sorgulama ve problem çözme becerilerini kullanmaları ve geliştirmeleri konusunda destek olabileceği ortaya konmuştur.

Öztürk (2011) 659 üniversite öğrencisinin SPS'yi kullanma durumlarını ve kullanma amaçlarını; SPS'nin üniversite öğrencileri üzerindeki olumlu ve olumsuz etkilerini, üniversite eğitimine entegre edilmesi ve eğitsel bağlamda kullanılmasına yönelik görüşlerini incelemiştir. Araştırma sonucunda, SPS'nin öğrencilerin, üniversite eğitimine entegre edilmesinde bir gereklilik olduğu, eğitsel bağlamda kullanılmasının iletişim, işbirliği ve kaynak materyal paylaşımı konusunda yararı olacağı ortaya konmuştur. Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerine göre SPS'nin gereğinden fazla zaman alma, ders verimliliğini düşürme, sosyalleşmeyi engelleme şeklinde olumsuz etkilere sahip olduğu belirtilmiştir.

Özmen, Aküzüm, Sünkür ve Baysal'ın (2011) yaptıkları çalışmada SPS'nin eğitsel ortamdaki işlevselliğini tespit etmek için yapılmış bazı çalışmaları ve önerileri ele almışlardır. Araştırma sonucunda, sosyal ağların kullanımı, okul yönetimi, öğretmen ve öğrenciler arasında sağladığı eş güdümün ve bilgi paylaşımının, varılmak istenen amaçları gerçekleştirme noktasında olumlu katkısının olacağı ortaya konmuştur. Araştırmacılar bu sonuçtan hareketle bazı öneriler sunmuştur:

- Eğitimin her kademesinde sosyal ağların etkin kullanımına ilişkin gerekli teknik alt yapılar oluşturularak yöneticiler ve öğretmenlerin daha çok desteklenmesinin,
- Eğitim yöneticileri ve öğretmenlerin mesleki gelişim ve bilgi paylaşmaları açısından sosyal ağları kullanmaya teşvik edilmesinin,
- Eğitimcilerin ve okul yöneticilerinin sosyal ağlardan mesleki gelişim açısından daha fazla yararlanabilmeleri için, uygulamalı ortamlarda bilgi ve becerileri geliştirici yönde eğitim almaları sağlanmasının,
- Bilgi teknolojisindeki gelişmeler sayesinde her an ulaşılabilen bilgilerin karşılıklı etkileşimle uluslararası boyutta öğrenci katılımını sağlayan sosyal ağların ders ortamında kullanılmasının,

Sosyal ağların eğitsel alanda daha etkili kullanımına ilişkin kapsamlı araştırmalar yapılmasının yararlı olacağı belirtilmiştir.

Aksüt, Ateş, Balaban ve Çelikkanat (2012), ilk ve ortaöğretim çağındakilerin facebook hesabının olması, bunun kullanım amacı, bu hesabı ne kadar süreyle kullandığı gibi kişisel bilgileri saptama ve kullanıma ilişkin tutumları belirleme amacıyla bir çalışma yapmışlardır. Araştırmaya 177 orta öğretim, 180 ilköğretim olmak üzere toplam 357

öğrenci katılmıştır. Araştırma bulgularına göre; ilköğretim öğrencileri "Facebooktaki paylaşımlar sayfa sahibinin popülerliğinin göstergesidir (3,61)" ve "Facebookta görüntülü konuşmayı yararlı buluyorum (3,53)" görüşünde birleşirken, lise öğrencileri "Facebook hesabımı dondurabilme hakkı beni rahatlatır (3,40)" ve "Facebooka mobil bağlanabilme olanağı yararlıdır (3,03)" görüşünü benimsemişlerdir. Yine ilköğretim öğrencileri "Babamın facebook hesabı var ve paylaşımlarımı görebilir (2,09)" ve "Annemin facebook hesabı var ve paylaşımlarımı görebilir (2,12)" seçeneklerine, lise öğrencileri "Facebooktaki oyunlar yararlıdır (1,63)" ve "Özel resimler de facebookta paylaşılmalıdır (1,64)" seçeneklerine en düşük düzeyde katılmaktadırlar. Araştırma sonucunda ayrıca; ilköğretim öğrencilerinde görsellik ön plana çıkarılırken, lise öğrencilerinde güvenlik ve internete kolay bağlanabilme önemsendiği görülmektedir. İlköğretim öğrencilerinin ana babaların kontrolü konusunda gönülsüz oldukları görülürken, orta öğretim öğrencilerinin oyun oynama ve özel resimleri paylaşmayı tercih etmedikleri saptanmıştır.

Akyıldız ve Argan tarafından 2012 yılında Anadolu Üniversitesi'nde 1300 önlisans öğrencisi üzerinde yapılan çalışmada, öğrencilerin ne kadar, neden ve nasıl Facebook sosyal paylaşım sitesini kullandıklarını ve bu sitenin kullanımının eğitimleri ve sosyal etkileşimleri üzerindeki etkisini belirlemeye çalışmışlardır. Araştırmada, öğrencilerin sosyal, günlük ve eğitsel amaçlı Facebook kullanımına ilişkin veriler bir anketle toplanmıştır. Araştırmanın sonucuna göre öğrencilerin %6,2'sinin Facebook hesabının olmadığı, facebook'ta geçirilen zamanın 15-30 dakika olduğu ve facebook kullanıcılarının 101-300 arasında arkadaş listesine sahip oldukları bulgularına ulaşılmıştır. Araştırmanın diğer bir sonucu da Facebook'ta günlük ve sosyal aktivitelere eğitsel aktivitelerden daha fazla zaman harcadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Tüm amaçlar birlikte değerlendirildiğinde, Facebook'u öğrenciler eğlenmek, arkadaşlık ilişkisi kurmak ve Facebook listelerindeki kişilerden gelen haberleri takip etmek amacıyla kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Söylemez (2013), Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören 701 öğretmen adayının sosyal ağ sitelerini kullanım durumlarına göre sosyal beceri düzeylerini incelemek amacıyla bir çalışma yapmıştır. Çalışma sonucunda sosyal beceri düzeylerinin sosyal ağ sitelerine üye olma durumlarına, sosyal ağ sitelerine üye oldukları süreye, aktif olarak kullandıkları sosyal ağ sayısına, sosyal ağ sitelerinde bir günde ortalama geçirdikleri süreye, sosyal ağ sitelerinde yer alan içeriklere yorum yazma durumlarına ve sosyal ağ sitelerindeki yazışmalarında yüz simgelerini kullanma

durumlarına göre anlamlı fark gösterdiği gözlenmiştir. Ancak öğretmen adaylarının toplam sosyal beceri düzeyleri, sosyal ağları en fazla kullanma amaçlarına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Alican ve Saban (2013) ortaokul ve lisede öğrenim görmekte olan öğrencilerin sosyal medya kullanımına ilişkin tutumlarını belirlemek amacıyla 353 öğrenci katılımıyla yapmış oldukları bir çalışmada, öğrencilerin sosyal medya kullanımına yönelik tutumlarının olumlu olduğu erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre tutumlarının daha olumlu olduğu, ancak öğrenim gördükleri okul türünün tutumlarına herhangi bir etkisinin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Argın (2013) tarafından 735 ortaokul ve lise öğrencisi ile sosyal medyaya ilişkin tutumlarını inceleyen bir çalışma yapmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin sosyal medyaya ilişkin tutumlarının olumlu olduğu sonucuna ulaşmıştır. Yine araştırma sonuçlarında öğrencilerin sosyal medyaya ilişkin tutumlarının ortaokul veya lisede öğrenim görme, okul türü, sınıf düzeyi, algılanan gelir düzeyi, sosyal medya sitelerine üye olup olmama, sosyal medyayı kullanma süresi, kullanma sıklığı, harcanan ortalama süre ve en çok kullanılan sosyal medya sitesi değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermekte olduğu saptanmıştır.

Tektaş (2014) Marmara Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu'nda öğrenim gören 221 önlisans öğrencisinin bilgi iletişim teknolojileri arasında yer alan sosyal medya kullanım alışkanlıklarını tespit etmek amacıyla bir çalışma yapmıştır. Yaptığı çalışma sonucunda araştırmaya katılan bütün öğrencilerin SPS'de hesaplarının olduğu, 133(%60,02) öğrencinin en çok Facebook'u kullandığı, 215 (%97,3) öğrencinin SPS'yi gerçek isimleri ile kullandığı, internet kullanım sıklığı ile SPS kullanımı arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerden kadın öğrencilerin erkek öğrencilere göre SPS'de daha fazla zaman harcadıkları da araştırmanın diğer bir sonucudur.

Doğan (2015), Çukurova Üniversitesi'nde Temel Bilgisayar Uygulamaları dersini alan 23 öğrenci ile ters-yüz edilmiş öğrenme yaklaşımı çerçevesinde sosyal medyanın daha etkin ve verimli nasıl kullanılabileceği ile ilgili bir çalışma yapmıştır. Dersin 14 haftalık bölümünü sosyal medya üzerinden açılan bir grup aracılığı ile yürütmüştür. 14 haftanın sonunda bu 23 öğrenciden amaçlı örnekleme ile en çok paylaşımda bulunan 4 ve en az paylaşımda bulunan 4 kişi seçerek, bir dersin ters-yüz edilimiş öğrenme yaklaşımı ile

yürütülmesine yönelik görüşleri alınmıştır. Bu bağlamda yarı yapılandırılmış görüşme formu ile öğrencilerden dersin sosyal medya ile desteklenmesine yönelik deneyimleri alınmıştır. Sonuç olarak görüşülen her öğrenci, derslerin sosyal medya ile desteklenmesinin, öğrenme sürecine katkı sunacağını, ancak bununla birlikte, sınıf içi ilişki ve iletişim biçimlerine bağlı olarak bazı olumsuzlukların yaşanabileceğini belirtmişlerdir.

Şahin, Kaynakçı ve Aytop (2016), Kahraman Maraş Sütçü İmam Üniversitesi Ziraat Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin, sosyal medyayı kullanma amaçlarını ve sosyal medya kullanmalarını etkileyen faktörleri belirleyebilmek için, 384 öğrenci üzerinde bir çalışma yürütmüşlerdir. Çalışma sonucunda; öğrencilerin tamamının internet kullandığı, öğrencilerin %84'ünün sosyal medyayı kullandığı, %73,70'inin Facebook adlı sosyal paylaşım sitesine, %28,65'inin de Twitter adlı sosyal paylaşım sitesine üye oldukları tespit edilmiştir. Öğrencilerin büyük çoğunluğunun mesleki konularda Twitter ve Facebook hesaplarını takip ettikleri görülmüştür.

2.2.2. Yurt Dışında Yapılan Çalışmalar

Ajjan ve Harsthone (2008), Amerika Birleşik Devletleri'nin Güneydoğu eyaletlerinde bulunan 136 akademisyen üzerinde yaptıkları bir araştırmada, SPS'nin öğrenmeyi artırdığını, okul-öğrenci ve öğrenci-öğrenci arasında etkileşim sağladığını, öğrencilerin derslere ilişkin memnuniyetlerini artırdığını, öğrencilerin yazma becerilerini geliştirdiğini ve derslere entegrasyonunun kolay araçlar olduğunu ortaya koymuşlardır. Ayrıca yapılan çalışmada eğitimcilerin büyük bir kısmının bu araçları öğretimleri sırasında kullanmadıklarını ve kullanmayı da planlamadıklarını, bir kısmının ise kullanmadıklarını fakat ilerde kullanmayı düşündüklerini, çok az bir kısmının ise kullandıklarını ifade etmiştir.

Kirschner ve Karpinski (2010) 102 lisans ve 117 mezun toplam 219 Midwestern Üniversitesi öğrencisi ile yaptıkları anket çalışması sonucunda Facebook kullanımı ile öğrencilerin Akademik performanslarını gösteren GPA (Grade Point Average) akademik not ortalamaları arasındaki ilişkiyi açıklamaya çalışmışlardır. Yaptıkları araştırma sonucunda Facebook kullanıcılarının kullanmayanlara göre daha düşük not ortalamasına sahip oldukları, okuma faaliyetlerine daha az zaman harcadıklarını göstermektedir. Facebook kullanımının öğrencilerin Akademik ortalamalarının üzerinde olumsuz etki yapabileceğini belirtmiştirler.

Cohen (2011) 283 facebook üyesi üniversite öğrencisi ile yaptığı çalışmada öğrencilerin facebook kullanma durumu, Facebook'un eğitsel bağlamda kullanılması ile ilgili görüşleri ile akademik ortalamaları arasındaki ilişkiyi test etmiştir. Araştırma sonucunda, katılımcıların genelinin, eğitsel amaçlarını gerçekleştirmelerinde Facebook'un önemli ya da kullanışlı bir faktör olmadığı, öğretim üyeleri ile facebook üzerinden bağlantı kurmak istemedikleri, eğitsel süreçlere dahil edilmesi gerekliliğine inanmadıkları ortaya koymuştur. Facebook kullanımı ile akademik başarı arasında negatif yönde küçük fakat anlamlı olan bir ilişkinin olduğu, genel facebook kullanımı ile eğitsel amaçlı kullanımı ve facebook'un eğitsel süreçlere dahil edilmesi arasında pozitif yönde bir ilişkinin olduğu araştırma sonucunda ortaya konmuştur.

Musibau ve diğerleri (2011) Nijeryada İbadan Üniversiteside SPS'yi kullanmanın öğrencilerin akademik performanslarını olumlu ya da olumsuz bir şekilde etkileyip etkilemediğin belirlemek için 120 öğrenciye anket uygulamışlardır. Çalışma sonucunda öğrencilerden alınan bilgilere göre, öğrencilerin büyük bir çoğunluğu SPS'yi kullanmanın akademik performansa olumlu etkilerinin olduğu şeklinde görüş bildirmişlerdir. Çalışma sonucunda araştırmacılar, üniversite yetkililerinin öğrencileri SPS'yi daha çok akademik amaçlarla kullanmaları yönünde telkinlerde bulunmaları yükümlülüğünün olduğunu belirtmişlerdir.

Junco, Heiberger ve Loken'in (2011) yaptıkları çalışma, Twitter sosyal paylaşım sitesi öğrencilere yardım amacıyla eğitsel bir araç olarak kullanılabileceğini göstermiştir. Çalışmaya 70 deney grubu ve 55 kontrol grubu olmak üzere 125 öğrenci katılmıştır. İki gruptaki öğrencilere aynı ödevler verilmiştir ve iki gruba da aynı bilgilere ulaşma imkanı verilmiştir. Ancak deney grubunda Twitter kullanılmıştır. Kontrol grubunda ise Twitter kullanılmamıştır. Araştırma sonuçlarına göre deney grubu öğrencilerinin kontrol grubu öğrencilerine göre derse katılımlarında anlamlı bir artış ve başarı puanlarında ise anlamlı yüksek bir fark görülmüştür.

Khedo ve diğerleri (2012) Moritanya'da iki farklı okulda, 16-18 yaş aralığındaki 15 öğrenci ile Fransızca uygulamaları ve 17-19 yaş aralığında 25 öğrenci ile İngilizce dil bilgisi derslerinde toplam 40 öğrenci ile yaptıkları çalışmada Facebook sosyal paylaşım sitesinin eğitimsel amaçta kullanılabilirlik durumunu test etmişlerdir. Derslerde öğretmenler kendi sayfaları üzerinden tartışma konularını öğrencilere açmışlardır. Öğrenciler bu sorulara ders dışı vakitlerde kendi yorumlarını yazarak katılım

sağlamışlardır. Uygulama sonucunda öğretmenlerin ve öğrencilerin uygulamadan memnun olduklarını belirtmişlerdir. Ayrıca SPS'nin eğitim amacıyla kullanılmasının Moritanya eğitim sistemine eğitimsel faydalar sağlayabileceği araştırmayla ortaya konmuştur.

Labus ve diğerleri (2012) SPS'yi kullanmanın e-eğitime yönelik tutumları nasıl etkilediğini belirlemek amacıyla, Belgrat Üniversitesinde 61 öğrenci ile bir çalışma yapılmıştır. Bu çalışma sonucunda eğitim ve öğretimde Moodle Eğitim Yönetimi Sistemini kullanma sıklığının, istatistiksel olarak SPS'yi kullanmaya bağlı olduğu ortaya konmuştur. Öğrencilerin başarı puanları istatistiksel olarak SPS'nin uygulamalarını eğitimsel amaçlar için kullanmasına bağlı olduğu ortaya konmuştur. Araştırma sonucunda elde edilen bulgular ışığında yeni neslin geleneksel eğitim öğretim yöntemlerine olan ilgisinin azaldığı ortaya konmuştur. Analizler sonucunda facebook'u eğitimsel amaçlar için kullananların eğlence için kullananlardan daha başarılı olduğu görülmüştür.

Ebeid (2012) Facebook'un Mısır üniversitelerinin ortamı üzerindeki potansiyel rolünü ortaya çıkarmak için Mansoura Üniversitesi Ticaret Fakültesinde okuyan 127 öğrenci üzerinde bir araştırma yapmıştır. Öğrencilere bu konu ile ilgili 5 adet nitel soru sormuştur. Öğrencilerin vermiş oldukları cevap üzerinde yaptığı açımlayıcı analiz sonucunda öğrencilerin verdikleri cevaplara göre, %42'si Facebook'u eğitsel amaçlar için kullandıkları, öğrencilerin %85'inin öğretmenleri ile iletişim halinde olmak, %75'nin fakülte yöneticileri ile iletişim kurmak amacıyla Facebook'u kullandıkları bulgusuna ulaşılmıştır. %70 cevaba göre ise öğrencileri, Facebook'u eğitimde kullanımının eğitsel içeriklerin daha da değerleneceği konusunda ikna edilebilir olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Verilen cevaplara göre geleneksel olmayan, ucuz, interaktif Facebook kullanımı, fakülte yöneticileri tarafından sağlanan ve öğrenciler tarafından alınan eğitsel servislerin daha da kalitesini arttıracağı sonucunu desteklemektedir.

Lin, Hoffman ve Borengasser tarafından 2013 yılında üç farklı sınıftan toplam 44 ön lisans ve lisans öğrencisiyle Twitter kullanımı üzerinde nitel bir sunum çalışması yapmıştır. Çalışmada öğrencilerin Twitter'ı sınıf aracı olarak nasıl algıladıkları incelenmiştir. Öğrencilerin çalışmadan zevk aldıkları ancak çok azının tweet attığını ya da yanıt verdikleri görülmüştür. Twitter ders aktivitelerinin dikkatli bir şekilde birleştirilmesi gerektiğini belirten çalışmanın sonucunda 4 öğrencinin hiç tweet atmadığı 13 öğrencinin 10 tweetin altında tweet attığı 44 öğrencinin ders ile ilgili toplam 1175 tweet attığı gözlemlenmiştir.

Mogogwe ve Ntereke (2013) Botswana Üniversitesi'nde 209 İletişim ve Akademik Okuryazarlık öğrencisiyle yaptığı çalışmada Facebook'un eğitimde kullanılıp kullanılamayacağı algılarını ortaya koymaya çalışmışlardır. Öğrencilerin %87'sinin Facebook kullandığı, Facebook kullananların da %96'sının her gün kullandığı bulgusuna ulaşmışlardır. Facebook'u temel olarak sosyalleşme amacıyla kullandıkları ve bu amaç dışında bilgi edinmek eğlenmek, iletişim kurmak ve alış veriş yapmak gibi nedenlerle kullandıkları bulgusuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin vermiş oldukları 642 toplam cevabın %63,2 (406)'sı öğrencilerin Facebook'un iletişimi kolaylaştırdığı ve ucuzlattığı için eğitimde de kullanılması gerektiğini destekleyen açıklamalarda bulunmuşlardır.

Ainin, Naqshbandi, Moghavvemi ve Jaafar (2015) Malezya'da 5 ayrı üniversiteden 1165 öğrenci ile yaptıkları çalışmada, öğrencilerin Facebook kullanımının akademik performansları üzerindeki etkisini açıklamaya çalışmışlardır. Araştırma sonucunda Kültürleşme ile Facebook kullanımı arasında anlamlı bir ilişki bulunmazken, Sosyal kabul Facebook kullanımını arttırmaktadır. Araştırma sonucunda ayrıca Facebook kullanımı ile akademik performans arasında pozitif bir ilişki olduğunu da göstermektedir.

Derawi (2015), facebook adlı sosyal paylaşım sitesinin yüksek ücretli e-öğrenme platformlarına alternatif olup olamayacağına ilişkin bir durum çalışması yapmıştır. Yapılan çalışmada facebook'un ücretsiz olduğu, özel bir eğitim almadan herkes tarafından rahatlıkla kullanılabildiği, fotoğraf, video, e-mail, uyarılar, olaylar, sınavlar gibi birçok avantajlı uygulamasının olduğu sonucunu ortaya koymaktadır. Yapmış olduğu durum çalışması sonucunda, eğitimsel amaçlı kullanılan facebook'un sağlayabileceği avantajları aşağıdaki gibi sıralamıştır;

- Bilgisayarlar ve mobil cihazlarla girişi destekler
- Kurs materyalleri kolaylıkla paylaşılabilir
- Online sınavlar ve değerlendirmeler gibi bireysel ürünler üzerinde bloglardaki gibi tartışmaları destekler
- Kullanıcı dostu ve özel bir eğitim almadan rahatlıkla kullanılabilmektedir.

Yurt içinde sosyal paylaşım sitelerinin eğitimde kullanılması ile ilgili yapılan çalışmalar incelendiğinde genel olarak yapılan çalışmaların yükseköğrenim düzeyinde olduğu görülmektedir. Yurt içinde yapılan çalışmalara incelendiğinde genel olarak öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasına yönelik öğrenci görüşleri ve öğrencilerin SPS'ye olan tutumları incelenmiştir. Yurt içinde yapılan çalışmaların sonuçları

incelendiğinde genel olarak öğrencilerin bu sitelerin derslere destek olarak kullanılmasının eğitim-öğretim sürecine olumlu katkı sağlayacağını düşündükleri söylenebilir.

Yurt dışında yapılan çalışmalar incelendiğinde genel olarak yükseköğrenim düzeyinde yapılan çalışmalar olduğu görülmektedir. Çalışmaların büyük bir bölümü öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi ve eğitimde SPS'nin kullanılmasının ders başarısına etkisini belirlemeye dönük bazı deneysel çalışmaların olduğu görülmektedir. Yurt dışında yapılan çalışmaların sonuçları incelendiğinde öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasına olumlu baktıkları ve deneysel çalışmalarda SPS'yi destek amaçlı kullanan grupların daha başarılı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

BÖLÜM III
YÖNTEM

Bu bölümde sırasıyla araştırmanın modeli, evreni, örneklemi, veri toplama aracının hazırlanması, verilerin toplanması ve verilerin analizinin nasıl yapıldığına ilişkin bilgiler yer almaktadır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, lise öğrencilerinin SPS'yi eğitimde kullanılmalarına ilişkin görüşlerinin değerlendirmesini amaçlamaktadır. Bu yönüyle araştırma betimsel bir çalışmadır ve bu çalışmada betimsel araştırma yöntemlerinden genel tarama modeli kullanılmıştır. Tarama araştırmaları, çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacıyla evrenin tümü ya da ondan alınacak örneklem üzerinde yapılacak çalışmalardır (Karasar, 2004:77). Verilen bir durumu olabildiğince tam ve dikkatli bir şekilde tanımlamayı amaçlayan bu araştırma modeli eğitim alanında en yaygın tarama çalışmasıdır (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz, Demirel, 2010:21-22).

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini 2013-2014 eğitim öğretim yılı bahar döneminde Diyarbakır ili merkez ilçelerde bulunan liselerde öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır.

Araştırmanın örneklemi belirlenirken; her bir örneklem seçimine eşit seçilme olasılığı vererek (seçilen birim yerine konularak ya da konulmadan) seçilen birimlerin örnekleme alındığı ve yansızlık kuralına uygun olarak, basit seçkisiz örnekleme yöntemi kullanılmıştır (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz, Demirel, 2010:84; Balcı, 2009:92). Öğrencilerin, sosyoekonomik durumlarının, genel başarı durumlarının, yaş aralıklarının ve bölümlere dağılan öğrencilerin sayılarının mümkün olduğunca geniş ve evreni temsil gücünün yüksek olabilmesi amacıyla Diyarbakır İl Milli Eğitim Müdürlüğü İstatistik Şubesi'nden yararlanılarak 22 Lisede öğrenim gören öğrenciler seçilmiştir. Diyarbakır ili merkez ilçelerde bulunan lise öğrenci sayısı 50.000 olarak hesaplanmıştır.

Okulların listesi ve bu okullara dağıtılan ve toplanan anket sayıları Tablo 7'de verilmiştir. Bu okullara 7350 veri toplama aracı dağıtılmıştır. Bu okullardan Yeni

Diyarbakır Anadolu Lisesi, Toplu Konut Anadolu Lisesi, Ziyagökalp Anadolu Lisesi ve Güler Şevki Özbek Anadolu Lisesinde İl Milli Eğitim Müdürlüğünden izin alınmasına rağmen okul idaresi tarafından izin verilemediğinden veri toplama aracı öğrencilere dağıtılamamıştır. Toplanan veri toplama araçlarının içerisinden "Kişisel Bilgiler Formu" ve "Sosyal Paylaşım Sitelerinin Eğitsel Amaçlı Kullanım Ölçeği" başlıklarının eksiksiz olarak doldurulmuş olanları geçerli sayılmıştır. Toplanan veri toplama araçları incelendikten sonra kriterlere uyan geçerli 3241 adet öğrencinin doldurduğu veri toplama aracı seçilmiştir.

Tablo 7. Örnekleme Alınan Liseler ve Öğrenci Sayıları

Sıra No	Okul Adı	Dağıtlan Veri Toplama Aracı	Geri Dönen Veri Toplama Aracı
1.	Atatürk Sağlık Lisesi	500	300
2.	Merkez Anadolu İmam Hatip Lisesi	150	68
3.	Diyarbakır Anadolu Lisesi	400	161
4.	Rekabet Kurumu Cumhuriyet Fen Lisesi	150	77
5.	Rekabet Kurumu Anadolu Lisesi	450	236
6.	Vali Gökhan Aydıner Endüstri Meslek Lisesi	600	264
7.	Muazzez Sümer Kız Meslek Lisesi	600	385
8.	Yeni Diyarbakır Anadolu Lisesi*	0	0
9.	İbni Sina Çok Programlı Lisesi	600	257
10.	Melik Ahmet Anadolu İmam Hatip Lisesi	400	115
11.	Özel Amid Lisesi	150	56
12.	Özel Leyla Hanım Anadolu Lisesi Anadolu Sağlık Lisesi ve Fen Lisesi	150	93
13.	Toplu Konut Anadolu Lisesi*	0	0
14.	70. Yıl Anadolu Sağlık Lisesi	250	82
15.	Türk Telekom Endüstri Meslek Lisesi	450	241
16.	İ.B.B. Kiptaş Teknik Endüstri Meslek Lisesi	600	229
17.	İ.M.K.B. Anadolu Öğretmen Lisesi	200	58
18.	Süleyman Demirel Kız Meslek Lisesi	600	279
19.	Ziya Gökalp Anadolu Lisesi*	0	0
20.	Gaffar Okkan Anadolu Lisesi	650	210
21.	Nafiye Ömer Şevki Cizrelioğlu Teknik Endüstri Meslek Lisesi	450	130
22.	Güler Şevki Özbek Anadolu Lisesi*	0	0
	Toplam	7350	3241

* İşaretli okullarda çalışma yapılmasına izin verilmediğinden veri toplama aracı dağıtılamamış ve araştırma yapılamamıştır.

Seçilen örneklem sayısının evreni temsil etme oranına bakıldığında, anlamlılık düzeyi p=0,05 ve d=±0,03 örnekleme hatası için gereken örneklem büyüklüğünü hesaplarken, araştırmacılara kolaylık sağlaması açısından Yazıcıoğlu ve Erdoğan (2004:50) tarafından hazırlanan tabloya göre (Ek-6) 50.000 kişilik evren büyüklüğü için gerekli hesaplamalar yapıldığında en az 1045 katılımcının olması gerektiği belirtilmiştir. Araştırmada 3241 katılımcı anketleri eksiksiz doldurduğu göz önüne alınırsa seçilen örneklemin evreni temsil etme kabiliyeti olduğu söylenebilir.

3.3. Veri Toplama Aracının Hazırlanması

Lise öğrencilerinin SPS'yi eğitimde kullanmalarına ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi amacıyla araştırmada kullanılan veri toplama aracı 3 kısımdan oluşmaktadır. Bunlar;

1- Kişisel Bilgiler Formu
2- Sosyal Paylaşım Sitelerinin Eğitsel Amaçlı Kullanım Ölçeği
3- Derslerde Sosyal Paylaşım Sitelerinin kullanılmasına ilişkin öğrenci görüşleri

Veri toplama aracının Kişisel Bilgiler Formu, Sosyal Paylaşım Sitelerinin Eğitsel Amaçlı Kullanımı Ölçeği ve Derslerde Sosyal Paylaşım Siteleri bölümleri araştırmacı tarafından geliştirilmiştir.

3.3.1. Kişisel Bilgi Formu

Kişisel bilgi formunda, çalışmaya katılan lise öğrencilerinin cinsiyet, yaş, okul türü, okuduğu bölüm, genel lise ortalaması, sosyoekonomik düzeyi ve SPS kullanma tercihlerini belirlemeye yönelik sorular yer almaktadır (Ek-1).

3.3.2. Sosyal Paylaşım Sitelerinin Eğitsel Amaçlı Kullanımı Ölçeği

SPS'nin eğitsel amaçlı kullanımı ölçeği hazırlanırken benzer çalışmaların veri toplama araçları ve alanyazın taraması (Mazman ve Usluel, 2010; Öztürk, 2011; Cohen, 2011; Jones, Blackey, Fitzgibbon ve Chew, 2010; Gülbahar, Kalelioğlu ve Mardan, 2010; Junco, 2012) yapılarak, soru maddeleri SPS'nin sağladığı sanal ortamlar, SPS'nin uygulamalarının sağladığı faydalar, internet teknolojisinin sağladığı faydalar ve okul ve sınıf ortamının doğası düşünülerek 40 maddelik soru havuzu oluşturulmuştur. Ölçekteki sorular 5'li Likert tipinde olup yanıtlar "Tamamen Katılıyorum", "Katılıyorum", "Kararsızım", "Katılmıyorum" ve "Tamamen Katılmıyorum" şeklinde hazırlanmıştır.

Oluşturulan bu ölçek, maddelerin anlaşılırlığı, ifadelerin karmaşıklığı, nasıl anlaşıldığı ve içerik geçerliğini sağlamak için alanında uzman kişilerin görüşüne sunulmuştur. Alan uzmanlarından alınan dönütler doğrultusunda ölçeğe son şekli verilerek veri toplama aracı ön uygulamaya hazır hale getirilmiştir (Ek-2).

Hazırlanan 40 maddelik ölçeğin faktör yük değerlerini belirlemek ve düşük yüke sahip ya da iki faktöre dağılmış binişik maddeleri tespit etmek amacıyla açımlayıcı faktör analizi yapmak için ölçek, Diyarbakır ili Ergani ilçesinde bulunan liselerde öğrenim gören 353 öğrenciye uygulanmıştır. Veri toplama araçlarından 294'ü geçerli sayılmış ve verileri bilgisayara girilmiştir, bu veriler üzerinde yapılan geçerlik ve güvenirlik çalışması sonucunda ölçek 32 maddeden oluşmuştur. Ön çalışmaya katılan katılımcıların "Cinsiyet", "Sınıf", "Yaş" dağılımları Tablo 8'de verilmiştir.

Tablo 8. Ön Çalışmaya Katılan Katılımcıların Kişisel Bilgilerine Göre Dağılımlar

	Kişisel Bilgiler	n	%
Cinsiyet	Kız	173	58,8
	Erkek	121	41,2
	Toplam	294	100
Sınıf	9. Sınıf	152	51,7
	10. Sınıf	85	28,9
	11. Sınıf	57	19,4
	Toplam	294	100
Yaş	14	13	4,4
	15	119	40,5
	16	94	32,0
	17	60	20,4
	18	8	2,7
	Toplam	294	100

"Sosyal Paylaşım Sitelerinin Eğitsel Amaçlı Kullanım Ölçeği"nin yapı geçerliliğini ortaya koymak amacıyla faktör analizi yapılmıştır. Verilerin faktör analizi için uygunluğunu belirlemek için yapılan Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) katsayısı .900 bulunmuş ve Barlett Sphericity testi (df=780 p=.000 p<.001) anlamlı çıkmıştır. KMO katsayısının, .600'den yüksek değerlerin kabul edileceği dikkate alındığında, hesaplanan değerin yüksek bir değer olduğu anlaşılmaktadır. Gerçekleştirilen faktör analizi sonrasında elde edilen değerler incelenirken; ölçek maddelerinin bir tek faktörde yüksek yük değerine sahip olmasına ve iki veya daha fazla faktördeki yük değerleri farkının en az 0.1 ve hazırlanan ölçekte yeterli sayıda madde bulunduğundan dolayı yer aldıkları faktördeki yük

değerlerinin 0.45 veya bu değerden daha yüksek olmasına dikkat edilmiştir (Büyüköztürk, 2007). Faktör analizi sonucunda faktör yük değerleri 0.45'in altında olan B6, B9, B14, B18, B21, B30, B35 ve B36 numaralı maddeler ölçekten çıkarılmıştır.

Tablo 9 incelendiğinde ölçekteki maddelerin beş faktör altında toplandığı görülmektedir. Birinci faktörün toplam varyansın %28.84'ünü, ikinci faktörün %7.59'unu, üçüncü faktörün % 5.30'unu, dördüncü faktörün %4.14'ünü ve beşinci faktörün %3,75'ini açıkladığı ve beş faktörün toplam varyansın %49,62'sini açıkladığı görülmektedir.

Tablo 9. Faktör Analizi

Faktör	Madde Numarası	Faktör Yükleri 1	2	3	4	5
Okul Dışı Öğrenme	M24	,701				
	M25	,697				
	M28	,685				
	M26	,683				
	M27	,662				
	M29	,567				
	M23	,565				
	M22	,561				
Sınıf Yönetimi	M16		,759			
	M15		,709			
	M17		,680			
	M20		,665			
	M19		,499			
Ders Başarısı	M1			,728		
	M4			,727		
	M2			,721		
	M5			,639		
	M3			,628		
Ölçme ve Değerlendirme	M31				,691	
	M33				,678	
	M39				,678	
	M32				,676	
	M40				,657	
	M38				,655	
	M34				,634	
	M30				,633	
Motivasyon	M11					,653
	M10					,646
	M7					,594
	M8					,551
	M13					,518
	M12					,491
Açıklanan Varyans		28,84	7,59	5,30	4,14	3,75

Faktör analizi sonuçlarına göre; “Okul Dışı Öğrenme” faktörü altında 8 madde yer almaktadır ve faktörlerin yük değerleri .561 ile .701 arasında değişmektedir. Bu faktör değişkenliğin %28,84’ünü açıklamaktadır.

“Sınıf Yönetimi” faktörü altında 5 madde yer almaktadır ve faktörlerin yük değerlerini .499 ile .759 arasında değişmektedir. Bu faktör değişkenliğin %7,59’unu açıklamaktadır.

“Ders Başarısı” faktörü altında 5 madde yer almaktadır ve faktörlerin yük değerlerini .628 ile .728 arasında değişmektedir. Bu faktör değişkenliğin %5,39’unu açıklamaktadır.

“Ölçme ve Değerlendirme” faktörü altında 8 madde yer almaktadır ve faktörlerin yük değerlerini .633 ile .691 arasında değişmektedir. Bu faktör değişkenliğin %4,14’ünü açıklamaktadır.

“Motivasyon” faktörü altında 6 madde yer almaktadır ve faktörlerin yük değerlerini .491 ile .653 arasında değişmektedir. Bu faktör değişkenliğin %3,75’ini açıklamaktadır.

Ölçeğin güvenirliğinin hesaplanmasında Cronbach Alpha (α) güvenirlik katsayısı kullanılmıştır. Cronbach Alpha değerinin “0,60 – 0,80” arasında olması aracın güvenilir, “0,80 – 1,00” arasında olmasının ise yüksek derecede güvenilir olduğuna işaret ettiği ifade edilmektedir (Kalaycı, 2010:405). Bu araştırma için geliştirilen ölçekte yer alan 32 maddenin ön çalışma sonucunda, Cronbach Alpha(α) ile hesaplanan güvenirlik katsayısı:

Okul dışı öğrenme boyutu için .83,

Sınıf Yönetimi boyutu için .70,

Ders Başarısı boyutu için .77,

Ölçme ve değerlendirme boyutu için .83,

Motivasyon boyutu için .78 olarak hesaplanmıştır.

Veri toplama aracının Diyarbakır ili merkez ilçelerinde bulunan liselerde öğrenim gören 3241 öğrenciye uygulanması sonucunda elde edilen veriler üzerinde yapılan güvenirlik çalışmasında ise Cronbach Alpha (α) güvenirlik katsayıları aşağıda yer almaktadır:

Okul dışı öğrenme boyutu için .82,

Sınıf Yönetimi boyutu için .83,

Ders Başarısı boyutu için .76,

Ölçme ve değerlendirme boyutu için .84,

Motivasyon boyutu için .79 olarak hesaplanmıştır.

3.3.3. Derslerde Sosyal Paylaşım Siteleri

SPS'nin öğretmenler tarafından derslere destek amacıyla kullanılıp kullanılmadığını belirlemek için bir nitel soru maddesi araştırmacı tarafından hazırlanmıştır. Bu nitel soru:

"Öğretmenleriniz derslerinde Sosyal Paylaşım Sitelerinden (Facebook, Twitter, vb.) faydalanıyorlar mı?

( ) Evet ( ) Hayır

Cevabınız Evet ise olumlu yanlarını maddeler halinde yazınız.

Cevabınız Hayır ise Sosyal Paylaşım Sitelerinin Eğitimde kullanılmasına yönelik önerileriniz nelerdir? Maddeler Halinde yazınız" şeklindedir. Öğrencilerin verdiği cevaplara göre bir durum değerlendirmesi yapılmıştır.

Nitel verilerin güvenirliği sağlamak için anketler okullarda bulunan rehber öğretmenler tarafından uygulanması sağlanmıştır. Katılımcıların isim kullanmadan anketleri doldurmaları istenmiş ve anketin birinci bölümünde gerekli açıklamalar yapılmıştır. Öğrencilerin kendi gerçek görüşlerini yansıtmaları sağlanmıştır.

3.4. Verilerin Toplanması

Lise öğrencilerinin SPS'ni eğitimde kullanılmasına ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi amacıyla kullanılan veri toplama araçları araştırmacı tarafından Diyarbakır Merkez ilçelerde bulunan okullarda uygulanabilmesi için 04.04.2014 tarihinde İl Milli Eğitim Müdürlüğünden resmi izin için başvuru yapılmıştır. Araştırma için izin 15.05.2014 tarihinde İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden alınmıştır (Ek-4, Ek-5, Ek-6).

3.5. Verilerin Analizi

Araştırma kapsamında toplanan veriler, özellikleri incelenerek uygun analiz yöntemleri ile incelenmiştir. Parametrik testler, esnek olan nonparametrik testlere göre daha güçlü testler olması (Uzungören ve Elevli, 2010:833) ve araştırmalarda örneklem olarak seçilen grubun eleman sayısının 30'un üzerinde olması parametrik testleri

kullanmayı gerektireceği için (Ross, 2004:212; Yıldırım ve Şimşek, 2006; Ghasemi ve Zahediasl, 2012:486) veriler üzerinde betimsel istatistikler için yüzde ve frekans, t-testi, ANOVA (one-way) ve kategorik verilerin analizinde ki-kare teknikleri kullanılmıştır.

SPS'nin eğitsel amaçlı kullanımı ölçeğinde yer alan tutum ifadeleri için olumlu maddelerde kesinlikle katılıyorum 5, katılıyorum 4, kararsızım 3, katılmıyorum 2, kesinlikle katılmıyorum 1 olarak puanlanmıştır. Olumsuz ifadelerde ise bunun tersi puanlama yapılmıştır. Ölçek için aritmetik ortalamalar yorumlanırken, 1.00 - 1.79 arasındaki ortalama değerlerin "kesinlikle katılmıyorum", 1.80-2.59 arasında bulunanların "katılmıyorum" ve 2.60 - 3.39 arasındakilerin ise "kararsızım", 3.40 - 4.19 arasında bulunanların "katılıyorum", 4,20 - 5.00 bulunanların "kesinlikle katılıyorum" derecesinde değer taşıdığı kabul edilmiştir. Düzeylerin yer aldığı bu aralıklar, seçeneklere verilen en düşük değer olan 1 ile en yüksek değer olan 5 arasındaki seri genişliğinin seçenek sayısına bölünmesi ile elde edilmiştir.

Nitel verilerin analizinde betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Bu analiz tekniği, görüşülen ya da gözlenen bireylerin görüşlerini çarpıcı bir şekilde yansıtmak amacıyla doğrudan alıntılara yer verildiği, elde edilen bulguları düzenlenmiş ve yorumlanmış bir şekilde okuyucuya sunmayı amaçlayan (Yıldırım ve Şimşek, 2006:158-159) bir analiz tekniğidir. Öğrencilerin verdiği yanıtlar betimlenmiş, bu betimlenen veriler yorumlanmış, ortaya çıkan temalarla ilişkilendirilmesi sağlanmıştır. Bu temalar altında toplanan yanıtlara göre yorumlama yapılmıştır.

BÖLÜM IV
BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, araştırmaya katılan lise öğrencilerinden toplanan veriler üzerinde yapılan analizler sonucunda elde edilen bulgular ve bu bulgulara ilişkin yorumlar yer almaktadır.

Katılımcıların Demografik Verilerine İlişkin Bulgular

Bu bölümde, araştırmaya katılan lise öğrencilerinin cinsiyet, yaş, genel lise ortalamaları, öğrenim gördükleri lise türleri, öğrenim gördükleri bölümler, sosyo-ekonomik düzeyleri, sosyal paylaşım site tercihleri ve bu sitelerde harcadıkları zaman bilgileri yer almaktadır. Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin demografik bilgilerini analiz etmek için yüzde (%) ve frekans (n) değerleri hesaplanarak analiz edilmiştir. Tablo 10'da araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyet, sınıf, yaş ve okudukları lise türü verilmiştir.

Tablo 10. Cinsiyet, Sınıf, Yaş Ve Lise Türü İle İlgili Bulgular

	Kişisel Bilgiler	n	%
Cinsiyet	Kız	1980	61,1
	Erkek	1261	38,9
	Toplam	3241	100
Sınıf	9. Sınıf	1365	42,1
	10. Sınıf	930	28,7
	11. Sınıf	946	29,2
	Toplam	3241	100
Yaş	14	101	3,2
	15	1054	32,5
	16	1015	31,3
	17	885	27,3
	18	186	5,7
	Toplam	3241	100
Lise Türleri	Genel Lise	588	18,1
	Meslek Lisesi	1402	43,4
	İmam Hatip Lisesi	183	5,6
	Sağlık Meslek Lisesi	290	8,9
	Fen Lisesi	77	2,4
	Anadolu Lisesi	643	19,8
	Anadolu Öğretmen Lisesi	58	1,8
	Toplam	3241	100

Tablo 10 incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin %61,1'ini kız öğrenciler, %38,9'unu erkek öğrencilerin oluşturduğu görülmektedir. 9. sınıflardaki öğrenci sayısının 1402 (%43,4), 10. sınıflarda 930 (%28,7) ve 11. sınıflarda 946 (%29,2) olmak üzere toplam 3241 öğrencinin araştırmaya katıldığı görülmektedir. Yine araştırmaya katılan öğrenciler arasında en küçük 14 ve en büyük 18 yaşında öğrencinin olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin %32,5'i 15 yaşında olduğu görülmektedir. 15 yaşındaki öğrencileri %31,3 ile 16 yaşındaki öğrenciler takip etmektedir. Yine Tablo 10'da görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğrencilerin %42,4 meslek lisesi öğrencisi olduğu, Meslek Lisesinde okuyan öğrencileri %19,8 öğrenci ile Anadolu Lisesinde okuyan öğrencinin takip etmekte olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin %1,8'i Anadolu Öğretmen Lisesisinde öğrenim gördüğü görümektedir.

Araştırmaya 7 okul türünden 21 farklı bölümden öğrenciler katılmıştır. Bölümler ve öğrencilere ilişkin bulgular Tablo 11'de verilmiştir.

Tablo 11. Bölümlere Göre Öğrenci Dağılımı

Bölümler	n	%
Bölümü Yok *	828	25,5
Sayısal	764	23,6
Eşit Ağırlık	338	10,4
Sözel	66	2,0
Bilgisayar	128	4,0
Elektrik-Elektronik	104	3,2
Radyo ve Televizyon	61	1,9
Çocuk Gelişimi	197	6,1
Kimya	60	1,9
Giyim Teknolojisi	37	1,1
Yiyecek Hizmetleri	27	0,8
Aile ve Tüketici Hizmetleri	27	0,8
Sanat Tasarım	28	0,9
Güzellik ve Saç Bakımı	24	0,7
Anestezi	44	1,4
Hemşirelik	169	5,2
Acil Tıp Teknisyenliği	46	1,4
Tıbbi Laborant Teknisyenliği	30	1
Yabancı Dil	24	0,7
İmam Hatip	183	5,6
İnşaat Teknolojisi	56	1,8
Toplam	3241	100

** Bölüm Yok olarak tabloda gösterilen değerler 1. Sınıfa devam eden öğrencilerin bulgularıdır. Henüz alan seçmemiş öğrencilerin bulgusu.*

Tablo 11‘de görüldüğü gibi sırasıyla öğrencilerin, %25,5’inin henüz alan seçmemiş öğrencilerden, %23,6’sının sayısal bölüm öğrencilerinden ve %10,4’ünün eşit ağırlık öğrencilerinden seçilip katılımcıların büyük bir bölümünü oluşturmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığının 06/05/2010 tarihinde yayınladığı 2010/30 numaralı genelgeye göre 2013-2014 eğitim öğretim yılına kadar kademeli olarak ülke çapında bulunan genel liselerin, eğitimde kaliteyi ve okullaşma oranını arttırmak amacıyla Anadolu Liselerine dönüştürülmesi hedeflenmiştir. Bu amaçla, valiliklerce bir çalışma yaptırılmış, okulların fiziki koşulları, öğrenci sayıları, yerleşim yerindeki nüfus vb. etmenler dikkate alınarak mevcut genel liselerin Anadolu lisesi olarak dönüştürülmesi planlanmıştır (http://ogm.meb.gov.tr/belgeler/genelge_2010_30.pdf). Geriye kalan genel lise binalarının da mesleki eğitimin uygun alanlarına yönelik hizmet verecek şekilde kademeli yapılandırılarak mesleki ve teknik eğitime dönüştürülmesi tamamlanmıştır. Yani Genel liseler 2013-2014 eğitim öğretim yılından itibaren, Anadolu Liseleri, Teknik ve Endüstri Meslek Liseleri, Kız Teknik ve Meslek Liseleri, Ticaret Meslek Liseleri, Otelcilik ve Turizm Meslek Liseleri, Anadolu Sağlık Meslek Liseleri, Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi ile Çok Programlı Liseleri türüne dönüştürülmesi tamamlanmıştır. Araştırmamıza katılan öğrencilerin %18,1’i genel liselerde öğrenim gördüğünü belirmiştir bu öğrenciler 2013-2014 eğitim öğretim yılından önce bu liselere kayıt yapan öğrencilerdir.

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin sosyo-ekonomik düzeyleri, bilgisayar internete sahip olma durumları Tablo 12‘de verilmiştir.

Tablo 12. Gelir Düzeyleri, Bilgisayar ve İnternete Sahip Olma Durumlarına İlişkin Bulgular

	Kişisel Bilgiler	n	%
Gelir Düzeyi	1000 TL’den az	1292	39,9
	1001-2000 arası	1108	34,2
	2001-3000 arası	548	16,9
	3001-5000 arası	198	6,1
	5000 TL’den fazla	95	2,9
	Toplam	3241	100
Bilgisayar	Var	1918	59,2
	Yok	1323	40,8
	Toplam	3241	100
İnternet	Var	1792	55,3
	Yok	1449	44,7
	Toplam	3241	100

Tablo 12‘de görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğrencilerin %39,9’unun aile gelirinin 1000 TL’den az olduğu görülmektedir. Bu veriyi sırasıyla %34,2 ile 1001-2000 TL, %16,9 ile 2001-3000 TL, %6,1 ile 3001-5000 TL ve %2,9 ile 5001 TL’den fazla aile geliri olan lise öğrencileri oluşturmaktadır. Lise öğrencilerinin %59,2’sinin evlerinde veya kaldıkları yerde bilgisayara sahip oldukları, %40,8’inin bilgisayara sahip olmadığı görülmektedir. Yine öğrencilerin %55,3’ünün evlerinde veya kaldıkları yerlerde internet erişiminin olduğu, %44,7’sinin ise internet bağlantısının olmadığı görülmektedir.

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin genel lise ortalamaları öğrencilerden istenmiştir. Öğrencilerin vermiş oldukları cevaplar Tablo 13‘te verilmiştir.

Tablo 13. Lise Öğrencilerin Genel Lise Ortalamalarına İlişkin Bulgular

Genel Lise Ortalamalarının Ortalaması	En Küçük Genel Ortalama	En Büyük Genel Ortalama	Cevap veren Kişi Sayısı	Cevaplamayan Kişi Sayısı
74,76	32,10	99,90	1803	1438

Araştırmaya katılan 1803 öğrenci genel lise ortalamasını veri toplama aracında belirtmiştir. Buna göre öğrencilerin genel lise ortalaması 100 üzerinden 74,76 olarak hesaplanmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin en düşük 32,10 ve en büyük 99,90 ortalamaya sahip olduğu görülmektedir. Genel olarak araştırmaya katılan öğrencilerin ortalamanın yüksek olduğu, uygulana not yeöenetmeliğine göre “iyi” seviyesinde olduğu görülmektedir. Öğrencilerin genel not ortalamaları not aralıklarına göre yeniden gruplandırılarak Tablo 14’te verilmiştir.

Tablo 14. Öğrencilerin Genel Not Ortalamalarının Not Ağırlıklarına Göre Yeniden Düzenlenmesi

Ortalama Aralıkları	n	%
0-59	51	2,8
60-69	466	25,9
70-84	916	50,8
85-100	370	20,5
Toplam	1803	100

Öğrencilerin not ortalamaları liselerde uygulanan not yönetmeliğine göre kendilerinin içinde bulunuduğu dereceye göre grupandırılıp analizlerde bu gruplandırma üzerinden değerlendirilmiştir.

4.1. Lise Öğrencilerinin Sosyal Paylaşım Sitelerini Kullanma Düzeyleri

Araştırmamızın birinci alt problemi "Lise öğrencilerinin SPS'yi kullanma düzeyleri nedir?" sorusudur. Öğrencilerin veri toplama aracı üzerinden vermiş oldukları cevapları analiz etmek için frekans, yüzde ve ki-kare analizi yapılmıştır. Öğrencilerin günlük ortalama internete giriş süreleri Tablo 15'te verilmiştir

Tablo 15. Günlük Ortalama İnternete Giriş Bulgusu

	Kişisel Bilgi	n	%
Günlük Ortalama İnternete Giriş Süreleri	Hiç Girmem	754	23,3
	30 Dakikadan az	772	23,8
	30-60 Dakika	667	20,9
	1-2 Saat	614	18,6
	2 Saatten fazla	434	13,4
	Toplam	3241	100

Tablo 15 incelendiğinde öğrencilerin %23,8'i günlük ortalama 30 dakikadan az, %20,9'u günlük ortalama 30-60 dakika arası, %18,6'sı günlük ortalama 1-2 saat ve %13,4'ü günlük ortalama 2 saatten fazla süre ile internete girdiği ve %23,3'nün ise gün içerisinde internete hiç girmediği görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin SPS'ye erişim yöntemleri üzerinde yapılan analiz sonuçları Tablo 16'da verilmiştir

Tablo 16. SPS'ye Erişim Bulgusu

	Kişisel Bilgi	n	%
Sosyal Paylaşım Sitelerine Erişim	Hiçbir yerden	627	19,3
	Bilgisayar	968	29,9
	Telefon	1071	33,1
	Hem bilgisayar Hem Telefon	575	17,7
	Toplam	3241	100

Tablo 16 incelendiğinde öğrencilerin %29,9'u evlerinde ya da kaldıkları yerde bulunan bilgisayarları kullanarak, %33,1'ü telefonlarından, %17,7'si hem bilgisayardan hem de telefonlarından SPS'de bulunan hesaplarına eriştikleri görülmektedir. 627 Öğrenci ise SPS'de üyelikleri olmadığından hiçbir şekilde erişmedikleri görülmektedir. SPS'ye giriş için telefonlarını kullanan öğrenci sayısı bulgusu dikkat çekici bir şekilde fazladır. Özellikle GSM şirketlerinin telefon tarife paketlerine yerleştirdikleri ücret açısından cazip

internet ve facebook, twitter gibi sosyal paylaşım paketleri sayesinde bu rakamın bu denli yüksek olduğu söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilere üyesi oldukları SPS'yi kullanma düzeylerini belirlemek için yapılan analiz sonuçları Tablo 17'da verilmiştir.

Tablo 17. Günlük Ortalama SPS'de Geçirilen Zaman Bulgusu

	Kişisel Bilgi	n	%
Günlük Ortalama Sosyal Paylaşım Sitelerinde Geçirilen Zaman	Hiç Girmem	630	19,4
	30 Dakikadan az	1046	32,4
	30-60 Dakika	789	24,3
	1-2 Saat	473	14,6
	2 Saatten fazla	303	9,3
	Toplam	3241	100

Tablo 17 incelendiğinde öğrencilerin %32,4'ü SPS'de oturumlarını açtıklarında bu sitelerde 30 dakikadan az, %24,3'ü 30 dakika ile 1 saat arası, %14,6'sı 1 saatle 2 saat arası, %9,3'ü ise 2 saatten fazla zaman geçirdikleri bulgusuna ulaşılmıştır. Bunun yanında 630 lise öğrencisi SPS'de hesaplarının bulunmaması dolayısıyla vakit geçirmedikleri bulgusuna ulaşılmıştır. 754 öğrencinin internete gün içinde hiç girmediği bulgusu düşünüldüğünde (Bkz: Tablo 15), 124 lise öğrencisinin internete girmediği halde SPS'yi kullandıkları görülmektedir. Yani lise öğrencilerinin SPS'yi internetten bağımsız olduğu algısında olabilecekleri söylenebilir. Bu 124 öğrenci sadece SPS'den faydalanmak için bilgisayar ya da telefonlarını kullandıkları söylenebilir.

Dağıtılan veri toplama aracında katılımcılara üyesi oldukları sosyal paylaşım site tercihleri sorulmuştur. Öğrencilerden en çok kullandıkları SPS'ye 1, ikinci sırada kullandıkları SPS'ye 2 ve üçüncü sırada kullandıkları SPS'ye 3 olacak şekilde numara vermeleri istenmiştir. Katılımcıların vermiş oldukları yanıtlar üzerinde yapılan analizde birinci sırada kullandıkları SPS Tablo 18'de verilmiştir.

Tablo 18. SPS İlk Tercihleri Bulgusu

	Kişisel Bilgi	n	%
Kullanım Sırasına Göre İlk Tercihleri	Facebook	2194	67,7
	Twitter	116	3,6
	Netlog	0	0,0
	Hi5	4	0,1
	Google Plus	12	0,4
	LinkedIn	0	0,0
	Youtube	217	6,7
	MySpace	2	0,1
	Xing	0	0,0
	Diğer	69	2,1
	Hiç Kullanmayan	627	19,3
	Toplam	3241	100

Yapılan analiz sonucunu inceleyecek olursak araştırmaya katılan öğrencilerin %67,7'si ilk tercih olarak facebook, %6,7'si ilk tercih olarak youtube, %3,6'sı Twitter, %2,1'i Diğer (instagram, whatsapp, vb.) kullandıklarını ve %19,3'ünün SPS'den herhangi birine üye olmadıklarını belirtmiştir. Tablo 12'de 630 öğrencinin SPS'lerinde zaman geçirmedikleri bulgusu elde edilmişti, Tablo 13'te ise 627 öğrencinin SPS'ye üye olmadığı bulgusu düşünüldüğünde aradaki fark olan 3 öğrencinin SPS'de hesabının olduğu ancak herhangi bir şekilde bu hesaplarını kullanmadığı yorumu yapılabilir. Bu bulgu, Dünya ve Türkiye istatistikleri (www.wearesocial.net); Önder (2010) ve Öztürk (2011) tarafından yapılan çalışmalarla desteklenmektedir. Bu yapılan çalışmalarda katılımcıların en fazla Facebook adlı sosyal paylaşım sitesini kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Katılımcıların vermiş oldukları yanıtlar üzerinde yapılan analizde ikinci sırada kullandıkları SPS Tablo 19'da verilmiştir.

Tablo 19. SPS İkinci Tercihleri Bulgusu

	Kişisel Bilgi	n	%
Kullanım Sırasına Göre İkinci Tercihleri	Facebook	161	5,0
	Twitter	563	17,4
	Netlog	2	0,1
	Hi5	2	0,1
	Google Plus	16	0,5
	LinkedIn	3	0,1
	Youtube	1058	32,6
	MySpace	2	0,1
	Xing	2	0,1
	Diğer	78	2,4
	Toplam	1887	58,2
	Cevaplamayan	1354	41,8

Yapılan analiz sonucunda araştırmaya katılan öğrencilerin %32,6'sı ikinci tercih olarak Yotube, %17,4'ü Twitter, %5'i Facebook, %2,4'ü diğer (Instagram, Whatsapp, vb.) SPS'yi kullandıklarını belitmişlerdir. Öğrencilerinin %41,8'i bu soruya yanıt vermemiştir. Tablo 13'te 626 öğrencinin SPS'ye üye olmadığı, 728 öğrencinin sadece bir SPS'ye üye olduğu anlaşılmaktadır.

Katılımcıların vermiş oldukları yanıtlar üzerinde yapılan analizde üçüncü sırada kullandıkları SPS Tablo 20'de verilmiştir.

Tablo 20. SPS Üçüncü Tercihleri

	Kişisel Bilgi	n	%
Kullanım Sırasına Göre Üçüncü Tercihleri	Facebook	53	1,6
	Twitter	219	6,8
	Netlog	9	0,2
	Hi5	2	0,1
	Google Plus	15	0,5
	LinkedIn	4	0,1
	Youtube	480	14,8
	MySpace	15	0,5
	Xing	2	0,1
	Diğer	109	3,3
	Toplam	908	28,0
	Cevaplamayan	2333	72,0

Yapılan analiz sonucunda araştırmaya katılan öğrencilerin %14,8'i üçüncü tercih olarak Youtube, %6,8'i Twitter, %28'i diğer (İnstagram, Whatsapp, vb.) ve %1,6'sı Facebook adlı SPS'yi tercih ettikleri görülmektedir. Öğrencilerin %72'si ise bu soruyu boş bırakmıştır. Bu bulgulardan anlaşılacağı gibi öğrenciler sadece bir sosyal paylaşım sitesine üye olmamakta birden fazlasına aynı anda üye olup profil oluşturmakta ve bu SPS'yi aktif olarak kullanmaktadır.

Dağıtılan veri toplama aracında katılımcılara üyesi oldukları SPS'yi ne amaçla kullandıkları sorulmuştur. Öğrencilerden SPS'yi en çok kullanma amaçlarını 1, ikinci sırada tercih ettikleri kullanım amacına 2 ve üçüncü sırada tercih ettikleri kullanım amacına 3 olacak şekilde numara vermeleri istenmiştir. Katılımcıların vermiş oldukları yanıtlar Tablo 21, 22 ve 23'te verilmiştir.

Tablo 21. SPS'yi Kullanma Amaçlarına Göre İlk Tercihleri Bulgusu

	Kişisel Bilgi	n	%
Kullanım Amacı Sırasına Göre İlk Tercihleri	Arkadaşlık Kurmak	454	14,0
	Fotoğraf Paylaşımı	230	7,1
	Video Paylaşımı	66	2,0
	Oyunlar	219	6,8
	Ödev Paylaşımı	318	9,8
	Chat/Sohbet	1221	37,7
	Diğer	106	3,3
	Hiç Kullanmayan	627	19,3
	Toplam	3241	100

Yapılan analiz sonucunu inceleyecek olursak araştırmaya katılan öğrencilerin %37,7'si ilk tercih olarak Chat/Sohbet, %14'ü ilk tercih olarak Arkadaşlık Kurmak, %9,8'i Ödev Paylaşımı, %7,1'i Fotoğraf Paylaşımı, %6,8'i Oyun oynama, %2'si Video Paylaşımı ve %2'si Diğer amaçları için SPS'yi kullandıkları görülmektedir. Öğrencilerin %19,3'ünün SPS'nde hesapları olmamasından dolayı bu soruya yanıt vermemiştirler. Tablo 21'de de görüldüğü gibi öğrenciler SPS'yi arkadaşlık kurup listelerindeki arkadaşlarıyla sohbet amacıyla kullanmaktadırlar. Yine öğrencilerin derslerine destek amacıyla kullandıkları tablodan görülmektedir. Listelerinde bulunan öğretmen veya sınıf arkadaşları vasıtasıyla ödev paylaşımında bulundukları söylenebilir.

Tablo 22. SPS'ni Kullanma Amaçlarına Göre İkinci Tercihleri Bulgusu

	Kişisel Bilgi	n	%
Kullanım Amacı Sırasına Göre İkinci Tercihleri	Arkadaşlık Kurmak	431	13,3
	Fotoğraf Paylaşımı	550	17,0
	Video Paylaşımı	89	2,7
	Oyunlar	245	7,6
	Ödev Paylaşımı	247	7,6
	Chat/Sohbet	287	8,9
	Diğer	37	1,1
	Toplam	1886	58,2
	Cevaplamayan	1355	41,8

Tablo 22'yi inceleyecek olursak, araştırmaya katılan öğrencilerin %17'si ikinci tercih olarak Fotoğraf Paylaşımı, %13,3'ü ikinci tercih olarak Arkadaşlık Kurmak, %8,9'u ikinci tercih olarak Chat/Sohbet, %7,6'sı ikinci tercih olarak Ödev Paylaşımı, %7,6'sı ikinci tercih olarak Oyun oynama amacı ile kullanmaktadırlar. Öğrencilerin %41,8'i ikinci tercih belirtmemiştir. 627 öğrencinin SPS'yi herhangi bir amaç için kullanmadığı bulgusu

göz önünde bulundurulursa (Bkz. Tablo 16), araştırmamıza katılan 728 öğrenci SPS'yi sadece bir amaç için kullandıkları bulgusuna ulaşılmaktadır. Yani öğrencilerin büyük bir bölümü SPS'nin birden fazla uygulamasını kullanmaktadır.

Tablo 23. SPS'yi Kullanma Amaçlarına Göre Üçüncü Tercihleri Bulgusu

	Kişisel Bilgi	n	%
Kullanım Amacı Sırasına Göre Üçüncü Tercihleri	Arkadaşlık Kurmak	241	7,4
	Fotoğraf Paylaşımı	416	12,8
	Video Paylaşımı	156	4,8
	Oyunlar	214	6,6
	Ödev Paylaşımı	199	6,2
	Chat/Sohbet	184	5,7
	Diğer	45	1,4
	Toplam	1455	44,9
	Cevaplamayan	1786	55,1

Tablo 23 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin %12,8'i üçüncü tercih olarak Fotoğraf Paylaşımı, %7,4'ü üçüncü tercih olarak Arkadaşlık kurmak, %6,6'sı üçüncü tercih olarak Oyun oynama, %6,1'i üçüncü tercih olarak Ödev Paylaşımı, %5,7'si üçüncü tercih olarak Chat/Sohbet, %4,8'i üçüncü tercih olarak Video Paylaşımı, %1,4'ü de üçüncü tercih olarak Diğer amaçlar için SPS'yi kullanmaktadırlar. Öğrencilerin %55,1'i üçüncü tercih belirtmemişlerdir. Üç tablo birlikte değerlendirildiğinde (Tablo 21, 22 ve 23) Yine öğrencilerin %44,9'u SPS'nin en az üç uygulamasını kullandığı, SPS'nin sağladığı imkanlardan faydalandığı, öğrencilerin tercih ettiği ilk üç SPS uygulamaları Chat/Sohbet, Arkadaşlık kurmak ve Fotoğraf paylaşımı olduğu görülmektedir.

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin günlük internet kullanım süresi, günlük SPS kullanım süresi, tercih ettikleri birinci sıradaki sosyal paylaşım sitesi ve en sık kullandıkları sosyal paylaşım sitesi uygulamasının cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılaşma gösterip göstermediğini incelemek için yapılan ki-kare analizi sonuçları Tablo 24'te verilmiştir.

Tablo 24. Cinsiyet Değişkenine Göre Günlük İnternet ve SPS Kullanımı Ki-Kare Analizi Bulgusu

		Kız		Erkek		Ki-Kare
		n	%	n	%	
Günlük İnternet Kullanımı	Hiç Girmem	565	28,5	189	15,0	x^2= 107,78 sd= 4 p< 0,05
	30 Dakikadan az	498	25,2	274	21,7	
	30-60 dakika arası	369	18,6	308	24,4	
	1-2 Saat arası	312	15,8	292	23,2	
	2 saatten fazla	236	11,9	198	15,7	
Günlük SPS Kullanımı	Hiç Girmem	525	26,5	105	8,3	x^2= 169,69 sd= 4 p< 0,05
	30 Dakikadan az	555	28,0	491	38,9	
	30-60 dakika arası	445	22,5	344	27,3	
	1-2 Saat arası	271	13,7	202	16,0	
	2 saatten fazla	184	9,3	119	9,4	
SPS Tercihi	Facebook	1164	79,9	1030	83,9	x^2= 43,18 sd= 3 p> 0,05
	Twitter	88	6,0	28	4,4	
	Youtube	150	10,3	67	8,9	
	Diğer	55	3,8	32	3,3	
Tercih edilen SPS Uygulaması	Arkadaşlık	204	14,0	250	21,6	x^2= 43,27 sd= 6 p> 0,05
	Fotoğraf Paylaşma	142	9,7	88	7,6	
	Video Paylaşıma	30	2,1	36	3,1	
	Oyunlar	106	7,3	113	9,8	
	Ödev Paylaşıma	196	13,5	122	10,5	
	Chat/Sohbet	723	49,6	498	43,0	
	Diğer	56	3,8	50	4,3	

Tablo 24 incelendiğinde günlük internet kullanımının cinsiyete göre erkek öğrenciler lehine anlamlı bir farklılaşma gösterdiği görülmektedir (x^2=107,78; p<0,05). Kız öğrencilerin büyük bir bölümünün (n=565, f=%28,5) internete hiç girmediği ya da 30 dakikadan az girdiği (n=498, f=%25,2), buna karşın, erkek öğrencilerin büyük bir bölümünün (n=308, f=%24,4) 30-60 dakika arası ya da 30 dakikadan az (n=274, f=%21,7) internete girdiği görülmektedir. Benzeri şekilde günlük SPS'nde geçirilen zamanın cinsiyete göre erkek öğrenciler lehine anlamlı bir farklılaşma gösterdiği görülmektedir (x^2=169,69, p<0,05). Kız öğrencilerin büyük bir bölümünün (n=555, f=%28) gün içerisinde 30 dakikadan az bir süre ile SPS'yi ziyaret ettikleri ya da gün içerisinde SPS'yi hiç ziyaret etmediği (n=525, f=%26,5). Buna karşın erkek öğrencilerin büyük bir bölümü (n=491, f=%38,9) gün içerisinde 30 dakikadan az girdiği ya da 30-60 dakika arası girdiği (n=344, f=%27,3) görülmektedir. Öğrencilerin en çok kullandıkları sosyal paylaşım site tercihlerinin cinsiyete göre anlamlı bir farklılaşma göstermediği görülmektedir (x^2=43,18, p>0,05). Kız öğrencilerin (n=1164, f=%79,9) ve erkek öğrencilerin (n=1030, f=%83,9)

büyük bir bölümü Facebook adlı sosyal paylaşım sitesini kullandıkları görülmektedir. Benzer şekilde en sık tercih edilen sosyal paylaşım sitesi uygulamasının da cinsiyete göre anlamlı bir farklılaşma göstermediği yapılan analiz sonucunda ortaya çıkmıştır (x^2=43,27, p>0,05). Kız öğrenciler SPS'yi en çok chat/sohbet amacıyla (n=723, f=%49,6) ve arkadaşlık kurmak amacıyla kullandıkları (n=204, f=%4) görülmektedir. Benzer şekilde erkek öğrencilerde en çok chat/sohbet amacıyla (n=498, f=%43) ve arkadaşlık kurma amacıyla (n=250, f=%21,6) kullandıkları görülmektedir. Derslerine destek olma amacıyla ödev paylaşımı ise ancak üçüncü sırada olduğu (kızlarda n=196 %13,5 ve erkeklerde n=122 %10,5) görülmektedir.

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin günlük internet kullanım süresi ve günlük SPS kullanım süresi, tercih edilen birinci SPS tercihleri ve tercih ettikleri SPS'de birinci kullanım amaçlarının okudukları sınıf değişkenine göre anlamlı farklılaşma gösterip göstermediğini incelemek için yapılan ki-kare analizi sonuçları Tablo 25'de verilmiştir.

Tablo 25. Okudukları Sınıf Değişkenine Göre Günlük İnternet ve SPS kullanımı Ki-Kare Analizi Bulgusu

		9. Sınıf		10. Sınıf		11. Sınıf		Ki-Kare
		n	%	n	%	n	%	
Günlük İnternet Kullanımı	Hiç Girmem	311	22,8	217	23,3	226	23,9	
	30 Dakikadan az	328	24	194	20,9	250	26,4	x^2= 15,01
	30-60 dakika arası	296	21,7	188	20,2	193	20,4	sd= 8
	1-2 Saat arası	257	18,8	183	19,7	164	17,3	p> 0,05
	2 saatten fazla	173	12,7	148	15,9	113	11,9	
Günlük SPS Kullanımı	Hiç Girmem	282	20,7	180	19,4	168	27,8	
	30 Dakikadan az	442	32,4	262	28,2	342	36,2	x^2=26,68
	30-60 dakika arası	348	25,5	226	24,3	215	22,7	sd= 8
	1-2 Saat arası	182	13,3	150	16,1	141	14,9	p> 0,05
	2 saatten fazla	111	8,1	112	12	80	8,5	
SPS Tercihi	Facebook	926	85,4	627	83,4	641	82,4	x^2= 13,49
	Twitter	38	3,5	44	5,9	34	4,4	sd= 6
	Youtube	89	8,2	50	6,6	78	10	p> 0,05
	Diğer	31	2,9	31	4,1	25	3,2	
Tercih edilen SPS Uygulaması	Arkadaşlık	209	19,3	118	15,7	127	16,3	
	Fotoğraf Paylaşma	92	8,5	60	8,0	78	10	
	Video Paylaşma	26	2,4	14	1,9	26	3,3	x^2= 16,16
	Oyunlar	81	7,5	73	9,7	65	8,4	sd= 12
	Ödev Paylaşma	138	12,7	97	12,9	83	10,7	p> 0,05
	Chat/Sohbet	500	46,1	359	47,7	362	46,5	
	Diğer	38	3,5	31	4,1	37	4,8	

Yapılan analiz sonucunda Tablo 25 incelendiğinde öğrencilerin günlük internet kullanımının sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılaşma oluşturmadığı (x^2=15,01, p>0,05) görülmektedir. Bu bulguya dayanarak 9, 10 ve 11. sınıfa giden öğrencilerin gün içerisinde benzer şekilde internette zaman geçirdikleri söylenebilir. 9 ve 11. sınıfta okuyan öğrencilerin en fazla 30 dakikadan az süre ile internette zaman geçirdikleri görülmektedir (9. sınıf n=328 %24 ve 11. sınıf n=250 %26,4). 10. sınıf öğrencilerinin büyük bir bölümünün (n=217 %23,3) internete gün içerisinde hiç girmedikleri görülmektedir. SPS'de geçirilen süre bağlamında yapılan analizde lise öğrencilerinin okudukları sınıf düzeyinde anlamlı bir farklılaşma meydana gelmediği görülmektedir (x^2=26,68, p>0,05). Bu bulguya dayanarak öğrencilerin benzer şekilde SPS'de zaman geçirdikleri söylenebilir. Öğrencilerin büyük bir bölümü gün içerisinde 30 dakikadan az olmak üzere SPS'de zaman geçirdikleri görülmektedir (9. sınıflar için n=442 %32,4, 10. sınıflar için n=262 %28,2 ve 11. sınıflar n=342 %36,2). Öğrencilerin tercih ettikleri SPS'nin sınıf düzeyinde anlamlı bir farklılaşma göstermediği görülmektedir (x^2=13,49, p>0,05). Bu bulguya dayanarak öğrencilerin SPS tercihlerinin benzer şekilde oldukları söylenebilir. Öğrencilerin büyük bir bölümünün Facebook adlı sosyal paylaşım sitesini tercih ettikleri görülmektedir (9. sınıflar n=926 %85,4, 10. sınıflar n=627 %83,4 ve 11. sınıfta okuyan öğrenciler n=641 %82,4). Benzer şekilde öğrencilerin en çok kullandıkları sosyal paylaşım sitesi uygulamasının da sınıf düzeyinde anlamlı bir farklılaşma meydana getirmediği görülmektedir(x^2=16,16, p>0,05). Bu bulguya dayanarak öğrencilerin SPS'deki uygulamaları benzeri şekilde kullandıkları söylenebilir. Öğrencilerin SPS'yi en çok Chat/Sohbet amaçlı kullanmakta oldukları görülmektedir (9. sınıflar n=500 %46,1, 10. sınıflar n=359 %47,7 ve 11. sınıfta okuyan öğrenciler n=362 %46,5). Öğrencilerin en çok tercih ettikleri SPS uygulaması olan Chat/Sohbet uygulamasını arkadaşlık kurmak ve ödev paylaşımı takip etmektedir.

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin günlük internet kullanım süresi ve günlük SPS kullanım süresi, tercih edilen birinci SPS tercihleri ve tercih ettikleri SPS'de birinci kullanım amaçlarının yaş değişkenine göre anlamlı farklılaşma gösterip göstermediğini incelemek için yapılan ki-kare analizi sonuçları Tablo 26'de verilmiştir.

Tablo 26. Öğrencilerin Yaş Değişkenine Göre Günlük İnternet ve SPS kullanımı Ki-Kare Analizi bulgusu

		14 Yaş		15 Yaş		16 Yaş		17 Yaş		18 Yaş		Ki-Kare
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
Günlük İnternet Kullanımı	Hiç Girmem	37	36,6	240	22,8	238	23,4	197	22,3	42	5,6	x^2= 25,21 sd= 16 p>,05
	30 Dk'dan Az	24	23,8	253	24	229	22,6	222	25,1	44	23,7	
	30-60 Dk arası	18	17,8	234	22,2	208	20,5	184	20,8	33	17,7	
	1-2 Saat arası	16	15,8	191	18,1	181	17,8	171	19,3	45	24,2	
	2 saatten fazla	6	5,9	136	129	159	15,7	111	12,5	22	11,8	
Günlük SPS Kullanımı	Hiç Girmem	32	31,7	217	20,6	200	19,7	141	15,9	40	21,5	x^2= 36,38 sd= 16 p>,05
	30 Dk'dan az	35	34,7	339	32,2	321	31,6	301	34	50	26,9	
	30-60 Dk arası	22	21,8	267	25,3	233	23	218	24,6	49	26,3	
	1-2 Saat arası	7	6,9	145	13,8	144	14,2	144	16,3	33	17,7	
	2 saatten fazla	5	5	86	8,2	81	11,5	81	9,2	14	7,5	
SPS Tercihi	Facebook	54	78,3	703	83,9	696	85,2	615	82,7	126	86,3	x^2= 12,20 sd= 12 p>,05
	Twitter	3	4,3	31	3,7	40	4,9	38	5,1	4	2,7	
	Youtube	9	13	77	9,2	53	6,5	64	8,6	14	9,6	
	Diğer	3	4,3	27	3,2	28	3,4	27	3,6	2	1,4	
Tercih edilen SPS Uygulaması	Arkadaşlık	10	14,5	153	18,3	138	16,9	125	16,8	28	19,2	x^2= 33,19 sd= 24 p>,05
	Fotoğraf Paylaşma	10	14,5	60	7,2	75	9,2	74	9,9	11	7,5	
	Video Paylaşımı	5	7,2	20	2,4	11	1,3	27	3,6	3	2,1	
	Oyunlar	5	7,2	69	8,2	64	7,8	68	9,1	13	8,9	
	Ödev Paylaşımı	7	10,1	101	12,1	104	12,7	81	10,9	25	17,1	
	Chat/Sohbet	29	42	400	47,7	399	48,8	333	44,8	60	41,1	
	Diğer	3	4,3	35	4,2	26	3,2	36	4,8	6	4,1	

Yapılan analiz sonucunda Tablo 26 incelendiğinde öğrencilerin günlük internet kullanımın öğrencilerin yaşına göre anlamlı bir farklılaşma oluşturmadığı (x^2=25,21, p>0,05) görülmektedir. Tüm yaş guruplarındaki öğrencilerin büyük bir bölümünün gün içerisinde hiç internete girmediği ya da 30 dakikadan az bir süre ile internete girdiği görülmektedir. Bu bulguya dayanarak öğrencilerin yaşları değişse bile internette geçirdikleri sürelerin benzerlik gösterdiği söylenebilir. Öğrencilerin günlük ortalama SPS'de geçirdikleri sürelerin öğrencilerin yaşına göre anlamlı bir farklılaşma oluşturmadığı yapılan analiz sonucunda görülmektedir (x^2=36,38, p>0,05). Öğrencilerin büyük bir bölümünün gün içerisinde 30 dakikadan az bir süre ile ya da hiç girmediği yapılan analiz sonucunda görülmektedir. Bu bulguya dayanarak öğrencilerin yaşları

değişse bile gün içerisinde SPS'de geçirdikleri sürelerin benzerlik gösterdiği söylenebilir. Öğrencilerin tercih ettikleri sosyal paylaşım sitesi, öğrencilerin yaşına göre anlamlı bir farklılaşma göstermemektedir (x^2=12,20, p>0,05). Öğrencilerin büyük bir bölümünün Facebook adlı sosyal paylaşım sitesini kullandığı görülmektedir. Bu bulguya dayanarak öğrencilerin yaşı ne olursa olsun en fazla Facebook adlı sosyal paylaşım sitesini kullandıkları söylenebilir. Benzer şekilde öğrencilerin en çok kullandıkları sosyal paylaşım sitesi uygulamasının da yaşlarına göre anlamlı bir farklılaşma meydana getirmediği görülmektedir (x^2=33,19, p>0,05). Öğrenciler sırasıyla en çok chat/sohbet, arkadaşlık kurmak ve ödev paylaşımı amacıyla SPS'yi kullandıkları görülmektedir. Yapılan benzer araştırmalarda da görüldüğü gibi Sosyal paylaşım Site kullanım yaşı düşmüştür. AVG firmasının 2014 yılında, 10 farklı ülkede, velilere çocuklarının günlük yaşamda teknoloji kullanımı ile ilgili sorular sorarak yaptığı bir araştırmada, 6-9 yaş arası çocukların %46'sı sanal dünya oyunları oynadığı, %16'sının Facebook kullandığı, %18'ininde bir e-mail adresinin olduğu sonucunu ortaya çıkarmıştır (http://www.avg.com/digitaldiaries/homepage).

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin günlük internet kullanım süresi ve günlük SPS kullanım süresi, tercih edilen birinci SPS tercihleri ve tercih ettikleri SPS'de birinci kullanım amaçlarının sahip oldukları genel lise ortalaması değişkenine göre anlamlı farklılaşma gösterip göstermediğini incelemek için yapılan ki-kare analizi sonuçları Tablo 27'de verilmiştir.

Tablo 27. Öğrencilerin Genel Lise Ortalaması Değişkenine Göre Günlük İnternet ve SPS kullanımı Ki-Kare Analizi Bulgusu

		0-59		60-69		70-84		85-100		Ki-Kare
		n	%	n	%	n	%	n	%	
Günlük İnternet Kullanımı	Hiç Girmem	15	29,4	96	20,6	152	16,6	59	15,9	x^2= 19,41 sd= 12 p> 0,05
	30 dakikadan az	14	27,5	103	22,1	235	25,7	115	31,1	
	30-60 dakika arası	5	9,8	100	21,5	192	21	72	19,5	
	1-2 Saat arası	11	21,6	89	19,1	193	21,1	72	19,5	
	2 Saatten fazla	6	11,8	78	16,7	144	15,7	52	14,1	
Günlük SPS Kullanımı	Hiç Girmem	8	15,7	64	13,7	139	15,2	64	17,3	x^2=8,68 sd= 12 p> 0,05
	30 Dakikadan az	14	27,5	161	34,5	289	31,6	129	34,9	
	30-60 dakika arası	17	33,3	121	26	228	24,9	93	25,1	
	1-2 Saat arası	7	13,7	71	15,2	153	16,7	47	12,7	
	2 saatten fazla	5	9,8	49	10,5	107	11,7	37	10	

SPS Tercihi	Facebook	43	100	346	85,9	650	83,7	221	72,2	x^2= 38,97 sd= 9 p<0,05
	Twitter	0	0	14	3,5	32	4,1	24	7,8	
	Youtube	0	0	35	8,7	62	8	44	14,4	
	Diğer	0	0	8	8	33	4,2	17	5,6	
Tercih edilen SPS Uygulaması	Arkadaşlık	12	27,9	76	18,9	143	18,4	39	12,7	x^2= 34,72 sd= 18 p> 0,05
	Fotoğraf paylaşma	3	7	33	8,2	61	7,9	36	11,8	
	Video paylaşımı	1	2,3	11	2,7	18	2,3	12	3,9	
	Oyunlar	4	9,3	40	9,9	56	7,2	26	8,5	
	Ödev Paylaşımı	6	14	53	13,2	79	10,2	23	7,5	
	Chat/Sohbet	15	34,9	178	44,2	395	50,8	249	48,7	
	Diğer	2	4,7	12	3,0	25	3,2	21	6,9	

Yapılan analiz sonucunda Tablo 27 incelendiğinde öğrencilerin günlük internet kullanımın öğrencilerin ortalamalarına göre anlamlı bir farklılaşma oluşturmadığı (x2=19,41, p>0,05) görülmektedir. Ortalaması 60-69 arasındaki öğrenciler (n=103, %22,1), 70-84 arasında olan öğrenciler (n=235, %25,7) ve 85 ve yukarısı ortalamaya sahip olan öğrencilerin (n=115, %31,1) büyük bir bölümü günde ortalama 30 dakikadan az bir süre internette zaman geçirdikleri görülmektedir. Ortalaması 59'ten az olan öğrencilerin büyük bir bölümü internete girmedikleri (n=15, %29,4) ya da 30 dakikadan az (n=14, %27,5) zaman geçirdikleri görülmektedir. Ancak bu fark istatistiksel olarak anlamlı değildir. Bu bulguya dayanarak öğrencilerin ortalamaları değişse bile internette geçirdikleri sürelerin benzerlik gösterdiği söylenebilir. Öğrencilerin günlük ortalama SPS'de geçirdikleri sürelerin öğrencilerin ortalamalarına göre anlamlı bir farklılaşma oluşturmadığı yapılan analiz sonucunda görülmektedir (x2=8,68, p>0,05). Öğrencilerin büyük bir bölümünün gün içerisinde 30 dakikadan az bir süre internette zaman geçirdikleri yapılan analiz sonucunda görülmektedir. Bu bulguya dayanarak öğrencilerin ortalamaları değişse bile gün içerisinde SPS'de geçirdikleri sürelerin benzerlik gösterdiği söylenebilir. Öğrencilerin tercih ettikleri sosyal paylaşım sitesinin öğrencilerin ortalamalarına göre anlamlı bir farklılaşma gösterdiği görülmektedir (x2=38,97, p<0,05). Genel ortalaması 59 ve altı olan öğrencilerin tamamı (n=43, %100) Facebook adlı sosyal paylaşım sitesini tercih ettikleri görülmektedir. Ancak ortalaması 60 ve üzeri olan öğrencilerin büyük br bölümü Facebook adlı sosyal paylaşım sitesini, ikinci olarak Youtube adlı sosyal paylaşım sitesini ve üçüncü olarak Twitter adlı sosyal paylaşım sitesini kullandıkları görülmektedir. Öğrencilerin büyük bir bölümünün Facebook adlı sosyal paylaşım sitesini kullandığı görülmektedir. Bu bulguya dayanarak öğrencilerin büyük bir bölümünün Facebook adlı

sosyal paylaşım sitesini kullandıkları söylenebilir. Bununla birlikte, öğrencilerin en çok kullandıkları sosyal paylaşım sitesi uygulamasının ortalamalarına göre anlamlı bir farklılaşma meydana getirmediği görülmektedir (x2=34,72, p>0,05). Öğrenciler sırasıyla en çok chat/sohbet, arkadaşlık kurmak ve ödev paylaşımı amacıyla SPS'yi kullandıkları görülmektedir. Öztürk (2011) tarafından yapılan çalışmada SPS'nin gereğinden fazla zaman aldığını ve ders verimliliğini düşürmeye neden olduğunu belirtmiştir. Cohen (2011) yaptığı çalışmada Facebook kullanımı ile akademik başarı arasında negatif yönde düşük ve anlamlı bir ilişkinin olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Dünya genelinde her gün artan şekilde kullanılan internet ve buna bağlı olarak SPS günümüzde zamansal ve mekansal anlamda birçok zorluğu ortadan kaldırdığı için, sosyalleşmenin tanımında yer alan sürece bağlı bir birikim olduğu önermesinden yola çıkılarak düşünüldüğünde, sosyalleşmenin önemli bir tamamlayıcı unsuru olarak ön plana çıkmaktadır (Dilmen ve Öğüt, 2010:241).

4.2. Lise Öğrencilerinin Sosyal Paylaşım Sitelerinin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin Görüşlerine İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmamızın üçüncü alt problemi araştırmaya katılan "Lise öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin görüşleri nedir?" şeklindedir. Araştırmamızda kullanılan ölçek 5 alt boyuttan oluşmaktadır. Bu alt problemi test etmek için öğrencilerin veri toplama aracına vermiş oldukları veriler üzerinde yüzde (%), frekans (f) ve ki-kare testleri yapılmıştır.

Öncelikle araştırmaya katılan öğrencilerin SPS'nin Eğitimde kullanılmasına ilişkin görüşleri ölçeğine vermiş oldukları cevaplar Tablo 28'de verilmiştir.

Tablo 28. Lise Öğrencilerinin SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin Görüşleri

Ders Başarısına Katkısı		Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Tamamen Katılmıyorum	Madde Ortalaması	Standart Sapma
1. Sosyal Paylaşım Siteleri üzerinden arkadaşlarımla ders konularında bilgi paylaşımında bulunmam okul başarıma katkı sağlar.	n	1041	992	514	360	334	3,63	1,31
	%	32,1	30,6	15,9	11,1	10,3		
2. Sosyal Paylaşım Siteleri üzerinden öğretmenlerimle iletişim kurmam okul başarıma katkı sağlar.	n	525	666	714	718	618	2,92	1,35
	%	16,2	20,5	22,0	22,2	19,1		
3. Sosyal Paylaşım Sitelerinin eğitim-öğretim sürecinde bir araç olarak kullanılması öğrenci başarısına katkı sağlar.	n	888	832	629	483	406	3,40	1,35
	%	27,4	25,7	19,4	15,0	12,5		
4. Sosyal paylaşım siteleri üzerinden derslere ilişkin çalışma gruplarına katılmak okul başarısına katkı sağlar.	n	791	1044	653	449	304	3,48	1,25
	%	24,4	32,2	20,1	13,9	9,4		
5. Sosyal paylaşım sitelerinin eğitimde kullanılması öğrencilerin iletişim becerilerini geliştirir.	n	944	976	596	416	309	3,56	1,28
	%	29,1	30,1	18,4	12,8	9,5		
Motivasyon								
6. Sosyal Paylaşım Siteleri üzerinde okula ilişkin bir grupta yer almam ders çalışma isteğimi arttırır.	n	696	764	748	618	415	3,21	1,32
	%	21,5	23,6	23,1	19,1	12,8		
7. Sosyal paylaşım sitelerinin eğitiminde kullanılması öğrencilerin okula bağlılığını arttırır.	n	653	637	676	672	603	3,02	1,39
	%	20,1	19,7	20,9	20,7	18,6		
8. Sosyal paylaşım siteleri öğrencilerde takım halinde çalışma kültürünü geliştirir.	n	669	831	799	556	386	3,25	1,28
	%	20,6	25,6	24,7	17,2	11,9		
9. Sosyal paylaşım siteleri aracılığıyla derslerle ilgili konularda arkadaşlarıma yardım etmekten hoşlanırım.	n	1028	1030	534	360	289	3,66	1,27
	%	31,7	31,8	16,5	11,1	8,9		
10. Sosyal paylaşım siteleri, dersle ilgili tartışmalarda en iyi fikrin ortaya çıkması için katkı sağlamak hoşuma gider.	n	874	965	667	434	301	3,51	1,27
	%	27,0	29,8	20,6	13,4	9,3		
11. Sosyal Paylaşım Siteleri aracılığıyla derslerimle ilgili paylaşımlardan yeni şeyler öğrenmekten zevk alırım.	n	1008	1020	562	379	272	3,65	1,25
	%	31,1	31,5	17,3	11,7	8,4		

Sınıf Yönetimine Etkisi								
12. Sosyal Paylaşım Sitelerinin sınıf ortamında kullanılması sınıf yönetimini olumsuz etkiler.	n %	840 25,9	600 18,5	655 20,2	555 17,1	591 18,2	3,16	1,44
13. Sosyal Paylaşım sitelerinin, sınıf içinde kullanılması zaman kaybına yol açar.	n %	904 27,9	631 19,5	579 17,9	484 14,9	643 19,8	3,02	1,48
14. Sosyal Paylaşım Sitelerinin sınıf içi etkinliklerde kullanılması öğrencilerin derse ilgisini azaltır.	n %	905 27,9	639 19,7	575 17,7	524 16,2	598 18,5	3,22	1,47
15. Sosyal paylaşım sitelerinin sınıf içi etkinliklerde kullanılması, öğrencilerin sosyal ayrışmalarına neden olur.	n %	684 21,1	726 22,4	826 25,5	532 16,4	473 14,6	3,19	1,33
16. Sosyal paylaşım sitelerinin sınıf içi etkinliklerde kullanılması, öğrencilerin ders dışı konulara yönelmesine yol açar.	n %	943 29,1	746 23,0	664 20,5	422 13,0	466 14,4	3,39	1,39
Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı								
17. Sosyal Paylaşım Siteleri derslerim ile ilgili ödevlerimi yapmama katkı sağlar.	n %	979 30,2	829 25,6	667 20,6	401 12,4	365 11,3	3,51	1,33
18. Sosyal Paylaşım Siteleri öğretmen-lerin derslerle ilgili içerikleri (Video, Resim, animasyon v.b.) öğrencileriyle paylaşmasına olanak sağlar.	n %	1127 34,8	888 27,4	578 17,8	345 10,6	303 9,3	3,67	1,29
19. Sosyal Paylaşım Siteleri derslerde yeterince anlaşılmayan ve eksik kalan konuların tamamlanmasına katkı sağlar.	n %	935 28,8	821 25,3	651 20,1	464 14,3	370 11,4	3,45	1,34
20. Sosyal paylaşım siteleri derslerde (fizik, kimya, biyoloji gibi) problem çözme becerime katkı sağlar.	n %	778 24,0	770 23,8	868 21,2	539 16,6	468 14,4	3,26	1,36
21. Öğretmenlerin Sosyal paylaşım siteleri üzerinden dersleriyle ilgili rehberlik yapması öğrenci başarısına katkı sağlar.	n %	835 25,8	887 27,4	710 21,9	437 13,5	372 11,5	3,42	1,31
22. Sosyal Paylaşım Sitelerinin sahip olduğu avantajlar (chat, video, animasyon vb.) sayesinde derslerin işlenmesinde sınıf ortamından daha özgür bir ortam sağlar.	n %	857 26,4	737 22,7	709 21,9	551 17,0	387 11,9	3,34	1,34
23. Sosyal Paylaşım Siteleri, öğretmenlerin öğrencileri ilgi alanlarına göre yönlendirmesine fırsat verir.	n %	800 24,7	803 24,8	806 24,9	461 14,2	371 11,4	3,37	1,30
24. Sosyal Paylaşım Siteleri geleceğe yönelik eğitimle ilgili hedeflerimi daha isabetli belirlememe katkı sağlar.	n %	769 23,7	792 24,5	783 24,2	490 15,1	406 12,5	3,31	1,32

Ölçme Değerlendirmeye Katkısı								
25. Sosyal Paylaşım Siteleri eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanmasına katkıda bulunur.	n %	716 221	764 23,6	841 25,9	487 15,0	433 13,4	3,26	1,31
26. Sosyal Paylaşım Siteleri öğretmenlerin öğrencileri okul dışında da değerlendirmelerine olanak sağlar.	n %	903 27,9	812 25,1	611 18,9	429 13,2	486 15,0	3,37	1,39
27. Sosyal Paylaşım Siteleri hazırlanan ödevlerin öğretmenler tarafından sınıf dışında da değerlendirebilme olanağı sağlar.	n %	1145 35,3	732 22,6	703 21,7	227 8,5	384 11,8	3,61	1,35
28. Sosyal Paylaşım Siteleri, sınav sonuçlarının daha hızlı duyurulmasını sağlar.	n %	1343 41,4	834 25,7	603 18,6	231 7,1	230 7,1	3,87	1,22
29. Sosyal paylaşım siteleri, okul dışında da dönüt ve düzeltme olanağı sağlar.	n %	854 26,3	788 24,3	971 30,0	330 10,2	298 9,2	3,48	1,23
30. Sosyal Paylaşım Siteleri, derslerimde öğrendiğim bilgileri günlük yaşamda uygulama becerime katkı sağlar.	n %	863 26,6	805 24,8	833 25,7	389 12,0	351 10,8	3,44	1,29
31. Sosyal Paylaşım Siteleri derslerde (Türkçe, felsefe, fizik, kimya gibi) yaratıcı düşünme becerime katkı sağlar.	n %	899 27,7	771 23,8	785 24,2	415 12,8	371 11,4	3,43	1,32
32. Sosyal Paylaşım siteleri öğrencilerin öğretmenlerini okul dışında da değerlendirmelerine olanak sağlar.	n %	911 28,1	749 23,1	763 23,5	376 11,5	442 13,6	3,40	1,36

Tablo 28 incelendiğinde, madde ortalamalarının 2,95 (2. Madde) ile 3,87 (28. Madde) arasında değiştiği görülmektedir. SPS'nin ders başarısına katkısına yönelik ilk beş maddesi incelendiğinde, öğrenciler SPS üzerinden arkadaşlarıyla ders konularında bilgi paylaşımında bulunmalarının okul başarılarına katkı sağlayacağını belirtmektedirler (n=1041 %32,1 öğrenci Tamamen Katılıyorum seçeneğini işaretlemiştir). 3, 4 ve 5. maddeler de incelendiğinde öğrenciler SPS'yi derslerine destek amaçlı kullanmalarının ders başarılarına katkı sağlayacağını belirtmişlerdir. Ancak lise öğrencileri SPS üzerinden öğretmenleri ile iletişim kurmalarının okul başarılarına katkı sağlamayacağını belirtmişlerdir (n=718 %22,2 öğrenci Katılmıyorum seçeneğini işaretlemiştir). Bu bulgulara dayalı olarak lise öğrencileri SPS'nin eğitimde kullanılmasının ders başarılarına katkı sağlayacağını düşünmektedirler. Yine bulgulara dayalı olarak lise öğrencilerinin SPS

üzerinden öğretmenleri ile ders konularında paylaşımda bulunmak istemedikleri söylenebilir.

Tablo 28 incelendiğinde, SPS'nin eğitimde kullanılmasının öğrenci motivasyonuna katkısına yönelik 6, 7, 8, 9, 10 ve 11. madde bulgularına bakıldığında, lise öğrencilerinin büyük bir çoğunluğu (n=1028 %31,7 öğrenci tamamen katılıyorum seçeneğini işaretlemiştir) SPS aracılığıyla derslerle ilgili konularda arkadaşlarına yardım etmekten hoşlandıkları bulgusuna ulaşılmaktadır. Benzer şekilde, katılımcıların verdikleri yanıtlara göre SPS'nin eğitimde kullanılması okula ait bir grupta yer alma isteklerini, takım halinde çalışma isteklerini, derslerle ilgili tartışmalarda fikir ortaya koyma isteklerini arttıracağı ve daha fazla motivasyon sağlayacağı bulgusuna ulaşılabilir. Yine tablodaki sonuçlara göre öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılması okula bağımlılığı arttırma konusunda kararsız oldukları bulgusuna ulaşılabilir (n=676 %20,9 lise öğrencisi Kararsızım seçeneğini işaretlemiştir, maddenin ortalaması 3,02'dir).

Tablo 28 incelendiğinde SPS'nin eğitimde kullanılmasının sınıf yönetimine etkisine yönelik 12, 13, 14, 15 ve 16. madde bulgularına bakıldığında, öğrencilerin büyük bir çoğunluğu (n=943 %29,1 öğrenci tamamen katılıyorum seçeneğini işaretlemiştir) SPS'nin sınıf içi etkinliklerde kullanılmasının öğrencilerin ders dışı konulara yönelmesine neden olacağını düşündükleri bulgusuna ulaşılmaktadır. Benzer şekilde SPS'nin sınıf içi etkinliklerde kullanılmasının sınıf yönetimini olumsuz etkileyeceğini, zaman kaybına neden olacağını, öğrencilerin derse ilgisini azaltacağını ve öğrenciler arasında sosyal ayrışmaya neden olabileceğini düşündükleri bulgusuna ulaşılmıştır.

Tablo 28 incelendiğinde SPS'nin eğitimde kullanılmasının okul dışı öğrenmeye katkısı sonuçlarına bakılınca öğrencilerin büyük bir bölümü (n=1127 %34,8) SPS'nin öğretmenlerin dersleri ile ilgili içerikleri (video, resim, animasyon v.b.) öğrencileriyle paylaşmasına olanak sağlayacağını belirtmişlerdir. Benzer şekilde öğrenciler SPS'nin derslerle ilgili ödev yapmaya olanak sağlayacağını, eksik kalan konuların bu siteler üzerinden tamamlanabileceğini ve derslerin işlenmesinde sınıf ortamından daha özgür bir ortam yaratacağını belirtmişlerdir. Ancak, eğitimin önemli bir işlevi olan yönlendirme konusunda cevap istenen madde (23) "Sosyal Paylaşım Siteleri, öğretmenlerin öğrencileri ilgi alanlarına göre yönlendirmesine fırsat verir" seçeneğine öğrencilerin %24,9'u kararsızım seçeneğini işaretlemiştir.

Tablo 28 incelendiğinde SPS'nin eğitimde kullanılmasının ölçme ve değerlendirmeye katkısı sonuçlarına bakılınca öğrencilerin büyük bir bölümü (n=1343 %41,4) SPS sınav sonuçlarının daha hızlı duyurulmasını sağlayacağını belirtmişlerdir. Benzer şekilde öğrenciler SPS'nin öğretmenlerin öğrencileri okul dışında da değerlendirmelerine olduğu kadar öğrencilerin de öğretmenlerini sınıf dışında değerlendirmelerine olanak sağlayacağını, derslerde öğrenilenlerin günlük yaşamda uygulayabilmelerine fırsat verebileceğini belirtmişlerdir. Ancak, tüm eğitim sistemlerinin ortak problemi olan eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanmasında SPS'nin katkısının olabileceği maddesine (madde 25) öğrencilerin büyük bir çoğunluğu (n=841 %25,9) kararsızım seçeneğini işaretlemiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin veri toplama aracına verdikleri cevaplar üzerinden SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin görüşlerinin cinsiyet değişkenine bağlı olarak değişip değişmediğini ölçmek için yapılan bağımsız örneklem t-testi sonuçları Tablo 29'da görülmektedir. Sınıf yönetimi boyutundaki maddeler ters puanlanıp t-testi sonuçları hesaplanmıştır.

Tablo 29. SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Değişkenine Bağlı t-testi Bulguları

	Ders Başarısına Katkısı Boyutu					
Cinsiyet	n	$\bar{X}$	Ss	sd	t	p
Kız	1980	3,36	0,95	3239	2,94	0,00**
Erkek	1261	3,46	0,91			
	Motivasyon Boyutu					
Cinsiyet	n	$\bar{X}$	Ss	sd	t	p
Kız	1980	3,34	0,93	3239	3,02	0,00**
Erkek	1261	3,44	0,88			
	Sınıf Yönetimine Etkisi Boyutu					
Cinsiyet	n	$\bar{X}$	Ss	sd	t	p
Kız	1980	2,70	1,10	3239	4,06	0,00**
Erkek	1261	2,86	1,09			
	Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı Boyutu					
Cinsiyet	n	$\bar{X}$	Ss	sd	t	p
Kız	1980	3,38	0,90	3239	2,93	0,00**
Erkek	1261	3,47	0,86			
	Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı Boyutu					
Cinsiyet	n	$\bar{X}$	Ss	sd	t	p
Kız	1980	3,44	0,93	3239	3,0	0,00**
Erkek	1261	3,54	0,88			

** $p<0,01$

Tablo 29 incelendiğinde tüm boyutlarda cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir fark olduğu görülmektedir ($p<0,01$). SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin öğrenci görüşlerinin ders başarısına katkısı boyutunda cinsiyet değişkenine bağlı olarak değişimi incelendiğinde $t(3239)=2,94$ ve $p<0,01$, erkek öğrencilerin SPS'yi eğitimde kullanılmasının ders başarısına katkısı düşüncelerinin ($\overline{X}=3,46$), kız öğrencilerinin düşüncelerine ($\overline{X}=3,36$) göre istatistiksel olarak daha olumlu oldukları söylenebilir. SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin öğrenci görüşlerinin Motivasyon boyutunda cinsiyet değişkenine bağlı olarak değişimi incelendiğinde $t(3239)=3,02$ ve $p<0,01$, erkek öğrenciler, SPS'nin eğitimde kullanılmasının öğrenci motivasyonunu ($\overline{X}=3,44$) kız öğrencilere göre ($\overline{X}=3,34$) istatistiksel olarak daha çok arttıracağını düşünmektedirler. SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin öğrenci görüşlerinin sınıf yönetimine etkisi boyutunda cinsiyet değişkenine bağlı olarak değişimi incelendiğinde $t(3239)=4,06$ ve $p<0,01$, erkek öğrenciler, SPS'nin eğitimde kullanılmasının sınıf yönetimine ($\overline{X}=2,86$) kız öğrencilere göre ($\overline{X}=2,70$) istatistiksel olarak daha az olumsuz etkileyeceğini düşünmektedirler. SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin öğrenci görüşlerinin okul dışı öğrenmeye katkısı boyutunda cinsiyet değişkenine bağlı olarak değişimi incelendiğinde $t(3239)=2,90$ ve $p<0,01$, erkek öğrenciler, SPS'nin eğitimde kullanılmasının okul dışı öğrenime ($\overline{X}=3,47$) kız öğrencilere göre ($\overline{X}=3,38$) istatistiksel olarak daha çok destekleyeceğini düşünmektedirler. SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin öğrenci görüşlerinin ölçme ve değerlendirmeye katkısı boyutunda cinsiyet değişkenine bağlı olarak değişimi incelendiğinde $t(3239)=3,0$ ve $p<0,01$, erkek öğrenciler, SPS'nin eğitimde kullanılmasının ölçme ve değerlendirmeyi ($\overline{X}=3,54$) kız öğrencilere göre ($\overline{X}=3,44$) istatistiksel olarak daha çok destekleyeceğini düşünmektedirler. Öztürk (2011) tarafından yapılan çalışmada SPS'nin eğitsel bağlamda kullanılmasına yönelik üniversite öğrencilerinin görüşlerinin cinsiyete göre anlamlı bir fark yaratmadığı sonucuna ulaşmıştır. Ancak Cohen (2011) tarafından yapılan çalışmada, Facebook sosyal paylaşım sitesinin eğitimde kullanılmasına ilişkin öğrenci görüşlerinin erkek öğrenciler lehinde istatistiksel olarak yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu bulgu erkek öğrencilerin SPS'yi istatistiksel olarak daha fazla kullandıklarından kaynaklanıyor olabilir. Böylece bu tür sitelerin özelliklerinin daha çok keşfedilmesi, öğrenci görüşlerini etkilemiş olabileceği söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin öğrenim gördükleri lise türüne göre SPS'lerinin eğitimde kullanımına ilişkin "Ders Başarısına Katkısı" boyutu görüşleri Tablo 30'da görüldüğü gibidir.

Tablo 30. Lise Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Lise Türüne Göre SPS'lerinin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ders Başarısına Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu

Okul Türü	n	$\overline{X}$	Ss
Genel Lise (GL)	588	3,30	0,91
Meslek Lisesi (ML)	1402	3,49	0,90
İmam Hatip Lisesi (İHL)	183	3,29	0,98
Sağlık Meslek Lisesi (SML)	290	3,48	0,98
Fen Lisesi (FL)	77	3,13	1,12
Anadolu Lisesi (AL)	643	3,31	0,96
Anadolu Öğretmen Lisesi (AOL)	58	3,41	0,98

Araştırmaya katılan öğrencilerin öğrenim gördükleri lise türlerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin görüşlerini etkileyip etkilemediğini belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Bu varyans analizi sonuçları Tablo 31'de görülmektedir.

Tablo 31. Lise Öğrencilerinin SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ders Başarısına Katkısı" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA)

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	31,26	6	5,21	5,962	0,00	ML-GL*, ML-AL*
Gruplar içi	2825,88	3234	0,87			
Toplam	2857,14	3240				

$p<0,05$

Tablo 31'deki sonuçlara göre lise öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişin "Ders başarısına katkısı" boyutuna yönelik görüşlerinin okudukları okul türlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmektedir, $F=5,962$, $p<0,05$. Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre anlamlı ilişkinin Meslek Lisesinde (ML) öğrenim gören öğrencilerle Genel Lise (GL) ve Meslek Lisesinde (ML) öğrenim gören öğrencilerle Anadolu Lisesi (AL) arasında Meslek Lisesinde öğrenim gören öğrenciler lehinde olduğu görülmektedir ($\overline{X}=3,49$). Bu bulguya dayanarak Meslek Liselerinde öğrenim gören öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının Genel lise ve Anadolu Liselerinde öğrenim gören öğrencilere

göre ders başarısına daha çok katkı yapacağını düşündükleri söylenebilir. Meslek liselerinde öğrenim gören öğrenciler diğer öğrencilere göre teknolojik imkanlarının (Bilgisayar Laboratuvarı, İnternet olanakları, telefon, tablet gibi mobil cihazlarla karşı karşıya olmaları, vb.) fazla olması ve bu teknolojik imkanları derslerinde kullanmalarından kaynaklanıyor olabilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin öğrenim gördükleri lise türüne göre SPS'lerinin eğitimde kullanımına ilişkin "Motivasyona Katkısı" boyutu görüşleri Tablo 32'de görüldüğü gibidir.

Tablo 32. Lise Öğrencilerinin Öğrenim Görüdükleri Lise Türüne Göre SPS'lerinin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Motivasyona Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu

Okul Türü	n	$\bar{X}$	Ss
Genel Lise (GL)	588	3,29	0,90
Meslek Lisesi (ML)	1402	3,50	0,89
İmam Hatip Lisesi (İHL)	183	3,29	0,93
Sağlık Meslek Lisesi (SML)	290	3,41	0,91
Fen Lisesi (FL)	77	3,05	1,06
Anadolu Lisesi (AL)	643	3,29	0,92
Anadolu Öğretmen Lisesi (AOL)	58	3,05	1,00

Araştırmaya katılan öğrencilerin öğrenim gördükleri lise türlerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Motivasyona Katkısı" boyutu görüşlerini etkileyip etkilemediğini belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Bu varyans analizi sonuçları Tablo 33'te görülmektedir.

Tablo 33. Lise Öğrencilerinin SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Motivasyona Katkısı" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA)

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	47,81	6	7,969	5,626	0,00	ML-GL,ML-FL ML-AL,ML-AOL
Gruplar içi	2677,371	3234	0,828			
Toplam	2725,187	3240				

Tablo 33'teki sonuçlara göre lise öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Motivasyona katkısı" boyutuna yönelik görüşlerinin okudukları okul türlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark oluşturduğu görülmektedir, $F=5,626$, $p<0,05$. Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için yapılan Scheffe testi

sonuçlarına göre anlamlı ilişkinin Meslek Lisesinde (ML) öğrenim gören öğrencilerle Genel Lise (GL), Meslek Lisesinde (ML) öğrenim gören öğrencilerle Anadolu Lisesi (FL) arasında, Meslek Lisesinde (ML) öğrenim gören öğrencilerle Anadolu Lisesi (AL) arasında ve Meslek Lisesinde (ML) öğrenim gören öğrencilerle Anadolu Lisesi (AOL) arasında Meslek Lisesinde öğrenim gören öğrenciler lehinde olduğu görülmektedir ($\overline{X}$=3,50). Bu bulguya dayanarak Meslek Liselerinde öğrenim gören öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının Genel lise, Fen Lisesi, Anadolu Lisesi ve Anadolu Öğretmen Liselerinde öğrenim gören öğrencilere göre motivasyona daha çok katkı yapacağını düşündükleri söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin öğrenim gördükleri lise türüne göre SPS'lerin eğitimde kullanımına ilişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" boyutu görüşleri Tablo 34'te görüldüğü gibidir. Olumsuz maddeler ters puanlanarak analiz yapılmıştır.

Tablo 34. Lise Öğrencilerinin Öğrenim Görüdükleri Lise Türüne Göre SPS'lerinin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" Boyutu Görüşleri Bulgusu

Okul Türü	n	$\overline{X}$	Ss
Genel Lise (GL)	588	2,48	1,00
Meslek Lisesi (ML)	1402	2,84	1,10
İmam Hatip Lisesi (İHL)	183	2,61	1,12
Sağlık Meslek Lisesi (SML)	290	2,80	1,09
Fen Lisesi (FL)	77	2,93	1,27
Anadolu Lisesi (AL)	643	2,84	1,12
Anadolu Öğretmen Lisesi (AOL)	58	2,90	1,19

Araştırmaya katılan öğrencilerin öğrenim gördükleri lise türlerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" boyutu görüşlerini etkileyip etkilemediğini belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Bu varyans analizi sonuçları Tablo 35'te görülmektedir.

Tablo 35. Lise Öğrencilerinin SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Motivasyona Katkısı" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA)

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	66,779	6	11,130	9,284	0,00	ML-GL, SML-GL AL-GL
Gruplar içi	3876,866	3234	1,199			
Toplam	3943,645	3240				

$p<0,05$

Tablo 35'teki sonuçlara göre lise öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" boyutuna yönelik görüşlerinin okudukları okul türlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark oluşturduğu görülmektedir, $F=9,284$, $p<0,05$. Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre anlamlı ilişkinin Meslek Lisesinde (ML) öğrenim gören öğrencilerle Genel Lise (GL) arasında Meslek Lisesinde öğrenim gören öğrenciler lehinde ($\overline{X}=2,84$), Sağlık Meslek Lisesinde (ML) öğrenim gören öğrencilerle Genel Lise (GL) arasında Sağlık Meslek Lisesinde öğrenim gören öğrenciler lehinde ($\overline{X}=2,83$) ve Anadolu Liselerinde (AL) öğrenim gören öğrencilerle Genel Lise (GL) arasında Anadolu Liselerinde öğrenim gören öğrenciler lehine olduğu görülmektedir ($\overline{X}=2,90$). Bu bulguya dayanarak Meslek Liselerinde, Anadolu Öğretmen Liselerinde ve Sağlık Meslek Liselerinde öğrenim gören öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının Genel liselerde öğrenim gören öğrencilere göre sınıf yönetimini daha az olumsuz yönde etkileyeceğini düşündükleri söylenebilir. Diğer grupların kendi aralarında istatistiksel açıdan anlamlı bir görüş farklılıkları bulunmamaktadır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin öğrenim gördükleri lise türüne göre SPS'lerin eğitimde kullanımına ilişkin "Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı" boyutu görüşleri Tablo 36'da görüldüğü gibidir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin öğrenim gördükleri lise türlerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı" boyutu görüşlerini etkileyip etkilemediğini belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Bu varyans analizi sonuçları Tablo 37'te görülmektedir.

Tablo 36. Lise Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Lise Türüne Göre SPS'lerinin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu

Okul Türü	n	$\overline{X}$	Ss
Genel Lise (GL)	588	3,33	0,85
Meslek Lisesi (ML)	1402	3,51	0,88
İmam Hatip Lisesi (İHL)	183	3,22	0,95
Sağlık Meslek Lisesi (SML)	290	3,42	0,92
Fen Lisesi (FL)	77	3,25	1,06
Anadolu Lisesi (AL)	643	3,37	0,88
Anadolu Öğretmen Lisesi (AOL)	58	3,28	0,82

Tablo 37. Lise Öğrencilerinin SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA)

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	29,358	6	4,892	6,201	0,00	ML-GL ML-İHL
Gruplar içi	2551,734	3234	0,789			
Toplam	2581,714	3240				

$p<0,05$

Tablo 37'deki sonuçlara göre lise öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Okul Dışı Öğrenemeye Katkısı" boyutuna yönelik görüşlerinin okudukları okul türlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark oluşturduğu görülmektedir, $F=6,201$, $p<0,05$. Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre anlamlı ilişkinin Meslek Lisesinde (ML) öğrenim gören öğrencilerle Genel Lise (GL) arasında Meslek Lisesinde öğrenim gören öğrenciler lehinde ($\overline{X}=3,51$) ve Meslek Lisesinde (ML) öğrenim gören öğrencilerle İmam Hatip Lisesinde (İHL) arasında Meslek Lisesinde öğrenim gören öğrenciler lehine ($\overline{X}=3,51$) olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayanarak Meslek Liselerinde öğrenim gören öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının Genel liselerde ve İmam Hatip Liselerinde öğrenim gören öğrencilere göre okul dışında öğrenmeye daha fazla katkı sağlayacağını düşündükleri söylenebilir. Diğer grupların kendi aralarında istatistiksel açıdan anlamlı bir görüş farklılıkları bulunmamaktadır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin öğrenim gördükleri lise türüne göre SPS'lerin eğitimde kullanımına ilişkin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı" boyutu görüşleri Tablo 38'de görüldüğü gibidir.

Tablo 38. Lise Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Lise Türüne Göre SPS'lerin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu

Okul Türü	n	$\overline{X}$	Ss
Genel Lise (GL)	588	3,42	0,88
Meslek Lisesi (ML)	1402	3,55	0,90
İmam Hatip Lisesi (İHL)	183	3,28	1,02
Sağlık Meslek Lisesi (SML)	290	3,52	0,95
Fen Lisesi (FL)	77	3,36	0,95
Anadolu Lisesi (AL)	643	3,44	0,89
Anadolu Öğretmen Lisesi (AOL)	58	3,46	0,82

Araştırmaya katılan öğrencilerin öğrenim gördükleri lise türlerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı" boyutu görüşlerini etkileyip etkilemediğini belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Bu varyans analizi sonuçları Tablo 39'da görülmektedir.

Tablo 39. Lise Öğrencilerinin SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA)

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	20,379	6	3,396	4,10	0,00	
Gruplar içi	2678,714	3234	0,828			ML-İHL
Toplam	2699,092	3240				

$p<0,05$

Tablo 39'daki sonuçlara göre lise öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Okul Dışı Öğrenemeye Katkısı" boyutuna yönelik görüşlerinin okudukları okul türlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark oluşturduğu görülmektedir, $F=4,10$, $p<0,05$. Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre anlamlı ilişkinin Meslek Lisesinde (ML) öğrenim gören öğrencilerle İmam Hatip Lisesinde (İHL) arasında Meslek Lisesinde öğrenim gören öğrenciler lehine ($\overline{X}=3,55$) olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayanarak Meslek Liselerinde öğrenim gören öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının İmam Hatip

Liselerinde öğrenim gören öğrencilere göre ölçmeye ve değerlendirmeye daha fazla katkı sağlayacağını düşündükleri söylenebilir. Diğer grupların kendi aralarında istatistiksel açıdan anlamlı bir görüş farklılıkları bulunmamaktadır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin veri toplama aracına verdikleri cevaplar üzerinden SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin görüşlerinin evlerinde veya kaldıkları yerde bilgisayar sahibi olup olmadıklarına bağlı olarak değişip değişmediğini ölçmek için yapılan bağımsız örneklem t-testi sonuçları Tablo 40'da görülmektedir. Sınıf yönetimi boyutundaki maddeler ters puanlanıp t-testi sonuçları hesaplanmıştır.

Tablo 40. SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin Görüşlerinin Bilgisayar Sahibi Olma Durumuna Bağlı t-testi Bulgusu

	Ders Başarısına Katkısı Boyutu					
Bilgisayar	n	$\overline{X}$	Ss	sd	t	p
Var	1918	3,43	0,94	3239	2,08	0,03*
Yok	1323	3,36	0,93			
	Motivasyon Boyutu					
Bilgisayar	n	$\overline{X}$	Ss	sd	t	p
Var	1918	3,41	0,91	3239	2,16	0,03*
Yok	1323	3,34	0,91			
	Sınıf Yönetimine Etkisi Boyutu					
Bilgisayar	n	$\overline{X}$	Ss	sd	t	p
Var	1918	2,83	1,11	3239	4,77	0,00**
Yok	1323	2,65	1,10			
	Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı Boyutu					
Bilgisayar	n	$\overline{X}$	Ss	sd	t	p
Var	1918	3,46	0,88	3239	3,18	0,00**
Yok	1323	3,36	0,89			
	Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı Boyutu					
Bilgisayar	n	$\overline{X}$	Ss	sd	t	p
Var	1918	3,52	0,90	3239	2,98	0,00**
Yok	1323	3,42	0,91			

*p<0,05 ** p<0,01

Tablo 40 incelendiğinde bütün boyutlarda öğrencilerin kaldıkları yerde bilgisayar sahibi olma durumlarına göre anlamlı bir fark olduğu görülmektedir (*p<0,05, **p<0,01). SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin öğrenci görüşlerinin Ders başarısına katkısı boyutunda öğrencilerin kaldıkları yerde bilgisayar sahibi olma durumlarına bağlı olarak değişimi incelendiğinde t(3239)=2,08 ve p<0,05, bilgisayar sahibi olan öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının ders başarısına katkısı düşüncelerinin ($\overline{X}$=3,43) bilgisayar sahibi olmayan öğrencilere ($\overline{X}$=3,36) göre istatistiksel olarak daha olumlu

oldukları söylenebilir. SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin öğrenci görüşlerinin Motivasyon boyutunda öğrencilerin kaldıkları yerde bilgisayar sahibi olma durumlarına bağlı olarak değişimi incelendiğinde t(3239)=2,16 ve p<0,05, Bilgisayar sahibi olan öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasının öğrenci motivasyonunu ($\overline{X}$=3,41) bilgisayar sahibi olmayan öğrencilere göre ($\overline{X}$=3,34) istatistiksel olarak daha çok arttıracağını düşünmektedirler. SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin öğrenci görüşlerinin sınıf yönetimine etkisi boyutunda öğrencilerin kaldıkları yerde bilgisayar sahibi olma durumlarına bağlı olarak değişimi incelendiğinde t(3239)=4,77 ve p<0,01, bilgisayar sahibi olan öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasının sınıf yönetimine ($\overline{X}$=2,83) bilgisayar sahibi olmayan öğrencilere göre ($\overline{X}$=2,65) istatistiksel olarak daha az olumsuz etkileyeceğini düşünmektedirler. SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin öğrenci görüşlerinin okul dışı öğrenmeye katkısı boyutunda öğrencilerin kaldıkları yerde bilgisayar sahibi olma durumlarına bağlı olarak değişimi incelendiğinde t(3239)=3,18 ve p<0,01, bilgisayar sahibi olan öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasının okul dışı öğrenime ($\overline{X}$=3,46) bilgisayar sahibi olmayan öğrencilere göre ($\overline{X}$=3,36) istatistiksel olarak daha çok destekleyeceğini düşünmektedirler. SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin öğrenci görüşlerinin ölçme ve değerlendirmeye katkısı boyutunda öğrencilerin kaldıkları yerde bilgisayar sahibi olma durumlarına bağlı olarak değişimi incelendiğinde t(3239)=2,98 ve p<0,01, bilgisayar sahibi olan öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasının ölçme ve değerlendirmeyi ($\overline{X}$=3,52) bilgisayar sahibi olmayan öğrencilere göre ($\overline{X}$=3,41) istatistiksel olarak daha çok destekleyeceğini düşünmektedirler.

Araştırmaya katılan öğrencilerin veri toplama aracına verdikleri cevaplar üzerinden SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin görüşlerinin evlerinde veya kaldıkları yerde internet erişimlerinin olup olmadıklarına bağlı olarak değişip değişmediğini ölçmek için yapılan bağımsız örneklem t-testi sonuçları Tablo 41'de görülmektedir. Sınıf yönetimi boyutundaki maddeler ters puanlanıp t-testi sonuçları hesaplanmıştır.

Tablo 41. SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin Görüşlerinin İnternet Erişimi Olma Durumuna Bağlı t-testi Bulgusu

	Ders Başarısına Katkısı Boyutu					
İnternet	n	$\overline{X}$	Ss	sd	t	p
Var	1792	3,46	0,91	3239	4,237	0,00**
Yok	1449	3,32	0,96			
	Motivasyon Boyutu					
İnternet	n	$\overline{X}$	Ss	sd	t	p
Var	1792	3,43	0,89	3239	3,353	0,00**
Yok	1449	3,32	0,93			
	Sınıf Yönetimine Etkisi Boyutu					
İnternet	n	$\overline{X}$	Ss	sd	t	p
Var	1792	2,84	1,10	3239	4,829	0,00**
Yok	1449	2,65	1,08			
	Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı Boyutu					
İnternet	n	$\overline{X}$	Ss	sd	t	p
Var	1792	3,49	0,87	3239	5,018	0,00**
Yok	1449	3,33	0,90			
	Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı Boyutu					
İnternet	n	$\overline{X}$	Ss	sd	t	p
Var	1792	3,55	0,89	3239	4,468	0,00**
Yok	1449	3,40	0,92			

** $p<0,01$

Tablo 41 incelendiğinde bütün boyutlarda öğrencilerin kaldıkları yerde internet erişimine sahip olma durumlarına göre anlamlı bir fark olduğu görülmektedir (**$p<0,01$). SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin öğrenci görüşlerinin Ders başarısına katkısı boyutunda öğrencilerin kaldıkları yerde internet erişimi olma durumlarına bağlı olarak değişimi incelendiğinde $t(3239)=4,237$ ve $p<0,01$, internet erişimi olan öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının ders başarısına katkısı düşüncelerinin ($\overline{X}=3,46$) internet erişimi olmayan öğrencilere ($\overline{X}=3,32$) göre istatistiksel olarak daha olumlu oldukları söylenebilir. SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin öğrenci görüşlerinin Motivasyon boyutunda öğrencilerin kaldıkları yerde internet erişimi olma durumlarına bağlı olarak değişimi incelendiğinde $t(3239)=3,353$ ve $p<0,01$, kaldıkları yerde internet erişimi olan öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasının öğrenci motivasyonunu ($\overline{X}=3,43$) internet erişimi olmayan öğrencilere göre ($\overline{X}=3,32$) istatistiksel olarak daha çok arttıracağını düşünmektedirler. SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin öğrenci görüşlerinin sınıf yönetimine etkisi boyutunda öğrencilerin kaldıkları yerde internet erişimi olma durumlarına bağlı olarak değişimi incelendiğinde $t(3239)=4,829$ ve $p<0,01$, internet erişimi olan öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasının sınıf yönetimine ($\overline{X}=2,84$) internet

erişimi olmayan öğrencilere göre ($\overline{X}$=2,65) istatistiksel olarak daha az olumsuz etkileyeceğini düşünmektedirler. SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin öğrenci görüşlerinin okul dışı öğrenmeye katkısı boyutunda öğrencilerin kaldıkları yerde internet erişimi olma durumlarına bağlı olarak değişimi incelendiğinde t(3239)=5,018 ve p<0,01, internet erişimi olan öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının okul dışı öğrenime ($\overline{X}$=3,49) internet erişimi olmayan öğrencilere göre ($\overline{X}$=3,33) istatistiksel olarak daha çok destekleyeceğini düşünmektedirler. SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin öğrenci görüşlerinin ölçme ve değerlendirmeye katkısı boyutunda öğrencilerin kaldıkları yerde internet erişimi olma durumlarına bağlı olarak değişimi incelendiğinde t(3239)=4,468 ve p<0,01, internet erişimi olan öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının ölçme ve değerlendirmeyi ($\overline{X}$=3,55) internet erişimi olmayan öğrencilere göre ($\overline{X}$=3,40) istatistiksel olarak daha çok destekleyeceğini düşünmektedirler.

Araştırmaya katılan öğrencilerin veri toplama aracına verdikleri cevaplar üzerinden SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin görüşlerinin SPS'ye üye olup olmadıklarına bağlı olarak değişip değişmediğini ölçmek için yapılan bağımsız örneklem t-testi sonuçları Tablo 42'de görülmektedir. Sınıf yönetimi boyutundaki olumsuz maddeler ters puanlanıp t-testi sonuçları hesaplanmıştır.

Tablo 42. SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin Görüşlerin SPS Üye Olma Durumuna Bağlı t-testi Bulgusu

	Ders Başarısına Katkısı Boyutu					
SPS'ye	n	$\overline{X}$	Ss	sd	t	p
Üye Değil	627	3,04	3,04	3239	10,653	0,00**
Üye	2614	3,48	3,48			
	Motivasyon Boyutu					
SPS'ye	n	$\overline{X}$	Ss	sd	t	p
Üye Değil	627	3,03	0,98	3239	10,832	0,00**
Üye	2614	3,47	0,88			
	Sınıf Yönetimine Etkisi Boyutu					
SPS'ye	n	$\overline{X}$	Ss	sd	t	p
Üye Değil	627	2,46	1,08	3239	7,654	0,00**
Üye	2614	2,83	1,09			
	Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı Boyutu					
SPS'ye	n	$\overline{X}$	Ss	sd	t	p
Üye Değil	627	3,10	0,94	3239	10,124	0,00**
Üye	2614	3,49	0,86			
	Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı Boyutu					
SPS'ye	n	$\overline{X}$	Ss	sd	t	p
Üye Değil	627	3,13	0,97	3239	10,992	0,00**
Üye	2614	3,57	0,87			

** p<0,01

Tablo 42 incelendiğinde bütün boyutlarda öğrencilerin SPS'ye üye olma durumlarına göre anlamlı bir fark olduğu görülmektedir (**p<0,01). SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin öğrenci görüşlerinin Ders başarısına katkısı boyutunda öğrencilerin SPS'ye üye olma durumlarına bağlı olarak değişimi incelendiğinde t(3239)=10,653 ve p<0,01, SPS'ye üye olan öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının ders başarısına katkısı düşüncelerinin ($\overline{X}$=3,48) SPS'ye üye olmayan öğrencilere ($\overline{X}$=3,04) göre istatistiksel olarak daha olumlu oldukları söylenebilir. SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin öğrenci görüşlerinin Motivasyon boyutunda öğrencilerin SPS'ye üye olma durumlarına bağlı olarak değişimi incelendiğinde t(3239)=10,832 ve p<0,01, SPS'ye üye olan öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasının öğrenci motivasyonunu ($\overline{X}$=3,47) SPS'ye üye olmayan öğrencilere göre ($\overline{X}$=3,03) istatistiksel olarak daha çok arttıracağını düşünmektedirler. SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin öğrenci görüşlerinin sınıf yönetimine etkisi boyutunda öğrencilerin SPS'ye üye olma durumlarına bağlı olarakk değişimi incelendiğinde t(3239)=7,654 ve p<0,01, SPS'ye üye olan öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasının sınıf yönetimine ($\overline{X}$=2,83) SPS'ye üye olmayan öğrencilere göre ($\overline{X}$=2,46) istatistiksel olarak daha az olumsuz etkileyeceğini düşünmektedirler. SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin öğrenci görüşlerinin okul dışı öğrenmeye katkısı boyutunda öğrencilerin SPS'ye üye olma durumlarına bağlı olarak değişimi incelendiğinde t(3239)=10,124 ve p<0,01, SPS'ne üye olan olan öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasının okul dışı öğrenime ($\overline{X}$=3,49) SPS'ne üye olmayan öğrencilere göre ($\overline{X}$=3,10) istatistiksel olarak daha çok destekleyeceğini düşünmektedirler. SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin öğrenci görüşlerinin ölçme ve değerlendirmeye katkısı boyutunda öğrencilerin SPS'ye üye olma durumlarına bağlı olarak değişimi incelendiğinde t(3239)=10,992 ve p<0,01, SPS'ne üye olan öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasının ölçme ve değerlendirmeyi ($\overline{X}$=3,57) SPS'ne üye olmayan öğrencilere göre ($\overline{X}$=3,13) istatistiksel olarak daha çok destekleyeceğini düşünmektedirler.

Araştırmaya katılan öğrencilerin günlük ortalama internet kullanımına göre SPS'lerin eğitimde kullanımına ilişkin "Ders Başarısına Katkısı" boyutu görüşleri Tablo 43'te görüldüğü gibidir.

Tablo 43. Lise Öğrencilerinin İnternette Geçirdikleri Süre Değişkenine Göre SPS'lerin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ders Başarısına Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu

İnternette Geçirilen Zaman	n	$\overline{X}$	Ss
Hiç Girmem(HG)	754	3,17	1,03
30 Dakikadan Az(1)	772	3,38	0,96
30-60 Dakika(2)	677	3,49	0,84
1-2 Saat Arası(3)	604	3,54	0,82
2 Saatten Fazla(4)	434	3,46	0,94

Araştırmaya katılan öğrencilerin günlük olarak ortalama internette geçirdikleri sürelerin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Ders Başarısına Katkısı" görüşlerini etkileyip etkilemediğini belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Bu varyans analizi sonuçları Tablo 44'te görülmektedir.

Tablo 44. Lise Öğrencilerinin İnternette geçirdikleri sürenin SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ders Başarısına Katkısı" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA)

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	57,541	4	14,39	16,63	0,00	4-HG*,3-HG*,
Gruplar içi	2799,57	3236	0,86			2-HG*, 1-HG*,
Toplam	2857,14	3240				3-1*,2-1*

* $p<0,05$

Tablo 44'teki sonuçlara göre lise öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişin "Ders başarısına katkısı" boyutuna yönelik görüşlerinin günlük ortalama internette geçirdikleri süreye göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma oluşturduğu görülmektedir ($F=16,63$, $p<0,05$). Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre anlamlı ilişkinin günde 2 saatten fazla (4) internete giren, 1-2 saat arası(3) internete giren, 30-60 dakika arası (2) internete giren ve 30 dakikadan az internete giren öğrenciler ile hiç internete girmeyen (HG) öğrenciler arasında internete giren öğrenciler (4, 3, 2 ve 1) lehinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayanarak gün içinde internette zaman geçiren öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının hiç internete girmeyen öğrencilere göre ders başarısına daha çok katkı yapacağını düşündükleri söylenebilir. Bununla birlikte 1-2 saat arası(3) internete giren, 30-

60 dakika arası (2) internete giren öğrencilerle 30 dakikadan az internete giren öğrenciler arasında 1-2 saat arası (3) internete giren ve 30-60 dakika arası (2) internete giren öğrenciler lehine anlamlı bir farklılaşma da söz konusudur. Bu bulguya dayanarak internette daha fazla zaman geçirmek SPS'lerin eğitimde kullanılmasının ders başarısına daha fazla katkı yapacağı düşüncesinde oldukları söylenebilir. Öğrencilerin internette daha fazla zaman geçirmeleri SPS'lerin eğitsel amaçlı kullanımına neden olduğu düşünülebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin günlük ortalama internet kullanımına göre SPS'lerin eğitimde kullanımına ilişkin "Motivasyona Katkısı" boyutu görüşleri Tablo 45'te görüldüğü gibidir.

Tablo 45. Lise Öğrencilerinin İnternette Geçirdikleri Süre Değişkenine Göre SPS'lerin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Motivasyona Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu

İnternette Geçirilen Zaman	n	$\bar{X}$	Ss
Hiç Girmem(HG)	754	3,15	0,95
30 Dakikadan Az(1)	772	3,42	0,91
30-60 Dakika(2)	677	3,49	0,87
1-2 Saat Arası(3)	604	3,52	0,81
2 Saatten Fazla(4)	434	3,38	0,96

Araştırmaya katılan öğrencilerin günlük olarak ortalama internette geçirdikleri sürelerin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Motivasyona Katkısı" görüşlerini etkileyip etkilemediğini belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Bu varyans analizi sonuçları Tablo 46'da görülmektedir.

Tablo 46. Lise Öğrencilerinin İnternette geçirdikleri sürenin SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Motivasyona Katkısı" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA)

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	62,13	4	15,53	18,87	0,00	4-HG*,3-HG*,
Gruplar içi	2663,05	3236	0,82			2-HG*, 1-HG*,
Toplam	2725,18	3240				3-1*,3-4*

* $p<0,05$

Tablo 46'daki sonuçlara göre lise öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişin "Motivasyona katkısı" boyutuna yönelik görüşlerinin günlük ortalama internette

geçirdikleri süreye göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmektedir, F=18,87, p<0,05. Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre anlamlı ilişkinin günde 2 saatten fazla (4) internete giren, 1-2 saat arası(3) internete giren, 30-60 dakika arası (2) internete giren ve 30 dakikadan az internete giren öğrenciler ile hiç internete girmeyen (HG) öğrenciler arasında internete giren öğrenciler (4, 3, 2 ve 1) lehinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayanarak gün içinde internette zaman geçiren öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının hiç internete girmeyen öğrencilere göre motivasyona daha çok katkı yapacağını düşündükleri söylenebilir. Bununla birlikte 1-2 saat arası(3) internete giren öğrenciler ile 30 dakikadan az (1) internete giren ve 2 Saatten fazla (4) internete giren öğrenciler arasında 1-2 saat arası (3) internete giren öğrenciler lehine anlamlı bir farklılaşma da söz konusudur.

Araştırmaya katılan öğrencilerin günlük ortalama internet kullanımına göre SPS'lerin eğitimde kullanımına ilişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" boyutu görüşleri Tablo 47'de görüldüğü gibidir.

Tablo 47. Lise Öğrencilerinin İnternette Geçirdikleri Süre Değişkenine Göre SPS'lerin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" Boyutu Görüşleri Bulgusu

İnternette Geçirilen Zaman	n	$\bar{X}$	Ss
Hiç Girmem(HG)	754	2,55	1,08
30 Dakikadan Az(1)	772	2,67	1,09
30-60 Dakika(2)	677	2,88	1,09
1-2 Saat Arası(3)	604	2,88	1,06
2 Saatten Fazla(4)	434	2,91	1,15

Araştırmaya katılan öğrencilerin günlük olarak ortalama internette geçirdikleri sürelerin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" görüşlerini etkileyip etkilemediğini belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Bu varyans analizi sonuçları Tablo 48'de görülmektedir.

Tablo 48. Lise Öğrencilerinin İnternette geçirdikleri sürenin "Sınıf Yönetimine Etkisi" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA)

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	68,36	4	17,09	14,27	0,00	4-HG*,3-HG*,
Gruplar içi	3875,28	3236	1,19			2-HG*, 1-HG*,
Toplam	3943,64	3240				4-1*,2-1*,3-1*

* p<0,05

Tablo 48'teki sonuçlara göre lise öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" boyutuna yönelik görüşlerinin günlük ortalama internette geçirdikleri süreye göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark oluşturduğu görülmektedir, F=17,09, p<0,05. Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre anlamlı ilişkinin günde 2 saatten fazla (4) internete giren, 1-2 saat arası(3) internete giren, 30-60 dakika arası (2) internete giren ve 30 dakikadan az internete giren öğrenciler ile hiç internete girmeyen (HG) öğrenciler arasında internete giren öğrenciler (4, 3, 2 ve 1) lehinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayanarak gün içinde internette zaman geçiren öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının hiç internete girmeyen öğrencilere göre sınıf yönetimini olumsuz etkilemeyeceğini düşündükleri söylenebilir. Bununla birlikte günde 2 saatten fazla (4) internete giren, 1-2 saat arası(3) internete giren, 30-60 dakika arası (2) internete giren öğrenciler ile 30 dakikadan az (1) internete giren öğrenciler arasında daha fazla süre internette zaman geçiren öğrenciler (4, 3 ve 2) lehine anlamlı fark olduğu görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin günlük ortalama internet kullanımına göre SPS'lerin eğitimde kullanımına ilişkin "Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı" boyutu görüşleri Tablo 49'da görüldüğü gibidir.

Tablo 49. Lise Öğrencilerinin İnternette Geçirdikleri Süre Değişkenine Göre SPS'lerin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu

İnternette Geçirilen Zaman	n	$\overline{X}$	Ss
Hiç Girmem(HG)	754	3,21	0,90
30 Dakikadan Az(1)	772	3,42	0,89
30-60 Dakika(2)	677	3,50	0,84
1-2 Saat Arası(3)	604	3,55	0,83
2 Saatten Fazla(4)	434	3,45	0,96

Araştırmaya katılan öğrencilerin günlük olarak ortalama internette geçirdikleri sürelerin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı" görüşlerini etkileyip etkilemediğini belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Bu varyans analizi sonuçları Tablo 50'de görülmektedir.

Tablo 50. Lise Öğrencilerinin İnternette geçirdikleri sürenin SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin " Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı " Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA)

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	47,96	4	11,99	15,31	0,00	4-HG*,3-HG*, 2-HG*, 1-HG*,
Gruplar içi	2533,12	3236	0,78			
Toplam	2581,09	3240				

* p<0,05

Tablo 50'deki sonuçlara göre lise öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Okul Dışı Öğrenmeye Katkı" boyutuna yönelik görüşlerinin günlük ortalama internette geçirdikleri süreye göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark oluşturduğu görülmektedir, F=15,31, p<0,05. Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre anlamlı ilişkinin günde 2 saatten fazla (4) internete giren, 1-2 saat arası(3) internete giren, 30-60 dakika arası (2) internete giren ve 30 dakikadan az internete giren öğrenciler ile hiç internete girmeyen (HG) öğrenciler arasında internete giren öğrenciler (4, 3, 2 ve 1) lehinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayanarak gün içinde internette zaman geçiren öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının hiç internete girmeyen öğrencilere göre okul dışı öğrenmeye daha fazla katkı sağladığını düşündükleri söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin günlük ortalama internet kullanımına göre SPS'lerin eğitimde kullanımına ilişkin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı" boyutu görüşleri Tablo 51'de görüldüğü gibidir.

Tablo 51. Lise Öğrencilerinin İnternette Geçirdikleri Süre Değişkenine Göre SPS'lerin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu

İnternette Geçirilen Zaman	n	$\overline{X}$	Ss
Hiç Girmem(HG)	754	3,27	0,93
30 Dakikadan Az(1)	772	3,44	0,89
30-60 Dakika(2)	677	3,56	0,89
1-2 Saat Arası(3)	604	3,62	0,85
2 Saatten Fazla(4)	434	3,59	0,94

Araştırmaya katılan öğrencilerin günlük olarak ortalama internette geçirdikleri sürelerin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı"

görüşlerini etkileyip etkilemediğini belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Bu varyans analizi sonuçları Tablo 52'de görülmektedir.

Tablo 52. Lise Öğrencilerinin İnternette geçirdikleri sürenin SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin " Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı " Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA)

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	55,45	4	13,86	16,97	0,00	4-HG*,3-HG*,
Gruplar içi	2643,63	3236	0,81			2-HG*, 1-HG*,
Toplam	2699,09	3240				4-1*,2-1*,3-1*

* p<0,05

Tablo 52'deki sonuçlara göre lise öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı" boyutuna yönelik görüşlerinin günlük ortalama internette geçirdikleri süreye göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark oluşturduğu görülmektedir, F=16,97, p<0,05. Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre anlamlı ilişkinin günde 2 saatten fazla (4) internete giren, 1-2 saat arası(3) internete giren, 30-60 dakika arası (2) internete giren ve 30 dakikadan az internete giren öğrenciler ile hiç internete girmeyen (HG) öğrenciler arasında internete giren öğrenciler (4, 3, 2 ve 1) lehinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayanarak gün içinde internette zaman geçiren öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının hiç internete girmeyen öğrencilere göre okul dışı öğrenmeye daha fazla katkı sağladığını düşündükleri söylenebilir. Yine benzer şekilde 2 saatten fazla (4) internete giren, 1-2 saat arası(3) internete giren, 30-60 dakika arası (2) internete giren öğrenciler ile 30 dakikanda az (1) internete giren öğrenciler arasında daha fazla internette zaman geçiren (4, 3 ve 2) öğrenciler lehinde olduğu görülmektedir.

İnternette daha fazla zaman geçiren öğrencilerin SPS'lerin eğitimde kullanılmasının daha olumlu sonuçlar doğurabileceğini düşündükleri yapılan analiz sonucunda söylenebilir. İnternette zaman geçiren öğrencilerin SPS'ler dışındaki siteleri de kendi eğitsel amaçları için kullandıkları düşünülebilir. Bu kullanım SPS'lerin daha verimli olacağını düşünmelerine yol açtığı söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin günlük ortalama SPS kullanımına göre SPS'lerin eğitimde kullanımına ilişkin "Ders Başarısına Katkısı" boyutu görüşleri Tablo 53'te görüldüğü gibidir.

Tablo 53. Lise Öğrencilerinin SPS'lerinde Geçirdikleri Süre Değişkenine Göre SPS'lerin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ders Başarısına Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu

SPS'lerinde Geçirilen Zaman	n	$\overline{X}$	Ss
Hiç Girmem(HG)	630	3,05	1,06
30 Dakikadan Az(1)	1046	3,43	0,91
30-60 Dakika(2)	789	3,53	0,83
1-2 Saat Arası(3)	473	3,53	0,84
2 Saatten Fazla(4)	303	3,47	0,97

Araştırmaya katılan öğrencilerin günlük olarak ortalama SPS'lerde geçirdikleri sürelerin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Ders Başarısına Katkısı" görüşlerini etkileyip etkilemediğini belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Bu varyans analizi sonuçları Tablo 54'te görülmektedir.

Tablo 54. Lise Öğrencilerinin SPS'lerinde geçirdikleri sürenin SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ders Başarısına Katkısı" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA)

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	101,05	4	25,26	29,66	0,00	4-HG*,3-HG*, 2-HG*, 1-HG*,
Gruplar içi	2756,08	3236	0,85			
Toplam	2857,14	3240				

* $p<0,05$

Tablo 54'teki sonuçlara göre lise öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Ders başarısına katkısı" boyutuna yönelik görüşlerinin günlük ortalama SPS'lerde geçirdikleri süreye göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmektedir, $F=29,66$, $p<0,05$. Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre anlamlı ilişkinin günde 2 saatten fazla (4) SPS'lerine giren, 1-2 saat arası(3) SPS'lerine giren, 30-60 dakika arası (2) SPS'lerine giren ve 30 dakikadan az SPS'lere giren öğrenciler ile hiç SPS'lere girmeyen (HG) öğrenciler arasında SPS'lere giren öğrenciler (4, 3, 2 ve 1) lehinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayanarak gün içinde SPS'lerde zaman geçiren öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının hiç SPS'lere girmeyen öğrencilere göre ders başarısına daha çok katkı yapacağını düşündükleri söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin günlük ortalama SPS'leri kullanımına göre SPS'lerinin eğitimde kullanımına ilişkin "Motivasyona Katkısı" boyutu görüşleri Tablo 55'te görüldüğü gibidir.

Tablo 55. Lise Öğrencilerinin SPS'lerinde Geçirdikleri Süre Değişkenine Göre SPS'lerin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Motivasyona Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu

SPS'lerinde Geçirilen Zaman	n	$\overline{X}$	Ss
Hiç Girmem(HG)	630	3,03	0,98
30 Dakikadan Az(1)	1046	3,45	0,87
30-60 Dakika(2)	789	3,50	0,84
1-2 Saat Arası(3)	473	3,50	0,88
2 Saatten Fazla(4)	303	3,41	0,97

Araştırmaya katılan öğrencilerin günlük olarak ortalama SPS'lerde geçirdikleri sürelerin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Motivasyona Katkısı" görüşlerini etkileyip etkilemediğini belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Bu varyans analizi sonuçları Tablo 56'da görülmektedir.

Tablo 56. Lise Öğrencilerinin SPS'lerde geçirdikleri sürenin SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Motivasyona Katkısı" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA)

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	98,18	4	24,54	18,87	0,00	4-HG*,3-HG*, 2-HG*, 1-HG*,
Gruplar içi	2627,00	3236	0,81			
Toplam	2825,18	3240				

* $p<0,05$

Tablo 56'daki sonuçlara göre lise öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Motivasyona katkısı" boyutuna yönelik görüşlerinin günlük ortalama SPS'lerinde geçirdikleri süreye göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark oluşturduğu görülmektedir, $F=18,87$, $p<0,05$. Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre anlamlı ilişkinin günde 2 saatten fazla (4) SPS'lerine giren, 1-2 saat arası(3) SPS'lere giren, 30-60 dakika arası (2) SPS'lere giren ve 30 dakikadan az SPS'lere giren öğrenciler ile hiç SPS'lere girmeyen (HG) öğrenciler arasında SPS'lere giren (4, 3, 2 ve 1) öğrenciler lehinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayanarak gün içinde SPS'lerde zaman geçiren öğrencilerin SPS'nin eğitimde

kullanılmasının hiç SPS'lere girmeyen öğrencilere göre motivasyona daha çok katkı yapacağını düşündükleri söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin günlük ortalama SPS'leri kullanımına göre SPS'lerin eğitimde kullanımına ilişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" boyutu görüşleri Tablo 57'de görüldüğü gibidir.

Tablo 57. Lise Öğrencilerinin SPS'lerinde Geçirdikleri Süre Değişkenine Göre SPS'lerin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" Boyutu Görüşleri Bulgusu

SPS'lerinde Geçirilen Zaman	n	$\bar{X}$	Ss
Hiç Girmem(HG)	630	2,46	1,08
30 Dakikadan Az(1)	1046	2,75	1,06
30-60 Dakika(2)	789	2,87	1,09
1-2 Saat Arası(3)	473	2,90	1,09
2 Saatten Fazla(4)	303	2,89	1,18

Araştırmaya katılan öğrencilerin günlük olarak ortalama SPS'lerde geçirdikleri sürelerin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" görüşlerini etkileyip etkilemediğini belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Bu varyans analizi sonuçları Tablo 58'de görülmektedir.

Tablo 58. Lise Öğrencilerinin SPS'lerinde geçirdikleri sürenin SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA)

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	81,45	4	20,36	17,06	0,00	4-HG*,3-HG*,
Gruplar içi	3862,18	3236	1,19			2-HG*,1-HG*,
Toplam	3943,64	3240				4-1*,2-1*,3-1*

* $p<0,05$

Tablo 58'deki sonuçlara göre lise öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" boyutuna yönelik görüşlerinin günlük ortalama SPS'lerinde geçirdikleri süreye göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark oluşturduğu görülmektedir, $F=17,06$, $p<0,05$. Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre anlamlı ilişkinin günde 2 saatten fazla (4) SPS'lere giren, 1-2 saat arası(3) SPS'lere giren, 30-60 dakika arası (2) SPS'lere giren ve 30 dakikadan az SPS'lere giren öğrenciler ile hiç SPS'lere girmeyen (HG) öğrenciler arasında SPS'lere giren (4, 3, 2 ve 1) öğrenciler lehinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayanarak gün içinde SPS'lerde zaman geçiren öğrencilerin SPS'nin eğitimde

kullanılmasının hiç SPS'lere girmeyen öğrencilere göre sınıf yönetimini olumsuz etkilemeyeceğini düşündükleri söylenebilir. Bununla birlikte günde 2 saatten fazla (4) internete giren, 1-2 saat arası(3) internete giren, 30-60 dakika arası (2) internete giren öğrenciler ile 30 dakikadan az (1) internete giren öğrenciler arasında daha fazla süre internette zaman geçiren öğrenciler (4, 3 ve 2) lehine anlamlı fark olduğu görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin günlük ortalama SPS'leri kullanımına göre SPS'lerin eğitimde kullanımına ilişkin "Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı" boyutu görüşleri Tablo 59'da görüldüğü gibidir.

Tablo 59. Lise Öğrencilerinin SPS'lerinde Geçirdikleri Süre Değişkenine Göre SPS'lerin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu

SPS'lerinde Geçirilen Zaman	n	$\overline{X}$	Ss
Hiç Girmem(HG)	630	3,10	0,94
30 Dakikadan Az(1)	1046	3,46	0,85
30-60 Dakika(2)	789	3,50	0,83
1-2 Saat Arası(3)	473	3,55	0,87
2 Saatten Fazla(4)	303	3,47	0,92

Araştırmaya katılan öğrencilerin günlük olarak ortalama SPS'lerde geçirdikleri sürelerin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı" görüşlerini etkileyip etkilemediğini belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Bu varyans analizi sonuçları Tablo 60'ta görülmektedir.

Tablo 60. Lise Öğrencilerinin SPS'lerinde geçirdikleri sürenin SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin " Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı " Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA)

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	80,13	4	20,03	25,92	0,00	4-HG*,3-HG*, 2-HG*, 1-HG*,
Gruplar içi	2595,68	3236	0,77			
Toplam	2581,09	3240				

* $p<0,05$

Tablo 60'taki sonuçlara göre lise öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Okul Dışı Öğrenmeye Katkı" boyutuna yönelik görüşlerinin günlük ortalama SPS'lerinde geçirdikleri süreye göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark oluşturduğu

görülmektedir, F=25,92, p<0,05. Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre anlamlı ilişkinin günde 2 saatten fazla (4) SPS'lere giren, 1-2 saat arası(3) SPS'lere giren, 30-60 dakika arası (2) internete SPS'lere ve 30 dakikadan az SPS'lere giren öğrenciler ile hiç SPS'lere girmeyen (HG) öğrenciler arasında SPS'lere giren öğrenciler (4, 3, 2 ve 1) lehinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayanarak gün içinde SPS'lerde zaman geçiren öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının hiç SPS'lere girmeyen öğrencilere göre okul dışı öğrenmeye daha fazla katkı sağladığını düşündükleri söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin günlük ortalama SPS'leri kullanımına göre SPS'lerin eğitimde kullanımına ilişkin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı" boyutu görüşleri Tablo 61'de görüldüğü gibidir.

Tablo 61. Lise Öğrencilerinin SPS'lerde Geçirdikleri Süre Değişkenine Göre SPS'lerin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu

SPS'lerinde Geçirilen Zaman	n	$\overline{X}$	Ss
Hiç Girmem(HG)	630	3,13	0,97
30 Dakikadan Az(1)	1046	3,50	0,86
30-60 Dakika(2)	789	3,58	0,85
1-2 Saat Arası(3)	473	3,62	0,90
2 Saatten Fazla(4)	303	3,65	0,91

Araştırmaya katılan öğrencilerin günlük olarak ortalama SPS'lerde geçirdikleri sürelerin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı" görüşlerini etkileyip etkilemediğini belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Bu varyans analizi sonuçları Tablo 62'de görülmektedir.

Tablo 62. Lise Öğrencilerinin SPS'lerinde geçirdikleri sürenin SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin " Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı " Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA)

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	103,40	4	25,85	32,23	0,00	4-HG*,3-HG*,
Gruplar içi	2595,68	3236	0,80			2-HG*, 1-HG*,
Toplam	2699,09	3240				4-1*,3-1*
						4-2*,3-2*

* p<0,05

Tablo 62'deki sonuçlara göre lise öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı" boyutuna yönelik görüşlerinin günlük ortalama SPS'lerinde geçirdikleri süreye göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark oluşturduğu görülmektedir, F=16,97, p<0,05. Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre anlamlı ilişkinin günde 2 saatten fazla (4) SPS'lere giren, 1-2 saat arası(3) SPS'lere giren, 30-60 dakika arası (2) SPS'lere giren ve 30 dakikadan az SPS'lere giren öğrenciler ile hiç SPS'lere girmeyen (HG) öğrenciler arasında SPS'lere giren öğrenciler (4, 3, 2 ve 1) lehinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayanarak gün içinde SPS'lerde zaman geçiren öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının hiç SPS'lere girmeyen öğrencilere göre okul dışı öğrenmeye daha fazla katkı sağladığını düşündükleri söylenebilir. Yine benzer şekilde 2 saatten fazla (4) SPS'lere giren, 1-2 saat arası(3) SPS'lere giren öğrenciler ile 30 dakikadan az (1) SPS'lere giren öğrenciler arasında daha fazla internette zaman geçiren (4 ve 3) öğrenciler lehinde olduğu görülmektedir. Son olarak 2 saatten fazla (4) SPS'lere giren, 1-2 saat arası(3) SPS'lere giren öğrenciler ile 30-60 dakika arası (2) SPS'lere giren öğrenciler arasında daha fazla internette zaman geçiren (4 ve 3) öğrenciler lehinde olduğu görülmektedir.

İnternette daha fazla zaman geçiren öğrencilerin SPS'lerin eğitimde kullanılmasının daha olumlu sonuçlar doğurabileceğini düşündükleri yapılan analiz sonucunda söylenebilir. İnternette zaman geçiren öğrencilerin SPS'leri dışındaki siteleri de kendi eğitsel amaçları için kullandıkları düşünülebilir. Bu kullanım SPS'lerin daha verimli olacağını düşünmelerine yol açmış olabilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaşına göre SPS'lerin eğitimde kullanımına ilişkin "Ders Başarısına Katkısı" boyutu görüşleri Tablo 63'te görüldüğü gibidir.

Tablo 63. Lise Öğrencilerinin Yaş Değişkenine Göre SPS'lerin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ders Başarısına Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu

Yaş	n	$\overline{X}$	Ss
14	101	3,29	0,88
15	1054	3,45	0,90
16	1015	3,42	0,93
17	885	3,34	0,98
18	186	3,30	0,97

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaşlarının SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Ders Başarısına Katkısı" görüşlerini etkileyip etkilemediğini belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Bu varyans analizi sonuçları Tablo 64'te görülmektedir.

Tablo 64. Lise Öğrencilerinin Yaşlarının SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ders Başarısına Katkısı" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA)

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	9,73	4	2,43	2,76	0,02	15-17*,16-17* 17-18*
Gruplar içi	2847,40	3236	0,88			
Toplam	2857,14	3240				

* p<0,05

Tablo 64'teki sonuçlara göre lise öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Ders başarısına katkısı" boyutuna yönelik görüşlerinin Yaş değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark oluşturduğu görülmektedir, F=2,76, p<0,05. Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre anlamlı ilişkinin 15 yaşında olan öğrenciler ve 16 yaşındaki öğrenciler ile 17 yaşındaki öğrenciler arasında 15 ve 16 yaşlarındaki öğrenciler lehine olduğu görülmektedir. Bunun yanı sıra 17 yaşındaki öğrencilerle 18 yaşındaki öğrenciler arasında 17 yaşındaki öğrenciler lehine olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayanarak yaşı 15 ve 16 olan öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının 17 yaşındaki öğrencilere göre ders başarısına daha çok katkı yapacağını düşündükleri söylenebilir. Benzer şekilde 17 yaşındaki öğrenciler de SPS'lerin eğitimde kullanılmasının 18 yaşındaki öğrencilere göre ders başarısına daha çok katkı sunacağını düşündükleri söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaşına göre SPS'lerin eğitimde kullanımına ilişkin "Motivasyona Katkısı" boyutu görüşleri Tablo 65'te görüldüğü gibidir.

Tablo 65. Lise Öğrencilerinin Yaş Değişkenine Göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Motivasyona Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu

Yaş	n	$\overline{X}$	Ss
14	101	3,39	0,85
15	1054	3,47	0,87
16	1015	3,38	0,90
17	885	3,30	0,97
18	186	3,27	0,92

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaşlarının SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Motivasyona Katkısı" görüşlerini etkileyip etkilemediğini belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Bu varyans analizi sonuçları Tablo 66'da görülmektedir.

Tablo 66. Lise Öğrencilerinin Yaşlarının SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Motivasyona Katkısı" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA)

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	17,36	4	4,34	5,18	0,00	15-16*,15-17* 15-18*
Gruplar içi	2707,82	3236				
Toplam	2725,18	3240				

* p<0,05

Tablo 66'daki sonuçlara göre lise öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Motivasyona katkısı" boyutuna yönelik görüşlerinin yaş değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark oluşturduğu görülmektedir, F=5,18, p<0,05. Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre anlamlı ilişkinin 15 yaşındaki öğrenciler ile 16, 17 ve 18 yaşları arasındaki öğrenciler arasında 15 yaşındaki öğrenciler lehine olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayanarak 15 yaşındaki öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının 16, 17 ve 18 yaşındaki öğrencilere göre motivasyonuna daha çok katkı yapacağını düşündükleri söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş değişkenine göre SPS'nin eğitimde kullanımına ilişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" boyutu görüşleri Tablo 67'de görüldüğü gibidir.

Tablo 67. Lise Öğrencilerinin Yaş Değişkenine Göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" Boyutu Görüşleri Bulgusu

Yaş	n	$\overline{X}$	Ss
14	101	2,70	1,07
15	1054	2,82	1,13
16	1015	2,76	1,08
17	885	2,69	1,11
18	186	2,60	0,99

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaşlarının SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" görüşlerini etkileyip etkilemediğini belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Bu varyans analizi sonuçları Tablo 68'de görülmektedir.

Tablo 68. Lise Öğrencilerinin Yaşlarının SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA)

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	14,04	4	3,51	2,89	0,02	15-17*,15-18* 16-18*
Gruplar içi	3229,60	3236	1,21			
Toplam	3943,64	3240				

* p<0,05

Tablo 68'deki sonuçlara göre lise öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" boyutuna yönelik görüşlerinin yaş değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark oluşturduğu görülmektedir, F=2,89, p<0,05. Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre anlamlı ilişkinin 15 yaşındaki öğrenciler ile 17 ve 18 yaşındaki öğrenciler arasında 15 yaşındaki öğrenciler lehinde olduğu görülmektedir. Benzer olarak 16 yaşındaki öğrencilerle 18 yaşındaki öğrenciler arasında 16 yaşındaki öğrenciler lehinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayanarak 15 ve 16 yaşındaki öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının 17 ve 18 yaşlarındaki öğrencilere göre sınıf yönetimini olumsuz etkilemeyeceğini düşündükleri söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaşlarına göre SPS'nin eğitimde kullanımına ilişkin "Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı" boyutu görüşleri Tablo 69'da görüldüğü gibidir.

Tablo 69. Lise Öğrencilerinin Yaş Değişkenine Göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu

Yaş	n	$\overline{X}$	Ss
14	101	3,40	0,89
15	1054	3,49	0,87
16	1015	3,41	0,89
17	885	3,36	0,91
18	186	3,30	0,85

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaşlarının SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı" görüşlerini etkileyip etkilemediğini belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Bu varyans analizi sonuçları Tablo 70'te görülmektedir.

Tablo 70. Lise Öğrencilerinin Yaşlarının SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin " Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı " Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA)

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	10,22	4	2,55	3,21	0,01	
Gruplar içi	2570,86	3236	0,79			15-17*,15-18*
Toplam	2581,09	3240				

* p<0,05

Tablo 70'teki sonuçlara göre lise öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Okul Dışı Öğrenmeye Katkı" boyutuna yönelik görüşlerinin yaş değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark oluşturduğu görülmektedir, F=3,21, p<0,05. Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre anlamlı ilişkinin 15 yaşındaki öğrenciler ile 17 ve 18 yaşındaki öğrenciler arasında 15 yaşındaki öğrenciler arasında olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayanarak 15 yaşındaki öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının 17 ve 18 yaşındaki öğrencilere göre okul dışı öğrenmeye daha fazla katkı sağladığını düşündükleri söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaşlarına göre SPS'nin eğitimde kullanımına ilişkin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı" boyutu görüşleri Tablo 71'de görüldüğü gibidir.

Tablo 71. Lise Öğrencilerinin Yaş Değişkenine Göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu

Yaş	n	$\bar{X}$	Ss
14	101	3,60	0,83
15	1054	3,54	0,88
16	1015	3,49	0,92
17	885	3,40	0,93
18	186	3,39	0,88

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaşlarının SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı" görüşlerini etkileyip etkilemediğini belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Bu varyans analizi sonuçları Tablo 72'de görülmektedir.

Tablo 72. Lise Öğrencilerinin Yaşlarının SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin " Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı " Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA)

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	12,30	4	3,07	3,70	0,00	14-17*,15-17* 15-18*,16-17*
Gruplar içi	2686,78	3236	0,83			
Toplam	2699,09	3240				

* p<0,05

Tablo 72'deki sonuçlara göre lise öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı" boyutuna yönelik görüşlerinin yaş değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark oluşturduğu görülmektedir, F=3,70, p<0,05. Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre anlamlı ilişkinin 14 yaşındaki, 15 yaşındaki ve 16 yaşındaki öğrencilerle 17 yaşındaki öğrenciler arasında 14, 15 ve 16 yaşları lehine olduğu görülmektedir. Benzeri bir şekilde 15 yaşındaki öğrencilerle 18 yaşındaki öğrenciler arasında 15 yaşındaki öğrenciler lehine olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayanarak daha küçük yaşta olan öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının yaşı büyük olan öğrencilere göre okul dışı öğrenmeye daha fazla katkı sağladığını düşündükleri söylenebilir.

İnternette daha fazla zaman geçiren öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının daha olumlu sonuçlar doğurabileceğini düşündükleri yapılan analiz sonucunda söylenebilir. İnternette zaman geçiren öğrencilerin SPS'nin dışındaki siteleri de kendi eğitsel amaçları için kullandıkları düşünülebilir. Bu kullanım SPS'nin daha verimli olacağını düşünmelerine yol açmış olabilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin okudukları sınıf değişkenine göre SPS'nin eğitimde kullanımına ilişkin "Ders Başarısına Katkısı" boyutu görüşleri Tablo 73'te görüldüğü gibidir.

Tablo 73. Lise Öğrencilerinin Sınıf Değişkenine Göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ders Başarısına Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu

Sınıf	n	$\bar{X}$	Ss
9	1365	3,47	0,87
10	930	3,42	0,95
11	946	3,28	1,00

Araştırmaya katılan öğrencilerin okudukları sınıfların SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Ders Başarısına Katkısı" görüşlerini etkileyip etkilemediğini belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Bu varyans analizi sonuçları Tablo 74'te görülmektedir.

Tablo 74. Lise Öğrencilerinin Okudukları Sınıfların SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ders Başarısına Katkısı" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA)

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	20,84	2	10,42	11,89	0,00	
Gruplar içi	2836,30	3238	0,87			9-11*,10-11*
Toplam	2857,14	3240				

* p<0,05

Tablo 74'teki sonuçlara göre lise öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Ders başarısına katkısı" boyutuna yönelik görüşlerinin okudukları sınıflara göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark oluşturduğu görülmektedir, F=11,89, p<0,05. Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre anlamlı ilişkinin günde 9 ve 10. sınıflarda okuyan öğrenciler ile 11. sınıfta okuyan öğrenciler arasında 9 ve 10. sınıflarda okuyan öğrenciler lehine olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayanarak 9 ve 10. sınıflarda okuyan öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının 11. sınıfta okuyan öğrencilere göre ders başarısına daha çok katkı yapacağını düşündükleri söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin okudukları sınıf değişkenine göre SPS'nin eğitimde kullanımına ilişkin "Motivasyona Katkısı" boyutu görüşleri Tablo 75'te görüldüğü gibidir.

Tablo 75. Lise Öğrencilerinin Okudukları Sınıf Değişkenine Göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Motivasyona Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu

Sınıf	n	$\bar{X}$	Ss
9	1365	3,51	0,85
10	930	3,33	0,93
11	946	3,26	0,96

Araştırmaya katılan öğrencilerin okudukları sınıfların SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Motivasyona Katkısı" görüşlerini etkileyip etkilemediğini

belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Bu varyans analizi sonuçları Tablo 76'da görülmektedir.

Tablo 76. Lise Öğrencilerinin Okudukları Sınıfın SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Motivasyona Katkısı" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA)

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	39,14	2	19,57	23,59	0,00	
Gruplar içi	2686,04	3238	0,83			9-10*,9-11*
Toplam	2725,18	3240				

* p<0,05

Tablo 76'daki sonuçlara göre lise öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Motivasyona katkısı" boyutuna yönelik görüşlerinin okudukları sınıfa göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark oluşturduğu görülmektedir, F=23,59, p<0,05. Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre anlamlı ilişkinin 9. sınıfta okuyan öğrenciler ile 10 ve 11. Sınıfta okuyan öğrenciler arasında 9. sınıfta okuyan öğrenciler lehine olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayanarak 9. sınıfta okuyan öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının 10 ve 11. sınıfta okuyan öğrencilere göre motivasyonuna daha çok katkı yapacağını düşündükleri söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin okudukları sınıf değişkenine göre SPS'nin eğitimde kullanımına ilişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" boyutu görüşleri Tablo 77'de görüldüğü gibidir.

Tablo 77. Lise Öğrencilerinin Okudukları Sınıf Değişkenine Göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" Boyutu Görüşleri Bulgusu

Sınıf	n	$\bar{X}$	Ss
9	1365	2,80	1,09
10	930	2,80	1,12
11	946	2,66	1,09

Araştırmaya katılan öğrencilerin okudukları sınıfların SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" görüşlerini etkileyip etkilemediğini belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Bu varyans analizi sonuçları Tablo 78'de görülmektedir.

Tablo 78. Lise Öğrencilerinin Okudukları Sınıfların SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA)

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	12,56	2	6,28	5,17	0,00	
Gruplar içi	3931,08	3238	1,21			9-11*,10-11*
Toplam	3943,64	3240				

* p<0,05

Tablo 78'deki sonuçlara göre lise öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" boyutuna yönelik görüşlerinin sınıf değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark oluşturduğu görülmektedir, F=5,17, p<0,05. Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre anlamlı ilişkinin 9 ve 10. sınıflarda okuyan öğrenciler ile 11. sınıfta okuyan öğrenciler arasında 9 ve 10. sınıflar lehinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayanarak 9 ve 10. sınıflarda okuyan öğrencilerin 11. sınıfta okuyan öğrencilere göre sınıf yönetimini olumsuz etkilemeyeceğini düşündükleri söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin sınıf değişkenine göre SPS'nin eğitimde kullanımına ilişkin "Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı" boyutu görüşleri Tablo 79'da görüldüğü gibidir.

Tablo 79. Lise Öğrencilerinin Sınıf Değişkenine Göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu

Sınıf	n	$\bar{X}$	Ss
9	1365	3,47	0,87
10	930	3,42	0,95
11	946	3,28	1,00

Araştırmaya katılan öğrencilerin okudukları sınıfların SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı" görüşlerini etkileyip etkilemediğini belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Bu varyans analizi sonuçları Tablo 80'de görülmektedir.

Tablo 80. Lise Öğrencilerinin Sınıflarının SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin " Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı " Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA)

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	27,35	2	13,67	17,34	0,00	1-2*,1-3* 2-3*
Gruplar içi	2553,73	3238	0,78			
Toplam	2581,09	3240				

* p<0,05

Tablo 80'deki sonuçlara göre lise öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Okul Dışı Öğrenmeye Katkı" boyutuna yönelik görüşlerinin okudukları sınıf değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark oluşturduğu görülmektedir, F=17,34, p<0,05. Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre anlamlı ilişkinin 9. sınıfta okuyan öğrenciler ile 10 ve 11. sınıfta okuyan öğrenciler arasında 9. Sınıfta okuyan öğrenciler lehine olduğu görülmektedir. Benzer şekilde 10. sınıfta okuyan öğrenciler ile 11. sınıfta okuyan öğrenciler arsında 10. sınıfta okuyan öğrenciler lehine anlamlı bir farklılaşma tespit edilmiştir. Bu bulguya dayanarak 9. sınıfta okuyan öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının 10 ve 11. sınıflarda okuyan öğrencilere göre okul dışı öğrenmeye daha fazla katkı sağladığını düşündükleri söylenebilir. Benzer şekilde 10. sınıfta okuyan öğrencilerin 11. sınıfta okuyan öğrencilere göre SPS'nin eğitimde kullanılmasının okul dışı öğrenmeye daha olumlu katkı sağlayacağını düşündükleri söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin okudukları sınıf değişkenine göre SPS'nin eğitimde kullanımına ilişkin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı" boyutu görüşleri Tablo 81'de görüldüğü gibidir.

Tablo 81. Lise Öğrencilerinin Okudukları Sınıf Değişkenine Göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu

Sınıf	n	$\overline{X}$	Ss
9	1365	359	0,87
10	930	346	0,92
11	946	335	0,93

Araştırmaya katılan öğrencilerin okudukları sınıfların SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı" görüşlerini etkileyip

etkilemediğini belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Bu varyans analizi sonuçları Tablo 82'de görülmektedir.

Tablo 82. Lise Öğrencilerinin Okudukları Sınıfların SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin " Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı " Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA)

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	32,42	2	16,21	19,68	0,00	9-10*,9-11* 10-11*
Gruplar içi	2666,67	3238	0,82			
Toplam	2699,09	3240				

* p<0,05

Tablo 82'deki sonuçlara göre lise öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı" boyutuna yönelik görüşlerinin okudukları sınıflara göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark oluşturduğu görülmektedir, F=19,68, p<0,05. Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre anlamlı ilişkinin 9. sınıfta okuyan öğrenciler ile 10 ve 11. sınıfta okuyan öğrenciler arasında 9. sınıfta okuyan öğrenciler lehinde olduğu görülmektedir. Benzer şekilde 10. sınıfta okuyan öğrenciler ile 11. sınıfta okuyan öğrenciler arasında 10. sınıfta okuyan öğrenciler lehinde istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılaşma da tespit edilmiştir. Bu bulguya dayanarak 9. sınıfta okuyan öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının 10 ve 11. sınıfta okuyan öğrencilere göre ölçme ve değerlendirmeye daha fazla katkı sağladığını düşündükleri söylenebilir. Yine 10. sınıfta okuyan öğrencilerin 11. sınıfta okuyan öğrencilere göre SPS'nin eğitimde kullanılmasının ölçme ve değerlendirmeye daha fazla katkı sunacağını düşündükleri söylenebilir.

Öğrenciler üst sınıflara geçtikçe SPS'nin eğitimde kullanılmasının giderek daha az olumlu sonuçlar doğuracağını düşündükleri söylenebilir. Benzeri şekilde öğrencilerin yaşı arttıkça SPS'nin eğitimde kullanılmasının giderek daha az olumlu sonuçlar doğurduğu bulgusuna paralel olduğu görülmektedir. Liseye yeni başlayan öğrencilerin iletişim teknolojilerinin eğitimde kullanılmasına daha olumlu baktıkları söylenebilir. İletişim teknolojilerinin gün geçtikçe daha hızlı bir şekilde gelişmesi kullanım yaşının düşmesi ve kullanımının artması her yeni gelen neslin bu teknolojilerin günlük hayatta kullanılmasına daha olumlu bakmalarını sağladığı söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin genel ortalamalarına göre SPS'nin eğitimde kullanımına ilişkin "Ders Başarısına Katkısı" boyutu görüşleri Tablo 86'da görüldüğü gibidir.

Tablo 83. Lise Öğrencilerinin Genel Ortalamalarına Göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ders Başarısına Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu

Öğrenci Ortalamaları	n	$\overline{X}$	Ss
0-59 (1)	51	3,54	0,91
60-69 (2)	466	3,42	0,95
70-84 (3)	916	3,40	0,94
84-100 (4)	370	3,30	0,96

Araştırmaya katılan öğrencilerin genel ortalamalarının SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Ders Başarısına Katkısı" görüşlerini etkileyip etkilemediğini belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Bu varyans analizi sonuçları Tablo 84'te görülmektedir.

Tablo 84. Lise Öğrencilerinin Genel Ortalamalarının SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ders Başarısına Katkısı" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA)

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	P	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	4,87	3	1,626	1,79	0,14	
Gruplar içi	1629,27	1799				Yok
Toplam	1634,15	1802				

* p>0,05

Tablo 84'teki sonuçlara göre lise öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Ders başarısına katkısı" boyutuna yönelik görüşlerinin genel ortalamalarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark oluşturmadığı görülmektedir, F=1,79, p>0,05. Bu bulguya dayanarak öğrencilerin genel ortalamaları değişse bile SPS'nin eğitimde kullanılmasının ders başarısına benzeri şekilde katkı sunacağını düşündükleri söylenebilir. Genel ortalaması 0-84 arasında olan öğrencilerin SPS'nin Eğitimde kullanılmasının ders başarısına katkı boyutu ortalamalarının "katılıyorum" düzeyinde olduğu görülmektedir. Genel ortalaması 85-100 arasında olan öğrencilerin SPS'nin Eğitimde kullanılmasının ders başarısına katkı boyutu ortalamalarının ise "kararsızım" boyutunda olduğu görülmektedir. Ancak aradaki bu fark istatistiksel olarak anlamlı değildir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin genel ortalamalarına göre SPS'nin eğitimde kullanımına ilişkin "Motivasyona Katkısı" boyutu görüşleri Tablo 85'te görüldüğü gibidir.

Tablo 85. Lise Öğrencilerinin Genel Ortalamalarına Göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Motivasyona Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu

Öğrenci Ortalamaları	n	$\overline{X}$	Ss
0-59 (1)	51	3,55	0,81
60-69 (2)	466	3,48	0,95
70-84 (3)	916	3,39	0,89
84-100 (4)	370	3,20	0,98

Araştırmaya katılan öğrencilerin günlük olarak ortalama internette geçirdikleri sürelerin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Motivasyona Katkısı" görüşlerini etkileyip etkilemediğini belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Bu varyans analizi sonuçları Tablo 86'da görülmektedir.

Tablo 86. Lise Öğrencilerinin İnternette geçirdikleri sürenin SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Motivasyona Katkısı" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA)

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	P	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	18,17	3	6,05	7,04	0,00	1-4*,2-4* 3-4*
Gruplar içi	1546,43	1799	0,86			
Toplam	1564,61	1802				

* $p<0,05$

Tablo 86'daki sonuçlara göre lise öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Motivasyona katkısı" boyutuna yönelik görüşlerinin genel lise ortalamalarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark oluşturduğu görülmektedir, $F=7,04$, $p<0,05$. Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre anlamlı ilişkinin genel ortalamasının 0-59 (1) arasında, 60-69 (2) arasında ve 70-84 (3) arasında olan öğrenciler ile 85-100 (4) arasında ortalamaya sahip öğrenciler arasında ortalaması daha düşük olan öğrenciler (1, 2 ve 3) lehinde olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayanarak genel ortalaması 85 ten az olan öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının 85'ten yüksek ortalamaya sahip olan öğrencilere göre motivasyona daha çok katkı yapacağını düşündükleri söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin genel lise ortalamalarının SPS'nin eğitimde kullanımına ilişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" boyutu görüşleri Tablo 87'de görüldüğü gibidir.

Tablo 87. Lise Öğrencilerinin Genel Ortalamarınına Göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" Boyutu Görüşleri Bulgusu

Öğrenci Ortalamaları	n	$\overline{X}$	Ss
0-59 (1)	51	2,84	1,10
60-69 (2)	466	2,77	1,15
70-84 (3)	916	2,76	1,12
84-100 (4)	370	2,72	1,13

Araştırmaya katılan öğrencilerin genel lise ortalamalarının SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" görüşlerini etkileyip etkilemediğini belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Bu varyans analizi sonuçları Tablo 88'de görülmektedir.

Tablo 88. Lise Öğrencilerinin İnternette geçirdikleri sürenin SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA)

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	0,81	3	0,27	0,20	0,89	
Gruplar içi	2321,02	1799	1,29			Yok
Toplam	2321,83	1802				

* p>0,05

Tablo 88'deki sonuçlara göre lise öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" boyutuna yönelik görüşlerinin genel lise ortalamalarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark oluşturmadığı görülmektedir, F=0,20, p>0,05. Bu bulguya dayanarak öğrencilerin genel lise ortalamalarının değişse bile SPS'nin eğitimde kullanılmasının sınıf yönetimini benzeri şekilde etkileyeceğini düşündükleri söylenebilir. Bununla birlikte öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının sınıf yönetimine etkisi görüşleri ortalamalarının "kararsızım" düzeyinde olduğu görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin genel lise ortalamalarına göre SPS'nin eğitimde kullanımına ilişkin "Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı" boyutu görüşleri Tablo 89'da görüldüğü gibidir.

Tablo 89. Lise Öğrencilerinin Genel Lise Ortalamalarına Göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu

Öğrenci Ortalamaları	n	$\overline{X}$	Ss
0-59 (1)	51	3,56	0,96
60-69 (2)	466	3,47	0,95
70-84 (3)	916	3,46	0,88
84-100 (4)	370	3,29	0,90

Araştırmaya katılan öğrencilerin genel lise ortalamalarının SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı" görüşlerini etkileyip etkilemediğini belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Bu varyans analizi sonuçları Tablo 90'da görülmektedir.

Tablo 90. Lise Öğrencilerinin Genel Lise Ortalamalarının SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin " Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı " Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA)

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	9,80	3	3,26	3,96	0,00	1-4*,2-4* 3-4*
Gruplar içi	1482,06	1799	0,82			
Toplam	1491,86	1802				

* $p<0,05$

Tablo 90'daki sonuçlara göre lise öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Okul Dışı Öğrenmeye Katkı" boyutuna yönelik görüşlerinin genel lise ortalamalarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark oluşturduğu görülmektedir, $F=3,96$, $p<0,05$. Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre anlamlı ilişkinin 0-59 (1) arasında, 60-69 (2) arasında, 70-84(3) arasında ortalamaya sahip olan öğrenciler ile 84-100 (4) arasında ortalamaya sahip öğrenciler arasında ortalamaları 85'ten daha düşük olan öğrenciler (1, 2 ve 3) lehine olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayanarak genel lise ortalaması 85'in altında olan öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının 85'ten yüksek olan öğrencilere göre okul dışı öğrenmeye daha fazla katkı sağladığını düşündükleri söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin genel lise ortalamalarına göre SPS'nin eğitimde kullanımına ilişkin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı" boyutu görüşleri Tablo 91'de görüldüğü gibidir.

Tablo 91. Lise Öğrencilerinin Genel Lise Ortalamalarına Göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu

Öğrenci Ortalamaları	n	$\overline{X}$	Ss
0-59 (1)	51	3,63	0,84
60-69 (2)	466	3,56	0,97
70-84 (3)	916	3,52	0,90
84-100 (4)	370	3,33	0,91

Araştırmaya katılan öğrencilerin genel ortalamalarının SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı" görüşlerini etkileyip etkilemediğini belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Bu varyans analizi sonuçları Tablo 92'de görülmektedir.

Tablo 92. Lise Öğrencilerinin Genel Ortalamalarının SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin " Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı " Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA)

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	13,71	3	4,57	5,34	0,00	1-4*,2-4* 3-4*
Gruplar içi	1538,82	1799	0,85			
Toplam	1552,54	1802				

* $p<0,05$

Tablo 92'deki sonuçlara göre lise öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı" boyutuna yönelik görüşlerinin genel lise ortalamalarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark oluşturduğu görülmektedir, $F=5,34$, $p<0,05$. Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre anlamlı ilişkinin 0-59 (1) arasında, 60-69 (2) arasında, 70-84(3) arasında ortalamaya sahip olan öğrenciler ile 84-100 (4) arasında ortalamaya sahip öğrenciler arasında ortalamaları 85'ten daha düşük olan öğrenciler (1, 2 ve 3) lehine olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayanarak genel lise ortalaması 85'in altında olan öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının 85'ten yüksek olan öğrencilere göre ölçme ve değerlendirmeye daha fazla katkı sağladığını düşündükleri söylenebilir. Bu bulguya dayanarak gün içinde internette zaman geçiren öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının hiç internete girmeyen öğrencilere göre okul dışı öğrenmeye daha fazla katkı sağladığını düşündükleri söylenebilir.

Genel lise ortalaması 85'ten düşük olan öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin daha olumlu düşüncede oldukları söylenebilir. Ortalaması 85'ten yüksek olan öğrencilerin dersleri ile daha fazla zaman geçirdikleri düşünülebilir. Bu durum daha az internet ve sosyal paylaşım sitesi kullanımına neden olduğu düşünülebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin ailelerinin aylık gelirlerine göre SPS'nin eğitimde kullanımına ilişkin "Ders Başarısına Katkısı" boyutu görüşleri Tablo 93'te görüldüğü gibidir.

Tablo 93. Lise Öğrencilerinin Ailelerinin Kazandıkları Aylık Gelirlerine Göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ders Başarısına Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu

Öğrenci Ortalamaları	n	$\bar{X}$	Ss
1000 TL'den az (1)	1292	3,40	0,93
1001-2000 TL arası (2)	1108	3,40	0,92
2001-3000 TL arası (3)	548	3,38	0,97
3001-5000 TL arası (4)	198	3,45	0,94
5001 TL'den fazla	95	3,36	0,93

Araştırmaya katılan öğrencilerin ailelerinin kazandıkları aylık gelirlerin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Ders Başarısına Katkısı" görüşlerini etkileyip etkilemediğini belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Bu varyans analizi sonuçları Tablo 94'te görülmektedir.

Tablo 94. Lise Öğrencilerinin Ailelerinin Kazandıkları Aylık Gelirlerin SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ders Başarısına Katkısı" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA)

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	0,77	4	0,19	0,22	0,92	
Gruplar içi	2856,36	3236	0,88			Yok
Toplam	2857,14	3240				

* p>0,05

Tablo 94'teki sonuçlara göre lise öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Ders başarısına katkısı" boyutuna yönelik görüşlerinin ailelerinin kazandıkları aylık gelirlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark oluşturmadığı görülmektedir, F=0,22, p>0,05. Bu bulguya dayanarak, ailelerin aylık kazançları ne olursa olsun öğrenciler, SPS'nin Eğitimde kullanılmasının ders başarısına katkısının benzeri şekilde

olacağını düşündükleri söylenebilir. Ailelerinin aylık gelirleri 1000 TL'den az olan, 1001-2000 TL arası olan ve 3001-5000 TL arası olan öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının ders başarısına katkısı boyutu görüşleri ortalamalarının "Katılıyorum" düzeyinde olduğu görülmektedir. Bunun yanı sıra öğrencilerin ailelerinin aylık kazancı 5001 TL'den fazla olanlar ile 2001-3000 TL arasında olan öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının ders başarısına katkısı boyutu görüşleri ortalamalarının "Kararsızım" düzeyinde olduğu görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin ailelerinin aylık kazançlarına göre SPS'nin eğitimde kullanımına ilişkin "Motivasyona Katkısı" boyutu görüşleri Tablo 95'te görüldüğü gibidir.

Tablo 95. Lise Öğrencilerinin Ailelerinin Aylık Kazançlarına Göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Motivasyona Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu

Öğrenci Ortalamaları	n	$\overline{X}$	Ss
1000 TL'den az (1)	1292	3,40	0,91
1001-2000 TL arası (2)	1108	3,38	0,91
2001-3000 TL arası (3)	548	3,36	0,91
3001-5000 TL arası (4)	198	3,43	0,88
5001 TL'den fazla	95	3,24	0,97

Araştırmaya katılan öğrencilerin ailelerinin aylık kazançlarının SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Motivasyona Katkısı" görüşlerini etkileyip etkilemediğini belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Bu varyans analizi sonuçları Tablo 96'da görülmektedir.

Tablo 96. Lise Öğrencilerinin Ailelerinin Aylık Kazançlarının SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Motivasyona Katkısı" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA)

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	P	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	2,71	4	0,67	0,80	0,52	
Gruplar içi	2722,47	3236	0,84			Yok
Toplam	2725,18	3240				

* p>0,05

Tablo 96'daki sonuçlara göre lise öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Motivasyona katkısı" boyutuna yönelik görüşlerinin ailelerinin aylık kazançlarına

göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı görülmektedir, F=0,80, p>0,05. Bu bulguya dayanarak öğrencilerin ailelerinin kazandıkları aylık gelirler değişse bile öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin motivasyonuna katkısı boyutu görüşlerinin benzeri şekilde olduğu söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin ailelerinin aylık kazançlarına göre SPS'nin eğitimde kullanımına ilişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" boyutu görüşleri Tablo 97'de görüldüğü gibidir.

Tablo 97. Lise Öğrencilerinin Ailelerinin Aylık Kazançlarına Göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" Boyutu Görüşleri Bulgusu

Öğrenci Ortalamaları	n	$\overline{X}$	Ss
1000 TL'den az (1)	1292	2,67	1,08
1001-2000 TL arası (2)	1108	2,77	1,08
2001-3000 TL arası (3)	548	2,83	1,14
3001-5000 TL arası (4)	198	2,96	1,11
5001 TL'den fazla	95	2,95	1,13

Araştırmaya katılan öğrencilerin ailelerinin aylık kazançlarının SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" görüşlerini etkileyip etkilemediğini belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Bu varyans analizi sonuçları Tablo 98'de görülmektedir.

Tablo 98. Lise Öğrencilerinin Ailelerinin Aylık Kazançlarının SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA)

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	24,81	4	6,20	5,12	0,00	2-1*,3-1*,4-1* 5-1*
Gruplar içi	3918,83	3236	1,21			
Toplam	3943,64	3240				

* p<0,05

Tablo 98'deki sonuçlara göre lise öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişin "Sınıf Yönetimine Etkisi" boyutuna yönelik görüşlerinin ailelerinin aylık kazançlarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmektedir, F=5,12, p<0,05. Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre anlamlı ilişkinin ailelerinin kazancı 1001-2000 TL arası,

2001-3000 TL arası, 3001-5000 TL arası ve 5001 TL'den yüksek kazanan öğrenciler ile 1000 TL'den az kazanca sahip öğrenciler arasında aylık kazancı 1000 TL'den yüksek olan öğrenciler lehine olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayanarak ailesinin aylık kazancı 1000 TL'den yüksek olan öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının ailesinin geliri 1000 TL'den az olan öğrencilere göre sınıf yönetimini olumsuz etkilemeyeceğini düşündükleri söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin ailelerinin aylık kazançlarına göre SPS'lerinin eğitimde kullanımına ilişkin "Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı" boyutu görüşleri Tablo 99'da görüldüğü gibidir.

Tablo 99. Lise Öğrencilerinin Ailelerinin Aylık Kazançlarına Göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu

Öğrenci Ortalamaları	n	$\overline{X}$	Ss
1000 TL'den az (1)	1292	3,40	0,90
1001-2000 TL arası (2)	1108	3,43	0,87
2001-3000 TL arası (3)	548	3,39	0,90
3001-5000 TL arası (4)	198	3,45	0,91
5001 TL'den fazla	95	3,48	0,88

Araştırmaya katılan öğrencilerin ailelerinin aylık kazançlarının SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı" görüşlerini etkileyip etkilemediğini belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Bu varyans analizi sonuçları Tablo 100'de görülmektedir.

Tablo 100. Lise Öğrencilerinin Ailelerinin Aylık Kazançlarının SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin " Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı " Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA)

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	1,65	4	0,41	0,84	0,72	
Gruplar içi	2579,43	3236	0,78			Yok
Toplam	2581,09	3240				

* p>0,05

Tablo 100'deki sonuçlara göre lise öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Okul Dışı Öğrenmeye Katkı" boyutuna yönelik görüşlerinin ailelerinin aylık kazançlarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma oluşturmadığı görülmektedir

(F=0,84, p>0,05). Bu bulguya dayanarak lise öğrencilerinin ailelerinin aylık kazançları değişse bile SPS'nin eğitimde kullanılmasının okul dışı öğrenmeye benzeri şekilde katkı sunacaklarını düşündükleri söylenebilir. Tablo incelendiğinde öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin okul dışı öğrenmeye katkısı boyutu görüşlerinin ortalamalarının "Katılıyorum" düzeyinde olduğu görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin ailelerinin aylık kazançlarına göre SPS'nin eğitimde kullanımına ilişkin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı" boyutu görüşleri Tablo 101'de görüldüğü gibidir.

Tablo 101. Lise Öğrencilerinin Ailelerinin Aylık Kazançlarına Göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu

Öğrenci Ortalamaları	n	$\overline{X}$	Ss
1000 TL'den az (1)	1292	3,46	0,93
1001-2000 TL arası (2)	1108	3,51	0,89
2001-3000 TL arası (3)	548	3,47	0,92
3001-5000 TL arası (4)	198	3,51	0,87
5001 TL'den fazla	95	3,50	0,85

Araştırmaya katılan öğrencilerin ailelerinin aylık kazançlarının SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı" görüşlerini etkileyip etkilemediğini belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Bu varyans analizi sonuçları Tablo 102'de görülmektedir.

Tablo 102. Lise Öğrencilerinin Ailelerinin Aylık Kazançlarının SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin " Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı " Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA)

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	P	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	1,57	4	0,39	0,47	0,75	
Gruplar içi	2697,51	3236	0,83			Yok
Toplam	2699,09	3240				

* p>0,05

Tablo 102'deki sonuçlara göre lise öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı" boyutuna yönelik görüşlerinin ailelerinin aylık kazançlarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma oluşturmadığı görülmektedir (F=0,47, p>0,05). Bu bulguya dayanarak ailelerini aylık kazançları değişse

bile SPS'nin eğitimde kullanılmasının okul dışı öğrenmeye benzeri şekilde katkı sağlayacağını düşündükleri söylenebilir. Tablo incelendiğinde tüm aylık gelir gruplarındaki öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin görüşlerinin ortalamalarının "Katılıyorum" düzeyinde olduğu görülmektedir.

Gelir düzeyinin artmasına paralel olarak öğrencilerin görüşleride olumlu yönde artmıştır. Bu durum ailelerin gelir düzeylerinin artması öğrencilerin bilgisayar, tablet, akıllı telefonlar vb. iletişişm araçlarına daha kolay ulaşabilmelerine olanak sağlamaktadır. Bu durum SPS'ye karşı olan tutumu olumu yönde geliştirmiş olabilir.

Öğrencilerin birinci sırada tercih ettikleri SPS'yi Türkiye'de ve araştırmaya katılan öğrenciler arasında popüler olanlara göre Facebook, Twitter, Youtube ve diğer olarak gruplandırarak, öğrencilerin tercih ettikleri birinci sıra SPS'ye göre SPS'nin eğitimde kullanımına ilişkin "Ders Başarısına Katkısı" boyutu görüşleri Tablo 103'te görüldüğü gibidir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin tercih ettikleri birinci sıra SPS'ye göre SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin görüşlerini etkileyip etkilemediğini belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Bu varyans analizi sonuçları Tablo 104'te görülmektedir.

Tablo 103. Lise Öğrencilerinin Tercih ettikleri birinci sıra SPS'ye göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ders Başarısına Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu

SPS	n	$\bar{X}$	Ss
Facebook(FB)	2194	3,51	0,87
Twitter(TW)	116	3,30	0,99
Youtube(YT)	217	3,34	0,93
Diğer(D)	87	3,48	0,86

Tablo 104. Lise Öğrencilerinin tercih ettikleri birinci sıra SPS'ye göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ders Başarısına Katkısı" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA)

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	9,52	3	3,17	4,05	0,00	FB-TW* FB-YT*
Gruplar içi	2045,75	2610	0,78			
Toplam	2055,28	2613				

p<0,05

Tablo 104'teki sonuçlara göre lise öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Ders başarısına katkısı" boyutuna yönelik görüşlerinin öğrencilerin tercih ettikleri birinci sıra SPS'ye göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark gösterdiği görülmektedir (F=4,05, p<0,05). Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre anlamlı ilişkinin Facebook'u tercih eden öğrencilerle Twitter'ı ve Youtube'u tercih eden öğrenciler arasında Facebook'u tercih eden öğrenciler lehinde ($\overline{X}$=3,51) olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayanarak Facebook'u birinci sırada tercih eden öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının Youtube ve Twitter'ı tercih eden öğrencilere göre ders başarısına daha fazla katkı sağlayacağını düşündükleri söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin tercih ettikleri birinci sıra SPS'ye göre SPS'nin eğitimde kullanımına ilişkin "Motivasyona Katkısı" boyutu görüşleri Tablo 105'te görüldüğü gibidir.

Tablo 105. Lise Öğrencilerinin tercih ettikleri birinci sıra SPS'ye göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Motivasyona Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu

SPS	n	$\overline{X}$	Ss
Facebook(FB)	2194	3,49	0,86
Twitter(TW)	116	3,28	0,99
Youtube(YT)	217	3,35	0,87
Diğer(D)	87	3,48	0,96

Araştırmaya katılan öğrencilerin tercih ettikleri birinci sıra SPS'ye göre SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Motivasyona Katkısı" boyutu görüşlerini etkileyip etkilemediğini belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Bu varyans analizi sonuçları Tablo 106'da görülmektedir.

Tablo 106. Lise Öğrencilerinin tercih ettikleri birinci sıra SPS'ye göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasının "Motivasyona Katkısı" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA)

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	8,24	3	2,74	3,55	0,01	FB-TW* FB-YT*
Gruplar içi	2015,36	2610	0,77			
Toplam	2023,61	2613				

p<0,05

Tablo 106'daki sonuçlara göre lise öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Motivasyona katkısı" boyutuna yönelik görüşlerinin, öğrencilerin tercih etikleri birinci sıra SPS'ye göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark gösterdiği görülmektedir (F=3,55, p<0,05). Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre anlamlı ilişkinin Facebook'u tercih eden öğrencilerle Twitter'ı ve Youtube'u tercih eden öğrenciler arasında Facebook'u tercih eden öğrenciler lehinde ($\overline{X}$=3,49) olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayanarak Facebook'u birinci sırada tercih eden öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının Youtube ve Twitter'ı tercih eden öğrencilere göre öğrenci motivasyonuna daha fazla katkı sağlayacağını düşündükleri söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin tercih ettikleri birinci sıra SPS'ye göre SPS'nin eğitimde kullanımına ilişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" boyutu görüşleri Tablo 107'de görüldüğü gibidir. Olumsuz maddeler ters puanlanarak analiz yapılmıştır.

Tablo 107. Lise Öğrencilerinin tercih ettikleri birinci sıra SPS'ye göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" Boyutu Görüşleri Bulgusu

SPS	n	$\overline{X}$	Ss
Facebook(FB)	2194	2,83	1,09
Twitter(TW)	116	3,12	1,13
Youtube(YT)	217	2,62	1,09
Diğer(D)	87	2,93	1,00

Araştırmaya katılan öğrencilerin tercih ettikleri birinci sıra SPS'ye göre SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" boyutu görüşlerini etkileyip etkilemediğini belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Bu varyans analizi sonuçları Tablo 108'de görülmektedir.

Tablo 108. Lise Öğrencilerinin tercih ettikleri birinci sıra SPS'ye göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasının "Sınıf Yönetimine Etkisi" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA)

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	20,26	3	6,75	5,64	0,00	TW-FB, TW-YT FB-YT
Gruplar içi	3120,711	2610	1,19			
Toplam	3140,97	2613				

p<0,05

Tablo 108'deki sonuçlara göre lise öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Sınıf Yönetimine Etkisi" boyutuna yönelik görüşlerinin öğrencilerin tercih etikleri birinci sıra SPS'ye göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark gösterdiği görülmektedir (F=5,64, p<0,05). Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre anlamlı ilişkinin Twitter'ı tercih eden öğrencilerle Facebook'u ve Youtube'u tercih eden öğrenciler arasında Twitter'ı tercih eden öğrenciler lehinde ($\overline{X}$=3,12) olduğu görülmektedir. Benzer şekilde Facebook'u tercih eden öğrencilerle Youtube'u tercih eden öğrenciler arasında da Facebook'u tercih eden öğrenciler lehinde olduğu görülmektedir ($\overline{X}$=2,83). Bu bulguya dayanarak Twitter'ı birinci sırada tercih eden öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının Facebook ve Youtube'u tercih eden öğrencilere göre sınıf yönetimini olumsuz etkilemeyeceğini düşünmektedirler. Benzer şekilde Facebook'u tercih eden öğrencilerin de Youtube'u tercih eden öğrencilere göre sınıf yönetimini olumsuz etkilemeyeceğini düşünmektedirler.

Araştırmaya katılan öğrencilerin tercih ettikleri birinci sıra SPS'ye göre SPS'nin eğitimde kullanımına ilişkin "Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı" boyutu görüşleri Tablo 109'da görüldüğü gibidir.

Tablo 109. Lise Öğrencilerinin tercih ettikleri birinci sıra SPS'ye göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu

SPS	n	$\overline{X}$	Ss
Facebook(FB)	2194	3,50	0,85
Twitter(TW)	116	3,43	0,97
Youtube(YT)	217	3,45	0,86
Diğer(D)	87	3,56	0,91

Araştırmaya katılan öğrencilerin tercih ettikleri birinci sıra SPS'ye göre SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı" boyutu görüşlerini etkileyip etkilemediğini belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Bu varyans analizi sonuçları Tablo 110'da görülmektedir.

Tablo 110. Lise Öğrencilerinin tercih ettikleri birinci sıra SPS'ye göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA)

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	1,44	3	0,48	0,64	0,58	
Gruplar içi	1940,80	2610	0,74			YOK
Toplam	1942,25	2613				

Tablo 110'daki sonuçlara göre lise öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Okul Dışı Öğrenemeye Katkısı" boyutuna yönelik görüşlerinin tercih ettikleri birinci sıra SPS'ye göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir (F=0,64, p>0,05). Öğrencilerin "Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı" boyutu görüşlerinin 3,43 (TW) ile 3,56 (D) arasında olduğu görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin tercih ettikleri birinci sıra SPS'ye göre SPS'nin eğitimde kullanımına ilişkin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı" boyutu görüşleri Tablo 111'de görüldüğü gibidir.

Tablo 111. Lise Öğrencilerinin tercih ettikleri birinci sıra SPS'ye göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı" Boyutu Görüşleri Bulgusu

SPS	n	$\overline{X}$	Ss
Facebook(FB)	2194	3,58	0,87
Twitter(TW)	116	3,38	0,97
Youtube(YT)	217	3,51	0,81
Diğer(D)	87	3,55	0,91

Araştırmaya katılan öğrencilerin tercih ettikleri birinci sıra SPS'ye göre SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı" boyutu görüşlerini etkileyip etkilemediğini belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Bu varyans analizi sonuçları Tablo 112'de görülmektedir.

Tablo 112. Lise Öğrencilerinin tercih ettikleri birinci sıra SPS'ye göre SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı" Boyutu Görüşlerine İlişkin Varyans Analizi (ANOVA)

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	5,41	3	1,80	2,35	0,07	
Gruplar içi	2000,21	2610	0,76			YOK
Toplam	2005,63	2613				

p>0,05

Tablo 112'deki sonuçlara göre lise öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı" boyutuna yönelik görüşlerinin tercih ettikleri birinci sıra SPS'ne göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir (F=2,35, p>0,05). Öğrencilerin "Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı" boyutu görüşlerinin 3,38 (TW) ile 3,58 (FB) arasında olduğu görülmektedir.

4.3. Liselerde Görev Yapan Öğretmenlerin Sosyal Paylaşım Sitelerini Derslerine Destek Amacıyla Kullanıp Kullanmadıklarına İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmamızın dördüncü alt problemi "Lise öğrencilerine göre, öğretmenlerinin sosyal paylaşım sitelerini derslerinde destek amaçlı kullanımına ilişkin görüşleri nelerdir?" şeklindedir. Bu alt problemi ölçmek için öğrencilere "Öğretmenleriniz derslerinde Sosyal Paylaşım Sitelerinden (Facebook, Twitter, vb.) faydalanıyorlar mı?" şeklinde bir nitel soru sorulmuştur. Öğrencilerin verdikleri "evet" ve "hayır" cevabına göre öğrencilere bu faydalanmanın olumlu yanları ya da öğrencilerin SPS'yi eğitimde kullanılmasına yönelik önerileri istenmiştir.

Tablo 113'de Lise öğretmenlerinin SPS'yi derslerinde kullanıp kullanmadıklarına yönelik öğrenci görüşleri bulunmaktadır.

Tablo 113. Öğretmenlerin Derslerinde SPS Kullanımı Durumu Bulgusu

	Kişisel Bilgi	n	%
Derslere Destek Olarak SPS	Hayır	3007	92,8
	Evet	234	7,2
	Toplam	3241	100

Tablo 113'de görüldüğü gibi öğrencilerin %92,8'i öğretmenlerin derslerinde SPS'yi kullanmadıkları şeklinde olmuştur. Öğrencilerin %7,2'si ise derslerine giren öğretmenlerin SPS'yi derslere destek olarak kullandıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin SPS'yi derslerinde destek olarak kullanma durumunun lise öğrencilerinin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin görüşlerini etkileyip etkilemediğini ölçmek için bağımsız örneklem t-testi yapılmıştır. Tablo 114'de bu t-testi sonuçları görülmektedir.

Tablo 114. Öğretmenlerin Derslerinde SPS'yi Kullanma Durumuna Göre Öğrencilerin SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin Görüşleri Bulgusu

Derslerde SPS Kullanma	Ders Başarısına Katkısı Boyutu					
	n	$\overline{X}$	Ss	sd	t	p
Evet	234	3,47	0,98	3239	1,178	0,23
Hayır	3007	3,39	0,93			
Derslerde SPS Kullanma	Motivasyon Boyutu					
	n	$\overline{X}$	Ss	sd	t	p
Evet	234	3,41	0,96	3239	0,441	0,65
Hayır	3007	3,38	0,91			
Derslerde SPS Kullanma	Sınıf Yönetimine Etkisi Boyutu					
	n	$\overline{X}$	Ss	sd	t	p
Evet	234	2,68	1,06	3239	1,096	0,27
Hayır	3007	2,76	1,10			
Derslerde SPS Kullanma	Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı Boyutu					
	n	$\overline{X}$	Ss	sd	t	p
Evet	234	3,54	0,86	3239	2,291	0,02*
Hayır	3007	3,41	0,89			
Derslerde SPS Kullanma	Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı Boyutu					
	n	$\overline{X}$	Ss	sd	t	p
Evet	234	3,62	0,88	3239	2,487	0,01*
Hayır	3007	3,47	0,91			

* $p<0,05$

Tablo 114'deki t-testi sonuçları incelendiğinde, öğretmenlerin SPS'yi derslerinde destek olarak kullandıkları, öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasına yönelik okul dışı öğrenmeye katkısı($t(3239)=2,291, p<0,05$) ve ölçme ve değerlendirmeye katkısı $t(3239)=2,487, p<0,05$) boyutu görüşleri ile SPS'yi derslerinde kullanmayan öğrencilerin görüşleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Bu istatistiksel fark SPS'yi derslerine destek olarak kullanılan öğrenciler yönündedir. Ancak SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin ders başarısına katkısı, motivasyona katkısı ve sınıf yönetimine etkisi boyutundaki öğrenci görüşleri arasında istatistiksel olarak bir fark bulunmamıştır. Bu bulgulara dayanarak öğrenciler, öğretmenlerin derslerinde SPS'yi kullanmasının okul dışı öğrenmeleri destekleyeceğini ve ölçme ve değerlendirmeye katkı sağlayacağını düşünülmektedir. Hali hazırda Milli Eğitime bağlı okullarda bulunan internet erişiminde SPS'ye giriş yasaklanmış durumdadır. Doğal olarak öğretmenlerin ve öğrencilerin SPS'ye

okul dışından erişebileceği düşünüldüğünde öğrenciler SPS'nin, okul dışı öğrenmeye katkı sunacağını, farklı ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin de okul dışında kullanılacağı için, ölçme ve değerlendirme işlemine katkı sunacağını düşündükleri söylenebilir. Bu bulgu alanyazında bulunan benzer çalışma sonuçları ile desteklenmektedir. Musibau ve diğerleri (2011) tarafından yapılan araştırma sonucunda öğrencilerin SPS'yi kullanmasının akademik performansa olumlu etkileri olabileceğini belirtmişlerdir. Junco, Heiberger ve Loken (2011) yaptıkları çalışmada seçilen derse destek olarak Twitter kullanımının başarı puanlarını arttırdığı sonucuna ulaşmışlardır. Labus ve diğerleri (2012) tarafından yapılan çalışmada, derslere destek olarak SPS kullanılmasının öğretmen ve öğrencilerin motivasyonunu arttırdığı sonucuna ulaşılmıştır.

Öğrencilerin verdikleri "evet" ve "hayır" cevabına göre öğrencilere bu faydalanmanın olumlu yanları ya da öğrencilerin SPS'yi eğitimde kullanmaya yönelik önerileri istenmiştir.

Tablo 115. Öğrencilerin Verdikleri Cevaplar Bulgusu

	Kişisel Bilgi	n	%
Verilen Cevaplar	Evet	16	4
	Hayır	388	96
	Toplam	404	100

Tablo 115'te de görüldüğü gibi araştırmanın "Lise öğretmenleri SPS'yi derslerine destek amaçlı kullanıyor mu?" sorusuna evet diyen 234 öğrenciden 16'sı (%4), hayır diyen 3007 öğrenciden 388'i (%96) olmak üzere toplam 404 öğrenci düşüncelerini bildirmişlerdir. Öğrencilerin verdikleri cevaplar kategorize edilmiş, "Evet" diyerek uygulamanın faydalarından bahseden öğrencilerin verdikleri yanıtlar ile "Hayır" diyerek öneri belirten öğrencilerin verdikleri yanıtlar ayrı ayrı değerlendirilmiştir.

"Lise öğretmenleri SPS'yi derslerine destek amaçlı kullanıyor mu?" sorusuna "Evet" diyerek uygulamanın faydalarından bahseden öğrencilerin görüşlerine bakacak olursak, verilen cevapları iletişime katkısı, bilgilendirme, sınavlar ve ders işlenişi temaları altında toparlayabiliriz. Bu kategoriler ve öğrenci yanıtları aşağıdaki gibidir.

Tablo 116-SPS'nin Derslerde Kullanılmasının Faydalarına İlişkin Öğrenci Görüşleri

Tema Adı	İçerik	n
İletişime Katkısı	*Öğretmenlerimle iletişim halindeyim, takip ediyorum(x4)*; Hocamıza ulaşamadığımızda konuları soruyoruz; Öğretmenlerle iletişim kurmak açısından olumlu oluyor.*	6
Bilgilendirme	*Okul grubumuz sayesinde okulla ilgili konuları tartışıyoruz; Öğretmenlerimizden bilgi alıyoruz; Bilgiler daha hızlı güvenli veriliyor*	3
Sınavlar	*Sınav sonuçlarımızı daha hızlı öğreniyoruz; Notlarımı önceden öğreniyorum*	2
Ders İşlenişi	*Dil ve anlatım dersimizde öğretmenimiz örnekleri SPS'den veriyor (x2); Konu ile ilgili örnekler veriliyor; Daha rahat bir ortam; Dersleri daha ilgi çekici hale geliyor; Öğretmenimiz bize ressamlarla ilgili paylaşımlarda bulunarak bizim derse olan ilgimizi arttırıyorlar; Eksik konuları tekrarlıyoruz; Derse katılımı arttırır; Dersi zevkli hale getirir;*	9
Diğer	*Sadece eğitim ile ilgili sitelerin kullanılmasını diğer sitelere yaş sınırı getirilmesini istiyorum; Okulumuzun sayfası var, ancak tarafsız bir admin(yönetici) kullanmalı*	2
Toplam		**22**

Öğrencilerin verdikleri cevaplar incelendiğinde SPS'nin eğitimde öğretmenler tarafından derslere destek olarak kullanılmasının, öğretmenleri ile olan iletişimlerini arttırdığını, öğretmenlerine okulda ulaşamadıklarında bu siteler üzerinden ulaşabildiklerini belirtmişlerdir. Benzer şekilde öğretmenleri ile olan bilgi alışverişinin daha hızlı ve daha güvenilir olduğunu, okul ile ilgili gruplar sayesinde bazı konuları tartıştıklarını belirtmişlerdir. Sınav sonuçları ve notları erken duyurulması, ders işlenişisin daha rahat bir ortama dönüştürmesi, dersleri ile ilgili notların ve örneklerin öğretmenler tarafından

* Parantez içinde yazılan sayı, öğrencilerden gelen görüşlerin tekrarlanma sıklığıdır. Örn. (x4) öğrencilerden elde edilen görüşün 4 defa tekrarlandığı anlamına gelmektedir.

paylaşılması ve eksik kalan konuların tekrarlanması açısından olumlu yanlarının olduğu öğrenciler tarafından belirtilmiştir. SPS'nin mevcut uygulamaları (video, animasyon, Chat, fotoğraf paylaşımı vb.) öğretmenlerin ve öğrencilerin senkron ve asenkron, ders içi ve ders dışı vakitlerde birbirleri ile iletişim kurmalarına ve paylaşımlarda bulunmalarına izin verdiği için eğitim ve öğretimi destekleyeceği sonucuna ulaşılabilir. Bu bulgu Ajjan ve Harsthone (2008) tarafında yapılan çalışma ile desteklenmektedir. Ajjan ve Harsthone (2008) SPS'nin derslere entegrasyonunun öğrenmeyi arttıracağını, öğrenci-öğrenci ve öğretmen-öğrenci arasındaki iletişimi güçlendireceğini ve derslere ilişkin memnuniyeti arttıracağını yaptıkları çalışma sonucunda belirtmişlerdir. Ancak öğrencilerden bir kısmı SPS'nin öğretmenler tarafından veya okul grupları tarafından kullanılmasında yaş sınırı ve bu sayfaları kullanan kişilerin (öğretmen veya öğrencilerin) tarafsız olmalarını istedikleri görülmektedir. SPS'de aktarılan bilgilerin yayınlanan içeriklerin sistemli bir şekilde denetlenmesi yine bu bilgileri paylaşanlar tarafından yapılmaktadır. Doğal olarak kişilerin veya kurumların sayfalarında paylaşılanlardan yine sayfa yöneticisi olan kişiler sorumludurlar.

"Lise öğretmenleri SPS'yi derslerine destek amaçlı kullanıyor mu?" sorusuna "Hayır" diyerek SPS'nin eğitimde kullanılmasına yönelik öneride bulunan 388 öğrencinin önerilerine bakıldığında, bu önerileri "Sosyal Paylaşım Siteleri Eğitimde Kullanılmasın", "Sosyal Paylaşım Siteleri Eğitimde Kullanılsın", "Eksik Kalan Yönler", "Rahatsız Olunan Durumlar" olarak temalandırabiliriz. Bu temalar ve öğrencilerin yanıtları aşağıdaki gibidir.

Tablo 117-SPS'nin Eğitimde Kullanılmasına Yönelik Öğrenci Görüşleri

Tema Adı	İçerik	n
Sosyal Paylaşım Siteleri Eğitimde Kullanılmasın	*Kullanılmasın/Kullanılmamalı (x83); SPS faydasız/Yararsız (x15); Zaman kaybı (x14); SPS ile eğitim aynı ortamda olmamalı (x8); Derse ilgi azalır (x8); Kullanılmazsa daha iyi olur (x6); Öğrencinin dikkati dağılır (x6); SPS kapansın (x6); Amacından sapar (x5); Ders dışı konulara yönelinir (x5); Derslere bir katkısı yok (x4); Öğretmen ile öğrenci arasında ciddiyet azalır (x4); Dersleri olumsuz etkiler (x4); SPS kafa dağıtma, eğlence yeridir (x4); Ders esnasında kullanılmasın (x4); Gereksiz (x3); Saçma (x3); Motivasyon düşer (x3); Öğrenci başarısı düşer (x3); Okul ortamında faydalanılmamalıdır (x2); Öğretmenin dengesini/dikkatini bozar (x2); Disiplin problemi olur (x2); Bağımlılık yapar (x2); Öğrenciler her şeyi kötü kullanıyor (x2); Gruplaşmaya sebep olur (x2); Herkesin internet erişimi yok (x2); Derse odaklanamayız (x2); Derse konsantrasyon düşer (x2); SPS eğitimi kötü etkiler (x2); Ders dinlenmez; Öğrenciler için zararlı; Teknoloji öğretmenleri rahatlığa alıştırıyor; SPS toplumu olumsuz*	215

	etkiliyor; Olumsuz yanları fazla; Dersler boş geçiyor karşılıklı beğeni yapıyoruz; Kişi hazıra konmaya alışır; SPS'nin kullanılması doğru değil; SPS doğru bilgi yaymaz; İnterneti rahat bırakın; İnsanlara zarar verir; Eğitime katkısı yok; Öğrencileri bu sitelerden uzaklaştıracak seminerler yapılmalı	
Sosyal Paylaşım Siteleri Eğitimde Kullanılsın	*Derslerle ilgili Eğitsel videolar izletilebilir/paylaşılabilir (x21); Öğretmenlerle okul dışında da iletişim güçlenir (x11); Öğrenciler tarafından kaçırılan derslerin tekrarlanması imkanı olur (x9); Kullanılmalı (x9); Derslerle ilgili eğitsel amaçlı sayfalar kurulabilir (x9); Öğrencilerin derse ilgiyi arttırır (x8); Kafamıza takılan soruları öğretmenlerimize daha hızlı iletme imkanımız olur. (x7); Dersler görsel olarak daha çok akılda kalır/anlaşılır (x7); Öğretmenler ve Öğrenciler dersleri ile ilgili paylaşımlarda bulunabilir (x5); Fen dersleri ile ilgili videolar, deneyler izletilebilir (x5); Kapalı grup şeklinde dersler ile ilgili paylaşımlar yapılabilir (x4); Bilgiye daha hızlı ulaşılabilir (x3); Farklı fikir ve görüşler paylaşılır (x3); Ders anında gerekli görseller ile ders etkinlikleri daha eğlenceli geçer (x3); Ders dışı sürelerde destek amaçlı kullanılmalı (x3); SPS üzerinden ödevler verilebilir (x3); İngilizce, Tarih ve Coğrafya gibi derslerde Yotube'dan video izletilebilir (x3); Bilmediğimiz soruları SPS'den sorabiliriz (x2); Derslerle ilgili tartışmalar bu SPS üzerinden yapılabilir (x2); Sınıfa özel rehberlik hizmeti verilebilir (x2); Notların erken duyurulmasında faydalanılabilir (x2); Evde zorlandığımız konularda anında müdahale alabiliriz (x2); Araştırma yönümüz artar (x2); Zaman kaybını önler (x2); İletişimi kolaylaştırır (x2); Fizik ve kimya gibi derslerde videolar paylaşılabilir (x2); Eğlenirken öğrenebiliriz (x2); Alanlarında uzman kişilere ulaşılabilir (x2); SPS aktif olarak kullanılmalı; Özgüven eksikliği olan öğrenciler için kullanılabilir; Baskısız bir eğitim olur; Ödev paylaşımı yapılabilir; Değerlendirme için kullanılabilir; Öğrencilere yararlı iletişim için kullanılması; Derslere yardımcı olmak için kullanılmalı; Derslerimize daha konsantre olmamızı sağlar; Edebiyat derslerinde sözler paylaşılabilir; Ödev yapmamıza katkı sağlar; Herkes derse katılabilir; Sosyalleşerek öğrendiğimiz bilginin kalıcılığını arttırabiliriz; Bilmediğimiz konuları paylaşarak yorumlarından bir şeyler öğrenebiliriz; Bazen öğretmenlerimiz bize farklı fikirler verebilir; Öğretmenlerimiz bize doğru yolları gösterebilir; Öğretmen ve öğrenciler okul değiştirseler bile iletişimleri devam eder; Dersler daha verimli geçer; Öğrencilerin aktif olarak katılacakları okulun resmi sayfaları üzerinden rehberlik çalışmaları faydalı olur; Öğretmenler duyurularını daha rahat bir şekilde yaparlar; Derslerde güncel hayattan örnekler SPS aracılığıyla verilebilir; Grup şeklinde görüntülü ders çalışılabilir; Aşırıya kaçmadan kullanılabilir; Eğitim sistemi SPS ile harmanlanmalıdır; Ders çalışma yöntemlerimizi arttırabilir; Animasyonlarla biyoloji dersleri daha iyi anlaşılır; Öğretmenler kendi branşlarına göre farklı uygulamalar yapabilir; Çeşitli anketler uygulanabilir;*	188

	Seviyeli Bir şekilde kullanılmalıdır; İletişim zenginliği; Soru Çözmek için kullanıyoruz; Araştırmalar daha geniş kitlelere ulaştırılabilir; Günlük hayatı pratikleştirecek bilgilerin paylaşılması iyi olur; Ders esnasında düşünmek için kullanılabilir; SPS'nin kullanılması öğrenciyi okula daha hevesli gelmesini sağlar; Ders çalışmayı heveslendirir; Klasik derslerden sıkılan arkadaşlarımız SPS'den ders çalıştırılabilir; Öğretmenler dersleri ile ilgili rehberlik çalışmalarını bu siteler üzerinden yapabilir; Facebook'ta grup kurulabilir ve grubun başına sınıf rehber öğretmeni getirilebilir; Sınavlarla ilgili tartışmalar bu siteler üzerinden yapılabilir; Sınavlardan haberdar oluruz; Kullanılırsa iyi eğitim görürüz; Dersler daha aktif geçer; Öğrenciler daha çok zaman geçirdiği için derslere faydası olur; Olumlu yanı çok; Rehber öğretmenlere sorunlarımızı daha rahat iletebiliriz; Öğretmenler öğrencilerini daha iyi tanır; Okullara yönelik SPS açılabilir; Öğrenciyi derste ve günlük hayatta tutar; Geleceğe yönelik planların yapılmasına katkı sağlar; Öğretmenlere ücret karşılığı şu siteler üzerinden paylaşım yaptırılabilir; SPS üzerinden eğitsel yarışmalar düzenlenebilir; SPS okullarda kullanıma açık olmalı	
Eksik Kalan Yönler	*MEB tarafından sadece eğitim amaçlı bir SPS yapılmalı (x3); Nesil değişti ilgili alanlarımızın derslere SPS üzerinden yansıması gerekmektedir (x3); Daha fazla video paylaşılmalı (x3); Öğretmenler SPS konusunda bilgilendirilmeli (x3); Öğretmenlerin bu sitelerde üyelikleri yok (x2); Amacında kullanılmalı (x2); Öğretmen Kontrolünde olmalı (x2); Bütün öğretmenler kullanmalı (x2); Biraz modern düşünmek lazım; Öğretmenler SPS'yi kullanmalı; Belirli kontrol ve sınırlamalar getirilmeli; SPS eğitim amaçlı kullanılması için öğrenciler yönlendirilmelidir; Zararının olmadığı önce öğretmenlere anlatmak gerek; Öğretmenlerimiz teknolojiden anlamıyorlar; Yeni nesil çok kullandığı için derslere dahil edilmeli; SPS konuşma yeteneğimiz az olduğu için daha sık kullanıyoruz; Öğrenciler SPS hakkında bilgilendirilmeli; Öğretmenlerimiz SPS zararları hakkında bizi bilgilendirmeli; SPS bilinci oluşturulmamış*	31
Rahatsız Olunan Durumlar	*Öğretmenlerimiz Facebook ile ilgileniyor bizi unutuyor (x3); Özgür olduğumuz yerde eğitimciler istemiyoruz; Öğretmen ve öğrenciler okul dışında bir birleri ile iletişim kurmamalıdırlar; Öğretmenlerin arkadaş gibi istek göndermeleri rahatsız edici; Tabletlerinde faydalı olduğunu söylediler, ama daha az ders çalışır olduk; Öğretmenlerin SPS'den bizi gözetlemelerini istemem; SPS kullanınca hayattan kopuyoruz; Kullanılırsa öğretmenler sadece telefonları ile ilgilenir; Öğretmenlerin kullanmaları halinde öğrenciler kendilerini rahat hissetmiyor; Öğretmenlerimiz kullanmamızı istemiyorlar*	12
Toplam		**446**

Öğrencilerin verdikleri yanıtlar incelendiğinde, olumsuz görüşler daha fazla karşımıza çıkmaktadır (215 görüş ya da öneri). Öğrencilerin vermiş oldukları olumsuz önerilerden *"SPS faydasız"* ve *"zaman kaybı"* olarak karşımıza çıkmaktadır. Kullanılmasının faydalı sonuçlar doğuracağını belirten öğrencilerin yaptıkları önerilerde ise en çok karşımıza çıkan *"Dersler ile ilgili eğitsel videolar izletilebilir"* ve *"Öğretmenlerimizle iletişimimiz güçlenir"* şeklindedir. Benzer şekilde öğrenciler SPS'nin eğitimde kullanılması yönünde eksiklik gördükleri özellikle *MEB tarafından sadece eğitim amaçlı bir SPS yapılmalı"* ve *"Nesil değişti ilgili alanlarımızın derslere SPS üzerinden yansıması gerekmektedir"* şeklinde önerileri bulunmaktadır. Son olarak SPS'nin eğitimde kullanılması ile ilgili öğrencilerin görüşlerinde *"Öğretmenlerimiz Facebook ile ilgileniyor bizi unutuyor"* rahatsız oldukları en çok yanıtlanan öneri olarak karşımıza çıkmaktadır.

BÖLÜM V
SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1. SONUÇ ve TARTIŞMA

Bu çalışmanın amacı lise öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin görüşlerinin belirlenmesidir. Bu bağlamda araştırmacı tarafından hazırlanan bir veri toplama aracı geliştirilmiştir. Ön çalışması Diyarbakır ili Ergani ilçesinde bulunan liselerde yapılmıştır. Toplanan veriler üzerinde yapılan analizler sonucunda ölçek; ders başarısına katkısı, motivasyona katkısı, sınıf yönetimine etkisi, okul dışı öğrenmeye katkısı ve ölçme ve değerlendirmeye katkısı olmak üzere toplam 5 alt boyuttan oluştuğu belirlenmiş ve ölçeğe son şekli verilmiştir. Yapılan bu analiz sonucunun, alanyazında yapılmış benzer veri toplama araçları ile örtüştüğü görülmüştür (Mazman ve Usluel, 2010; Öztürk, 2011; Cohen, 2011)

5.1.1. Lise Öğrencilerinin Sosyal Paylaşım Sitelerini Kullanma Düzeylerine İlişkin Sonuçlar ve Tartışma

- Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin 2477(%86,7)'sinin her gün internete girdiği, internette geçirilen zamanın yaşa ve öğrencilerin genel lise ortalamalarına göre değişiklik göstermediği sonucuna ulaşılmıştır.
- Erkek öğrencilerin, kız öğrencilere göre istatistiksel olarak daha fazla internette zaman geçirdikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Bu durum erkek öğrencilerin internete olan tutumlarından ve algısından kaynaklanıyor olabilir. Bunun dışında internetin sosyolojik cinsiyeti algısından da kaynaklanıyor olabilir. Bununla birlikte Kahraman, Yalçın ve Çevik (2011)'in çalışma sonuçları ile örtüşmektedir. Adı geçen çalışmada erkek öğrencilerin kız öğrencilere oranla daha fazla internette oyun, sohbet, genel konular ve eğlence amaçlı kullandığı sonucu ortaya çıkmıştır. Kelleci ve Diğerleri (2009), 673 lise öğrencisi üzerinde yaptıkları bir başka çalışmada, cinsiyete göre öğrencilerin internet kullanım süresi açısından aralarında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu ve erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre daha fazla internet kullandığı sonucuna ulaşılmıştır.

- Lise öğrencilerinin internete en çok telefonlarını kullanarak eriştiği ve internet erişimi için hem bilgisayarı hem de telefonu kullanan öğrencilerin olduğu sonucuna ulaşılmıştır.
- 2511 (%80,6) lise öğrencisinin günlük olarak SPS'yi ziyaret ettiği sonucuna ulaşılmıştır.
- Öğrencilerin yaşlarının değişmesi SPS'de geçirilen zaman üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma oluşturmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Argın (2013) tarafından yapılan çalışmada SPS'yi daha uzun süre kullanan öğrencilerin SPS'ye olan tutumlarının da arttığı görülmüştür. Yaş arttıkça akran çevresi, arkadaşlık çevresi de artacağından, sosyal ilişkiler daha da artacağından öğrencilerin SPS'de daha fazla zaman geçirmeleri kaçınılmazdır. Ancak bu araştırmada böyle bir sonucun çıkmasının nedeni seçilen yaş aralığının geniş olmamasından kaynaklanıyor olabilir. Daha geniş bir yaş aralığı seçilerek durum değerlendirilebilir.

- Öğrencilerin lise ortalamaları ile SPS'de zaman geçirme süresinde istatistiksel bir ilişki bulunmamıştır.

Bu durum alanyazında yapılan çalışmalarla tezatlık oluşturmaktadır. Cohen (2011) tarafından yapılan çalışmada SPS'de daha fazla zaman geçiren öğrencilerin genel ortalamalarının istatistiksel olarak daha düşük olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Benzer şekilde Kirscher ve Karpinski (2010) yaptıkları çalışmada Facebook kullanan öğrencilerin, kullanmayanlara göre daha düşük bir not ortalamasına sahip olduğu görülmüştür. Bu durum SPS'de fazla zaman geçiren öğrencilerin ders dışı konulara daha çok yoğunlaştığı, bunun sonucu olarak genel başarılarının düştüğü söylenebilir. Tam tersi olarak yapılan bazı deneysel çalışmaların (Junco, Heiberger ve Loken'in,2011; Khedo ve diğerleri,2012), SPS'nin eğitimde kullanılmasının kontrol gruplarına göre ders başarısını arttırdığı görülmektedir. Elbette yapılan bu deneysel çalışmalar belirli bir dersin belirli bir bölümünü içerdiğinden ve her dersin doğasına uydurulamayacağından genel ortalamalar üzerinde böyle bir sonucu doğurmuş olabilir.

- 2641 (%80,7) lise öğrencisinin en az bir Sosyal paylaşım sitesinde hesabının olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğrenciler en çok Facebook adlı sosyal paylaşım sitesinde hesaplarının olduğu, bunu sıra ile Youtube ve twitter adlı

SPS'nin takip ettiği sonucuna ulaşılmıştır. Her yaş grubundaki lise öğrencisinin SPS'de hesaplarının olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Facebook sosyal paylaşım sitesinin tüm dünyada en çok kullanılan olması ve özellikle genç nesil arasında yaygın kullanımı böyle bir sonucu doğurmuş olabilir. Bu sonuç yapılan diğer çalışmalarla da desteklenmektedir(Aksüt, Ateş, Balaban ve Çelikkanat,2012;Öztürk,2011;Söylemez,2013;Tektaş,2014).

- Lise öğrencileri SPS'yi en çok Chat/Sohbet amaçlı yani arkadaşları ile iletişim kurmak amacıyla kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Bunu sıra ile arkadaşlık kurmak, ödev paylaşımı, fotoğraf paylaşımı, oyun oynama, diğer amaçlar ve Video paylaşımı takip etmektedir. Lise öğrencilerinin SPS'yi birden fazla amaç ile kullandıkları, birinci sırada en çok Chat / Sohbet için kullanırken, ikinci ve üçüncü sırada en çok Fotoğraf Paylaşımı yaptıkları sonucuna ulaşılmıştır.

SPS'lerin getirmiş olduğu en büyük avantaj iletişimin zaman ve mekan sınırını kaldırmasıdır. Özellikle dünyanın neresinde olursa olsun iki kişinin eşzamanlı olarak iletişim kurması insanların bu sitelere üye olma nedenlerinin başında gelmektedir. Liselerde okuyan öğrencilerinde bu siteleri en çok chat/sohbet amaçlı kullanması kaçınılmaz bir sonuçtur. Araştırmada elde edilen bu sonuç yapılan benzeri çalışmaların sonuçları ile örtüşmektedir. Öztürk'ün (2011) yaptığı çalışmada öğrenciler SPS'yi fotoğraf paylaşımı, mesajlaşmak, video paylaşımı için kullanmakta oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Akyıldız ve Argan (2012) tarafından yapılan çalışmada 1300 önlisans öğrencisinin Facebook'u kullanma amaçları incelenmiş ve sosyal, günlük ve eğitsel aktiviteler amacıyla kullandıkları ortaya çıkmıştır. Yine yapılan çalışmalarda arkadaşlık kurmak ve iletişim, ödev yapmak, fotoğraf ve video paylaşmak, gündemi takip etmek vb. amaçlarla kullanıldığı sonuçlarına ulaşılmıştır (Ucun,2012; Mazman, 2009; Büyükimdat ve diğerleri,2011) Mogogwe ve Ntreke (2013) yaptıkları çalışmada üniversite öğrencilerinin Facebook'u en çok sosyalleşmek amacıyla kullandıkları sonucuna ulaşmıştır. SPS iletişimi kolaylaştıran bir araç olarak eğitimin her kademesinde kullanılabilecek araçlar olarak tanımlanmıştır (Mogogwe ve Ntreke,2013).

5.1.2. Lise Öğrencilerinin Sosyal Paylaşım Sitelerinin Eğitimde Kullanılmasına Yönelik Görüşlerine İlişkin Sonuçlar ve Tartışma

5.1.2.1. Ders Başarısına Katkısı Boyutuna İlişkin Sonuçlar ve Tartışma

Araştırmada kullanılan SPS'nin eğitimde kullanılmasına ilişkin hazırlanan ölçeğin ilk beş maddesi olan ders başarısına katkısı boyutu bölümüne verilen öğrenci yanıtlarına ilişkin sonuçlar aşağıdaki şekildedir:

- Öğrencilerin SPS üzerinde arkadaşları ile ders konularında bilgi paylaşmalarının ders başarılarına katkı sunacağı görüşünde oldukları ancak öğretmenleri ile SPS üzerinden iletişim kurmalarının ders başarıların katkı sunacağı konusunda kararsız oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Bu sonuçlar alanyazındaki çeşitli çalışmalarla desteklenmektedir. Gülbahar, Kalelioğlu ve Mardan (2010) SPS'nin birçok özelliğinin işbirlikli öğrenmeyi desteklediği için eğitimde kullanılmasının ders başarısına destek vereceğini belirtmişlerdir. Junco, Heiberger ve Loken'in (2011) yaptıkları Twitter adlı sosyal paylaşım sitesi uygulamasında Twitter kullanan deney grubunun puanlarının kontrol grubuna göre istatistiksel olarak daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

- Erkek öğrenciler kız öğrencilere göre SPS'nin eğitimde kullanılmasının ders başarısına katkısının daha fazla olduğunu düşündükleri sonucuna ulaşılmıştır.

Erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre daha fazla internet ve SPS'de daha fazla zaman geçirdikleri için bu sitelerin çeşitli fonksiyonlarını ve uygulamalarını daha fazla kullandıkları anlamına gelmektedir. Bu durum erkek öğrencilerde derslere daha fazla katkı sunacağı görüşü oluşmuş olabilir.

- Meslek Lisesinde öğrenim gören öğrenciler, SPS'nin eğitimde kullanılmasının ders başarısına katkısının olacağını diğer lise türlerine göre daha yüksek bir oranda düşünmektedirler. Lise türlerine göre SPS'nin eğitimde kullanılmasının ders başarısına katkı boyutunda anlamlı bir farklılaşma olduğu bu farklılaşmanın Meslek Lisesi öğrencileri ile Genel Lise ve Anadolu Liseleri arasında Meslek Lisesi öğrencileri lehine olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Meslek Lisesi öğrencilerinin diğer lise türlerinde öğrenim gören öğrencilere göre SPS'yi daha çok kullanmış olmaları bu duruma sebep olmuş olabilir. Benzeri bir şekilde Anadolu ve Genel Liselerde öğrenim gören öğrencilerin derslerine daha fazla ilgi göstermelerinden dolayı olabilir. Bunun ötesinde meslek lisesi öğrencilerinin atölye ve laboratuvar çalışmalarında eğitim teknolojilerinden faydalanması böyle bir durumun ortaya çıkarmış olabilir. Argın (2013) yaptığı çalışmada SPS'ne ilişkin tutumun öğrencilerin okudukları okul türüne göre farklılaştığı sonucuna ulaşmıştır. Meslek Lisesi öğrencilerinin Anadolu liselerinde öğrencilere göre daha olumlu tutum içinde oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

- Lise Öğrencilerinin kaldıkları yerde bilgisayar, internet erişimi ve SPS'ne üye olma durumuna göre öğrencilerin verdikleri yanıtlarda farklılaşma görülmüştür. Bilgisayarı, internet erişimi ve SPS'nde üyeliği olan öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmanın Ders Başarısına katkısının daha yüksek olacağı görüşünde oldukları sonucuna ulaşılmıştır.
- İnternette ve SPS'de geçirilen zaman arttıkça öğrenciler, SPS'nin eğitimde kullanılmasının ders başarısına daha çok katkı sunacağını düşünürken, ancak sınıf, yaş ve genel ortalama arttıkça öğrenciler SPS'nin eğitimde kullanılmasının ders başarısına katkı sunmayacağını düşünmekte oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Gelir düzeyinin değişmesi öğrencilerin görüşleri üzerinde herhangi bir etkisinin olmadığı görülmüştür.

Derawi (2015) facebook adlı sosyal paylaşım sitesinin bilgisayarlar ve mobil cihazlarla girişi desteklediği için daha kullanıcı dostu olduğu önerisinde bulunmuştur. Bu sayede herhangi bir internete uyumlu cihaz ile ulaşılabilen SPS'nin daha fazla kullanılması, sürekli bir erişimin olması anlamına gelmektedir. Bu da öğrencileri ders materyalleri ile daha fazla zaman geçirmeye itecektir.

- Tercih ettikleri SPS bağlamında öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının ders başarısına katkısı boyutunda istatistiksel olarak farklılaşma bulunmuştur. Bu farklılaşma en çok Facebook kullanan öğrencilerle Twitter ve Yotube kullanan öğrenciler arasında, Facebook kullanan öğrenciler lehinde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Facebook'u kullanan öğrencilerin diğer SPS'yi kullanan öğrencilere göre ders başarısına daha çok katkıda bulunabileceğini düşündükleri sonucuna ulaşılmıştır.

Öğrencilerin Facebook'un diğer SPS'ye oranla daha çok ders başarısına katkı sunduğunu düşünmelerinin sebebi, facebook adlı sosyal paylaşım sitesini diğerlerine göre daha yoğun kullanıyor olmalarından kaynaklanıyor olabilir. Bu durum, öğrencilerin Facebook'un uygulamalarını daha fazla kullandıkları anlamına gelebilir. Böylece öğrenciler, facebook adlı siteye daha olumlu tutum geliştirmiş olabilirler. Mogogwe ve Ntereke (2013) Botswana üniversitesinde yaptıkları çalışmada Facebook adlı sosyal paylaşım sitesinin iletişimi kolaylaştırdığı için eğitsel olarak kullanılması gerektiğini belirmişlerdir. Benzer şekilde Khedo ve diğerleri (2012) derslerde kendi sayfaları üzerinden tartışma konuları öğrencilerine açarak, Facebook'un eğitsel amaçla kullanılabilirliğini test etmişlerdir. Facebook'un eğitsel olarak kullanılabilecek bir araç olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Yine Twitter üzerinden yapılan çalışmalarda (Junco, Heiberger ve Loken,2011; Lin, Hoffman ve Borengasser,2013; Grosseck ve Holotescu,2008) öğrenci derslerinde istatistiksel olarak anlamlı bir başarı ve öğrenci memnuniyeti olduğu sonucu görülmüştür.

5.1.2.2. Motivasyona Etkisi Boyutuna İlişkin Sonuçlar ve Tartışma

Araştırmada kullanılan ölçeğin 6-11. maddeleri olan motivasyona katkısı boyutu bölümüne verilen öğrenci yanıtlarına ilişkin sonuçlar aşağıdaki şekildedir:

- Öğrencilerin SPS üzerinden dersler ile ilgili konularda arkadaşlarına yardım etmekten hoşlandıkları ve dersler ile ilgili paylaşımlardan yeni şeyler öğrenmekten hoşlanacakları sonucuna ulaşılmıştır.

Alanyazında çeşitli araştırmalarda öğretmenlerin derslerinde SPS'yi kullandıklarında öğretmen-öğrenci ve öğrenci-öğrenci iletişimini güçlendirdiği, katılımı arttırdığı için bu siteler üzerinden dersler ile ilgili konularda tartışmaları ve yardımlaşmalarından memnun oldukları, derse katılımı istatistiksel olarak arttırdıkları ve sadece öğrencilerin değil öğretmenlerin de bu tür uygulamalardan memnun oldukları sonucuna ulaşılmıştır(Gülbahar, Kalelioğlu ve Mardan,2010; Lin, Hoffman ve Borengasser,2013; Junco, Heiberger ve Loken,2011; Khedo ve diğerleri,2012). Bu çalışmada öğrencilerin bu tür görüşler belirtmeleri SPS'deki hesaplarından arkadaşları ve öğretmenleri ile iletişim kurdukları ve derslerle ilgili ödev paylaşımlarında bulunduklarından dolayı böyle bir sonuç ortaya çıkmış olabilir. Yine araştırmamızda öğrenciler bazı derslerde öğretmenlerinin derslerine destek olarak SPS'yi kullandıklarını

belirtmişlerdir. Bu durumun öğrenci açısından memnun edici olduğu düşünülebilir. Yine benzer bir çalışmada Kahyaoğlu ve Çelik (2011) lise ve yükseköğretim düzeyindeki öğrencilerin internet kullanımına yönelik tutumlarının olumlu olması öğrencilerin internet teknolojisi sayesinde oluşmuş SPS'ye karşı da olumlu bir tutumunun olduğu söylenebilir.

- Erkek öğrencilerin, kız öğrencilere göre SPS'nin eğitimde kullanılmasının motivasyona katkısının daha fazla olduğunu düşündükleri sonucuna ulaşılmıştır. Ders başarısına katkısı boyutunda da olduğu gibi erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre daha yoğun olarak bu siteleri kullandıklarından daha olumlu düşünüyor oldukları söylenebilir.
- Lise türünün SPS'nin eğitimde kullanılmasının motivasyona katkısı boyutunda anlamlı farklılaşma olduğu yapılan analiz ile ortaya çıkmıştır. Bu anlamlı farklılaşmanın Meslek Lisesinde öğrenim gören öğrencilerle Genel Lise, Fen Lisesi, Anadolu Lisesi ve Anadolu Öğretmen Lisesinde öğrenim gören öğrenciler arasında Meslek Lisesinde öğrenim gören öğren öğrenciler lehine olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Meslek Lisesinde öğrenim gören öğrenciler SPS'nin eğitimde kullanılmasının Motivasyona katkısının daha yüksek olacağı görüşünde oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Alican ve Saban'ın (2013) yaptıkları çalışmada öğrencilerin öğrenim gördükleri okul türlerinin sosyal meyda kullanımına yönelik tutumları üzerinde herhangi bir istatistiksel farklılaşma olmadığı sonucuna varılmıştır. Ancak Yıldız, Kahyaoğlu ve Kaya (2012) yapmış oldukları çalışmada Anadolu Lisesi öğrencilerinin Fen Lisesi öğrencilerine göre sayısal okuryazarlık becerilerinin daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır. Alanyazının aksine bu çalışmada Meslek Liselerinde öğrenim gören öğrencilerin diğer lise türlerinde öğrenim gören öğrencilere göre SPS'nin eğitimde kullanılmasının motivasyonu daha da arttıracağı görüşünde oldukları görülmektedir. Bunun nedeni Meslek Lisesi öğrencilerinin daha fazla SPS'yi kullanmaları olabilir.

- Lise öğrencilerinin kaldıkları yerde bilgisayar, internet erişimi ve SPS'ye üye olma durumuna göre öğrencilerin verdikleri yanıtlarda farklılaşma görülmüştür. Bilgisayarı, internet erişimi ve SPS'de üyeliği olan öğrencilerin, SPS'nin eğitimde kullanılmasının öğrenci motivasyonuna katkısının daha yüksek olacağı görüşünde oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

- İnternette ve SPS'de geçirilen zaman arttıkça öğrenciler, SPS'nin eğitimde kullanılmasının öğrenci motivasyonuna daha çok katkı sunacağını düşünmekteyken; sınıf, yaş ve genel ortalama arttıkça öğrenciler SPS'nin eğitimde kullanılmasının öğrenci motivasyonuna katkı sunmayacağı düşüncesinde oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Gelir düzeyi farklılığının öğrencilerin görüşleri üzerinde herhangi bir etkisinin olmadığı görülmüştür.
- Kullanılan SPS öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının öğrenci motivasyonuna katkısı boyutunda istatistiksel olarak farklılaşma bulunmuştur. Bu farklılaşma en çok Facebook kullanan öğrencilerle Twitter ve Yotube kullanan öğrenciler arasında Facebook kullanan öğrenciler lehinde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. En çok Facebook kullanan öğrenciler diğer SPS'yi kullanan öğrencilere göre öğrenci motivasyonuna daha çok katkıda bulunabileceğini düşündükleri sonucuna ulaşılmıştır.

Bu durumun öğrencilerin Facebook adlı sosyal paylaşım sitesini daha çok kullandıklarından dolayı olabilir. Benzer şekilde Argın (2013) yaptığı çalışma, Facebook kullanan öğrencilerin Youtube ve diğer SPS'yi kullanan öğrencilere göre SPS'ye olan tutumlarının istatistiksel olarak daha yüksek olduğu sonucuyla paralellik göstermektedir. Youtube sadece video paylaşım sitesi, Tiwtter ise genel olarak bir konu üzerinde tartışma yürütülen bir sosyal paylaşım sitesidir. Ancak Facebook içerisinde barındırdığı güçlü uygulamaları ve teknik alt yapısının video paylaşımı, konularla ilgili tartışma ve online chat gibi özellikleri ile öğrencilerin kullanmaktan daha çok zevk alabilecekleri bir mecraya dönüştüğü şeklinde yorumlanabilir. Derslere destek olarak kullanıldığında öğrencinin motivasyonunu olumlu yönde arttırabilir.

5.1.2.3. Sınıf Yönetimine Etkisi Boyutuna İlişkin Sonuçlar ve Tartışma

Araştırmada kullanılan ölçeğin 12-16. maddeleri olan Sınıf yönetimine etkisi boyutu bölümüne verilen öğrenci yanıtlarına ilişkin sonuçlar aşağıdaki şekildedir

- Öğrenciler SPS'nin sınıf içi etkinliklerde kullanılmasının, öğrencilerin ders dışı konulara yöneleceğini, derse olan ilginin azalacağını ve zaman kaybına yol açacağı görüşünde oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Öğrencilerin büyük bir bölümü, öğretmenleri tarafından SPS'nin derslerde destek olarak kullanılmadığını belirtmişlerdir. Bu durumdan kaynaklanan bazı ön yargılardan

dolayı böyle bir sonuç çıkmış olabilir. Öztürk'ün (2011) üniversite öğrencileri üzerinde yapmış olduğu çalışmada günlük kullanıma göre (1 saatten az, 1-3 saat arası ve 5-7 saat arası) bazı grupların SPS'nin üniversite öğrencileri üzerinde olumsuz etkileri görüşünde olduğu görülmektedir. Son zamanlarda yazılı ve görsel basında popüler bir konu olan SPS ile ilgili bu kadar çok haber olması ve bazı haber başlıklarında SPS üzerinden yapılan olumsuz davranışların değerlendirilmesi öğrencileri olumsuz yönde etkilenmiş olabilir.

- Kız öğrencilerin, erkek öğrencilere göre SPS'nin eğitimde kullanılmasının sınıf yönetimine olumsuz etkisinin olacağını düşünmekte oldukları sonucuna ulaşılmıştır.
- Lise türünün SPS'nin eğitimde kullanılmasının sınıf yönetimine etkisi boyutunda anlamlı farklılaşma olduğu yapılan analiz ile ortaya çıkmıştır. Bu anlamlı farklılaşmanın Meslek Lisesinde öğrenim gören öğrencilerle Genel Lise, Sağlık Meslek Liselerinde okuyan öğrenciler ile Genel Lise, Anadolu Liselerinde okuyan öğrenciler ile genel lisede öğrenim gören öğrenciler arasında olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Genel liselerde öğrenim gören öğrenciler SPS'nin eğitimde kullanılmasının sınıf yönetimine olumsuz etkisi olacağı görüşünde oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Bu sonucun nedenlerini ortaya çıkarmak için daha kapsamlı bir araştırma yapılabilir. Derslere olan tutumlar, öğretmenlere karşı tutumlar ve okula karşı tutumlar ile birlikte değerlendirmek veya yapılabilecek deneysel bir çalışma ile birlikte değerlendirmek daha sağlıklı sonuçlar verebilir. Araştırmamızda bulunan bu sonuçların öğrencilerin bu siteleri daha çok sohbet (chat) etmek amacı ile kullanmalarından kaynaklanabilir.

- Lise Öğrencilerinin kaldıkları yerde bilgisayar, internet erişimi ve SPS'ye üye olma durumuna göre öğrencilerin verdikleri yanıtlarda farklılaşma görülmüştür. Bilgisayarı, internet erişimi ve SPS'de üyeliği olan öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmanın öğrenci sınıf yönetimine etkisinin daha az olacağı görüşünde oldukları sonucuna ulaşılmıştır.
- Gelir düzeyi, İnternette ve SPS'de geçirilen zaman arttıkça öğrenciler, SPS'nin eğitimde kullanılmasının sınıf yönetimine daha az olumsuz etki edeceğini düşünürken, sınıf ve yaş arttıkça öğrenciler SPS'nin eğitimde kullanılmasının sınıf yönetimine daha olumsuz etki edeceğini düşündükleri

sonucuna ulaşılmıştır. Genel ortalamanın değişmesi öğrencilerin görüşleri üzerinde herhangi bir etkisinin olmadığı görülmüştür.

Bu sonuçlar Öztürk'ün (2011) bulguları ile paralellik göstermektedir. Öztürk'ün (2011) üniversite öğrencileri üzerinde yapmış olduğu çalışmada genel ortalamanın SPS'nin üniversite öğrencileri üzerindeki olumsuz etkisi görüşleri üzerinde bir farklılaşma göstermediği görülmektedir. Ancak aynı çalışmada gelir düzeyinin, öğrencilerin genel ortalamalarının değişmesinin de öğrenci görüşleri üzerinde farklılaşmaya neden olmadığı sonucu ortaya çıkmıştır. Araştırmamızda ortaya çıkan sonuç örneklemin farklı olmasından kaynaklanabilir. Sonuç olarak lise öğrencilerinin pek çoğu üniversiteyi kazanamamaktadır. Yapılan başka bir çalışmada (Argın,2013) yüksek gelir düzeyindeki öğrencilerin SPS'ye ilişkin tutumlarının düşük gelir grubundaki öğrencilere göre daha olumsuz olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bunun sebebi olarak yüksek gelir grubundaki öğrencilerin daha fazla sosyal çevrelerinin olduğu için sosyalleşmek için daha az SPS'ye ihtiyaç duymalarından kaynaklanabildiğini belirmişlerdir.

- Kullanılan SPS öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının sınıf yönetimine etkisi boyutunda istatistiksel olarak farklılaşma bulunmuştur. Twitter kullanan öğrenciler diğer SPS'de hesapları bulunan öğrencilere göre SPS'nin eğitimde kullanılmasının sınıf yönetimine olumsuz etkisinin daha az olacağını düşündükleri sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin büyük bir bölümünün Facebook adlı sosyal paylaşım sitesini ilk tercih olarak kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. İlk tercih olarak Twitter kullanan öğrencilerin sayısı 116 (%3,6) ile üçüncü sıradadır. Araştırmamızda Twitter kullanan öğrencilerin sınıf yönetimine ilişkin olumsuz etkisinin daha az olacağını düşünme sebeplerinin Twitter'ın kendi özelliğinden kaynaklanıyor olabilir. Twitter daha çok bir konu üzerinde duygu ve düşüncelerinin paylaşımı olduğu için üyeler arasındaki iletişim ve etkileşimin daha diğer SPS'ye göre daha kısıtlı olmasının sebebi olarak öğrencilerde böyle bir görüş oluşmuş olabilir. Daha kısıtlı iletişim ile derslerde kullanılmasının ve ilginin kişilerden çok konu üzerinde olması daha az konu dışına çıkılması anlamına gelir. Yapılan benzer çalışmaların sonuçları ile bu durum paralellik göstermektedir(Lin, Hoffman ve Borengasser,2013; Junco, Heiberger ve Loken,2011). Yapılan çalışmalarda derslere destek olarak Twitter kullanımının öğrencilerin akademik başarılarını arttırmış, öğrenciler ve eğitmenler bu işten keyif aldıklarını belirtmişlerdir.

5.1.2.4. Okul Dışı Öğrenmeye Katkısı Boyutuna İlişkin Sonuçlar

Araştırmada kullanılan ölçeğin 17-24. maddeleri olan okul dışı öğrenmeye katkısı boyutu bölümüne verilen öğrenci yanıtlarına ilişkin sonuçlar aşağıdaki şekildedir

- SPS'nin öğretmenlerin dersleri ile ilgili içerikleri öğrencileriyle paylaşmasına olanak sağladığı, SPS'nin dersler ve ödevlerin yapılmasına katkı sağladığı, yeterince anlaşılmayan ya da eksik kalan konuların tamamlanmasını kolaylaştıracağı görüşünde oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Labus ve diğerlerinin (2012) yaptıkları çalışma sonucunda öğrencilerin geleneksel eğitim öğretim yöntemlerinden sıkıldıkları sonucuna ulaşılmıştır. Yeni neslin özellikle bilgi ve iletişim teknolojilerine yatkın olarak eğitim ve öğretim hayatlarına başlamaları, geleneksel eğitim biçimi ile tatmin olamaması sonucunu ortaya koymuştur. Öğrenci, kendini tam olarak gerçekleştirmesine olanak sağlayacak bilgi ve becerilerin kazanılması önünde engel olarak klasik eğitimi görebilir. Özellikle çocuklar ve gençler arasında yaygınlaşan cep telefonu, tablet, bilgisayar vb. araçlar sayesinde internet ve SPS kullanımı yeni nesli farklı bir iletişim biçimine zorlamaktadır. Öğrencilerin eğitim-öğretim süreçlerinde SPS'nin kullanılması okul dışı öğrenmeyi daha çok destekleyeceğini düşünmelerinin sebebi bu olabilir. Yine yapılan benzeri çalışmalarda öğrencilerin SPS'yi ders dışı vakitlerde ders materyali ve ödev paylaşımı için kullandıkları görülmektedir (Ebeid,2012; Ajjan ve Harsthone,2008; Mogogwe ve Ntereke,2013).

- Erkek öğrenciler kız öğrencilere göre SPS'nin eğitimde kullanılmasının okul dışı öğrenmeye daha fazla katkısının olacağını düşünmekte oldukları sonucuna ulaşılmıştır.
- Lise türünün SPS'nin eğitimde kullanılmasının sınıf yönetimine etkisi boyutunda anlamlı farklılaşma olduğu yapılan analiz ile ortaya çıkmıştır. Bu anlamlı farklılaşmanın Meslek Lisesinde öğrenim gören öğrencilerle Genel Lise ve İmam Hatip Liselerinde öğrenim gören öğrenciler arasında olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Meslek liselerinde öğrenim gören öğrenciler SPS'nin eğitimde kullanılmasının okul dışı öğrenmeye daha çok katkı sağlayacağı görüşünde oldukları sonucuna ulaşılmıştır.
- Lise öğrencilerinin kaldıkları yerde bilgisayar, internet erişimi ve SPS'ye üye olma durumuna göre öğrencilerin verdikleri yanıtlarda farklılaşma

görülmüştür. Bilgisayarı, internet erişimi ve SPS'de üyeliği olan öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının okul dışı öğrenmeyi daha çok destekleyeceği görüşünde oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

- İnternette ve SPS'de geçirilen zaman arttıkça öğrenciler, SPS'nin eğitimde kullanılmasının okul dışı öğrenmeyi daha çok desteklediğini düşünürken, sınıf, yaş ve genel ortalama arttıkça öğrenciler SPS'nin eğitimde kullanılmasının okul dışı öğrenmeyi daha az destekleyeceğini düşündükleri sonucuna ulaşılmıştır. Gelir düzeyi farklılığının öğrencilerin görüşleri üzerinde herhangi bir etkisinin olmadığı görülmüştür.
- Kullanılan SPS öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının okul dışı öğrenemeye katkısı boyutunda istatistiksel olarak farklılaşmaya neden olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Öğrencilerin sadece çok küçük bir bölümü öğretmenlerinin SPS'yi derslerine destek amaçlı kullandıklarını belirtmiştirler (n=237, %7,2). Öğrencilerin büyük bir bölümü öğretmenlerin SPS'ni derslerine destek olarak kullanmadıklarını belirtmiştirler (n=3004, %92,8). Doğal olarak öğretmenlerin böyle bir teşviki ve böyle bir uygulamasının olmadığı anlamına gelebilir. Benzer şekilde, öğrencilerin SPS'yi en çok Chat/Sohbet amaçlı kullandıklarından dolayı olabilir.

Bireysel çalışma saatlerinde öğrencilerin iletişim teknolojilerinden yararlanması onların öğretime karşı olumlu tutum geliştirmelerine katkı sağlayabilir. Her öğrencinin öğrenme stilinin farklı olduğu düşünüldüğünde, eğitim kurumlarının temelde yapması gereken işlerden biri de, mümkün olduğunca eğitim-öğretim ortamlarını çeşitlendirmektir. Böylece öğrenci kendi öğrenme yatkınlığına uygun bir öğrenme ortamı seçerek, öğrenimine katkı sağlayacaktır (Ekici,2003:49). Öğrenim ortamlarının çeşitlendirilmesi ve bireysel öğrenmenin desteklenmesi konusunda, iletişim teknolojileriyle güçlendirilmiş SPS, öğrenciler ve öğretmenler için kolaylıkla kullanılabilecek birer araçtır.

5.1.2.5. Ölçme ve Değerlendirmeye Katkısı Boyutuna İlişkin Sonuçlar ve Tartışma

Araştırmada kullanılan ölçeğin 25-32. maddeleri olan ölçme ve değerlendirmeye katkısı boyutu bölümüne verilen öğrenci yanıtlarına ilişkin sonuçlar aşağıdaki şekildedir:

- Öğrenciler, SPS sayesinde duyurulan sınav sonuçlarını daha hızlı biçimde alabilmektedir. SPS, hazırlanan ödevlerin öğretmenler tarafından okul

dışında da değerlendirebilme olanağı sağlamakta ve öğrencilerin de öğretmenlerini okul dışında değerlendirmelerine olanak vermektedir.

Geleneksel ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarında soruya verilen yanıt doğru ise puanlama verilmekte, yanlış yanıta puan verilmemektedir. Öğrencinin kısmi bilgisi değerlendirmeye alınmamaktadır (Bahar,2001:36; akt: Kuran ve Kanatlı,2009:211-212). Bu da öğrencilerin o konu hakkında hiçbir şey bilmedikleri ya da bilgi sahibi olmadıkları anlamına gelmez. Alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerine ihtiyaç her geçen gün artmaktadır (Çoruhlu, Nas ve Çepni,2009). Öğrenciler SPS üzerinden dersleri ile ilgili konularda yardımlaştıkları, ödevler konusunda birbirleri ve öğretmenleri ile iletişim kurduklarından dolayı böyle bir sonuç çıkmış olabilir. Öğretmenlerin okul dışı vakitlerde de öğrencileri izlemeleri ve gerekli geri bildirimlerin zamanında ve daha hızlı verilmesi konusunda avantajlı olduğu düşünülebilir. Öğrencilerin geleneksel ölçme ve değerlendirme sistemlerinden sıkılmaları da böyle bir sonucun çıkmasına katkı sunmuş olabilir.

- Erkek öğrencilerin, kız öğrencilere göre SPS'nin eğitimde kullanılmasının ölçme ve değerlendirmeye daha fazla katkısının olacağını düşünmekte oldukları sonucuna ulaşılmıştır.
- Lise türünün SPS'nin eğitimde kullanılmasının ölçme ve değerlendirmeye katkısı boyutunda anlamlı farklılaşma olduğu yapılan analiz ile ortaya çıkmıştır. Bu anlamlı farklılaşmanın Meslek Lisesinde öğrenim gören öğrencilerle İmam Hatip Liselerinde öğrenim gören öğrenciler arasında olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Meslek liselerinde öğrenim gören öğrenciler SPS'nin eğitimde kullanılmasının ölçme ve değerlendirmeye daha çok katkı sağlayacağı görüşünde oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Meslek Liselerinde öğrencilerin, atölye ve laboratuvar derslerinin ağırlıkta olduğu düşünüldüğünde, bununla birlikte zaten öğrencilerin gözlem, mülakat ve ürün değerlendirme gibi ölçme ve değerlendirme faaliyetlerine tabii olmaları öğrencilerde böyle bir sonucun çıkmasına neden olmuş olabilir. Diğer lise türlerinde genelde çoktan seçmeli, yazılı sınav, proje vb. daha çok yazıya dayalı ölçme ve değerlendirme işlemleri yapıldığı için Meslek liselerindeki öğrencilerin zaten alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerine aşina oldukları düşünülebilir.

- Lise Öğrencilerinin kaldıkları yerde bilgisayar, internet erişimi ve SPS'ye üye olma durumuna göre öğrencilerin verdikleri yanıtlarda farklılaşma görülmüştür. Bilgisayarı, internet erişimi ve SPS'de üyeliği olan öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmanın ölçme ve değerlendirmeye daha çok katkı sunacağı görüşünde oldukları sonucuna ulaşılmıştır.
- İnternette ve SPS'de geçirilen zaman arttıkça öğrenciler, SPS'nin eğitimde kullanılmasının ölçme ve değerlendirmeye daha çok katkı sunacağını düşünürken, sınıf, yaş ve genel ortalama arttıkça öğrenciler SPS'nin eğitimde kullanılmasının ölçme ve değerlendirmeye daha az katkı sunacağını düşündükleri sonucuna ulaşılmıştır. Gelir düzeyi farklılıklarının öğrencilerin görüşleri üzerinde herhangi bir etkisinin olmadığı görülmüştür.
- Kullanılan SPS öğrencilerin SPS'nin eğitimde kullanılmasının ölçme ve değerlendirmeye katkısı boyutunda istatistiksel olarak farklılaşmaya neden olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

SPS içerdiği araçlar (video, fotoğraf, durum paylaşımı, sohbet, etkinlik vb.) sayesinde öğrencilerin kendilerini kolaylık ifade edebilmelerine olanak sağlamaktadır. Sınıf ortamında kısıtlı zamanlarda yapılacak yazılı veya çoktan seçmeli sınavlar yerine SPS desteği de alınarak öğrenciler tarafından hazırlanabilecek proje ödevleri, deneyler, gezi-gözlem raporları, sayfalar, etkinlikler vb. çalışmalar sayesinde alternatif değerlendirme yöntemleri kullanılarak daha objektif bir öğrenci değerlendirmesi yapılabilir.

5.1.3. Lise Öğrencilerine Göre, Öğretmenlerinin Sosyal Paylaşım Sitelerini Derslerinde Destek Amaçlı Kullanımına Yönelik Görüşlerine İlişkin Sonuçlar ve Tartışma

Araştırmaya katılan öğrencilere, öğretmenlerinin SPS'yi derslerine destek amaçlı kullanıp kullanmadığı sorulmuştur. Evet ve Hayır cevabı veren öğrencilere göre SPS'nin destek amaçlı kullanılmasının avantajları veya derslerde kullanılması ile ilgili görüş ve önerileri sorulmuştur.

- Araştırmaya katılan öğrencilerin çok küçük bir bölümü (n=234, %7,2) derslerine giren öğretmenlerin SPS'yi derslere destek amaçlı kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Hali hazırda Milli Eğitim Bakanlığının bu yönde alınmış herhangi bir kararı veya şura kararı bulunmamaktadır. Öğretmenlerin SPS'yi derslerinde kullanmamasının bir sebebi bu olabilir. Başka bir sebebi de çok fazla zaman aldığı için öğretmenlerin büyük bir bölümünün gönülsüz olmalarından kaynaklanıyor olabilir. Gürses ve Helvacı (2001) tarafından yapılan çalışmada öğretmenlerin, değişim sürecinde yeni görev, rol ve sorumluluk almada isteksiz oldukları, özellikle kadın öğretmenlerin daha çok direnç gösterdiği ve mesleki yaşamlarının orta bölümünü oluşturan 11-15 yıl arası kıdeme sahip öğretmenlerin daha çok direnç gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Ayvacı, Bakırcı ve Başak (2014) tarafından yapılan bir başka çalışmada öğretmenlerin, idarecilerin ve öğrencilerin yeni eğitim teknolojilerinin (Fatih Projesi) kullanımına ilişkin sorunları ve dirençleri tespit etmeye çalışılmıştır. Araştırmanın sonucunda öğretmenlerin ve idarecilerin yeterli hizmet içi eğitimi almadıkları, teknoloji okuryazarlık düzeylerinin düşük olduğu ve alt yapı sorunlarının olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Öğretmenlerin büyük bir bölümünün SPS'yi derslerine destek olarak kullanmamalarının başka bir sebebi de bilgi eksikliğinden ya da SPS'ye karşı geliştirilmiş olan ön yargılardan kaynaklanabilir.

- Derslere destek olarak kullanılmasının okul dışı öğrenmeye ve ölçme ve değerlendirmeye katkısı boyutu görüşlerinde istatistiksel olarak farklılaşma tespit edilmiştir. Derslere destek olarak kullanıldığı grubun görüşlerinin bu iki boyutta daha olumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Derslerine giren öğretmenlerin, SPS'yi derslerine destek amacıyla kullandıklarını belirten öğrencilerin, özellikle ders dışı vakitlerde öğretmenleri ile bu siteler üzerinden iletişim kurdukları için böyle bir görüş bildirmiş olabilirler. Okul dışında öğretmenleri ile dersleri ile ilgili paylaşımlarda bulunmaları, öğretmenlerin yazılı ve çoktan seçmeli sınav dışında farklı ölçme ve değerlendirme faaliyetleri (gözlem, proje, deney vb.) yürüttükleri düşünüldüğünde öğrencilerin böyle bir görüş bildirmiş olmaları yapılan çalışmalarla desteklenmektedir (Gülbahar, Kalelioğlu ve Mardan,2010;Lin, Hoffman ve Borengasser,2013; Khedo ve diğerleri,2012). Khedo ve diğerlerinin (2012) yaptıkları çalışmada, derslerde öğretmenlerin kendi Facebook sayfaları üzerinden açmış oldukları tartışma konularının öğrenciler tarafından yorumlar yazılarak katılımın sağlanmasının hem öğrencileri hem de öğretmenleri memnun edeceğini bildirmişlerdir.

- SPS'nin derslere destek olarak kullanıldığı sorusuna evet cevabını veren öğrencilerin yaptıkları öneriler incelendiğinde, öğretmen ve öğrenciler

arasındaki iletişimim güçleneceği, ders ve okulla ilgili daha hızlı bilgilendirilecekleri, sınav dönütlerinin daha hızlı alınacağını ve dersin işlenişine katkı sunacağı şeklinde olumlu yanlarının olduğunu düşündükleri sonucuna ulaşılmıştır.

Yapılan çalışmalarla bu bulgu paralellik göstermektedir (Labus ve diğerleri, 2012; Ebeid, 2012; Ajjan ve Harsthone, 2008; Junco, Heiberger ve Loken, 2011;Özmen, Aküzüm, Sünkür ve Baysal,2011). Öğrencilerin böyle bir uygulamayı beğendikleri düşünülebilir. Öğretmenleri ile okul dışında da iletişim halinde olmaları öğrencilerin iletişimini güçlendirmiş ve öğrencilerin derslere olan tutumlarını etkilemiş olabilir.

- SPS'nin derslere destek olarak kullanılmadığı sorusuna hayır diyerek, SPS'nin eğitimde kullanılması ile ilgili önerilerde bulunan öğrencilerin verdikleri yanıtlar incelendiğinde, kullanılmasını istemeyen öğrencilerin SPS'yi faydasız ve zaman kaybı olarak gördüğü sonucuna ulaşılmıştır.
- Kullanılmasını isteyen öğrencilerin yaptıkları önerilerde SPS üzerinden dersler ile ilgili videolar izletilmesi ve öğretmenlerle iletişimlerinin güçlenmesinin faydalı olacağını belirmişlerdir.
- Öğrencilerin eksiklik olarak gördükleri MEB tarafından sadece eğitim amaçlı bir sosyal paylaşım sitesinin yapılması ve yeni neslin ilgi alanları ile birlikte SPS'nin eğitimde kullanılmasının gerekli olduğu şeklinde önerilerinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır.
- Öğrencilerin, aynı zamanda öğretmenlerin derslerde SPS ile ilgilendiği ve derslerinde öğrencileri unuttuğu şeklinde rahatsızlık duydukları noktaların olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Alanyazın incelendiğinde yapılan deneysel çalışmaların büyük bir bölümünün (Lin, Hoffman ve Borengasser,2013; Junco, Heiberger ve Loken,2011; Khedo ve diğerleri, 2012; Labus ve diğerleri,2012) ve tarama çalışmalarının bir bölümünün (Musibau ve diğerleri,2011; Özmen, Aküzüm, Sünkür ve Baysal,2011; Öztürk,2011) SPS'nin derslere destek olarak kullanılmasının öğrencilere ve eğitmenlere fayda sağlayacağı sonucuna ulaştıkları görülmektedir. Aksi olarak yapılan bazı tarama çalışmalarının (Kirschner, Karpinski,2010; Cohen,2011) SPS'nin eğitimde kullanılmasının öğrenciler ve öğretmenler üzerinde olumlu etkilerinin olmayacağını ya da yeterli bir etkisinin olmayacağı şeklinde görüşler bildirmişlerdir. Araştırmamıza dahil olan lise öğrencilerinin bir bölümünün bu

sitelerin eğitimde kullanılmasını istediği ve bir bölümünün kullanılmasını istemediği görülmektedir. Bu durum seçilen örneklemden kaynaklanıyor olabilir. SPS kullanıcıların çok fazla zamanını alıyor olabilir. Bu durum öğrencilerin okumaya, ders çalışmaya daha az vakit ayırmalarına neden olmuş olabilir. Seçilen örneklemin SPS'yi kullanma amaçlarından da böyle bir sonuç çıkmış olabilir. Araştırmamıza katılan öğrenciler en çok Sohbet/Chat amacı ile kullandıklarını belirtmişlerdir. Cohen (2011) ve Öztürk (2011) bu sitelerin çok fazla zaman aldıklarını, eğitim öğretim üzerinde olumsuz etkilerinin olabileceği konusunda görüşlerin olduğu sonucunu dile getirmektedir. Akyıldız ve Argan (2012), Facebook'un günlük ve sosyal aktivitelerinin, eğitsel aktivitelerden daha fazla zaman aldığını yaptıkları çalışma sonucunda tespit etmişlerdir.

5.2. Öneriler

5.2.1. Uygulayıcılar İçin Öneriler

- Öğretmenler SPS hakkında hizmet içi eğitime alınarak ve bilinçli etkinlikler yardımıyla SPS'nin doğru amaçlarla kullanılması konusunda yönlendirilmelidir.
- Öğretmenlerin, öğrencileri ile okul dışında bu siteler üzerinden iletişime girmeleri öğretmen öğrenci iletişimini güçlendireceğinden, bu siteler üzerinden arkadaşlık ilişkisi kurmaktan korkmamalıdırlar
- Öğretmenler kendi profil sayfaları dışında girdikleri derslere ait gruplar oluşturup öğrencileri ile bu gruplar üzerinden bilgi alış verişinde bulunabilirler.
- Özellikle rehber öğretmenler bu siteler üzerinden rehberlik çalışmalarını sürdürebilirler. Özellikle çekinen, öz güven eksikliği yaşayan öğrencilerin daha rahat bir şekilde rehberlik faaliyetlerine katılması sağlanabilir.
- Özellikle bilişim teknolojileri öğretmenleri, rehber öğretmenler ve sınıf rehber öğretmenleri tarafından, öğrencilerin SPS'yi bilinçli ve kişisel gelişimlerini olumlu yönde tamamlamalarını destekleyecek şekilde kullanmaları için öğrencilere ve öğrenci velilerine eğitim verilmesi sağlanmalı.

- Üniversitelerde özellikle eğitim fakültelerinde öğretmen adaylarına eğitim öğretim programları SPS'nin nasıl eğitsel bir araç olarak kullanılabileceğine ilişkin konular yerleştirilmelidir.
- Okul idarecilerinin, okulda yapılan etkinlikleri paylaşması, velilere duyurular yapması, toplantılarda alınan kararların uygulanması vb. bilgileri bu siteler üzerinde açacakları resmi hesaplar üzerinden paylaşmaları okul ve aile iş birliğini güçlendirecektir.
- Liselerde uygulanan yönetmeliğin ilgili maddeleri, öğrencilerin okul içinde mobil iletişim araçlarını, derslerine destek amaçlı olarak kullanabilcekleri şekilde yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.
- Dağıtılan tabletlerin yazılımlarının sosyal paylaşım sitelerine erişime izin verecek şekilde yeniden kurulması ve okuldaki derslerde kullanılması sağlanmalıdır.

5.2.2. İleride Yapılabilecek Araştırmalara Yönelik Öneriler

- Araştırma Diyarbakır İli merkez ilçelerde bulunan okullarda uygulanmıştır. Daha geniş bir evren seçilerek çalışılabilir araştırma sonuçlarının genellenebilirliğinin artması sağlanabilir.
- Yapılacak deneysel çalışmalarla SPS'nin eğitimde kullanılmasının derslerin işlenişine, öğrenci başarısına ve öğrencilerin bu sitelere karşı tutumlarına olan etkilerinin incelenmesi ile ilgili çalışmalar yapılmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.
- SPS'nin lise gençliği üzerindeki olumsuz etkilerinin araştırılması, bu olumsuz etkilerin önüne geçilmesi ve giderilmesi için önleyici çalışmalar planlanmalıdır.
- SPS'nin eğitim-öğretim üzerindeki olumlu ve olumsuz etkilerini ortaya çıkaracak öğrenci ve öğretmen katılımlı nitel çalışmalar yapılması faydalı olacaktır.
- Sosyal paylaşım sitelerinin örtük program açısından değerlendirilmesi için nitel ve nicel çalışmalar yapılmalıdır.

KAYNAKÇA

Ahaei, S., Nematbakhsh, M. A., Farsani, H. K. (2012). Evolution of The World Wide Web: From Web 1.0 ot Web 4.0. International Journal of Web & Semantic Technology (IJWesT), Vol:3, No:1, p:1-10.

Ajjan, H. and Hartshorne, R. (2008). Investigating faculty decisions to adopt Web 2.0 technologies: Theory and empirical tests. Internet and Higher Education, Vol:11, p:71-80.

Ainin, S., Naqshbandi, M. M., Moghavvemi, S., Jaafar, N. I. (2015). Facebook Usage, Socialization And Academic Performance. Computers & Education, Vol:83, p:64-73.

Aksüt, M., Ateş, S., Balaban, S., & Çelikkanat, A. (2012). İlk ve Ortaöğretim Öğrencilerinin Sosyal Paylaşım Sitelerine İlişkin Tutumları (Facebook Örneği). Akademik Bilişim Konferansında sözlü olarak sunulmuştur. Uşak, Uşak Üniversitesi.

Akyıldız, M., ve Argan, M. (2012). Using online social networking: Students' purposes of Facebook usage at the University of Turkey. Journal of Technology Research, Vol:3.

Akyol, C., Ünal, E., Aydın, F., Debbağ, G., Öztürk, S., Karademir, T. ve Kemeriz, Z. (2012). "Sosyal Ağlar". Alper, A. (Ed.). Sözkesen Matbaacılık Tic. Ltd. Şti., Ankara.

Alican, C. ve Saban, A. (2013). Ortaokul Ve Lise De Öğrenim Gören Öğrencilerin Sosyal Medya Kullanımına İlişkin Tutumları: Ürgüp Örneği. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Sayı:35, No:2, s:1-14.

Altıparmak, M., Kurt, İ. D. ve Kapıdere, M. (2011). E-öğrenme ve uzaktan eğitimde açık kaynak kodlu öğrenme yönetim sistemleri. XI. Akademik Bilişim Kongresi. s:319-327. Malatya.

Alvarez, I. M. ve Smith, M. O. (2013). Learning in Social Networks: Rationale and Ideas for its ımplementation in higher education. Education Sciences, 2013, Vol:3, p:314-325.

Argın, F. S. (2013). Ortaokul ve Lise Öğrencilerinin Sosyal Medyaya İlişkin Tutumlarının İncelenmesi, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Yedi Tepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Arnold, N. ve Paulus, T. (2010). Using a Social networking site for experiential learning: appropriating lurking, modeling and comunity building. Internet High Education, Vol:13, p:188-196.

Ayvacı, H.Ş., Bakırcı, H. ve Başak, M.H. (2014). Fatih Projesinin Uygulama Sürecinde Ortaya Çıkan Sorunların İdareciler, Öğretmenler ve Öğrenciler Tarafından Değerlendirilmesi. YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt:11, Sayı:1, s:20-46.

Balcı, A. (2009). Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntem, Teknik ve İlkeler. 7. Baskı, Pegem Akademi Yayınevi, Ankara.

Belin, M. N. ve Yıldız, H. (2011). Lise Öğrencilerinin Facebook adlı sosyal paylaşım sitesini kullanma amaçları üzerine sosyolojik bir inceleme: Eskişehir Örneği. Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Bursa.

Beşoluk, Ş. ve Önder, İ. (2010). Investigation Of Teacher Candidates' Learning Approaches, Learning Styke and Critical Thinking Dispositions, Elementary Educatin Online, Vol:9, No:2, p:679-693.

Boyd, D. M. ve Ellison, N. B. (2007). Social Network Sites: Definition, History, and Scholarship. Journal of Computer-Mediated Communication, vol. 13, no.1, http://jcmc.indiana.edu/vol13/issue1/boyd.ellison.html E.T.: 22/10/2012 20:32

Bull, G., Thompson, A., Searson, M., Garofalo, J., Park, J., Young, C., ve Lee, J. (2008). Connecting informal and formal learning: Experiences in the age of participatory media. Contemporary Issues in Technology and Teacher Education, Vol:8, No:2. Retrieved from http://www.citejournal.org/vol8/iss2/editorial/article1.cfm E.T.:26.03.2015 11:47

Bulunmaz, B. (2013). Postmodern Dünyanın Gerçeküstü Mekanları: Sosyal Paylaşım Siteleri. Bilgili, C., Şener, G., (Ed), Sosyal Medya ve Ağ Toplumu-1: Kitle İletişiminde Yaşanan Değişimler, s:13-38. 1. Baskı, Grafik Tasarım Yayıncılık Sa. Ve Tic.Ltd.Şti., İstanbul.

Büyükimdat, M. K., Albayrak, D., Erdoğmuş, F. U., Yıldırım, S., Eryol, G. ve Ataman Y. E. (2011). Preservice Teachers' Facebook Usage an Their Prspectives about Facebook as a Profesional Development Tool. Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt:12, Sayı:2, s:119-134.

Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E.K., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş., Demirel, F. (2010). Bilimsel Araştırma Yöntemleri. 5. Baskı, Pegem Akademi Yayınevi, Ankara.

Brown, J. S. ve Adler, R. P. (2008). Minds on Fire: Open Education, The Long Tail, And Learning 2.0. Educause Review, Vol:43, No:1, p:16-32.

Cohen, A. (2011). Higher Education Students' Perspectives of the Relevance of the Online Social Networking Site Facebook to Education. Thesis Degree of Doctor of Philosophy, Walden Universty.

Çakır, H. Ve Topçu, H. (2005). Bir İletişim Dili Olarak İnternet. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt:19, No:2, s:71-96.

Çoruhlu, T.Ş., Nas, S.E. ve Çepni, S. (2009). Fen ve Teknoloji Öğretmenlerinin Alternatif Ölçme Değerlendirme Tekniklerini Kullanmada Karşılaştıkları Problemler: Trabzon Örneği. Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt:6, No:1, s:122-141.

Dearstyne, B. W. (2007). Blogs, Mashups, & Wikis Oh, My!. Information Management Journal, Vol:41, No:4, p:24-33.

Deprelioğlu, Ö., Ergün, E., Köse, U. (2011). E-Öğrenme Sistemlerinde Verimliliğin ölçülmesi Afyon Kocatepe Üniversitesi Örneği. Yamamoto, G.T., Demiray, U. Kesim, M. (Ed.), Türkiye'de E-Öğrenme Gelişmeler ve Uygulamalar, 2. Basım, s:104-128, Eflatun Basım Dağıtım Yayıncılık Danışmanlık Yatırım Tic. Ltd. Şti., Ankara.

Derawi, M. (2015). E-Education With Facebook – A Social Network Service. Computer Science & Information Technology (CS & IT), Vol:5,No:2,p:111-121.

Dilmen, N. E., ve S. Öğüt. (2010). "Sosyalleşmenin Yeni Yüzü: Sosyal Paylaşım Ağları." MÜ Yeni Medya ve Etkileşim Konferansı Bildiri Kitapçığı, s:237-242.

Doğan, T. G. (2015). Sosyal Medyanın Öğrenme Süreçlerinde Kullanımı: Ters-Yüz Edilmiş Öğrenme Yaklaşımına İlişkin Öğrenen Görüşleri. Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi (AUAd), Cilt:1, Sayı:2, s:24-48.

Ebeid, Y. A. (2012). Does Facebook Matter in Egyptian Graduate Environment? A Marketing Perspective. International Journal of Marketing Studies, Vol:4, No:3, p:153-159.

Ghasemi, A. ve Zhediasl, S. (2012). Normality Tests For Statistical Analysis: A Guide for Non-Statis

Göker, G.,Demir, M., Doğan, A.(2010). "Ağ Toplumunda Sosyalleşme ve Paylaşım: Facebook Üzerine Bir Ampirik Araştırma". E-Journal of New World Sciences Academy, Vol:5, No:2, p:183-206.

Gülbahar, Y., Kalelioğlu, F., Mardan, O. (2010). Sosyal Ağların Eğitim Amaçlı Kullanımı. 15. Türkiye İnternet Konferansı, İstanbul, 2010).

Gürses, G. ve Helvacı, M.A. (2011). Öğretmenlerin Okullarda Değişime Karşı Direnme Nedenleri. Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi, Cilt:8, Sayı:1, s:1540-1563.

Güngör, M. ve Evren, G. (2002). İnternet Sektörü ve Türkiye İncelemeleri. T.C. Telekominikasyon Kurumu Tarifeler Dairesi Başkanlığı, Ankara.

Irak, D. ve Yazıcıoğlu, O. (2012). Türkiye ve Sosyal Medya. Duplicate Matbaa Çözümleri San. Ve Dış Tic. Ltd. Şti., İstanbul.

İşman, A. ve Ucun, K. (2012). Objectives of The Students Use General And Vacational Education Students To Facebook. Procedia-Socail and Behavioral Sciences, Vol:55, p:1-10.

Jalali, A. (2009). Halkla İlişkiler 2.0. Kargozare Ravabat. Ankara: Umumi Yayınevi.

Jones, N., Blackey, H., Fitzgibbon, K. ve Chew, E. (2010). Get Out Of MySpace. Computers & Education, Vol:54, p:776-782.

Junco, R. (2012). The Relationship between freuquency of Facebook use, Participation in Facebook activities, and student Engagement. Computers & Education, Vol:58, p:162-171.

Junco, R., Heiberger, G. ve Loken, E. (2011). The effect of Twitter on college student engagement and grades. Journal of Computer Assisted Learning, vol. 27, p:119–132.

Kahraman, S., Yalçın, S. A., Çevik, C. (2011). Lise Öğrencilerinin İnternet Kullanımı. 5. International Computer & Instructional Technologies Symposium, 22-24 September 2011, Fırat University, ELAZIĞ- TURKEY.

Kalaycı, Ş. (Ed.) (2010). SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri. 5. Baskı. Asil Yayın Dağıtım Ltd. Şti. Ankara.

Kapuler, D. (2011). Top 20 Social Networks for Education. Teach and Learning, Vol:32, No:2, p:6.

Karal, H. ve Kokoç, M. (2010). Üniversite öğrencilerinin sosyal ağ siteleri kullanım amaçlarını belirlemeye yçnelik bir ölçek geliştirme çalışması. Turkish Journal of Computer and Mathematics Education, Vol:1, No:3,s:251-263.

Karasar, N. (2004) Bilimsel Araştırma Yöntemi. 13. Baskı. Nobel Basımevi. Ankara.

Kazancı, A. ve Dönmez, İ. F. (2013). Okul 2.0 Eğitimde Sosyal Medya ve Mobil Uygulamalar. Anı Yayıncılık, Ankara.

Kesim, M. (2011). Uzaktan Eğitimde Meydana Gelen Değerler Dizisi (paradigma) Değişimlerinin E-Öğrenme Ekonomisi Alanına Yansımaları. Yamamoto, G.T., Demiray, U. Kesim, M. (Ed.), Türkiye'de E-Öğrenme Gelişmeler ve Uygulamalar, 2. Basım, s.104-128, Eflatun Basım Dağıtım Yayıncılık Danışmanlık Yatırım Tic. Ltd. Şti., Ankara.

Khedo, K. K., Elaheebocus, S. M. R. A., Suntoo, R. ve Mocktoolah, A. (2012). Case Studies on the Use of Online Social Networking in Formal Education. International Journal of Computer Applications, vol. 45, No.8, p:21-26.

Kirschner, P. A. ve Karpinski, A. C. (2010). Facebook and Academic Performance. Computers in Human Behavior, Vol:26, p:1237-1245.

Klieber, P. (2009). Document Classification Through Data Mining Social Media Networks. Stetson Universty.

Kobak, K. ve Biçer, S. (2008). Facebook adlı sosyal paylaşım sitesinin kullanım nedenleri. Uluslararası Eğitim Teknolojileri Konferansı. Yıl:2008, s: 567-571.

Kuran, K. ve Kanatlı, F. (2009). Alternatif Ölçme Değerlendirme Teknikleri Konusunda Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerinin Değerlendirilmesi. Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt:6, No:12, s:209-234.

Labus, A., Sımıc, K., Barac, D., Despotoviczrakic, M. ve Radenkovic, M. (2012). Integration of Social Network Services in E-Education Process. Metalurgia International, Vol.17 no.7, p:161-169.

Lee, M. J. W. ve McLoughlin, C. (2008). Harnessing the affordances of Web 2.0 and social software tools: can we finally make "student-centered" learning a reality? Paper presented at the World Conference on Educational Multimedia, Hypermedia and Telecommunications, Vienna, Austria.

Lerman, K. (2007). Social information processing in news aggregation. IEEE Internet Computing, Vol:11, No:6, p:16-28.

Liccardi, I., Ounnas, A., Pau, R., Massey, E., Kinnunen, P., Lewthwaite, S. ve Sarkar, C. (2007). The role of social networks in students' learning experiences. In ACM SIGCSE Bulletin (Vol. 39, No. 4, p: 224-237).

Lin, M. G., Hoffman, E. S. ve Borengasser, C. (2013). Is Socil Media Too Social for Class? A Case Study of Twitter Use. TechTrends, Vol:57, No:2, p:39-45

Lockyer, L. ve Patterson, J. (2008). Integrating social networking technologies in education: a case study of a formal learning environment. In. Proceedings of 8th IEEE international conference on advanced learning Technologies, p:529 – 533, Spain: Santander.

Magogwe, J. ve Ntereke, B. (2013). Using Facebook to Teach Communication and Academic Literacy Skills: Perceptions of University Students in Botswana. Internation Conference on e-Learning. United Kingdom, p:248-254.

Mansor, A. Z. (2012). Top Five Creative Ideas Using Web 2.0. Procedia – Social and behavioral Sciences, Vol.59, p:429-437.

Mazman, S. G. (2009). Sosyal Ağların Benimsenme Süreci ve Eğitsel Bağlamda Kullanımı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Mazman, S. G. ve Usluel, Y.K. (2010). Modelling Educational usage of facebook. Computers and Education, vol:55, p:440-453.

Musibau, A. A., Eyinnaya, E. S., Edward, D. E., Wantrudis, M. C., Lasisi, A. N. (2011). The Implications Of Social Networking Sites In Education In Nigeria. Interdiciplinary Journal Of Contemporary Research In Business, Vol:3, No:7, p:93-101.

Onat, F. ve Alikılıç, A. A. (2008). Sosyal Ağ Sitelerinin Reklam Ve Halkla İlişkiler Ortamları Olarak Değerlendirilmesi. Journal of Yaşar University, Vol.3, No.9, p:1111-1143.

Oral, B. (2008). The evaluation of the student teachers' attitudes toward Internet and Democracy. Computers & Education, vol:50, p:437-445.

O'reilly, T. (2009). What is Web 2.0. " O'Reilly Media, Inc.".

Özmen, F., Aküzüm, C., Sünkür, M. ve Baysal, N. (2011) Sosyal ağların eğitsel ortamdaki işlevselliği. 6. Uluslararası İleri teknolojiler sempozyumu, Elazığ, 2011.

Öztürk, M. (2011). Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Paylaşım Sitelerini Kullanma amaçları ve Eğitimde Kullanımıyla İlgili Görüşleri. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sakarya Üniversitesi, Sakarya.

Peltekoğlu, F, B. (2012). Sosyal Medya Sosyal Değişim. Kara, T ve Özgen, E. (Ed.). Sosyal Medya Akademi, s:3-8,Beta Basım A.Ş., İstanbul.

Poynter, R. (2010). The Handbook of Online and Social Media Research. İnternet ve Sosyal Medya Araştırmaları El Kitabı (Çev: Şensoy, Ü.). Optimist Yayınları, İstanbul.

Rayner, S. ve Riding, R. (1997). Towards a Categorisation of Cognitive Styles and Learning Styles, Educational Psychology, Vol:17, p:5-27.

Roblyer, M. D., McDaniel, M., Webb, M., Herman, J. ve Witty, J. V. (2010). Fidings On Facebook In Higher Education: A Comparison Of College Faculty And Students Uses And Perceptions Of Social Networking Sites. The Internet And Higher Education, Vol:13, No:3, p:134-140.

Ross, S. M. (2004). Introduction to Probability and Statistics for Engineers and Scientists. Elsevier Academic Press, San Diego, California.

Selvi, Ö. (2012). Bilgi Toplumu, Bilgi Yönetimi ve Halkla İlişkiler. Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi, Sayı:3,s:191-214.

Simonson, M., Smaldino, S., Albright, M. and Zvacek, S. (2009). Teaching and Learning at a Distance: Foundations of Distance Education. Fourth Edition. Boston, MA: Pearson.

Söylemez, N. H. (2011). Bilgisayar, İnternet ve Eğitim. Söylemez, M. (Ed.). Çocuk Eğitimine Farklı Bakışlar, s:23-49, Altın Kalem Yayınları, Kocaeli.

Söylemez, N. H. (2013). Öğretmen Adaylarının Sosyal Ağ Sitelerini Kullanma Durumlarına Göre Sosyal Beceri Düzeylerinin İncelenmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Dicle Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Diyarbakır.

Sütçü, C. S. ve Akyazı, E. (2002). E-Eğitimde Verimlilik Artışı için Bilişim-İletişim Bilimi Yaklaşımı. 19. Bilişim Kurultayı Bildiriler Kitabı, İstanbul.

Şahin, A., Kaynakçı, C. ve Aytop Y. (2016). Ziraat Fakültesi Öğrencilerinin Sosyal Medya Kullanım Alışkanlıklarının Belirlenmesi. Tekirdağ Ziraat fakültesi Dergisi, Cilt:13 Sayı:2, s:34-45.

Şendağ, S. (2008). Web'de yeni eğilimler: öğrenme ortamlarına entegrasyonu. In Proceedings book of the 8th International Conference on Educational Technology, p:995-1001.

Şener, G. (2009). Türkiye'de Facebook Kullanımı Araştırması.14. İnternet Konferansı, İstanbul, s:33-41.

Tektaş, N. (2014). Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Ağları Kullanımlarına Yönelik Bir Araştırma. Journal of History School, Year:7, Vol:17, p:851-870.

Uzungören, N. Ve Elevli, S. (2010). Homojen olmayan Poisson Süreci: Bir maden Makinesinin Güvenirlik Analizi. Gazi Üniversitesi Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi Dergisi, Cilt:25, No:4, s:827-837.

Vural, Z. B. A. ve Bat, M. (2010). Yeni bir iletişim ortamı olarak sosyal medya: Ege üniversitesi iletişim fakültesine yönelik bir araştırma. Journal of Yaşar University, vol:20, no:5, p:3348-3382.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2006). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Seçkin Yayın Evi, Ankara.

Yıldız, Ç., Kahyaoğlu, M. ve Kaya, M.F. (2012). Siirt İlindeki Ortaöğretim Öğrencilerinin Sayısal Okuryazarlık Düzeylerinin Cinsiyet, Sınıf ve Öğrenim Gördüğü Lise

Türüne Göre Farklılaşmasının İncelenmesi. Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı:5, Cilt:3, s:82-96.

Online-1: http://en.wikipedia.org/wiki/Learning_management_system E.T:17.05.2015 11:20

Online-2: http://www.w3.org/People/Berners-Lee/ShortHistory.html E.T:17.05.2015 11:15

Online-3: http://tr.wikipedia.org/wiki/RSS E.T:23.05.2015 11:00

Online-4: http://en.wikipedia.org/wiki/Internet_forum E.T:23.12.2014 12:15

Online-5: http://en.wikipedia.org/wiki/Classmates.com E.T:24.11.2014 13:00

Online-6: http://www.techcekirdek.com/facebook-olamayan-7-sirket-1206 E.T:23.11.2014 11:25

Online-7: http://nedir.doramimarlik.net/friendster-nedir-nasil-bir-sitedir/ E.T:23.11.2014 11:25

Online-8: http://en.wikipedia.org/wiki/Friendster E.T: 24.11.2014 13:20

Online-9: http://www.alexa.com/siteinfo/friendster.com E.T: 24.11.2014 13:25

Online-10: http://pckoloji.com.tr/gecmisten-gunumuze-sosyal-ag-siteleri/ E.T:23.11.2014 11:40

Online-11: http://myspace.nedir.com/ E.T:23.01.2015 19:05

Online-12: http://tr.wikipedia.org/wiki/Myspace E.T: 23.01.2015 19:15

Online-13: http://en.wikipedia.org/wiki/Myspace E.T: 23.01.2015 19:20

Online-14: http://linkedin.nedir.com E.T: 30.01.2015 12:00

Online-15: http://en.wikipedia.org/wiki/LinkedIn E.T: 30.01.2015 12:05

Online-16: http://techcrunch.com/2007/01/20/hi5-traffic-surges-may-be-second-largest-social-network/ E.T: 30.01.2015 12:25

Online-17: http://www.comscore.com/Insights/Press-Releases/2008/08/Social-Networking-World-Wide E.T: 30.01.2015 12:55

Online-18: http://hi5.nedir.com/ E.T: 31.01.2015 17:12

Online-19: http://blog.games.com/2011/04/23/hi5-gaining-momentum-among-top-online-social-gaming-sites/ E.T: 31.01.2015 17:25

Online-20: http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_social_networking_websites ET: 20.05.2015 14:30

Online-21: http://en.wikipedia.org/wiki/XING E.T: 18.04.2015 14:30

Online-22: https://corporate.xing.com/no_cache/english/company/xing-ag/ E.T: 18.04.2015 14:35

Online-23: http://en.wikipedia.org/wiki/Orkut E.T: 19.04.2015 11:20

Online-24: tr.wikipedia.org/wiki/Facebook E.T: 20.04.2015 13:35

Online-25: http://www.alexa.com/topsites E.T: 20.04.2015 13:35

Online-26: http://www.avg.com/digitaldiaries/ E.T: 20.04.2015 13:35

Online-27: http://www.mailce.com/facebookun-dezavantajlari.html E.T: 20.04.2015 13:35

Online-28: http://tr.wikipedia.org/wiki/Flickr E.T: 25.04.2015 18:32

Online-29: https://www.flickr.com/help/forum/en-us/97258/ E.T: 25.04.2015 18:35

Online-30: http://en.wikipedia.org/wiki/Yahoo!_360%C2%B0 E.T: 27.04.2015 09:25

Online-31: http://youtube.nedir.com E.T: 27.04.2015 09:25

Online-32: http://sibelhos.com/youtube-hakkinda-bilmeniz-gereken-40-istatistik-2014 E.T: 27.04.2015 09:55

Online-33: http://www.statisticbrain.com/twitter-statistics/ E.T: 27.04.2015 10:02

Online-34: http://www.pcmag.com/article2/0,2817,2456489,00.asp E.T: 27.04.2015 10:10

Online-35: https://www.academia.edu/about E.T: 27.04.2015 10:25

Online-36: http://www.wsj.com/news/articles/SB10001424127887324577304579059230069305894 E.T:29.04.2015 12:15

Online-37: http://tr.wikipedia.org/wiki/Google E.T: 29.04.2015 12:25

Online-38: http://shiftdelete.net/google-plus-nedir-nasil-kullanilir-30866?p=2 E.T: 29.04.2015 12:35

Online-39: http://en.wikipedia. org/wiki/Google%2B E.T: 29.04.2015 15:55

Online-40: http://wearesocial.net/tag/statistics E.T: 30.04.2015 12:00

Online-41: http://www.campaigntr.com/2014/02/20/68209/facebook-turkiye-rakamlarini-acikladi/ E.T:01.05.2016 14:25

Online-42: http://www.nuvoodoo.com/2014/08/28/nuvoodoo-ratings-prospect-study-reveals-facebook-remains-dominant-social-medium-with-teens-and-adults-14-54/ E.T: 01.05.2016 14:35

Online-43: http://www.facebook.com/pages/youthteamturkey/284112301617373 ET: 30.10.2012 13:22

http://ogm.meb.gov.tr/belgeler/genelge_2010_30.pdf ET:21/10/2014 10:45

EKLER
Ek 1

LİSE ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL PAYLAŞIM SİTELERİNİ EĞİTİMDE KULLANILMASINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Bu araştırmada, lise öğrencilerinin sosyal paylaşım sitelerini kullanma durumları ve eğitim amaçlı kullanımına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu ankete vereceğiniz cevaplar tamamen bilimsel bir çalışma için kullanılacak ve cevaplarınız başka bir kişi ya da kurumla paylaşılmayacaktır. Lütfen bütün maddelere cevap veriniz.

Katkılarınızdan dolayı şimdiden teşekkür ederim.

Rıdvan KENANOĞLU
D. Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Doktora Öğrencisi

A. KİŞİSEL BİLGİLER

1- Cinsiyet : ( ) Kız ( ) Erkek

2- Sınıf : ( ) 1. Sınıf ( ) 2. Sınıf ( ) 3. Sınıf ( ) 4. Sınıf

3- Genel lise ortalamanız (100'lük sistemde, Örnek: 75,35): ……..

4- Yaş (Lütfen Yazınız):

5- Lise türü:

( ) Genel Lise ( ) Meslek Lisesi ( ) Anadolu Meslek Lisesi
( ) İmam Hatip Lisesi ( ) Sağlık Meslek Lisesi ( ) Fen Lisesi
( ) Anadolu Lisesi ( ) Anadolu Öğretmen Lisesi ( ) Sosyal Bilimler Lisesi
( ) Diğer:……

6- Bölümünüz (örnek: Sayısal, Sözel, Bilgisayar, Çocuk gelişimi, İmam Hatip gibi yazınız): ……

7- Ailenizin aylık geliri:

( ) 1000 liradan az ( ) 1001 - 2000 ( ) 2001 - 3000 ( ) 3001-5000 ( ) 5001 liradan fazla

8- Evinizde ya da kaldığınız yerde bilgisayar var mı? ( ) Evet ( ) Hayır

9- Evinizde ya da kaldığınız yerde internet erişiminiz var mı? ( ) Evet ( ) Hayır

10- Günde ortalama ne kadar süre İnternete girersiniz?

( ) 30 dakikadan az ( ) 30 – 60 Dakika ( ) 1 – 2 saat
( ) 2 saatten fazla ( ) İnternete girmem ( ) Diğer: …….

11- En sık hangi Sosyal Paylaşım Sitelerini kullanıyorsunuz? (Kullanım sıklığına göre 1, 2, 3 şeklinde sıralayınız.)

( ) Facebook ( ) LinkedIn
( ) Twitter ( ) Youtube
( ) NetLog ( ) MySpace
( ) Hi5 ( ) Xing
( ) Google Plus ( ) Diğer:……
( ) Sosyal Paylaşım Sitelerine kayıtlı değilim.

12- Üyesi olduğunuz Sosyal Paylaşım Sitelerinde bulunan hesaplarınıza nereden erişiyorsunuz?

( ) Bilgisayardan ( ) Cep Telefonundan ( ) Diğer:…….

13- Üyesi olduğunuz Sosyal Paylaşım Sitelerindeki profillerinizi açtığınızda, bu sitelerde ortalama ne kadar zaman harcıyorsunuz?

( ) 30 dakikadan az ( ) 30 – 60 Dakika ( ) 1 – 2 saat
( ) 2 saatten fazla ( ) Diğer: …….

14- Sosyal paylaşım sitelerinde en sık hangi uygulamaları kullanıyorsunuz? (Kullanım sıklığına göre 1, 2, 3 şeklinde sıralayınız).

( ) Arkadaşlık kurmak ( ) Fotoğraf paylaşımı ( ) Video Paylaşımı ( ) Oyunlar
( ) Ödev Paylaşımı ( ) Chat/sohbet ( ) Diğer:……..

Ek-2

B- SOSYAL PAYLAŞIM SİTELERİNİN EĞİTSEL AMAÇLI KULLANIMI ÖLÇEĞİ

Aşağıdaki maddelere size en yakın şıkkı işaretleyerek yanıt veriniz.

Sosyal Paylaşım Siteleri (Facebook, Twitter, Google+, v.b.);	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Karasızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
1. Sosyal Paylaşım Siteleri üzerinden arkadaşlarımla ders konularında bilgi paylaşımında bulunmam okul başarıma katkı sağlar.					
2. Sosyal Paylaşım Siteleri üzerinden öğretmenlerimle iletişim kurmam okul başarıma katkı sağlar.					
3. Sosyal Paylaşım Sitelerinin eğitim-öğretim sürecinde bir araç olarak kullanılması öğrenci başarısına katkı sağlar.					
4. Sosyal paylaşım siteleri üzerinden derslere ilişkin çalışma gruplarına katılmak okul başarısına katkı sağlar.					
5. Sosyal paylaşım sitelerinin eğitimde kullanılması öğrencilerin iletişim becerilerini geliştirir.					
6. Sosyal Paylaşım Siteleri üzerinde okula ilişkin bir grupta yer almam ders çalışma isteğimi arttırır.					
7. Sosyal paylaşım sitelerinin eğitiminde kullanılması öğrencilerin okula bağlılığını arttırır.					
8. Sosyal paylaşım siteleri öğrencilerde takım halinde çalışma kültürünü geliştirir.					
9. Sosyal paylaşım siteleri aracılığıyla derslerle ilgili konularda arkadaşlarıma yardım etmekten hoşlanırım.					
10. Sosyal paylaşım siteleri, dersle ilgili tartışmalarda en iyi fikrin ortaya çıkması için katkı sağlamak hoşuma gider.					
11. Sosyal Paylaşım Siteleri aracılığıyla derslerimle ilgili paylaşımlardan yeni şeyler öğrenmekten zevk alırım.					
12. Sosyal Paylaşım Sitelerinin sınıf ortamında kullanılması sınıf yönetimini olumsuz etkiler.					
13. Sosyal Paylaşım sitelerinin, sınıf içinde kullanılması zaman kaybına yol açar.					
14. Sosyal Paylaşım Sitelerinin sınıf içi etkinliklerde kullanılması öğrencilerin derse ilgisini azaltır.					
15. Sosyal paylaşım sitelerinin sınıf içi etkinliklerde kullanılması, öğrencilerin sosyal ayrışmalarına neden olur.					
16. Sosyal paylaşım sitelerinin sınıf içi etkinliklerde kullanılması, öğrencilerin ders dışı konulara yönelmesine yol açar.					
17. Sosyal Paylaşım Siteleri derslerim ile ilgili ödevlerimi yapmama katkı sağlar.					
18. Sosyal Paylaşım Siteleri öğretmenlerin derslerle ilgili içerikleri (Video, Resim, animasyon v.b.) öğrencileriyle paylaşmasına olanak sağlar.					
19. Sosyal Paylaşım Siteleri derslerde yeterince anlaşılmayan ve eksik kalan konuların tamamlanmasına katkı sağlar.					
20. Sosyal paylaşım siteleri derslerde (fizik, kimya, biyoloji gibi) problem çözme becerime katkı sağlar.					

Sosyal Paylaşım Siteleri (Facebook, Twitter, Google+, v.b.);	**Kesinlikle Katılıyorum**	**Katılıyorum**	**Karasızım**	**Katılmıyorum**	**Kesinlikle Katılmıyorum**
21. Öğretmenlerin Sosyal paylaşım siteleri üzerinden dersleriyle ilgili rehberlik yapması öğrenci başarısına katkı sağlar.					
22. Sosyal Paylaşım Sitelerinin sahip olduğu avantajlar (chat, video, animasyon vb.) sayesinde derslerin işlenmesinde sınıf ortamından daha özgür bir ortam sağlar.					
23. Sosyal Paylaşım Siteleri, öğretmenlerin öğrencileri ilgi alanlarına göre yönlendirmesine fırsat verir.					
24. Sosyal Paylaşım Siteleri geleceğe yönelik eğitimle ilgili hedeflerimi daha isabetli belirlememe katkı sağlar.					
25. Sosyal Paylaşım Siteleri eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanmasına katkıda bulunur.					
26. Sosyal Paylaşım Siteleri öğretmenlerin öğrencileri okul dışında da değerlendirmelerine olanak sağlar.					
27. Sosyal Paylaşım Siteleri hazırlanan ödevlerin öğretmenler tarafından sınıf dışında da değerlendirebilme olanağı sağlar.					
28. Sosyal Paylaşım Siteleri, sınav sonuçlarının daha hızlı duyurulmasını sağlar.					
29. Sosyal paylaşım siteleri, okul dışında da dönüt ve düzeltme olanağı sağlar.					
30. Sosyal Paylaşım Siteleri, derslerimde öğrendiğim bilgileri günlük yaşamda uygulama becerime katkı sağlar.					
31. Sosyal Paylaşım Siteleri derslerde (Türkçe, felsefe, fizik, kimya gibi) yaratıcı düşünme becerime katkı sağlar.					
32. Sosyal Paylaşım siteleri öğrencilerin öğretmenlerini okul dışında da değerlendirmelerine olanak sağlar.					

Ek-3

T.C.
DİYARBAKIR VALİLİĞİ
İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 30769799/605/1998614 20/05/2014
Konu: Anket İzni

DİCLE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü)

İlgi : 04/04/2014 tarih ve 2234 sayılı yazınız.

Üniversitenizin Eğitim Bilimleri Enstitüsü doktora program öğrencisi Rıdvan KENANOĞLU'nun,**"Lise Öğrencilerinin Sosyal Paylaşım Sitelerinin Eğitimde Kullanılmasına iilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi"** adlı tez çalışması Milli Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün 15/05/2014 tarih ve 81576613/605/1937202 sayılı yazılarına istinaden Araştırma ve Değerlendirme Komisyonumuz tarafından incelenmiş olup, İlimiz Bağlar, Kayapınar, Sur ve Yenişehir ilçelerine bağlı örneklem olarak seçilen Liselerde gönüllülük esas olmak kaydıyla anket çalışmasını eğitim öğretim faaliyetlerini aksatmayacak şekilde uygulanması uygun görülmüştür.

Bilgilerinize arz ederim.

Adnan HURATA
Milli Eğitim Müdür V.

EKİ:
1- Araştırma Değerlendirme Formu
2- Onaylı Anket Formu (2 Sayfa)

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır
Evrak teyidi http://evraksorgu.meb.gov.tr adresinden 1457-eb1d-32a2-91d3-9ec8 kodu ile yapılabilir.

İl Milli Eğitim Müdürlüğü -Eski Eğitim Fakültesi
Şehitlik Yenişehir/DİYARBAKIR
Elektronik Ağ: diyarbakir.meb.gov.tr
e-posta: istatistik21@meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için: A. KONAN-V.H.K.İ
Tel: (0 412) 226 58 50
Faks: (0 412) 226 58 28

Ek-4

T.C.

DİYARBAKIR VALİLİĞİ

İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Araştırma Ve Değerlendirme Formu

ARAŞTIRMA SAHİBİNİN	
Adı Soyadı	Rıdvan KENANOĞLU
Kurum / Üniversitesi	Dicle Üniversitesi/ Eğitim Bilimler Enstitüsü
Araştırma yapılacak eğitim kurumu ve kademesi	Diyarbakır merkez ilçelerinde bulunan Liseler
Araştırma Konusu	Lise Öğrencilerinin Sosyal Paylaşım Sitelerinin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi
Kurum / Üniversitesi onayı	Var
Araştırma /Proje / Ödev / Tez Önerisi	Tez Önerisi
Veri Toplama Araçları	Anket
Görüş İstenilecek Birim / Birimler	

KOMİSYON GÖRÜŞÜ

Milli Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün 15/05/2014 tarih ve 81576613/605/1937202 sayılı yazılarına istinaden anket araştırma ve değerlendirme komisyonumuz tarafından yapılan incelemede **'Lise Öğrencilerinin Sosyal Paylaşım Sitelerinin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi"** Diyarbakır merkez ilçelerinde örneklem olarak seçilen ekli listede isimleri yazılı Liselerde gönüllülük esas olmak kaydıyla uygulanacak anket çalışmasının komisyonumuzca sakınca olmadığına dair oy birliği ile karar verilmiştir.

Komisyon Kararı	Oy birliği
Muhalif Üyenin Adı ve Soyadı:	Gerekçesi; ....

KOMİSYON 16.05.2014

Komisyon Başkanı Şahin AKTAY

Üye Mesut OK

Üye Ali KONAN

Ek-5

İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜNE
DİYARBAKIR

"Lise Öğrencilerinin Sosyal Paylaşım Sitelerinin Eğitimde Kullanılmasına İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi" adlı çalışmama veri toplamak için veri toplama aracımı aşağıdaki okullara uygulamak istiyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

16.05.2014
Rıdvan KENANOĞLU

Okul Adı:

1- Atatürk Sağlık Meslek Lisesi
2- Merkez Anadolu İmam Hatip Lisesi
3- Diyarbakır Anadolu Lisesi
4- Rekabet Kurumu Cumhuriyet Fen Lisesi
5- Rekabet Kurumu Anadolu Lisesi
6- Vali Gökhan Aydıner Endüstri Meslek Lisesi
7- Muazzez Sümer Kız Meslek Lisesi
8- Yeni Diyarbakır Anadolu Lisesi
9- İbni Sina Çok Programlı Lisesi
10- Melik Ahmet Anadolu İmam Hatip Lisesi
11- Özel Amid Lisesi
12- Özel Leyla Hanım Anadolu Lisesi, Anadolu Sağlık Lisesi ve Fen Lisesi
13- Toplu Konut Anadolu Lisesi
14- 70. Yıl Anadolu Sağlık Lisesi
15- Türk Telekom Endüstri Meslek Lisesi
16- İ.B.B. Kiptaş Teknik Endüstri Meslek Lisesi
17- İ.M.K.B. Anadolu Öğretmen Lisesi
18- Süleyman Demirel Kız Meslek Lisesi
19- Ziya Gökalp Anadolu Lisesi
20- Gaffar Okkan Anadolu Lisesi
21- Nafiye – Ömer Şevki Cizrelioğlu Teknik Endüstri Meslek Lisesi
22- Güler Şevki Özbek Anadolu Lisesi

T.C.
DİYARBAKIR VALİLİĞİ
İl Milli Eğitim Müdürlüğü
Gelen Evrakın Tarihi: 16 Mayıs 2014
Sayısı: 19[illegible] 4245
Bölümü: Strateji Geldi

Adres:
Bismil Meslek Yüksek okulu Bismil/Diyarbakır
Tel: 0505 640 92 87

Ek-6

Tablo 118. Tavsiye edilen örneklem büyüklükleri p=0,05 için

Evren Büyük-lüğü	±0.03 örnekleme hatası (d)			±0.05 örnekleme hatası (d)			±0.10 örnekleme hatası (d)		
	p=0.5 q=0.5	p=0.8 q= 0.2	p=0.3 q=0.7	p=0.5 q=0.5	p=0.8 q= 0.2	p=0.3 q=0.7	p=0.5 q=0.5	p=0.8 q= 0.2	p=0.3 q=0.7
100	92	87	90	80	71	77	49	38	45
500	341	289	321	217	165	196	81	55	70
750	441	358	409	254	185	226	85	57	73
1000	516	406	473	278	198	244	88	58	75
2500	748	537	660	333	224	286	93	60	78
5000	880	601	760	357	234	303	94	61	79
10000	964	639	823	370	240	313	95	61	80
25000	1023	665	865	378	244	319	96	61	80
50000	1045	674	881	381	245	321	96	61	81
100000	1056	678	888	383	245	322	96	61	81
1000000	1066	682	896	384	246	323	96	61	81
100 milyon	1067	683	896	384	245	323	96	61	81

Kaynak (Yazıcıoğlu ve Erdoğan, 2004:50)

ÖZGEÇMİŞ

Adı : Rıdvan
Soyadı : KENANOĞLU

Doğum Tarihi : 01.01.1983
Doğum Yeri : Hazro

E-Mail : r_kenanoglu@hotmail.com
Görevi : Öğretim Görevlisi

ÖĞRENİM DURUMU

Yüksek Lisans : Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı (2004-2008)

Yüksek Lisans Tezi : Web Tabanlı Uzaktan Eğitim Sistemlerinin Öğrenci Başarısına ve Bilgisayara Yönelik Tutumlarına Etkisi

Lisans : Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği Bölümü (1999-2003) Beşevler/Ankara

Lise : Burhanettin Yıldız E.M.L. Bağlar/Diyarbakır

İŞ TECRÜBESİ

Görev Yeri	Görevi	Göreve Başlama	Görev Bitişi
Milli Eğitim	Bilgisayar Öğretmeni	08.09.2003	04.09.2009
Siirt Eğitim Fakültesi	Öğretim Görevlisi	04.09.2009	02.03.2010
Dicle Üniversitesi Bismil Meslek Yüksekokulu	Öğretim Görevlisi	02.03.2010	Devam

Yabancı Dil : İngilizce